1

عدد ٢٥٦٨

تحقیق وتوفیق راغب محمد پاشا (قوجه راغب)

رسالهٔ راغب محمد افندی ذکر تفصیل کیفیّت مکالمه
با ایلچیان ایران وبیان تسلط
نادرشاه در ممالک عجم
مومی الیه مکتوبی صدر اعظم اولدیغی اواندن رسالهٔ
موقومهٔ فی ضبط تحریر ایلمشلردر

صحیح

٤٢ سلك ارباب المجالس

انشاء مرغوب

قبتنامه آل عبد الله الدمشقی

زهرة عمر وصاحب الاملاك

2244/1-6

T. C. ... Millî Eğitim Bakanlığı ... Kütüphanesi

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: İzmir 17
Yeni Kayıt No: 568
Eski Kayıt No: 807

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس بیحد و شکر ستایش لا یعد اول ترتیب بخشای کارگاه ایجاد و تألیف فرمای
مواد اضداد تنزه شانه ذاته عن وصمة الحلول والاتحاد وتقدست اسماؤه عن سمة الاکفاء
والانداد حضرتلرینک درگاه صمدیت دستگاهیرینه سزا حلیق واحری و حقیقدر که
ساحهٔ معمورهٔ روی زمینی جملهٔ امانت حفوفت و عملهٔ کارخانهٔ قدرت و مکنت اولان عزت و
سلاطین عدالت آیین و شکوه صولت ارباب تاج و نکین ایله داسته و عرصهٔ قالیم ربع مسکون
و فضای دهر بوقلمونی پرتو آفتاب ربوبیت و باران ابر رحمت اولان نور طلعت خسروان
جهاندار و فیض نصرت فرمانرهان فلک اقتدار ایله پیراسته ایردی وجعلکم انبیاء
وجعلکم ملوکا وآتیکم ما لم یؤت احدا من العالمین. شرافت اهل رأفت و حصافت نقض
رفاهیت احوال برایا و مستلزم کرامت مآل دنیا و عقبا و مصادفت و مصافات سلاطین دین
و موالات و مواخات ملوک با تمکین باعث امن و امان بلاد و عباد و بادی رفع و قمع مواد فساد
و عناد ایدی. و درود نامعدود و وفود صلوات و صلوات متعاقب الورود اول سرور خیل انبیا
و خاتم کتیبهٔ اصفیا مخاطب عز خطاب لولاک و معزز اعزاز و ما ارسلناک نتیجهٔ ابهجهٔ
ایجاد و تکوین علت غائیهٔ ابداع اسما و زمین جنابلرینک مشهد معطر و مرقد منور مطهرلرینه
بایسته و شایسته و ارزاندر که سرگشتگان تیه ضلال و طغیان و گمرهان بادیهٔ کفر و خذلانی
سر منزل سعادته ایصال هدایت و جادهٔ استقامت و هدایه دلالت ایتمشلر و سموط لآلی درود
متوالی السعادت شمار و اصحاب نبیع جنابلرینه ایثار اولنور که هر بری درّی اسمای صدق و سداد و در
دریای عدل و داد و کوه حلم و حیا و کان علم و سخا ایدیلر رضوان الله علیهم و علی سائر الاصحاب والآل
ما تلألأ البرق وتلمع الآل نظم پس از حمد باری و نعت رسول. کلامی که در معرض افتد قبول
به از مدح شاه جهان هیچ نیست. که چون او زمین و زمان هیچ نیست. لکن قلت بضاعت عبد فقیر
و عدم استطاعت جاکر کثیر التقصیره نظرا بیت نیست حد قدرهٔ بیحرمت و پا. تا زمدح شه شود
دستان سرا. محو نسخهٔ اجازت بخشیسیه طاق خامه ایله صحرای وسیع الارجای مدح و ثنالرینه با پاینه
ع و کم علل الحاضر فیه التراجع مجرمانه جار و آب بجاری فشربسته ایله پیمودن ایتمکدن بیغرق
ابدیکی غیر متوار ایدر فاما ما یدرک کله لا یترک کله دلالتیله بین اقدام و احجام تکاو خامهٔ شبدیز

2

شبدیز خرام بمقدار رخای لجام اولنری حقا که اول دادار داد آور و شهریار معدلت گستر
خدیو دوران خدایگان جهان سربرآرای سلطنت عثمانی رونق افزای کاخ و دیهیم
خاقانی اعاظم سلاطین عظام ملتجای افاخم خواقین کرام موطد قوایم شرع قویم محمدی
مشید دعایم قانون مستقیم احمدی قوت قاهرهٔ سر پنجهٔ علا و داد نیروی بازوی رشد
و استعداد و شعشعهٔ خورشید جهانگشایی پرتو نیر خیر داد بخشی و ملک آرای گوهر
بحر فطانت و آگاهی درة التاج سلطنت و پادشاهی همای اوج سعادت آسمان بلند
عارج معارج برتری و ارجمندی گل همیشه بهار گلشن خلافت عظمی نهال برومند حدیقهٔ
دولت بی منتهی فرد گوهر مردی و مروت جوهر شمشیر ابرار پردلی و شجاعت نور
دیدهٔ بینائی قوت بازوی توانایی کیرایی دست ظفر و نصرت روشنایی دیدهٔ فتح
و فرصت برگزیدهٔ دادار آسمان و زمین حاکم مطلق العنان و سعت آبادهٔ ماه و طین
سایهٔ عدالت گستر خدای متعال آیت فتح و ظفر لوای عظمی و اجلال محیط مرکز جاه و جلال
محافظ دائرهٔ حفظ لایزال حایل کوکب عدالت طرازی مائل شیوهٔ دادرسی و مظلوم
نوازی فص خاتم شهریاری نقش کتابهٔ جهانداری الا و هو السلطان الاعظم والخاقان
الافخم سلطان البرین و خاقان البحرین خادم الحرمین الشریفین السلطان ابن السلطان
الغازی محمود خان لا زالت ریاض دولته خضرة الفنا بسحاب العواطف ممطورة و رایات
شوکته الغرا برتاج النصرة منشورة حضرتلری نظم خدیوا کهر داد کرجمشید درا
پناه هفت کشور ظل یزدان. مصور فر و شان پادشاهی. مجسم معنی عالمپناهی. سرافراز
سربلندی داستانش. بزرگی خانه زاد خاندانش. منظومهٔ نقش کتابهٔ بیت الشرف
اوصاف و نسخهٔ کبرای سجایای مکارم اتصافلری اولوب ذات عالی سماتلری هادی اولدیغی
آیات بینات مکارم اخلاق و نصوص محکمات مراحم و اشفاق که هر بری برهان قاطع
صفای طینت و دلیل ساطع نقای طویتلری اولمغله همیشه شیمهٔ کریمه لری رعیت پرور
و همواره سجیهٔ مرضیه لری عدالت گستر اولوب اصناف عباد ظل وارف رأفتلرنده غنوده
بستر امان و اکناف بلاد کنف معدلتلرنده آسوده حوادث زمان سفیر ضمیر کرملری مسیر لری
ترفیه حال رعایا و سمیر خاطر دریا مقاطرلری تفریغ بال برایا کف کریملری ضامن ارزاق انام
جود عمیملری کفیل مصالح جمهور اهل اسلام عنوان صحیفهٔ مکارملری تقویت شریعت سید المرسلین
سر دفتر مناقبلری تمشیت احکام دین مبیندر والحاصل بر پادشاه خورشید طلعت و بر شهنشاه
جمشید سیر تدر که نور طلعت همایونی ایله چشم زمان روشن و فر دولت روز افزونی ایله
عرصهٔ جهان گلشن آباری قاطعهٔ شمشیری ایله ریاض دولت خرم و معماری تدبیر قضا
تأثیری ایله بنای ملک محکم چشم فتنه افسانهٔ عدل و دادی ایله در خواب دول ارباب

ظلم وفساد بیم آتش قهرندن آه صرصر کین وغضبی ایله نخل ستم بی بار وبر خانمان جور واعتساف
برباد خاک برابر اولمغله دور عدلنده طره دلداردن غیری طرار وغمزه دلدوز یاردن اوزگه
غدار ودل بیتاب عشاقدن غیری عقده اضطرار وخط نوخیز بنفشه گوندن ماعدا
صورت اغبرار بولنمیوب دیده ناکردن غیری گریان وزلف خوبان نقشه پریشان مانند
اکسیر عنقا وهمزلدن مهروفا اسمی مسمی اولمشدر **بیت** کسی جز زلف خوبان سمنسیز پریشان
دیده پادشاه برشهریار دریاشکوه وبرداداراتش پژوه درکه **نظم** دلش بحریکه گوهر سر برآورد
کفش ابریکه بی موسم ببارد ذلش بر تراز بخشش نبیت قادر کنه بخشد چو گردد گنج افزا ذکوی
دولتش گردیست اکسیر ذکر فطرتش موجبیست نزبیر مضمون بحر الطاف بی پایان ودجله اوصاف
بیکرانلرندن قطره ناچیز وعجز سبکخیز در فی الحقیقه رفعت برتری بالین ترین پایه
شان بلندلری وسمو سروری اولین بیتزه معراج قدر ارجمندلری او ثوب استان گردون
نشانلرینه کیوان اسمان برپاسبانی وسپم طاق جوزا نطاق اقبالدرینه عقد ثریا پرویزه
نورانیدر جرم خورشید جهان آرا آفتابه جهتر گردون مثالدرینه برطوف زرین وقرص ماه تجلا
بالای رایات اجلالدرینه برماهچه سیمیندر **بیت** معلا بارگاها هین گنبش بر ستیمه ذرین مرصع
پای تختینه فلک براته فیروزه محصول بحر وکان بلکه ماحصل زمین وزمان فرج نخیر وزه مطبخ
جود واحسان وزر بحر ودری سپهر کیتری دیزیش کف دریا فشانلری والمغنم **شعر** الدرة
والدری خافا جوده فتحصنا بالبحر والافلاك فریبی سی زیور تاج کرم فراوانلری در
همواره فتح ونصرت جلوه تین خانه مکان سعادت وفوز وتوفیق جناب احدیت معتکف آستانه
دولتلری اولوب کاوش خزنله تدبیرله دل اعدا جوف وتلاحق جنود غیبیه ایله حشم منصورلری
مضاعف اوله اللهم خلد ظلال معدلته ورأفته علی بسیط الارضین وابد انوار سلطنته وخلافته
علی قاطبة المسلمین واجعل رایاته مرفوعة فوق قبة الخضراء واحکامه نافذة فی جمیع اصقاع
الغبراء **شعر** آمین آمین لا ارضی بواحدة حتی اضیف الیها الف آمینا حق بودرکه اولکه پادشاه
توفیق دستگاه حضرتلرینک مظهر انواع نعم ذی الجلال ومصدر اقسام مکارم خصال اولدقلری
باشقه هر امورلرینه توفیقات علیه صمدانیه رفیق وهر عزم وتصمیملرینه تأییدات سنیه ربانیه برده
طریق اولمق گویا خصیصه ذات کرامت مشحونلریدر اولیوقی اگرچه ظاهر وهویدا ونعوت
وتوصیفلری باهر الاستغناء درلکن موفق اولدقلری اجل نعم الهی واشمل وکرم نامتناهیدر
واعظم العطف اعتنا اولدیغی حالا اشرف افزای صدر صدارت عظمی ورونق بخشای مسند
وکالت کبرالی وزیر اعظم وافخم وسردار اکرم واکرم ملکی محمد پاشا وفقه الله بالخیر لما یرید ویشاء
حضرتلرینک تعداد جلائل اوصاف وتذکار ذوات ملکی الاتصافلری اوراق دورنلک
لیل ونهاره گنجایش مرتبه لرندن افزون اولمغله ادای حق تعبیر واستیفای حظ تقریر دیره

رسیدن خیز امتناع ایدیگی اگرچه نوشینه وستیر دکلدر لکن بو جمع وتلفیق جزء اخیر علت تامه منابه سنده اولدوغی
دعای عمر ودولت وثنای بقای جاه ومنزلتلری مبادرتنه حسن تخلص ومقدمه مقامنده **ع** حرفی گفتم
وقس علیه الباقی مغز نتیجه نخبه اوصاف مکارم نشانلری عنوان صحیفه بیانه قلنمقدر وزیر فطانت تخمیر مشیر
کیاست تسمیر فلاطون رای وارسطو تدبیر آصف اندیشه وصاحب تقریر مرکز دائره سعادت واقبال قطب
فلک عظمت واجلال عین اعیان وزارت مجدد جهات صدارت مواقب بین ودوراندیش غیرتکش وحمیت کیش
مدقق امور مدبر عمیق الشعور حلال مشکلات خطوب وقاطع معضلات کروب عالیجاه درویش نهاد
متواضع عطوفت معتاد ناصر شریعت قویمه سالك طریقت مستقیمه مفتاح کنوز توفیق مصباح رموز
تحقیق گوهر درج بهت وافضال اختر برج لیاقت واستیهال خیرخواه عباد حمیت کیش بلاد راسم
قواعد عدل ونصفت قامع اساس جور واعتساف حامی بلاد اهل ایمان ماحی آثار کفر وطغیان جامع
حدود الهی مانع رسوم ملاهی منتم خلق واحسان مقوم نوع انسان منبع ایادی ونعم مجمع بر ونوال کرم شیمی
حبیب الرحمن المؤید بتأیید المنان لازالت اقطار الارض مشرفة بانوار معدلته ومنابر الامم منشوره علی
صفحات ایام دولته واعلام النصر والظفر فی مترة سیاسة عالیة وقیمة العلم والکمال من آثار تربیة عنایته
همواره قبضه تمکین صدارت عظمی حبیب دولت اولوب وجود فیض آلود خدیوانه لری پیرایه یمین سلطنت
وبیشانی اقبال وسعادت اولوب لمعان شمشیر صاعقه کردارلری برق افکن خرمن عمر اعدا ودر سحاب
کف گوهر نثارلری نضارت کشتزار آمال برایا والمقرون خالیا والمیوب دائما فتح ونصرتدرکه فیض انتسابلرینه
دوبیلیه دوا وفوز وظفر باب سعادت مآبلرینه ملازم ودربان اوله آمین بالنبی الامین **شعر**
وهذا دعاء لا یرد لانه دعاء لاصناف البریة شامل ضمایر ارباب نهی یه خفی وستیر دکلدرکه اقتضای تقدیر
ممتنع التغییر ایله مرایای تقلبات ایام ومناظر اتصالات فلک مینا فامده صورتنما اولان نضارت گوینده
نتیجه حوادث غریبه ووقایع عجیبه مضبوط جرائد آثار جمیله ومرقوم کلک مورخین بلاغت شعار اولمشدر
لکن بو مجلهٔ مختصره ده ذکر الی اوضاع ایرانیه نک تبدلاتی ونادرشاهک ایله دولت علیه عثمانیه بیننده وقوع
بولان مسالمه ومصالحه کیفیاتی قرون ماضیه واعوام منقضیه حلوللرینه مسبوق بالامثال اولمیان حوادثدن
اولمیوب حیز بر نجوای حائف تفرف زأسا الاعتنا یه شایان برکیفیت عجیب الشان درینا علیه قلم وقایع
نویسان بلیغ البیان ایله زیور صحایف لیل ونهار اولان وقایع وحوادث وآثار یروره کنشین قلمی اجمال مبادی
وتفصیل مقاصدی ایله باشقه جه ضبط وتحریر وانقلاب لابسط وتقریر اولنمق بابنده فرمان همایون حضرت
جهانداری وامر اطاعت مقرون جناب شهریاری صادر علی قدر الامکان قدم کلکلا بدایع بیان
فنون جوب ومعقول امور مستقلین ضبطنه کافل کتب ورسائل تسمیه وتبویب اولنمق مبحوث عنهلری
اعراض ذاتیه سی تعقیمنه جهت وحدت مثابه سنده اولدیغی زعمیله تفرس وظهر وتعقیم عریره
فریده دخی بر مقدمه واوچ باب وبرخاتمه اوزرینه تبویب واسم ورسمی بیننده توافق وتصادف
ارادهٔ سیله تحقیق وتوفیق نامیله تسمیه اولنمشدر **مقدمه** شاه مشار الیهک ابتداء ظهوری واشتهاری

مطلب اسم کتاب

وضعیتلری جهانکیر اولدقلری ترتیب مقدمات سلطنتلری کیفیت انتاجی ما فی الید سنده سنیه حضرت پادشاه شهنشاهی
نام سلسلهٔ تسلیمی عنوانیله در باب اول مایهٔ بهر بر خلافت مصیر حضرت ظل الهی یعنی عتبهٔ معدلت
منقبهٔ جناب پادشاهی یه کوندرلان صدر اعظم و الحرم وکیل مطلق دستور مکرم ایله شیخ الاسلام و مفتی الانام
سماحتلو و حاجتلو افندی حضرتلرینه کلان نامه و مکاتب التماس اعلاملرینک اصل و ترجمه لری ذکرینده در باب
ثانی اشبو ایتلاف و انعطافک تسویه و تصفیه سی ایچون طرف زاهر الشرف حضرت جهانداریدن علمای
اعلام حضراتندن مأمور شرکت و رئیس الکتاب فتی اسماعیل افندی و بیلکجی دیوان مصطفی افندی
و سابق جبه جی باشی حسینی راغب افندیلرک اردوی همایوندن بو امر خیر انجامه مأمور آستانهٔ سعادت
عزیمتلری و شاه مشار الیهک ارسال ایلدیکی سفرای ایله دولت علیه روز افزونک مأمورلری عامه و خاصه
مجالس متعدده طرح اساس استیناس ایدوب ما بینده جاری و ساری اولان مکالمه لرک تعدادی و ایرادی و
مآثر و مساعیلری ایله مأمورلرک نوازش و سعادتلری بیاننده در باب ثالث طرفینک شان و شوکت و ابهت
حشمتنه لایق وجه وزره مشار الیهک فی الجمله اسعاف مرامنه مساعده بر عهد نامهٔ علیه اعطا قلنان نامهٔ
همایون و مکاتب بربعه الاسالیب و کلای درایت مقرون اسرا اولنان سفرای صداقت اعیانک عینا و تعیینلرینده در
خاتمه بو بابده فصل عبرت اولی الالباب اولان کرامت محضهٔ حضرت پادشاه اسلام ظل الله الوارف
علی کافة الانام تحقیق و تصدیقی و بو امته عین وهب و رحمت اولدیغی اوله شهریار عنایت آثارک دعوات اجابت
ارتسامی ایله اشبو مجله نک مسک الختام اولمسی تلفیقنده در مقدمه در فتنه و حوادث ایرانک ابتدای
ظهوری طهماسب قلیخان بیت رقم سازنده این طرفه نامه چنین کفت از زبان تیز خامه بر مقتضای
ارادهٔ خالق بیچون و سیمای کار چرخ بوقلمون نکاشتهٔ صحایف امکان و پیرایهٔ صفایح سطرلر زمین و زمان
اولان نقوش حوادث عظیم و دوائر دواهی دهر بر نیلیک ضمننده بر حکمت خفیه و قهر نوعیله عقلک تحتنده مصلحت
ضمنیه درکار ایدیکی ضمایر ارباب بصایره ظاهر و آشکاردر ع سبحان من تحیر فی صنعه سواه کذلک سنین
جنت بنیاد بر هر شهرین آسایش جهانیان اولان ظهور طایفهٔ افغان و وقوع انقلابات ایرانک بعد اللتیا و التی
نهایتی نه کونه مصلحته مؤدی و بنی نه در بو حکمته منتهی اولدیغی تفصیله مقصود مقدمه مقامنده
تفهیم و عمل و تبیینی الاجمال بو وجهله تحریر و ترقیم اولنور که ایکیوز سنه دن متجاوز وسعت دائرهٔ دولت
و فسحت ساحهٔ بأس و سطوت ایله فرمانفرمای ممالک ایران اولان سلسلهٔ صفویه نک کنزی عبادی
دعبلرنده معدن طائفهٔ افغانلر شعلهٔ تیزخیز خس و خاشاک مثللو دفعهٔ مشتعل و زمان یسیرده
زائل و مضمحل اولان نائرهٔ فتن و آشوبلرنک کانون معلا رواق سلطنتلری علو کبر و غرور و خاکستری
پیوستهٔ فلک اثیر اولوب و بالذات جالس سریر سلطنت بولنان شاه حسین صفوی دستکیر و کرفتار
و سلسلهٔ مرقومه بالکلیه انقراض مارکی بر بیدا اولمشیکن هنوز اثنای محصوریتده اصفهاندن ورد
عهد ایدرک ایله ممتاز اولان شهزاده طهماسب بیت ما آزموده ایم درین شهر بخت خویش بیرون
کشید باید ازین ورطه رخت خویش فحواسی تذکار و بر طریق ایله ورطهٔ کرداب فتنه دن

کرداب فتنه دن دوزقی بیرونه وجودین انداخته کنار ایدوب بر مدت خود بخود آوارهٔ صحرای حیرت
و بر زمان دخی کویا تسخیر ممالک موروثه نه کمربستهٔ همت اولوب لکن شعر اذا کان جد المرء فی الامر
مقبلا تأتت له الاسماء من کل جانب وان ادبرت دنیاه عنه تعذرت علیه و اعیته وجوه المذاهب
مبتغای مقدماتی سعی و اهتمامی نتیجه بخش مرام اولمیوب هر عزیمتنده بر هزیمت ایله فضول هر تصمیم
و ترتیبنده مشاهدهٔ نکس قضیهٔ تعاکس ایدرک بالاخره وادی خود رایی و مغروری سرزده
و بو کیفیت کندوسینه بارای استطاعت مکنت اولمدیغن فهم و درک ایله خوارزم و خراسان
جانبلرنده واقع بعض وجوه عشایر و اعیان قبایلدن استمداد ایدیکنده فتحعلی خان ترکمان کندی
عشیرتلرندن بشقه افشار و بیات جنکاورلری شیرلریله دخی شهزادهٔ مشار الیه طرفنه امالهٔ الحاق
وجدیسی امرینه مطاوعت و خدمتنده بذل وسع و قدرت مراسم عهد و میثاقی اجرا ایلدیلر اول اثناده ملوک
محمود سیستانی که سلسلهٔ نسبی رستم داستانه انتها ایله شهرت آرا در کرسی مملکت خراسان اولان
شهر مشهدی استیلا و ربقهٔ استقلال و استبداد استعداد ایتمشیدی ابتدا بلدهٔ مزبوره نک نزع
و استخلاصی ملک مرقومک اعدام و افناسنه تشمیر ساق همت و شد نطاق عزیمت ایدرلر بعد
الحصول المرام حالا دیکه بیری مملکت ایران اولان نادرشاه افشار اول هنکامده توابع الکای
خراساندن ابیورد سنجاغنی که ابن اصطخریه سنجاق متصرفلرندن عبارت و اشکال اغالغی که
نشانهٔ دولت و عدلو وزره قبوجیلر کتخداسی العند کنا اشدر سلطان مرقوملک خدمت مزبوره ایله ممتاز لکن
ابنای قبیله سی بیننده کمال ذکا و فطانت و نهایت همت و شجاعت ایله سرفراز اولدیغندن باتفاق
عشیرتی رجالیله شهزاده نک بو خدمتنده حسن سعی جمیله نمایان و کندویه فی الجمله باعث فعنیت و
علم شهرتی نادر علی اکبر قاعدهٔ اعجام اوزره تأییدا للاخلاص و تأکیدا للاختصاص طهماسب
قولی خان تلقیبی ایله طراز نده قدر و عنوان و المغرا و بو قیدیه بر سمیر ضمیری اولان ابراز جوهر
و استعداد اوزرینه تفرد استبداد داعیه سیله کندویه تقدم رتبی و ترفع اعتبار ایسیی اولان
فتحعلی خان مرقومی بر بهانه ایله اعدام و بو تقریب ایله تحصیل استقلال نام ایدوب تکثیر عدد و عدد
و توفیر اعوان و اجناد ایله تسخیر دار السلطنهٔ اصفهانه ابتدار و ربیعینک برههٔ اشتهار اولدیغی
اوزره بر دفعه داموغان برکرده دره خار و مرهٔ ثالثه ده قرب اصفهانده آشرف شاه افغانی ایله اشتعال
نائرهٔ کارزار و نصرت کسیجهٔ دولت افغانیانی کسسته تار نظام و سامانلری بنات نعش کبی تار
الهدی چونکه مقدما ممالک محروسهٔ عثمانیه نک سرآشوب فتنه ده محافظهٔ مرحفظ سیله حدود
ممالک خاقانیه یه ملاصق اولان بقاع و اصقاعک انجام کاره انتظار ایله ضبط و تسخیرلری
اختیار و التخلیه عن اصل دولت علیه نک الجا ایلدیکی نائرهٔ فتنهٔ افغانیانک سر ایشینده توقف و احتیاط
حالتی ایدوب و الحالة هذه فی الجمله بذرای صورت لطف اولدیغنه بناء الاقدم فالاقدم
بر دفعه داخل قطر عراق و دار السلطنهٔ اصفهانه ایله همتا ر سلسلهٔ اتساق اولدیغی همدان

دکرمانشاهانی تخلیه ورده امنای دولت علیه‌یه امرولری صدور ایلدی اشبو خبر محافظلرینه هنوز واصل اولمدن
جانب شهزاده‌یه بر مکاتبه ومراسله‌یه مباشرت اوزره ایکن طهماسب قولیخان موعی الیه بلا تامل
قره‌هان وبزده جر طرفلرینه صو عزیمت دقتار شیمی ایله قصد وعزیمتی مأمول وملحوظ اغیار حالت
اولدیغندن ناشی بو طرفلرندن دخی اظهار ما فی الضمیره رغبت وتمنیه محافظلرینه بونلرده وزرا وامرا
وجوه اولان عساکر ودوامی استصحاب جروممالک محروسه‌یه تحریک رکاب ایلدکلری خبری تبریز
محافظلری دخی کوشزد اولمغله کیفیتی دربار علیه‌یه اعلام ونه کونه حرکت مقتضی ایدیکنی استعلام
ایدوب ورود امر وجوابه انتظار اثناسنده ایکن خان موعی الیهک کلدیکی ول جانبلرده دخی بالذات
اطاله اقدام اقتحامی باعث فساد رعایا وموجب تشتت آرا اولمغله محافظ باب وسائر روسا وامرا
همدان وکرمانشاهان محافظلری اثرلرینه اقتفا ایدرلرکن بو حضرته العلاک خراسان اقطاع
قندهارده مباشر واقع قلاع منیعه ومعاقل حصینه‌دن فراه وهراة قلعه‌لری هنوز طائفه افغان
تصرفلرنده اولمغله اندلری نزع وتسخیر واول حوالیلری دخی وجود افغاندن تطهیر ایله مزاحم ملکتدن
قلع ماده فساد وقمع بیخ خلاف وعنا عناد مقتضیات وقت وحالدن اولدیغندن قطع نظر وقوع
اصفهانده بقیه طائفه ایرانک عروق عصبیتلرینه باعث نبضان قلزم غیرت وحمیتلرینه بادی
فوران وهیجان اولمغله ناشی هرات طرفلرنده تحزب واحتشاد ونهب عده عناد ایلدکلری
اخبار طهماسب قولیخانک سامعه خراشی شکست وفراری اولمغله تبریز برقاج کون مکث وارام وبعده
جانب اصفهانه اعاله لجام ایدوب کوشهزاده طهماسبی تخت اصفهانه اجلاس وتقریر واسباب لوازمنی
ترتیب وتنظیم ایلدکدن صکره خان موعی الیه کندودن اعمال واستخدام اوزره اولدیغی یعنی خراسان
عسکریله جانب هراته شتابان اولمشیدی شهزاده طهماسب دخی عاجز از ببر کلاسی داتم تدارک
ایلدیکی مهمات وادوات ایله ذم صوب دولته اولوب دولت علیه‌یه ابراز قیام ایله حسام وجدال
اقدام داعیه‌سنده اولدیغنه بنا دولتجانبی سرعسکری وزیر شیر صولت علی پاشا حضرتلرینک قوت
بازوی جلادتلریله منهزم اولدیغی هزیمت خسرانده تکرار تبریز وجوانب اوزرینه بازوی جهد
واقتدار ایدوب تدارک واحضار ایلدیکی عساکر بسیار وادوات تامه جنک وپیکار ایله همدان
صحراسنده بغداد والیسی وزیر مکرم احمد پاشا حضرتلریله طرح انداز اولدیغی شطرنج بازی کارزارده
دخی فرزانه رفتار ایله منصوبه مرغوبه‌یه دسترس اولمیوب نطع خود رای ورسوایینه مات وفتنه
فیلکسیدیه سیر کریزده نجات اولدیغندن لمنشه هیچ رخ کوسترمیوب میدان رزمه سوار اولان
نطع رسوایینه شاهی ابدان فرزانه بیت فرزینکی پیرایه اکلیل نصرت وزیور شاهرخ الصد
فوز وفرصت اولمشیدی بعده تکرار خطه همدان وکرمانشاه وتبریز وآذربایجان طرفلرینه
بالاستقلال ضبط وتصرفلرینه اعتنا اولنمغله شهزاده طهماسب مقتضای غرور جوانی ایله اجتسار ایلدیکی
حرکات ناهموارندن کمال الندامت وپشیمانی ایله نادم وذیل عفو وامانه متشبث وملازم اولدیغی مشهور

شهود وزیر مشار الیه طرفنه ارسال رسل ورسائل ومصالح مصافاته راغب ومائل اولدیغنه بنا میانه‌ده
نهر ارس حد فاصل اولوب تفلیس وکنجه وروان ونخجوان ممالک سلطنت سنیه وتبریز وهمدان وکرمانشاهان
دولت صفویه طرفلرندن ضبط وتصرف اولنمق اوزره بیک یوز قرق درت سنه‌سی شعبان اواسطنده
شهزاده مشار الیه وکیلی ایله کرمانشاهانده قرارداده اولنان مصالحه جمله‌دن رفت ازینه
میانه شهریاران اتحاد آمد مصرع نقش کتابه تاریخ شهریار مشار الیه بو حرکاته جسارت
وبعده‌ها اولدیغی اوزره دو غرایبدن عقد مصالحه‌یه مبادرت خان موعی الیهک کوشزدی اولدقده
ابتدای ظهورنده وپیرایه حجله خیالی اولان آغوش عروس سلطنت هنوز اندن رمیده اولمغله بو امنیه
کبرانده شکل دلخواه اوزره نتیجه بخش اولمسی ابراز مقدمات غریبه ترتیبنه موقوف اولدیغی بی مقدار
نفوس اهال احوال وتشتت آرا وفحول وحالا دخی منوط اولدیغی ملاحظه سیر سالف الاکره حرکات
وفرامطر فی الجمله تنظیم وتنسیقلرندن صکره مصالحه فرمتلرنده عدم تسلیم وتصدیقی اخبار ایله
بغداد دار السلامی اوزرینه قصد وتوجه اوزره اولدیغی مکتوبیله اشعار ودها اتزره
اصفهانه کلوب بر تقریب ایله شهزاده طهماسبی خلع وتنکیل وعباس نام منکرسال بر فرزندینی کویا تخت
شاهیه اجلاس وبیعت ایله تبجیل ایدوب وشاه مخلوعی محبوسا خراسان حوالیسنده واقع قلعه
ارسال وکندوی معتمد بولنان عشایر عسکریله ماعدا طهماسبله دخی موجود اولان عساکره
ومهمات خرم وادواتنی استصحاب ایله بغداد قلعه‌سی محاصره‌سنه استعجال ایدوب بعد هزیمت الایام
دجله کنارنده سرعسکر عثمان پاشا ایله ترویج ایدیکی بازار کارزارده نقد ناسزه اقدام واهتمامی
کاسد وتوفیق صمدانی وزیر مشار الیهه معاضد اولمغله خان موعی الیهک قیمت کمالاتی
اعتبارینه پست وقدر متاع اقتدارینه شکست اولوب محل معرکه‌ده بقیة السیوف اولان قلیل
قلیل ایله جانب همدانه عنان تاب وبغداد طرفنده اولان اردو وبارو بنکاهی دخی
دست همت ضعفای محصورینه ایله منقش والحشید فافاته سوادی معهود سنه تحکیمه
آرزو وفراغ این میوب یعنی طرح اساس جانکیر ضمیر اولان اساس سلطنتنده ارکان
وقوائمنه معول الخلل واندراس قبول بولمامق حالاتی دستیاری معا دولت عثمانی واقامت
ادکه هندسیه سلطنت جهانبانی‌یه محتاج شکل رابعین مقدمه عسیر الانتاج ایدیکی سطح
متخیله‌سنده مرتسم اشکال اولوب لکن بیت ذ سوبیملکی سلاطینه کیم قدرت وار درو
عاشق شیدایه بویله حالتدار موکلنجه بو بابده متوسل اسباب ایکن اسلوب حکیم اجناد
ولوازم اللازم واعراض بعینه مفارقه‌دن بخشه بتدار ایله ابتدا سرعسکر مرحوم عثمان
پاشا یه بعد الواقعه الاولی کیفیت مرامنه ورای سبعه الابواب اثارت واستراب
الحق مرحوم مرقومدن اوکونه الغاز ومعمالرک کشف وبیاننه نظما رای اقتدار نایاب
اولمغله تهورانه حرکتدن نیاز اعتزارده غوطه خور وطرف دمار اولنوری خان موعی الیه

ورودلرینی افاده به امام ولی حسینعلی خان اردوسنا نبی ولوب دفعهٔ ثانیه‌ده کرسیس اولدن
عبدالکریم ارزنجانی افندی‌یی تنها یانه دعوت وکتم اسرار بابنده مرقومی بوندی سوکندز اسلوب
ایله وبعد وبند صنعنه تحصیل کمال ایدکر نصکره مافی الضمیرینی موسی الیه اشکار وبو سری امنای
دولت خلافت مدار ایدن برقرمه ابدا واظهاره المطلوب الحق بابنده سریر موهبت مصیر پادشاهی کشف
وبابنده جوابنی بعد الاخذ علی جناح النجاح بوصوبه عاجلا عطف عنان ایله ابلاغ عظیم خدمت
وجسیم مودت ایلمش اولورسن دیو موسی الیهی مکرما اطلاق وسبیلن تخلیه ایدوب چونکه ادعایه
اولنرله ابن السنهی من الزکا مفهومی اوزره توصیه اولنان مهم محلده قیام ومشولی کیف الوصول
جنبتری مضمونه ماصدق خصوص مرقومی اول وقت صاحب صدر بولنان وزیر پاشا بیره
تا وبلی ابد بعد العرض اسلوب حکیم اوزره بعض اجوبه خطابیه ایله ارسال اولنمشیدی
خان مشار الیه بو ایراده دخی شفاعی فوائد حاصل اولدیغنه بناء توریه‌دن فی الجمله توضیح
وتلمیحدن تصریح وارایدینه سلوک ایله صدر اسبق وزیر عالیشان ونقو علی پاشا حضرتلرینه
عادت اوزره برفارسی مکتوب تحریر ایدوب درونده ایران ترکیسی ایله وبروجه تخمین کندی
خطی برنمقه ضع وستر التسلیم اولنمسنی حامل ورقه‌سنه تنبیه ایلمش قائمه مرقومه‌یه نظر اولنرقده
اجداد باستعداد ملوک عثمانیه دن اولوب وقایع جنکیزیه‌ده توران زمیندن ترلا وایراندن
ورومه هجرت ایلمش رؤسای عشایر ترکمانیه کم جمله‌سی بروجه شعبه‌سی وبرنسب نخبه‌سی ذرلرینده
اول وقت جد اعلای خاندان دولت روز افزون جانب رومه شد خرام عزیمت وبزم جزم ایران الکا
اختیار اقامت التجاریه ایدی من حیث النسب چونکه حسبلرن وملحج بولندیری کیفیت معلوم حضرت
خسروانه اولنرقده درمیان اولان مصالح مرامنه اسعاف ملوکانه مبذول بیوردلمق مسئولدر
دیو اولنهرامنی تا دیه وبعهد افزنده قصد تورنه ایلدیکی معلوم اولد قدنصکره کندوسنه
صدور مشار الیه طرفندن حکیمانه مکتوب وقائمه تحریر اولنمشیدی لکن سرعسکر مرحوم عبدالله
پاشا جنک وصلح بابنده متعدد خطوط همایون ابتسام تشریف ایله مبجل بولنوب اول وقت
موصل وکردستان یولیله ارضروم طوغری عزیمت اوزره اولمغله حسب ناقل مکتوب
وان اوزرنده کیدوب مرورا ایلدیکی محلده سرعسکر مشار الیه یکی قوناق قالمقه یاخود ایکی منزل
ایلرو تجدید متلو حالتلر ظهور ایدرر بابنده وارمیوب کاغذلری همان محلنه ایصاله اهتمام تجدد ظ
وفرمن بولنور ارکندویه ارائت وتسلیم ایلمسی قاصد مرقومه افهام اولنوب اووجهله
ارسال اولندی الامور مرهونه باوقاتها مقتضاسنجه قاصد مرقوم ملتقی الطرفین قدرده
سرعسکر موسی الیهی بولوب مامورتی اوزره مکتوب ویرد کره لوازم القضاتیه مفهومی
اوازمن اجرا ایتمکدن خان موسی الیهک حقنده نادرست بعض تدابیره تشبثی
اخبار ضمننده مکاتیب مرقومه بخوا ایتمهادر علیه‌یه ارسال ایلمشیدی وکان امر الله

امر الله قدرا مقدورا الفصه بطولها حرومت ورالیه دفعه ثانیه‌ده کرکوک صحراسنده وعسکر
ثانی عبدالله پاشا ایله روان خوانینسنه کسورت بولدیغی وقتا بعدن صکره اولوقتن کنجه
محافظی بولنان وزیر مکرم علی پاشا حضرتلری کنجه‌دن فروجنده روان وکنجه
مابیننده واقع کوکچه یایلاغنه دعوت وطرف دولته علیه ایله عقد مسالمه ومصافاته اظهار
کمال رغبت ایلدیکی وزیر مشار الیه دربار عظمت مدار خسروانه‌یه عرض واعلام وبو کیفیت
امنای دولت علیه طرفندن مجددا سرعسکر نصب اولنان وزیر مکرم احمد پاشا حضرتلرینه افاده
وافهام اولنمغله مشار الیه دخی ارضرومه وصوللرنده مقدم هنوز دیار بکر طرفلرنده ایکن خان
موسی الیه اسلوب حکیمانه اوزره بر مکتوب تحریر وحاجی حسین اغا نام معتمد ادمیسی ایله ارسال
ایتمکله موسی الیه قارص قلعه‌سی خوانینسنه ملاقاتنه اغای مرقومه دخی اظهار رغبت ومسالمه
ومصافاتده برنیه برقاچ کون اردوسنده تاخیر وتوقیف وکویا بو اثناده روان قلعه‌سنده
مطلب دخی تخلیه‌سی خبرینه انتظار ایله اعاده وارجاعنه تعویق وتسویف ایلمش ایدی ایدن
حسین اغا با رفاقت میرزا محمد رفتن وزیر مکرم کنج علی پاشا بارسالت
اثنا ظ بو اثناده خان موسی الیهک انتظار اوزره خبر معهودی دخی وارد اولمغله بعد ازین تاییده ارادهٔ
خوانینسنه ظ مصافاته بناء اغای مرقوم رفاقتنه خزینه‌دار میرزا محمدی ارضرومه ارسال وتسییر وکندی قارص الی
قالقوب تفلیس وشروان طرفلرینه طوغری عزیمتنی ومکالمه مذاکره ایچون طرفنه بر معتبر کیمسنه‌نک
ارسال خصوصنی تحریر ایلمش ایدی بو سرعسکر مشار الیه احمد پاشا حضرتلری دخی کیفیت حالی دربار خلافت مدار
خاقانیه عرض واعلام ایتمکله وزیر مکرم کنج علی پاشانک واردات محلنه مکالمه‌یه مامورتی اول
خلالده دربند وباکو طرفلرندن مرور سرعسکر تاتار ایله بعض خدماته مامور قریم خلف قبلان کرای
خان ایله سرعسکر پاشا حضرتلرینک مالاتحاد واتفاق عقد مصالحیه خصوصنده منشور باهض
اوزرینه وعنوان اوامر عالیشان کشیده سر قیافه صدور اولان خطوط همایون عنایت مشحون
فیض بخش وروح پرتو پاشی شعور اولمغله علی ما هو المامور کنج علی پاشا حضرتلری ببلاغ بوز
فرق سکر رجبیله بدیجی کونی صوب مامورنه توجه وعزیمت ومرقومان حسین اغا ومیرزا
محمد دخی سرعسکر پاشانک امریله مشار الیهه رفاقت ومعیت ایتمشلر ایدی تاریخ مزبورده سنه
مرقومه مدی القعده‌سی اواخرنده علی پاشا حضرتلری بالاقتضا کنجه وتفلیس طرفلرینه حرکت
وقرار وانجام کاره انتظار ایله اوقاتکذار اولوب مدت مرقومه اثناسنده طهماسب قولی خان
طرفندن برقاچ دفعه وروداید تحریراتنده سرعسکر تاتار ایله خان حضرتلرینک مامورتی آوازه‌سی
شروان وشماخی طرفلرینه باعث اختلال اولدیغندن ناشی اولعو الیرلرک تنظیم امورینه در کار اولدیغنی
اشعار وورزش رایله اقتضا حسبیله بالضروره تعویق وتاخیره اعتذار ایدوب فحاوی
تحریراتنده تشبث مصلحته دائر برمعنی ظاهر اولمیوب بحر کاتنده تلون حالاتی تفهیم وتمغم

بو کیفیت عسکر پاشایه واردو سایه باعث تحیر و اضطراب اولدیغی طرف دولت علیه یه اعلام
و اشعار اولنور ایدی **امداد خبر عودت علی پاشا بالجیاع طهماسب قولیخان**
مرقوم حسین آغا شهر ذی القعده الحرامک یدنجی کونی مشار الیهک عودت خبریله ارضرومه
واصل اولوب خان موما الیهک کیفیت حال و بادی تسویف و اهمالندن استنطاق اولندقده
قلم الثان خلاصه تقریری که ذکر اولنور مشار الیه حضرتلری ارضرومدن توجه و حرکتلرینک اون
بشنجی کونی تفلیسه ورودلرنده طهماسب قولیخان اون کون مقدم جار و طاله لزکیلر اوزرلرینه
عزیمت ایتمش مصادف بولنمغله ملاقات اولنه میوب یری کون تفلیسده مکث و اقامت و سکزنجی کونی
مهماندار تعیین اولنان عبد الباقی خان ایله کنجه یه توجه و اول کونک مقداری دخی محل مزبورده بعد المکث
دکز لش (?) مرحله قریبنه واقع برج قصبه سنه وصوللرنده خان موما الیه ظاهرا و حقیقتده خان حقیقت حالده
عالیشان ایله عسکر تاتارک دربند طرفنده ... عزیمت مسافه و لونار نحو نام محله ورودینه بناء
مدافعه و مقابله یه فکر ایله دربند طرفلرینه توجه و مسارعت و بعد العوده سبغان صحراسنده ملاقات اولنق
اوزره قصبه مرقومه ده توقف و اقامت ایدلری تحریر و اخبار ایتمکله اللی کوندن متجاوز دخی
برج مکث و قرارلرنده صکره موما الیهک دربند طرفلرندن عودتنی و مشار الیهی سبغان صحراسنه
دعوتنی مشعر ورود ایدن کاغدی موجبنجه محل مزبوردن حرکت بر ماه حرام رمضان المبارکک اون سکزنجی
کونی مغانه واصل اولدقده طهماسب قولیخان ایله صحبت و ملاقات حاصل اولوب اجرای مراسم عادیه دن
صکره اثناء صحبتده بو خصوص مصلحته شروع و تمامنه سعی و اهتمام ایدن بو بابده سوزمز سوزدر
هله برقاج کون استراحت بیورک اقتضاسنه کوره ینه کیفیت مذاکره اولنور دیو ختم کلام و چند روز
مرورنده بر دفعه دخی وزیر مشار الیهی افطاره دعوت و مراسم نوازش و اکرامنه کما ینبغی رعایت ایدوب
بو اثناده تفصیل و بیانی مضمر اولدن کیفیت تسلط و استقلالی بر وجه لحاق صورتنه اولدقده
صحی صکره رمضان شریفک یکرمی برنجی کونی عبد الباقی خانی طرفلرینه مکالمه و مذاکره یه توکیل
ایتمکله علی پاشا حضرتلرینک یاننه کلوب اول طرف دولت علیه دن سزه خصوصده مأمورسکز و نه
مصلحت ایچون کلمشسکز دیو سؤال و مشار الیه دخی مقدما جنت مرابع سلطان ... رابع حضرتلری
قلمرتره ما بین الدولتین صورت بولیعی و جهله یعنی حدود قدیمه اوزره تاسیس مصلحته کلدم دیو
جواب تصدی ایتدکینی عبد الباقی خان وزیر مشار الیه یدندن اولا حدود نامه صورتنی الوب طهماسب
قولیخانه ارائه جواب مشار الیهی افهام ایتمکله خان مشار الیه بندخی بو حدود و سنور و بو اسلوب
و دستور اوزره عهد مصالحه و مسالمه یه راغب و دولت علیه ایله تاکید مصافات و اتحاده کما ینبغی خواهان
و طالبم لکن بو مرتبه غایت ثبات و قرار و نهایت دوام و استقرار دخی بوندن باشقه ازاحه
بدع ما لوف ایراندن ... ارواح مطهره اصحاب کرامک خصوصلرینه وقوع اولان خدمت جلیله
مقابله سنده طرف دولت علیه دن بر قاج مادهک حسن قبول و اسعافلرینی استدعا

ایدرم **ماده مطلوبه اولی** بو دخی شناء ... اهل اسلام چون اولدیغوزه بنا بهر سنه حجاج ایرانک ایاب و ذهابلرنده
تعدیات عربانده محافظه لری ایچون جناب ... ایرلرینه اوزرلرینه بر معتبر خان میر الحاج نصب و تعیینی
و سهولت امکان اولدیغی طرق تقدیم ایله تیسیر اولنه **ماده ثانیه** اهالی ایرانک فیما بعد مذهب و اعتقادلری
طریقه انیقه جعفریه مذاهب اربعه خامسی اولمق اوزره قرار اولوب اربعه کعبه معظمه ده
بر رکننده ... اولنه **ماده ثالثه** ما بین الدولتین صورت بولیعی اولان مصافات و موالات جمله
اعلام و اشتهار و بعض امور خصوصیه تمشیتنه ابتدار ایچون ایران طرفندن بر معتبر کمسنه دار السلطنه علیه
عثمانیه ملازمت و طرف دولت علیه دن دخی بر کمسنه اصفهانده اقامت ایدوب و سنه ده ... ایران میر الحاج
اسارا ایله معا کیده کلمه **ماده رابعه** بوندنبو ایکی طرفک یدلرنده بولنان اسرانک بیع و شراسی منع و دفع
و کیفیت ... ... عزیمت ایدنلره ممانعت اولنمیه دولت علیه ملتمسی
قرین حسن اسعاف بیورلدیغی حالده کمال خوشنودی و رغبت و غایت ابتهاج و ممنونیت ایله عقد مصالحه و مصافاته
مبادرت و دولت ابد مدت عثمانیه دول اسلامیه نک جمله سندن بیوکی و ملیکی و پادشاهی اولدیغنه قولوم دخی بو ...
خدمتنده جان و باشی ایله بذل وسع ایدرم دیو طهماسب قولیخان تقریرینی موما الیه عبد الباقی خان
کلوب علی پاشا حضرتلرینه انها و تفهیم ایلدکینی مشار الیه بو موادک رد و قبولنه مرخص دکلم انجق
بیوم اولان صورت موجبنجه حدود قدیمه اوزره عقد مصالحه یه مأمورم دیو ویردیکی جوابی طهماسب
قولیخانه افهام و اشراب اولندقده چونکه پاشا حضرتلری بو خصوصده مأمور و مرخص دکلم دیمش
اولیسنی بو درکه طرفمزدن دولت علیه مخصوصا بر ایلچی کوندرم کندی دخی معا کتنوب و بو ابوابلرک
طرف دولت علیه ده تمشیت و بر لشدیر بو موما الیه عبد الباقی خان ایلچی تعیین و صدر ممالک تعبیر
اولنور کبار علماسندن میرزا ابو القاسم نام ... و خراسان صدرلرندن رئیس العلما و کندی
امامی اولان ملا علی اکبر نام ملا باشی خان موما الیه ایله معا ترفیق و تسییر و حسین وداعه وزیر مشار الیه
کرک مواد مرقومه بر وجه محرر تمشیت و بر لشمک خصوصلرینه و کرک ایلچیلرک امن و رفاهیت ایله
عزیمت و عودتلری بابنده توصیه و تودیعده مبالغه و تاکید ایدرک ماه شوالک یکرمی اوچنجی
کونی موما الیه عبد الباقی خان و سالف الذکر علما و ... وزیر مشار الیه معیتی ایله صحرای مغاندن
تحریک و ارضروم جانبنه توجه و تسییر ایتمکله صاحب تقریر اولان مرقوم حسین آغا مشار الیه و موما
الیهما ایله ایکی مرحله معا کلوب بعده عسکر پاشا حضرتلرینه کیفیتی اخبار ایچون منزل ایله ایلرو سبقت
و ابلاغ ایلدیکنی تقریر ایلمشدر **کیفیت تسلط طهماسب قولیخان و جمعیت وجوه ایران در صحرای**
مغان بالا بنه آغای مرقوم تقریری الحاق اوزره قلم عبد فقیر ایله او وقته دکین بو کونه کثیره سلك
تحریر و ... خان موما الیهک مرة بعد اخری اشارت و ایما اولندیغی اوزره ابتدا قدومنده
عرصه شهرت اولدیغی کوزنده بر و بالغیره ارزوسی اولان تخت ... سلطنت ترویجیه
و ایمای ... کاه مجتهد مدرکه افکارندن ادراک مطارح لطایف الحیل و کاه بیرکی بازوی اقدام

ایله اواده دولت ادب عاصی امل و اهالی حاصل کرسیزی منزده حضرتلرینه صدر کونه سعی و کتاب هزار
دره‌دن اجرای اجابت تمکن بو دفعه صورت ظاهره مقدما مخلوع محمد میرزانک اوغلی شاه طهماسبی تخت
موروثه اجلاس و حقیقت باطنده اکلیل عالمبهای سلطنتی ربوده دست عیاری و اختلاس ایتملا ضمننده
ممالک ایرانک باجمله وجوه و اعیان و مجموع کبار و کلانترانی صحرای مغانده جمع و احضاره داعیه مهمه
معهوده‌سن اظهار ضمننده بسط مقدمات ابتدا ذی الحجه قرق سکز رمضاننک یکرمی درنجی کونی جمعیت
کونی بر مجمع عظیم ترتیب و کافه احضار و اعیانی محفل مذکوره دعوت و تقریب ایدوب دیشنه تقریر
باتر و برین بو کونه بر ایاب که جمله بو یوزدن توجه وجهه خطاب ایلدیکه سنین چند بندن برو کرکه
کاشنکان دولت آل عثمان و کرک طائفه روس و افغان طرفلرندن مضبوط و مسخر اولان
ممالک ایرانی حرباً و سلماً استرداد و استخلاص و قلیل و کثیرینه مقدور ایرایشنی بو صورته افراغ
ایلدم لکن بعد ازین بکا فتور و کلال کلمکله بهر حال کندو عسکریمی الوب خراسان و کلاته طرفلرینه
عزیمت و بر مدت ارام و استراحت ایچون اختیار انزوا و عزلته قرار ویرمشمدر ایمدی سز کره
دخی ضبط سررشته نظام و سلطنت و حرمتکزه قیام ایدوب بر شخص صاحب اهتماملری وجودی رتبه
وجوبه اولمغله یینه شاه طهماسبی استرسکز و یا خود بیننکزدن اهر برکسنه‌یی اختیار و نصب ایتمکه
سز ایدرسکز بعد التأمل فنعی شغله قرار ویررسکز بو امرده دخی بر صورت ویرالم دیدیکنده بیت
درپس آئینه طوطی صفتم داشته‌اند آنچه استاد ازل گفت بگو میگویم جمله‌سی بهر حال اتفاق همزبان
سازان انساق اولرق فکری حالی بیت تا دامن کفن نکشم زیر پای خاک باور مکن که دست
زدامن بدارمت زمزمه سینه بزرک و توجه‌لر مخالف پرکردن کره نالهٔ نغمه ایکشاد و برقع کمال رأفت
کوبی و اخلاص یوللرینه تولد و فریاد ایله صحرای مغانه زلزله نغمه بوری یاد ایدر دیدیلر لکن مومی الیه
بو سوز و کدار زیب صورت تا سامع انداز و الهیئت قانون احتیاط اوزره بو دفعه دخی ساز ناساز
برخورشیجیه ترتیبه و کوشمال ایچون چند روز امهال ایندن دردنجی کون جمله‌یی احضار و قرارگاهلرندن
استخبار ایلدکده مجمع مذبورده موجود صغیر و کبیر وجهه حقیر و برنا و پیر و کدا و امیر و کافه
ارباب رای و تدبیر سریر سلطنت شاهیه بالجمله مومی الیهی اختیار و اختلاف سابقه سلسله
صفویه‌نلرک کمهمتی و فتورلرندن ظهور ایتمکله فیما بعد ذکورا و اناثا سلسله مرقومه‌لرک ترکنه
متابعت و اطاعته قرار ویردکلرینده اشعار ایتملریله خان مومی الیه دخی چونکه بو مرتبه‌ده اصرار
و بو جرمده قرار ایلدیکیز کرکدر که بعد ازین سز دخی بین المسلمین باعث تخالف و تباغض و بادی
تباین و تعادی اولان بدع غیر مألوفه‌کزی یعنی سب و لعن اصحاب و تحریکی و طعن و تحریض خلفای
راشدینی ترک و الغا و بالجمله صحابه کرام و ائمه اعلام حضراتی حقلرینده ذکر خیر و ترضی مراسمنی ایفا
ایدوب بدعه معهوده‌کی جامع مذهب شیعه‌دن عدول و مطلوب و مختارکز اولدقده طریقهٔ انیقه جعفریه
دخول و التحاق حالتنده بر وجه محرر سلسلهٔ صفویه بیننده ذکوراً و اناثاً بر فرد تبعیت ایله بو ضابطه

مستحکم

بو ضابطه نظام ملک افساد و اختلاله مبادرت اولنمامق شروطنی ایمان غلاظ شداد و عهود مؤکده ایله
انعقادی ایله تاکید و تأیید ایلدیککیزی حاوی حجتلرنک انضمام و آرا و ختم و امضالریله یدمه سپرده
سند ید ویررسکز بن دخی تحمل کلفت شاهی و نصب عنوان معلا جاهی ایدرم دیمکله منوال مشروح حاوی
و شروط مرقومه‌یی محتوی حجت وجوه و اعیانک ختملریله مختوم و اسامی و امضالریله مرسوم ویردکلری قبالهٔ
مهر و میثاقلری صورتنی ایلچی عبد الباقی خان ایله درِ دولتمداره ارسال ایدوب اختیاریله انجمنی اوزره
بر عشنه فیروزده یعنی چارم نوروزنده تخت شاهیه جلوس ایتمک اوزره اسباب سکه سلطنت
و شاهی اعلام و سکه و مهری دخی مهیا و صورت داده اولدیغنی مرقوم حسین آغا انها و افاده ایلمشدر ورودی
ایلچیان نادرشاه با ارضروم و اعلام ایشان بآستانهٔ علیهٔ بهجت رسوم بالاده ذکر و بیان اولدیغی
اوزره شاه مشار الیه طرفندن درِ دولتمدار علیه‌یه عنوان سفارتله ایله نعت و تسییر اولنان ایلچی عبد الباقی
خان و رفقاسی اولان ملاباشی و وزیر مکرم کنج علی پاشا رفاقتیله شهر ذی الحجه‌نک اوائلنده و ایکنجی کونی بوده
ارضرومه ورود و وصول و جانب سر بورکی عسکری وزیر مکرم علی پاشا حضرتلری طرفندن بعد اجرا
الرسوم تخصیص اولنان خانه‌یه نزول و ایکنجی کون استراحتلرندن صکره مشار الیه حضرتلریله ملاقات
و شاهی طرفندن اظهار کمال رغبت و میل مصافات ایتملریله عسکر پاشا حضرتلری دخی مقتضای
مقدم اوزره بر مقدار حکیمانه بسط کلام ابتدار و عقیبی در میان اولان مصالحه مسالمت انجملی
کنزی معرفتیله ارضرومده عقد و تمهیدینه رخصت و مأذونیتلرینی استخبار ایلدیکلرنده بو بابده عدم
رخصتلرینه دقت جواب و کیفیت مرقوم شاهیه طرفندن مجدداً استیذانه محتاج اولدیغنی اشعار و اکثر
ایلدکلرینه بنا مشار الیه بو خصوصی نادرشاه جانبنه تحریر سفیری مرقوم ایلچی بروجه محرر ارضرومه
وصولتلری خبرلرینی دخی دربار معدلت مدار خاقانیه اعلام و تسییر ایدوب طرفیندن ورود ایدجک اخبار
انتظاریله اوتوز سکز کون مقداری ارضرومده مکث و قرار ایلدیلر صکره طرف دولت علیه‌دن توجه
و عزیمتلری اقتضا ایلمکله جانب میریدن لوازم سفریه‌لری بعد الاتمام بیک یوز قرق طقوز سنه‌سی محرمینک
یکرمنجی کونی صفحهٔ آستانهٔ عنایات انتسابه شرف خرام و درکاه معلا قبوجی باشیلرندن مهماندار
تعیینی بیوریلان رئیس نجنوالی مصطفی آغا رفاقتیله طی مراحل و قطع منازل برله شهر ربیع الاولک
اونبشنجی کونی بلدهٔ اسکداره وصول و واصل اولدقلری و التنجی کونی دخی قائمقام پاشا حضرتلریله ملاقات
ایچون رسم معتاد اوزره ترتیب و احضار اولنان مکمل معبرین چکدیریله آستانهٔ بوده زاده و امرار و
نشان دکلری اولدیغی اوزره مشار الیه طرفندن اکرام و نوازش بسیار و بر قاچ کوندن صکره
قادرغه لیماننده واقع عثمان پاشا سرایی دیمکله شهیر سرای بهشت نظیره نقل و تحویل و بساط
و مفروشات و اسباب و لوازمات علی ما ینبغی تتمیم و تکمیل و الحوب بعده ماه ربیع الاخرک
یکرمنجی کونی ذات قدیم اوزره ترتیب اولنان دیوان همایونه دعوت و اجرای رسوم عادیه‌دن
صکره خلافتلو سدهٔ سلطنتی تقبیل و تلثیم و شاهی طرفندن کتوردیکی نامه‌سنی تسلیم ایتمشدر

باب اول در ذکر تحریر نادرشاه پادشاه عجم معدلت پناه ایران شاهی نادر
رکاب همایون حضرت شهریاری به ارسال ایتدیکی فارسی نامه سنك ترجمه سیدر

مطلب باب اول

حبطه وهم وحواسدن افزون حمد وسپاس بیمثال اول ذات خدای بیچونه سزادرکه وجعلنا
خلائف فی الارض فحواسیله سلاطینی معدلت آیینی اصلاح حال عالم وانجاح امانی وآمال بنی آدم
نشیمنی ایچون اختیار ودخی واذکروا نعمة الله علیکم اذ کنتم اعداء فالف بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته
اخوانا موجبنجه مودت بین الخلق ورفع منازعت وایقاع التیام والفت حالنی تخصیص ایدن
ظلمتکاه خلاف وعناده صبح صادق لوزای مطلع نور واستبشار ایلمشدر نظم تاج بربر زرین کلیمی
تاجان عقد بلد کر محتاجان فلك بخشش بخت بنده تو دبیر وهم بکشاینده تو دانه فکر وقیاس
بیرونه صلوة وسلام عدیم النظیر اول رسول کریمك روح مطهر ومرقد منورلرینه شایان وامرا درکه طوبی
للصالحین وللنهم المفرتلری حرمت کرینی ایله عالم امملك تزیین سامعه بشارت لامعه سنه اشارت
واصلوح ذا البین شعبة من شعب النبوة ایزیله شاهراه وفاق ووفاق ودلت بورمشدر نظم یکتا کهر
محیط هستی قطب فلك خدا پرستی خورشید کیمی وعرش مسند ختم همه انبیا محمد صلی الله علیه وعلی
آله الابرار خلفائه الاخیار واصحابه الکبار ایفا الازمه حمد وثنا دنصکره عالیحضرت سپهر منزلت
ثریا منزلت کیوان رفعت برجیس سعادت بهرام صولت آفتاب حشمت ناهید بهجت عطارد فطنت
قمر طلعت سلیمان شوکت سکندر نصفت نوشیروان معدلت باصدق السلطان العالی ظل الله
ومصدر شفقت علی خلق الله اعظم سلاطین جهان افخم خواقین دوران برازنده تاج عظمت
وشهریاری طرازنده تخت سلطنت وکامکاری بیت این بمعنی اسکندر ثانی زبنده خاندان عثمانی
پادشاه فلك جاه سیاره سپاه هر بو اسلام پناه ظل الله سلطان البرین وخاقان البحرین خادم
الحرمین الشریفین ثانی اسکندر ذی القرنین نجم فلك السلطنة الشوکة والعظمة والخلافة والرفعة
والمرحمة والمعدلة والاحسان والامتنان سلطان محمود خان ابن السلطان مصطفی خان
خلد الله ملکه وسلطانه حضرتلرینك رای خورشید اعتلای همایون وضمیر منیر مهر انجلای کمال لطفت
مشحونلرینه عرض وانها اولنور که جناب داورمنا حضرتلرینك جمله عالمیان کنز و مخفی قیدر
اقرار ربوبیت واعتراف جهانگیری زبانلری همان اولدیغی زمانلرنده بر و بحر مخفی رحمت منان
اولان پیغمبر عالیشان حضرتلرینك اطاعتی اوزرلرینه واجب سلوکی ایله اهل سنت وجماعت واول
سرورك متابعت ایلمه بهره ور اولمشلر ایدی قضا پای فلکیده شاه اسمعیل صفوینك خروجی
مقدماتی روی نما اولدقده نصکره محض تعصب وبعض غشیت اغراضه بنا کنرودن انتشار
بولان نفاق ونزاع فرق مسلمین امت سید المرسلین بیننده باعث منافرت وانشکیك حضرت باری
بو نیازمند درگاه الهیه ممالك وسیوت المسالك ومصالح امور مسلماناك انتظام مهام لرینه
سبب قیلوب بهذا بو خیر خواه دخی برانهمکترینك باجمله سادات رفیع الدرجات وعلمای فضیلتشعار

فضلای کثیر البرکات واعزه واجله جمیع صفات ممدوحه ایله قایمی ذو و ساوا اختیار ایلدی ملوم بار
ومضان شریف اوسطنده مغان شترزنده جمع ایدوب عالیجاه دستور اکرم مشیر افخم صدر محرم
نظام العالم متمم مهام الانام بالرای الصائب مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب وزیر اعظم رفیع القدر
شانی جنابلرینه وذروة العلماء العظام شیخ الاسلام دام افادته حضرتلرینه فرستاده قیلنان ...
شرح وتفصیل اولندیغی اوزره وجوه ایرانیه فشرق قیرقوم مره جمع اولان موجب البهم دلیل وهادی
ایله مذهب حق تفهیم وبیان وتحکم خاطرنشان اولندقده جملهسی قلبا ولسانا آثار رجوعی وترکیب
وحضرت معتبر الانام علیه افضل الصلوة واکمل السلام سنت سنیه لری تبعیتنه اتفاق واتحاد ایدوب
وبو بنای خیر شانه نقض ونقص منصور ومحفوظ اولمسی وارکان رسوخ البنیانی تغییر وتبدیل
تطرقندن امین وسالم قالمسیچون فیما بعد سلسله صفویه متابعتی ترك شرطیله بو نیازمند درگاه
الهی ایرانات هلقه اختیار ایلدیلر چونکه طرف قرین الشرف دولت علیه جانب فیض جانب
امنای سلطنت سنیه لرینه عالیجاه فرمان والیسی وزیر مکرم دستور محترم نظام الدولة العلیة
العثمانیه حاجی علی پاشا دام الله تعالی اجلاله مصالح خصوصی ایچون مکالمه یه مامور قلنمغه بناء
علیه طرفمزدن دخی امرای جلیل الشان ایرانیه دن معتمد ولایات ایالت وحشمتپناه حالا کرمانشاه
حاکمی عبد الباقی خان زنگنه رسالت وسفارت مراسمنی تمشیت وایلچیلك رسومنی تادیت
ایچون تعیین وعالیجاه سلالة السادات والارفاخم صدر ممالك اولان میرزا ابو القاسم ومدرس
خراسان اولوب بو نیازمندك امامی اولان رئیس الفضلا عرفا وفهامه ملا علی اکبر دخی
ایلچی موصی الیهله معیت ورفاقتیله دربار سپهر اقتدار پادشاهی واستان خلافت مدار ظل اللهی
جانبنه روانه وتسییر اولنمشدر تمشیت ویرلمه جك خصوصلری ایلچی معتبرنه ولا موصی الیهما
کندولرینه سپارش اولندیغی وجه اوزره دولت علیه سلطانی ومملکت بهیه هر بو اثنینك
کارگذار منتسب صوابدید افکار لرینه اتمام رسیده قیلنور لله الحمد بو نیازمند درگاه پناه
تصحیح ویرین مبین وتوضیح ملت حسنتیننه بقدر الامکان سعی واهتمام ایدوب کندومی بری الذمه
قلمشدر بو امر خیرك انجامنی اتمام واختتامی حضرت بوزیریا مقام ونواب گردون غلام سپهر احتشام حضرتلرینك
ذمت همت علیا وهمت همت قدسی طویت والا رتبه حواله قلنمشدر ان شاء الله تعالی شول وجهیله
فیصل ویرر بیوریله که پیغمبر آخر الزمان صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حضور عزتلرینه
مقبول ومستحسن اوله لجمنی محتاج بیان اولمیه چونکه تطویل واطناب خلاف رسم ادب اولدیغی
بو امورلرك تفصیلی ایچون وزیر اعظم ومفتی الاکرم حضرتلرینه اولان مراسلاته مراجعت بیورلیه
نظم تا بود درکار گاه عالم کون وفساد چار ارکان را بهم که صلح وگاه داوری بسته باد
ابر چهار ارکان عمار قضا تادهر عرت ذات تو عالم را نور رکن ورکن کودی شاه
جناب معالی نصاب مشار الیه طرفندن دولتلو صدر اعظم حضرتلرینه کلان فارسی مکتوبك ترجمه سیدر

مطلب

وزارت و حشمت اقبال پناه ابهت عظمت و اجلال دستگاه شهامت و بسالت انتباه عالیجاه فروغ الوزراء
العظام عمدة الامراء الفخام ناظم الامور بالرأی الصائب کافل مهام الجمهور بالفکر الثاقب
مؤتمن الدولة العلیة الخاقانیة و معتمد السلطنة البهیة السلطانیة وزیر صاحب تدبیر صافی
رای منیر جانب ضمیر ملک آرای دستور کریم و آصف فخیم صدر معظم محترم نظام العالم وزیر اعظم رفع
الله تعالی شأنه و ضاعف اقباله تعظیمات مکرمت مشحونه تحریرات و تکریمات هر کون افزونکه خسروانه ایله
تکریم و تمجید و تقدیم و تنضید اولنه هواره معزز و مکرم و الی عز علی الدوام خاطر عاطر دریا مقاطرلری مزداد
دولت و تضاعف حشمتلری ذکرنه مصروف و متعلق اولدیغی معلوم دولتلری اولدقده بعدها مشهور رای
مملکت پیرا و معلوم عالم آرالری اولدیغی اوزره عامهٔ عالمیانه ظاهر و عیاندرکه اهل اسلامدن
و ایران اهالیسی ما بیننده واقع اولان نزاع و جدالک سببی و باعث بودرکه مقدما قضای آسمانی
ایله شاه اسمعیل صفوی خروج ایتدکده دروننده مضمر بعض اغراض فاسده بنا سیفیدن
امتی و برکنار و فتنه صاحب تبعیتکی اولان مسلمانان بیننده القا ایلدیکی عداوت
و بغضا باعث فتنه و فساد و تخالف و عناد اولمغله مدت دیو مفسدهنك آثاری الی الآن باقی
و جاری ایدی الحالة هذه بزم جلوس همایون اثناسنده بر عادت همایون تصحیح ملت متین و ترویج
دین مبین ایله اهل ایرانک مورد و شید رفع نزاع و جدال بین المسلمین ایچون بالجمله سادات
عظام و فضلای کرام و کافهٔ وجوه ایران و رؤسای عشایر و امرا و ضبا بطلبه ماهیت
رمضانک اوطنه‌ده معان صحبتلرنده جمع ایدوب تأیید جناب اقدس الهی و باطن مقدس
حضرت رسالتپناهی ایله مذهب حق جهتنه دفع سحاب شبهه و ارتیاب قلوب طریقه حقه
نیّر حجت و برهان ایله کندولره معلوم و خاطر نشان ایدیلدکه بو امور باطله نجفانه مجرد اغراض
فاسده سلسلهٔ صفویه‌دن ناشی و مخالف قول رسول مختار ~~[illegible]~~ و اصحاب کبار و ائمهٔ
اطهار اولدیغی عند الشرع ظاهر و آشکار اولدیغندن بنا جمله بو قولی قبول ایلدیلر که سبب سلسله
صفویه‌دن مبادا بر فساد تازه و عناد پیدا اندازه حاصل اولمغله بنا علیه بالجمله وجوه ایران
سلسلهٔ صفویه تبعیتنی بعد الیوم ترک و تطهیر طرفیمزدن شاهلق ایله جلیلنی ترک ایلدکلرندن
موروث الجدم عندنا شاهلغمه قبول و اختیار ایتمشلردر چونکه وزیر مکرم مشیر مفخم قرمان
والیسی علی پاشا دولت عثمانیه طرفندن قرینه الشرف اولنمغله مصلحتنه مأمور و الخ
بو امر خیر انجام وزیر مشار الیهه کیفیت و حال اولوب اولدوغی خصوص مزبوری مسامع
جلالت و بنای دولت عثمانیه ایصال اولمق اوزره عالیجاه وزیر مشار الیه دولت علیه‌یه
ارسال و بو خبر مسرت اثری تبلیغ تنبیه ایلدکده وزیر مشار الیه عزم رخصتم مرجعت
و جانب فیض جانب دولت عثمانیه‌یه بو امورک مذاکره‌سیله تأمل جانبنده اولدوغی آنا
چونکه بو امر خیر فرجامک انجامی ایکی دولت طرفنه منتج فائدهٔ عظیمهٔ دنیویه

دنیویه و اخرویه در وزیر مشار الیه راضی و ایالت و شوکت پناه حشمت و جلالت دستگاه عالیجاه
نظاماً للایالة و الشوکة و الاقبال عبد الباقی خان زنگنه حاکم الکای کرمانشاهان
دولتمزک امرای جلیل الشاننده نواب همایونمزک معتمد و معتبرلرندن و ایلچیلک و سفارت
طریقیله سفارة مختص نشان عثمانیه تعیین و عالیجاه سلالة السادات و الاعاظم خلاصة النقباء و الافاخم
میرزا ابو القاسم صدر ممالک و رئیس العلماء افضل الفضلاء علامه و فهامه ملا علی اکبر مدرس خراسان
و امام نواب همایونمزدر استحکام دین مبین و استقرار مدت مستنبطه که حول و قوت داور غفور
ایله بعد مرور ایام و دهور و کرور اعوام و شهوردن ارکان و قواعدی نقص و فتوردن مصون
اولمق اوزره سفیر عالیجاه مزبور ایله معا درگاه سپهر اقتدار سلطانیه‌یه ارسال و تمنیدر
انشاء الله تعالی امداد محبت و داد ذکری ایله تأکید و تمهید اولنان مبانی مسالمت و مصافات
خلل و قصوردن مصون اولمق و بو امر عظیم سعی و اهتمام ایله بزلری حصول و انجام کرکدر
بو مقابله‌ده دولت علیه‌دن دخی حل عقد اصحابی و کفیل اندیشی دولت مرضیه و طریقهٔ انیقه جعفریه
جعفریه‌یی مذاهب اربعه‌یه خامس اولمق اوزره قرارداده مسجد الحرام و رکن ارکانه بیت الله
الحرامده برر رکن تعیین بیورلدقدن دخی سایر اهل الاسلام گبیدن مقرر طوتیله و هر سنه امرای ایراندن
بر امیر الحاج تعیین اولنه که حجاج ایران طواف بیت الله الحرام و زیارت مرقد منور حضرت
سید الانام علیه افضل الصلوة و السلام و خلفاء راشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ایچون
تشرف زیارتلریله مشرف اولیه کتسته سنیهٔ عثمانی طرفندن معتمد دولت علیه‌دن بر کمسنه ایران جانبنده
و ایران جانبندن بر معتمد کمسنه دار الخلافه‌ده مقیم اولوب آنلرک ما بیننده اولان یکجهتی و اتحاد
عالم و عالمیانه ظاهر اوله و ممالک و سعت المسالکده میرا اولنان اسیرلری کندو رضا و اختیارلریله
عقد نکاح و اقامت مراد ایدنلر قالسونلر و هر کیم اندن انده اقامت مراد ایتمیه انلرک
تخلیه امری موافق شرع شریف اولمدیغنه بنا مزبورلرک اوطانلرینه رجوع ایتملری
ایچون مرخص قلنوب مؤکداً امر علیه واجب الاتباع اصدار بیورله که هر کس اوطاننه
رجوع ایله و طرفمزدن دخی بو شیوه اوزره حرکت اولنوب سایر امور التفات سارش و نمیدر
ان شاء الله المنان مشافهه علی التفصیل تقریر و اعلام ایدرلر و بو بابده اعوره فامور
اولنان ترویج دین و ملت ایچون انسان اساس بنیان و اصوللرینه لازمهٔ خیرخواهی طرفیمزدن
منظور بیورلیوب جناب سعادتلری دخی بو نواب عظیمه شریک و حصه‌مند اولورلر
باقی ایام وزارت و اقبال و حشمت دولت و اجلال مستدام باد شاه مشار الیه طرفندن
شیخ الاسلام افندی حضرتلرینه کلان فارسی مکتوب ترجمه‌سیدر جناب فضائل مآب
شریعت و افادت پناه افاضت و فضیلت دستگاه حاوی الفروع و الاصول جامع المعقول
و المنقول مبین الغوامض و المشکلات مفسر المسائل المعضلات اکمل العلماء المتبحرین

افضل الفقها والمجتهدين مقتدی الدوران مفتی الزمان علامة العلما عمدة الفضلا شمس الفضيلة والشريعة
والافاده والافاضه والدين شيخ الاسلام المسلمين دام ايام افادته وافاضته الى يوم القيام جنابلری
نقطه‌سنی كوناكون خنبوانه وحددن افزون تكريمات خسروانه معزز ومحترم قلنورقدن رأی شريعت
پيرا الرشد انها اولنان بودر كه اهل عالمه ظاهر وباهر اولديغی اوزره بو اوانه دك روم وايران اهاليلری
بينلرنده واقع اولان نزاع وجدال شاه اسمعيلك ظهورندن برو دين مبينده احداث ايلديكی بدعتلردن
غيری باعث برامر اولميوب جمله اهل اسلام بر پيغمبرك امتی وبر كتابك وقبله‌نك صاحبی اولديقلری
اولوب جمله بينلرنده الفت ومواصلت والثنا ومؤانست دركار ايكن شاه مرقومك اختراع ايتديكی
ومذهب باطله‌سی نشر ايلديكی تخم نفاق اهل ايمان بينلرنده الى هذا الآن سفك اولنان دما وسبی
واسترقاق اولنان صبيان ونسا اعظم عبادتدن اولنور بونظريه ايله دين مبينك مخالفلری
وسائر سفاهت اوزره اولنلر مهد امن وامانده آسوده واهل اسلام سرزنشه بلايه زبوده
اولمقده ايدی الحالة هذه حكم الهی ايله اهل ايرانك تماما سادات وعلمای اعلامی وقبائل عشاير
رؤساسی وضابطانی وترك وتاجيك اختيارلری وبالجمله عزه واعيانی جمع اولنرق جمله‌سی حالرده
جهره ملت حقه‌دن نقاب شبهه وارتياب مرتفع قلنوب بوانه دك ظهور ايدن كيفيات حضرت
رسالت پناه صلی الله تعالی عليه وسلمك امرشريفلرينه منافی وشاه مرقومك اغراض نفسانيه‌سندن
ايدوكی جمله‌سنه تفهيم وتبيين قلنمغين مجتمع اولان وجوه ايران مقدما بينلرنده متداول ومعمول
اولان طريقه غير مرضيه‌يه نادم وسنت سنيه نبويه‌يه رضا ورغبت ايله تابع ومراعات ايلمك اوزره
وبناء عليه فيما بعد شانلرينه نقض ونقصيرده مصون ومحروس قالمق وبو بابده تبديل وتغيير
يول بولمامق ملاحظه‌سيله سلسله صفويه‌يه تبعيتدن ترك وايران شاهلغی عن اصل تركمان
عشايرندن موروثی اولمغله حسبه بزشاهلغه وسروركه اختيار ايلدكلری بو اثناده طرف
قرين الشرف دولت عليه‌دن فرمان واليسی اولان عاليجاه وزير مكرم مشير محترم ومفخم
نظام الدولة العلية العثمانية قوام السلطنة البهية الخاقانية علی پاشا ادام الله تعالی
اجلاله امر مصالحه ومكالمه‌يه مأمور بيورلدقلرينه بنا بو امر خير انجامك اتمامی خصوصی وزير
مشار اليه ايله درميان اولنرق بو كيفيتك وقوعی دولت عليه جانبندن معلوملری اولمسی
لازم ومقتضی ديديكنه بنا مشار اليه بالذات واردی عتبه عليه سلطانيه‌يه بو كيفياتی
علی وقوعها تبيين وتبليغ ايتمسی تكليف اولنرق عدم رخصتی حسبيله اگرچه بر مقدار تردد
وتأمل ايتديكی لكن جمهور بو امر خيرك انجامی انبوكه دولت عليه بينلرنده دنيوی واخروی
فوائد عظيمه‌يی منتج بعاد لهذا وزير مشار اليه عودته راضی ومعتمد امری جليل الشان
معتبرمز اولان كرمان شاه حاكمی ايالت پناه عبد الباقی خان زنكنه طرفمزدن بارگاه
سپهر كنبد سلطانيه ايلچی تعيين وبونده بويله بعناية الله الملك الغفور مرور ايام

روانه

ايام ودهور ايله بو بنای خيرك اركان وقوانينی نقض وفتوردن دور اولمق وجهی اوزره دين مبينك
احكامی وملت مستبينك استقراری ايچون صدور ممالك اولان سلالة السادات والاعاظم
ميرزا ابو القاسم وكذلك امام ميرزا اولوب مدرس خراسان اولان ملا علی اكبر دخی ايلچی موسی
اليهك رفاقتيله آستانه آسمان بنا اولان عتبه عليه عاليه‌يه دوبراه وتسيير اولنمشلردر
ان شاء الله تعالی اومقتدای وراثت محبت ومرادلرينه ترتيب اولنان مبادی مسالمه ومصافات
قصوردن مصون اولمغه عزم سعی واهتمام ايله تسويه وصورت پذير اولان امر عظيمك مقابله‌سنده
لايق اولان بودر كه دولت عليه‌لری خيرانديش حلم وعفو صاحبی دخی دونه مرضيه وطريقه انيقه
جعفريه‌يی مذاهب اربعه‌يه خامس اولمق اوزره قرار داده ايدوب مسجد حرامده اركان اربعه‌دن كسننده
بونلر دخی سائر اهل اسلام مثللو محل تعيين وتشريك اولنه‌لر وهر سال امرای ايرانيدن بر امير
الحاج تعيين اولنوب شرف طواف بيت الله الحرام ويا زيارت مرقد خير الانام عليه الصلوة
والسلام وخلفای راشدين رضوان الله تعالی عليهم اجمعين زيارتلريله حجاج ايرانی مشرف قيله
وبونلر بو آثار اتحاد واتفاق اهل عالمه ظاهر ودرخشان اولمق ايچون آستانه سعادت
آشيانه طرفلرندن بر معتمد كسنه ايرانده دار السلطنه‌يه سنده وكذلك ايران طرفلرندن دخی بر معتمد
كسنه دار الخلافة العظامه‌ده اقامت ايليه وايران اسيرلرندن هر شول كسنه‌لر كه وطنلرينه رغبت
ايدرلر اول مقوله‌لرك استخدامی شريعت نبويه‌يه مغاير اولمق حسبيله ديلدكلری محله كيتملرينه رخصت
ويرلمك ايچون فرمان همايون شرف صدور بوله وطرفيندن دخی سارای روم خصوصنده بو منوال
اوزره معامله اولنه كركدر وسائر خصوصلر مشافهه ومعيتنده اولنرق تفهيم وتحرير انشاء
الله المنان تقريرلری تفصيل اوزره معلوملری وچونكه مأمورلر دولت عليه طرفنه ترويج
دين وملت ايچون دوان والمشيد رابته طرفيندن خيرخواهلغی لوازمی منظور قلنوب اول
جناب فضائل نصاب كندولری دخی بو امر عظيمه شريك وسهيم بيوره‌لر باقی ايام
فضيلت وافادت مخلد ومستدام باد سنه ١١٤٩

صورت باب ثانی

باب ثانی در مأموريت علمای اعلام وكتاب ذوی الافهام بمكالمه مسالمت انجام مجانس كلمات وبعض تتمات امدن رئيس الكتاب اسمعيل افندی از اردوی همايون باستانه عليه عطوفت نمودن

بو اثناده تبيينه عذر ونفاق ايله نقض صبا فی عهد وميثاق ايلن مسقو كفره‌سنك تأديب
وگوشمالی ايچون حاكرف اولان صدر صدارت عظمی ورونق بخشای مسند وكالت كبری
اولان وزير اعظم وافخم ودارای امجد واكرم سيد محمد پاشا وفقه الله بالخير لما يريد ويشاء
حضرتلری لوای امجاز التوای حيث حذا عرض الصنوف اذكاها فی الجمله جلال دولت
عظمی اردوی ظفر انتما ايله نهر طونه سواحلنده قيما يسافی صحرای منصوب خيام

نصرت قیام مرکز اعلام ظفر انتسام اینمش بولنمالریله دربار رعنا بتمام احتشام وانتظام ایلچیان شاه مشار الیه
مواد موهومه‌سی مذاکره و مکالمه و عقد و تمهید مبانی مسالمه ایچون اول وقتده بالفعل رئیس الکتاب
بولنان اسمعیل افندی و بکلکجی دیوان همایون مصطفی افندی و جزیه محاسبه‌جیسی راقم الحروف
محمد راغب افندی شرفیاب صدور اولان خط همایون شوکتمقرون موجبنجه ماه ربیع الاخرک
سکزنجی کونی اردو نصرت‌نمون رکاب همایون جهانداری طرفنه ایلغار و شتاب و فی ماه مرقوملک
اون التنجی کونی استانه علیه‌یه وصول ایله ایرتسی اون التنجی کونی جبین سای سده سنیه ایله شرف
استسعاد اکتساب ایتدیرلکده بالاده تحریر و اشارت اولندیغی اوزره شاه مشار الیه طرفندن
تأسیس و تمهیدنه اظهار رغبت اولنان مبانی مواد اتحادک دوام و استمراری ضمننده
طرف دولت علیه‌دن شرط اولنان تقبل و استعافلرینی ایراد ایلدیکی درت عدد مواد امور ملکیه
شرعیه‌دن مرکب و مثلی غیر مسبوق بر ترتیب غریب ایله مرتب اولدقلرندن بنا [illegible] نهج حال
انضمام ارای علمای مسائل شریعت غرا ایه منوط و موقوف اولمغله فحول علمای اعلام صدور و فضلای
کرامدن سابقا نشر افرای صدر اناطولی اولوب حالا امام اول شهریاری اولان محمد صالح افندی
و بالفعل مسند ارای صدر اناطولی اولان احمد افندی و اناطولی پایه‌سیله سابقا استانبول قاضیسی
مستجمع عبد الله افندی و ینه سابقا استانبول قاضیلکیله شرفیاب اولان علی احمد افندی
و سابقا مصر قاهره قاضیسی اولوب حالا مکه مکرمه پایه‌سیله فتوی امینی اولان عبد الله افندی طرف
همایون حضرت جهاندارینه ذکر اولنان مواد مسائلک مذاکره و مسالمه‌سنه مامور و تعیین
و باغچه قپوسی قربنده واقع محسن زاده سرای دیمکله مشهور اولان نزهت ارا محل مکالمه اولنق
اوزره تخصیص بیوریلوب ذکری مجالس مکالمات و محافل مذاکراتک اکثری سرای مزبورده
انعقاد پذیر و مجلس بمجلس مضبوط جریده تحریر اولنوب هر مجلسک اعتباره شایان نیجه
حالات و حکتلری اثر عجیب و غریب بنیجه کیفیت ظهورینه ناشی علی ما کان یعنی بلا زیاده
و نقصان تحریر و بیان اولنور و بالله التوفیق و هو حسبی و نعم الوکیل **مجلس اول**
علمای افاضل ایله فرقه تحریر ایلچیان نادرشاه بو سبیله بو فرق ظهور سنه‌سی ربیع الاخرک یکرمی
ایکنجی چهارشنبه کونی فرمان همایون حضرت جهانداری بیورلدیغی اوزره مکالمه‌یه مامور وزیر
مکرم کتخدای علی پاشا و مشار الیهما علما افندیلر و رئیس الکتاب اسمعیل افندی و بکلکجی
دیوان عالیشان مصطفی افندی و محاسبه جزیه راقم الحروف راغب محمد افندی محل مکالمه
تعیین اولنان محسن زاده سراینه بعد الاجتماع ابتدا مبارک رکاب همایونه مملوکانه ظهیر
نادرشاه طرفندن کلان نامه‌سنک ترجمه‌سی و عینا نامه سرجمله احضار مواجهه‌سنده قرائت
و ارائت برله مضمون حمدنک معلوملری اولدقدن صکره چونکه شاه مشار الیه طرف زاهر
الشرف خسروانه‌دن استعاف و استعادکرینه التماس ایلدیکی مواد تفصیلی اسم

مراسم اداب علیه رکاب همایون حضرت جهانبانیه اولان نامه‌سنده یازیوب طرف صدر اعظم جانب
شیخ الاسلامیه تحریر ایلدیکی مکاتیبنه احاله ایتمش بنا علیه مکاتیب مرقومه دخی قرائت
و جمله مضامینی تفهیم و اشاعت اولنمغله رجح و تسطیر اولنان مواد ذکرک کیفیتلری معلوملری
اولدقده بو خصوصلر امعان فکر و اجاله ذهنه محتاج اولمغله بو کیجه هر بریسی ترقیق و افکار تعمیق و
انظار ایله هر بر ماده‌نک اطراف و جوانبی ایله فکر و ملاحظه و ینه یارینکی کون بو محلده جمع
اولنوب اقتضاسنی مذاکره ایله لم دیو اولنوب مجلس مرقوم بو مقدار ایله قرار ویرلدی
مجلس ثانی و مذاکره مواد و مبانی یوم مزبورک ایرتسی پنجشنبه کونی وزیر مشار الیه
و علما افندیلر و سایر زمره مجمع مرقومده انجمن جمعیت و بهجت بروز ایدوب ترقیق ایتدکلری دقایق
افکار و ارای بو وجهله تعیین و تعیین و تحبیره مبادرت ایتدیلرکه شاه مشار الیهک ملتمساتی
اولان مواد دردن جعفری مذهبی کیفیتی اولوب و ماده مرقومه‌نک تمامی اولان خصوصکه
ارکان اربعه بیت مکرمه‌دن برنده عقد جماعت ایله اقامت صلوة نیشانلرندن ماده‌سیدر
کرک بو خصوص و کرک اسارای طرفینک کنزی رغبت و رضالریله طلبلری جعفری
خصوصی امور شرعیه‌دن اولوب و میر الحاج ماده‌سی ایکی جانبک طرفینک بر معتمدی اقامت ابتدالری
حالتی نظام ملکیه‌یه دائر کیفیتلردن اولمغله بکه دائر اولان مواددن ابتدا امیر الحاج ماده‌سی
مذاکره و اطراف و جوانبی ملاحظه اولنوب بمنه سبحانه و تعالی تحری و تجنبدن عاری احقاق
وجهله برابرلیه افراغ اولنمق کرکدر طرفینک معتمد وکیلری دار السلطنه‌لرده ایتدریلک
خصوصی لا بأس کوریلور دیدکلرنده امور شرعیه دائر اولان موادده اسارا ماده‌سی دخی
طرفینک معتمدلری محل ماموریتنه بعد القیام حصولی کرکدر حالت ایلدیکی ایلچیلره تفهیم
اولندیغی صورتده رضا داده‌لری ملحوظ اولوب جعفری مذهبی خصوصی ایسه سایر محاذیرندن
قطع نظر کنزیلرده کوره دخی بعض جهتی مستلزم اولمغله ایلچیلره اسلوب حکیم اوزره بیان
و کیفیتلری ذیروبالاسی دوستانه افهام اولندیغی حالده امید ایدرکه اودخی وجه احسن ایله
بر قالب نظامه افراغ اولندیلری ایچون بو کیفیتلر ابتدا ایلچیلر معتبرندن اولانلرده سؤال
و استیضاح و اقتضاسنه کوره هر بر کلامیلرنه دوستانه و حکیمانه اجوبه ایله معامله
اولنه رق بو تنظیم و تتمیم و تمیمی موقوف اولمغله زیرا ایچون تکرار بر بره کلنوب مابینده
تفهیم و تفهیمه محتاج بر شی قالمامغین همان جمعه ایرتسی کونی تعیت اخیره ایکی ایلچی
معتبرندن اولانلر ایله جملمز جمع اولوب توفیقه سبحانه مکالمه مباشرت قیام ایله لم دیو
مجلس دخی بو وجهله اختتام ویریلدی **مجلس اول مکالمه ایلچیان نادرشاه** بالاده
ذکر اولندیغی اوزره ماه مرقومک یکرمی التنجی کونی جمعه ایرتسی دو عیده ده وزیر مشار الیه
علی پاشا حضرتلری و علمای کرام افندیلر و رئیس الکتاب اسمعیل افندی و بکلکجی افندی و راقم

الحروف راغب افندی ایلچی عبد الباقی خان معیتنده وکوندریلان ایلچی مکالمه اولانلری مزبورلر اجتماع ایدوب
اجرای مراسم تهنیتدن صکره نادرشاه حضرتلرینک برمقتضای رأی صواب دیار ایرانده معفوض جناب کردکار تقاضای
وبعفو صغار وکبار اولوب سبب فیض اثاری دفع وازاله واهالی ایرانک ملل اهل سنته رغبت اماله
صرف همت بیوردقلری شوکتلو پادشاه عالمپناه افندیمز حضرتلرینک کما ینبغی ممنون ومحظوظ اولدقلری
دیو حضار طرفلرینه فتح کلام اولندقده ایلچی خان بلی شاه حضرتلرینک بوبابده دین مبینه عظیم خدمتلری
سبقت ایدوب وبونک بولیله حصول بقیه اهل سنتی بنشید بنیاده مسلمینک رفع شقاق وفسادی کیکی
کندو واجبه ذمت بیلمشلردر حتی بونکله بر خبر جلیله یه موفق اولدیلر بوخصوصده مسوح ایله سعی
واهتماملکم مقابلی شوکتلو پادشاه ذی زمین حضرتلرینک برقاچ ماده ده مساعده علیه خسروانه لری
استدعا ایدرکه اول خصوصلر کندولرینه موجب ترفیع شان واعتبار اولمغله المغلم بومرتبه خیر
دوام واستقرارینه بادی ودولت علیه کمال تعلق ومحبتنه مؤدی اوله زیرا شاه حضرتلری ایرانه شاهلغی
قبولی مقدما ملوک صفویه محترعاتندن اولوب مبانیه موجب فتنه وعدوان اولان کیفیاتی
بالکلیه ترکیله مسلک اهل سنته سلوک شرطنه مربوط اولوب بوشرطه رعایت دخی دولت علیه نک
مساعده وهمتنه موقوف ومنوط در حتی علی بابنده حضرتلرینه معلوملری بیورلدیکه طرف دولت علیه دن
مکالمه اتمامنه اقدام جانبنه تشریفلرینده شاه حضرتلرینک مرادلری بواید یکه هرنه ایسه دیار ایران
نظامی اصلینی بولوب بعد الیوم بینمزده ارتکاب منفعتی موجب حالات قالمامغله جمله نک
اتفاقیله هرکیمک اختیار ایدرلر ایسه شاهلغه اجلاس ایتمکلری فرمانی الکلرینده اسقاط
رأی اکثرا اولدقلرینه وارد بغیة وقاتمرینه کوشه عزلت وبزدخی امراء ایله مجموع ایرانک
خانان وامرا وبکزاده کان ورؤسا ووجوه قبایل وریش سفیدان عشایری قشلاق مزبوره
احضار وبوخصوصی جمله مواجهه سنده اشاعت واظهار ایدیکنده جمله سی ساق اتفاق اوزره
قیام شاهانه خصوصنده کندولری اختیار وقبولنده عظیم الحاح وابرام ایتمکلریله مشار الیه دخی برایار
کرالی کرهدیکا تحمیل وخواه ناخواه الحاح وتکلیفلرینی قبول ایتمز لکن بوشرطه قبول ایدرکه سزدخی
فیما بعد اهل اسلام بینینده موجب فتنه وعداوت اولان سب ورفض بدعتلرینی ترک ایله اتباع
سنت والتزام جماعت ایدرزدیو بیوردقلرینه جمله سی بوشرطی قبول والی الابد رعایتنی تعهد
ایلدکلری اجق اصول مذهبده اهل سنته موافقت وبعض فروعده مخالفتی اولان امام جعفر صادق
حضرتلرینک طریقه انیقه سن اختیار ایدرز دیمکلریله شاه حضرتلری دخی بوکیفیتی حقیقتی جعفریه
جعفریه نک حقیقتی علماء ایراندن استخبار واستفتا ایلدکنده امام مشار الیه اصول دینده اهل
سنت ایله متفق وبعض فروعده مختلف اولمغله طریقه سی بینه اهل سنت طریقه سیدر دیو حضرتلری
شاه دخی بوایکی شرطله سلطنتی قبول ایتمکله بناء علیه کندولرینک قبول واهالی ایرانک
تعهدلرینی مشعر جمع مومی ومختوم اولنان کتابی روایلرینک مختوم وامضا ایله مختوم ومضی ویردکلری حجتلر

حجتلرک صورتلری علی بابک حضرتلرینه امضا اولنمقله حالا نزدمزده موجود در افندینک [illegible]
مبادرت ورقیمه مرقومه ده دخی قرائت اولندیکی کبی مذهب مذکور ماده سی وتتمه سی اولان خصوصلر
امور شرعیه دندر مجلس کلام اولوب مجلس واحدده ختامی ممکن اولمیه جغندن بالعفه بالاخره مساعده
دخی ممکن اولمامغله مجلس قرلرده مذاکره سی مناسب کورلیوب ماده مرقوم وقت آخره تأخیر وامور
ملکیه دن اولوب فی الجمله مساعده ملحوظ اولان میر الحاج ماده سی درمیان اولنمغله ایلچی خان کلامه آغاز ایدوب
ایران حجاجی اوزرلرینه تعیینی ایلنجق امیر الحاجلر ایله شام شریف طریقندن وامام علی یولندن
والحسا اوزرندن که بواوچ یولدن هرقنغیسندن توجهی ممکن اولورسه علی الاطلاق طریق تعیینی الا
برلرینه عزیمتلرینه رخصت ومساعده نیاز ایدرز دیدکلرنده شام شریف یولندن بعد مسافه سی اولمغی
حسبیله سزلره کوره صعوبت ومشقتی درکار اولدیغندن ماعدا بزه کوره دخی برقاچ وجهله محذور
ومحنتی اولوب ازجمله کینی واقع اولدیغی ایرانک اختلالنه بناء ایران حجاجلری ایاب وذهابلری
انقطاع زمره سنه وارمغله شمدی طرفمزدن میر الحاج تعیین اولنه جغی صورتده تلافی مافات ضمننده
کلیتلو جمعیتلری مقرر وبوتقدیرده شام شریفده تزاحمه مؤدی اولوب زاد وزواد تدارکنده سزلره
هذا وبزم حجاجمزه ضرورت ومضایقه ویرلسنه باعث اولدیغی اشکار ومع هذا شام ومصر میر الحاجلرینک
ایکیسی دخی طرف دولت علیه دن مبعوث ومعین ایکن مابینلرینده کاه بیکاه تقدم وتأخره بادی بعض
نزاع اولدیغی کلمشیکن سزلره میر الحاج دخی بونلره منضم اولدیغنده منافسه ومجادله یه مؤدی کیفیت
ظهوری اقرب احتمال وبوندن غیری بعض جهت محذور دخی ملحوظ اولمغله طریق مزبورده عزیمتی
بروجهله امکان یوقدر قالدیکه لحسا یولی ایله نجف اشرف طریقی اقرب طرق وانسب مسالک
اولمغله سزلره کوره طریق مزبوردن [illegible] مناسبی یوقدر دیو طریق مرقومه حصر وتخصیص
صورتی اراءت اولندقده شام طریقنه بر دلو اولنان محاذیره جواب الحق اوزره طرفلرندن
وافراد ارا کلام وبحثلرینه دخی هیچ بر اجوبه ایله مقابله اولنمیوب بالاخره تا بعض سوزلرم
طریق مزبوری خطرلری واقع اولورایسه مزبوره بالکلیه حجاجلرک کیتمامکلری اقتضا
ایتمزمی بارې طریق واحده حصر اولنماسون دیدکلرنده خوش ایمدی شاه حضرتلرینک
مقررم خاطرلری ایچون طریق واحده حصر اولنمایوب ذکر اولنان ایکی طریقدن هرقنغیسندن ایسترلرسه
وسهولتی اولورایسه اندن عزیمت ایتمک اوزره تخییر اولندقده بوماده نک بعض اطرافی ملاحظه یه
محتاج اولدیغی بیان ایدرک بازارایرتسی بریره کلنوب مکالمه اولنمق اوزره مجلسه ختام ویرلکده
ایلچی خان انبساط ایله لطیفه صورتنده کلام آغاز ایدوب بومجلس مجمع صدورکبری یعنی خصوصا صدردن
شکایت ایده لیم یعنی بالخصوص کندو مزلری مقدما در علیه ده برمدت اقامتمز حسبیله
علمای اعلام افندیلردن بوسایر رجال دولت علیه دن نیجه آشنا ودوستلریمز وارایکن شمدی
بولیله دوستانه کلمش ایکن بر فرد یانمزه کلمدیلر دیدکلرنده رسوم دولت معلوم معلومکز در

ایلچینک کلوب کلدیکنده ابتدا وکیل مطلق وپادشاه قائم مقاملریله ملاقات و بعده رکاب همایون حضرت جهاندارییه
ذهسنده اولنمق محتسنه زیارتلرینه وارمق داب کلدر بو مقوله‌ده تنسیق اظهارینه ومراسم احترامه
بوندن نصکره مراعات واحسان طرفیندن مهم اولان اشیا هتمام و برمکه اهتمام ایدلیم بو انبساط
جوابه ویرکتو حضار مجلسک هر بریته عظیم اظهار خلوص ایدرک کندی **رفتن رئیس الکتاب**
اسمعیل افندی و بکلکجی مصطفی افندی و ابعد افندی بزیارت ایلچیخان و بعض مذاکره ابتداء **خونکه**
ایلچیخان زیارتنه وارلمدیغندن صورت شکایت اظهار وبعض عبارتلری کار زیارتنه وارلمق [illegible]
اولدیغی اشعار ایلدکلرنده کندلری تطییب وفهم بعض مواد مذاکره ایچون معنی ایلچینک زیارت طرقلرینه
اولدیغی بترییه وارملرینه علما افندیلر مناسب وتحسین کورلریله ایرتسی کون ایلچی عبد الباقی خانک زیارتنه
واردقده ادای مراسم تحیت ولوازم تسمیه‌دن نصکره اکرچه بو کون طرفکزه عزیمتمزدن مراد مجرد زیارتکز وقضیه
اولوب امر مصلحتکزه دائر مقدمه تمام اختتام صحبتکزله اکتفاء قناعت اقتضا ایدر لکن بینه صحبت
خاص اولمق اوزره بر مقدار امر مأمورمزه دائر مذاکره دخی بأس اولمامق کرکدر دیو رئیس الکتاب
اسمعیل افندی طرفندن فتح کلام وایلچی خانک معیتنده اولان صدور ملا باشی دخی حاضر بالمجلس
بولنمغله ایچون ارسال ایام اولندیغنده ایلچی خان جمله‌دن سرکرده‌سی وکمنغدن اولان وجودلری کافیدر دیو
مومی الیهما کلمشو حضرت عبد الباقی خان ایله مذاکره‌یه اغاز و ایلچی خانه خطاباً اولنوب دولتین بیننده
ارام اولنان صلح ووفاق واتحاد واتفاقدن عرض بو در که هر خصوص طرفینک حال شانلری
رعایت وناموس سلطنتلری حفظ و صیانت و احد جانبینه ایراث نقیصه و کسر ایراث حالات
مذمومه‌دن مجانبت ایله مبانیم مقصود اولان مسالم و مصافات صورت مستحسنه افراغ اولنه که
مدی الدهور السنه انام وافواه خاص و عامده خیر ایله مذکور و بو خدمت جلیله بو تا نکرلک سعی
مشکور اوله دیو ایراد کلام اولندقده خان مومی الیه دخی بو حقیره دولت علیه‌نک مظهر لطف فراوانی مشکور سعی
اولدیغندن شاکر احسانلرندن اولدیغم بنا هر خصوص کیفیتی میزان کبی ایکی دولتک مراعات
حقوقندن تعدیل وتسویه وجهی اوزره حرکت ایدوب طرفینی ترجیح وتقدیم احتمالی یوقدر
انجق شاهم طرفندن مأمور اولدیغم امور کندی اعتقادی اوزره خلاف شرع شریف بر ماده یوغیکن
سن کندی رایکله اتباع ایله ایچون بنم امریمه مغایر حرکت ایدرسن دیو مؤاخذه سنده اجتناب
دیدیکنه مومی الیهم دخی بلی بویوردیغکز [illegible] درفاما بعض اوقاتده دولتلو ایلچی النعم افندیلرکز
حضرتلری اقتضاسنه کوره بر ماده قطعیه الحق اوزره بزلره امر ایدرلر او یورکه بعد ما خطره
خاطرلرینه بعض مجنت و محذور خطور ایدر او وقتده افندیلرینه عرض و بیان ایلدکلرنده
نه ارحقی قبول ایدرلر ظاهراً شاه حضرتلری دخی طرف دولت علیه‌یه مجنت ومحذور ملاحظه
اولنان موادده تخمینه رشد وانصاف اوزره معامله بیورمق کرکدر دیدکلرنده خان
مومی الیه شاهم طرفندن مساعده التماسی اولنان موادده اویله باعث محذور ملاحظه اولنه‌جق ماده

ماده اولمامق کرکدر مکر **بیت الحرامده** عقد جماعت ایله اقامت صلوة ایچون محل ومکان تعیینی خصوصنده
تردد ذکر اولندیکله مومی الیهم طرفلرندن دخی بلی بو مادده محل تردد وجای فکر وتأملدر زیرا دول
سالفه‌دن فاطمیون وقرامطه وسائر مذهبلرنده شائبه تشیع اولان بعض ملوک اقطار
حجازیه وحرمین الشریفینه مالک اولنجه بیت مکرمه‌ده کندی مذهبلری اجرا واظهار دینه علیجز
ایدرلر و بوندن اعز خادم الحرمین الشریفین اولان ملوک مرضی السلوک عثمانیه بالجمله حنفی المذهبلر
ایکن زمان سابقده بیت مکرمده نوبت ادای صلوتده جماعت حنفیه تقدیمنه صورت ویرلمیوب
ارباب جماعت شیعه تقدم اوزره بو مادده حصت ویرلدکی امکان اولمسه دخی تحلیفده
تنفیذ واجراسی قابل ومیسور بیننده لاهالی الحرمین فتنه عظیمه مؤدی اولمسی اقرب ملحوظدر
مصالحه‌دن مراد تأیید مبانی حب و وداد ایکن نظام سلطنت علیه‌یه محل تکلیفده شاه حضرتلری دخی الحاح
وابرام بیورمامق کرکدر قالدیکه عرفاً وشرعاً بو کیفیت محذوری اولمیان موادده سائره ایله اولدقجه
مسبوق بالمثل اولمامق حسبیله فی الجمله تردد وتأمل اقتضا ایدر خصوصده مجرده شاه حضرتلرینک ازاله
رفض وبدعتده سبقت ایدن خدمتلری مقابل خاطرلرینه رعایت مساعده صورتی تخصیصنده جهدلر
سعی واتمام ایدرلر حتی طرفیندن دار السلطنه‌یه ورودنده بر معتمد اقامتی خصوصنده افندیلرمز حضرتلری
جنتدن مساعده‌لری بو عیلکن محبت ومودت ضمننده اولدیغنی عرض اولندقده صورت مساعده اهتمام
بودار اولمشدر اساس ماده سنده وسائر موادده دخی اطراف وجوانبی مذاکره وملاحظه اولنه‌رق
بر قالب مستحسنه افراغ قابلدر دینلدکده ایلچی خان بوکه ابن جعفریه اوزره مکه مکرمده عقد جماعته
محذور بیت ایدیکز بامنفرد اداء صلوتلرینه بو ملاحظه ده کلمندر دیکلمه ائمه اربعه‌دن بر اقتدا یاخود
منفرداً اداده قطعاً بأس ومحذور یوقدر انجق ملحوظ اولان محاذیر مجرب مخصوص عقد جماعت
صورتنده انشا الله تعالی شاه حضرتلری دخی بو خصوصده انصاف ایله معامله بیوررلر دیو کلام حضور صیره
ختام ویرلدی **مجلس ثانی مکالمه در سرای محسن زاده** یوم مزبورک فرداسی که ماه مرقومک یکرمی مص
بدنجی اثنین کونیدر مکالمه امورلرچون سرای مرقومده عقد جمعیت ولنمق اوزره مومی الیهم
ایلچی خانی دعوت ایتمکله صورت اجابت اظهار ایتمشیکن سحر مهماندار مصطفی اغا ومعیتنده اولانلر
بکنزادن برینی متعاقباً رئیس الکتاب اسمعیل افندینک خانه‌سنه کوندروب مکالمه اولنه‌جق
موادی بز دخی ما بینمزده باشقه‌جه مکالمه ومذاکره‌یه محتاج الهام ایله بو کون ملاقاتکز ایله
برکه کلوب خصوصاتی مذاکره وملاحظه ایتملو اوزره یوز بو کون بر عفو بیوررسونلر دیو
اعتذار کونه تعلل اظهار ایتمکله مکالمه‌یه مأمورین وزیر دالیه علمای اعلام حضرات دوشنبه
مدعولر اولیله‌لر اندن هر بری کمی اسکلادن و کمی ساتر مسافه‌دن قصود کلوب خانه حضرتلرینک
تشریف ایتمامری بر جمله مناسب اولمیوب خان حضرتلری ملولر بر اولدقری حسبیله بینلرینده
این جنکلری مذاکره هر وقتده ممکن بو کون بعد المکالمه عودتلرندینه مذاکره‌لرینه و مسامعه ولغم

بعضلرى جنده سمع قبوله شايان اولمديغندن ناشى بو عذار ابراز خنده ايدرك هر حالده تشريف ايتملرى دركار
جوابيله مهماندار موى اليه كندى اديمسى ايلچى خان طرفنه ارجاع و وزير مشار اليه و علماى اعلام افنديلر
بيت عودت و محل مرقومده جمع اولوب ايلچى خانك كلمسنه انتظار اتمشلر ايكن مهماندار مصطفى اغا
كلوب خان نيچه اولديغى و نيچون كلمديكى ديو استعلام اولندقده خان موى اليه بر تحرير خصوصنه اظهار اعتبار
ايدوب كچن مكالمه‌ده اوزره اصرار ايدى باعث اعتبارى اولان كيفيتدن بحث ايدوب بو كونكى مكالمه‌يه ابتدا ايلديغى
كون واقع اولان كثرت امطار اوكون عفو بيزى موجب عذر قوى اولوب و اول حالتده عزيمتى
موجب خفت و حقارت ايكن مجرد قصد تحقير ايله بزى احضار ايتديلر و بزى دخى بو كونه مقتضا
رتبه‌مز و شانمز اوزره على باب حضرتلرى بزى اوطه قبوسندن طشره‌ده استقبال ايتملرى لازم ايكن
بو رسم رعايت ره‌طمع ايتمديلر و بوندن قطع نظر هر زمان بزى كيم برتبه‌ده انلر بزم
يانمزه كلمسنه اولور ديديكم رحم بر مقدار اكرامدن ترقى بو دفعه دخى كندى طرفنه وارلمق امينده
اولديغنى اشعار ايلدى ديو مهماندار موى اليه مصطفى اغا تقرير ايتمكله تكرار جمله افنديلر حضراتنك
و وزير مشار اليه حضرتلرينك و ساير افنديلرك محل مكالمه‌ده مجتمع و حاضر و مدت وافره بر وكنون
كلمسنه مترقب و منتظر اولدقلرى اخبار و بونه كلميوب اصرارى صورتنده بر وجه مؤدى بر حالت
ظهورينى تفهيم و اشعار ايچون مهماندار مشار اليه ايلچى خان طرفنه اعاده و وزير مشار اليه طرفلرندن
تكرار دعوتى ضمننده سلام اغاسى ارسال اولنمغله بعد اللتيا والتى بين الصلوتين معيتنده اولان
ملالر ايله محل مكالمه‌يه كلمك اوزره اولديغندن ايدروخبرت كوندرمك ايله چونكه اولكى مجلسده
كويا استقبال اولنه رامندن قصور اولديغنى اشعار ايلمشيدى بو دفعه علماى اعلام افنديلر حضراتنك
ذاى و منصوبلرى و وزير مشار اليه اوطه قبوسندن طشره‌ده و رئيس افندى دخى دخى بوقارو
باشنده استقبال ايتمك مناسب كوروب ايلچى خان كلدكنده اسلوب مذكور اوزره معامله ايلچى
اولنوب لوازم رسميه و مراسم عاديه رعايتدن صكره مكالمه مذاكره‌يه مبادرت و طرفيندن معتمدلرى مادامى
در ميان اولنوب بعد قيل و قال اعاده مرقومه بو وجهله قرارداده و لمشترك ايكى دولتك اتحاد و اتفاقنى جمله‌يه
اشاعت و بوندن بشقه مصلحت لازمه لرينى رؤيت ايچون اوچ سنه‌ده بر تبديل اولنمق اوزره دركاه عالى
قبوجى باشيلرندن مير علم رتبه‌سيله بر معين قبوجى باشى تعيين و اولنوب اصفهانده اقامت و حج بيت الله
حضورى شام طريقندن عزيمتلرى سنه‌لرده موى اليه كتخدالى ايران سركرده‌سى ايله و لحسا
و عام على طريقلرندن كيدمك ايلكى سنه‌لرده بر معين ادميسى مير الحاجلرى ايله عزيمت كيدوب كلمه لرى
ايدن معتمدلرندن دخى بر كيسنه كلوب دار السلطنه عثمانيه‌ده اقامت ايليه و هر طرفدن مسافرلرينك
كفايت مقدارى مصرفلرينى كوره‌لر ديو شرط و بو صورته افراغ اولندقدن صكره اسارا ماده‌سى
مذاكره‌سنه شروع و بو بر مقدار مكالمه‌يه مذاكره‌يه طرفيندن رد و قبول دارد بعض محاوره‌دن صكره
بيع و شرا ايلديكلرى منعى تر سانه عامره‌ده يهود و نصارا ايديكرنده بولنانلر اله تخليصى معد اولنمق

وما عدا سنلر طرفندن معتبرلرى دار السلطنه‌لرده اقامتلرندن صكره تذريجى صورت بولمسى في الحقيقه
قلم الندفونه ايلچى خان كلامه اغاز ايدوب بو مادده دخى هذا من كرم و ملاحظه‌يه محلى اولوب و حيزاندن
و قالى عدم سبى فالمانعه بو كونكى بو مقدار ايله اكتفا اولنسون و هم ايكى دفعه‌در مجلس مكالمه‌ده بو سرايده
عقد اولنمغله بوندن صكره اولمجق جمعيتى نقل مكان ايدوب بر فرغ محلده ايتسلر الزم ديديكندن
رئيس افندى ايلچى خانك بو كلامندن مرادى كندى اولديغى سرايه وارلمق اولديغندن تغافل
صورتنده خاص حضرتلرى كوزل بيور ديلر انشاء الله تعالى جمعيت ايكنجى به هر ابق خاص سلطانيه‌دن
بيشلى زاده باغچه سنده باخود برغيرى محله ايرهلم ديو تجاهل كونه مقابله ايتديكنده ايلچى خان بورادن
جنابكزرى بيور ديدكز محل و حال بزلره شفقت بيوريلدن سرايى بالجمله شوكتلو پادشاه عالمپناه
افندمز حضرتلرينك و الحكم بينمز ينه بر فرق اولمقدن ناشى بو دفعه بزم اولديغمز سرايه تشريفه بشهه
نه مانع وار ايدى ديمكله حوش ايدى بقلم ينه جنابكز اسعاد كز ايله حبر ايتسلر ديو مجلس مرقومه دخى
ملاميت و انبساط ايله ختام و بربلوب ايلچى خان كيتدكدن صكره وزير مشار اليه حضرتلرى و علماى كرام
افنديلر و ساير مأمورلر چونكه ايلچينك مرادى بو دفعه دخى جمله ايله كندو طرفنه وارلمق اولديغن تصريح
ايلدى و واقعا كندو اولديغى سراى دخى شوكتلو قدرتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرينك
اولوب و كندولر بحسب الرساله مسافر حضرت شهريارى اولدقلرندن باشقه بينه دولت و عزتلرى
مصلحتى ضمننده طرفينه وارلمق لاباس اولديغنى تحقيق ايتمشلر ايدى **مجلس ثالث مكالمه**
در ذكر ايلچى عثمان پاشا در فيض ليمانى ماه مرقومك يكرمى طقوزنجى جهارشنبه كونى مكالمه‌يه
مأمور وزير مشار اليه و علماى فخام افنديلر حضراتى و ساير مأمورلر جمله ايله ايلچى خانك اولديغى
سرايه وارلوب اسارا ماده سنك مذاكره‌سنه مباشرت اولندقده ايلچى عبد الباقى خان و معيتنده
اولان ملالر كلامه اغاز ايدوب شاه مرحوم نادر شاه هنكام شيخ الاسلام حضرتلرينه اولان
مكتوبنده تحرير و تصريح اولنديغى اوزره ايرانك اسارا مشركه ديار رومده كثيرى رضا و رغبتلريله ازدواج
اختيار ايدنلر عقد كردن ابقا و ازدواج و اقامت ايتمديلر چونكه شريعت مطهره اوزره
استخدامى حرام امور بلاد و امصاردن هر بر محلده بولنورلر وطن و ولايتلرينه عودتلرى
رخصتى مشعر اوامر عليه اصدار اولنمق اوزره شوكتلو پادشاه همراز رجا ايدر ديدكلرنده
علماى اعلام افنديلر طرفلرندن وجه شرعى اوزره جوابه تصدى اولنوب اولوقتده طائفه
اعجاملرى مألوف اولدقلرى سب و رفض ايله اصحاب كرامه اطاله لرينه بنا شريعت و مذهبمز
اوزره حكملرى مرتد حكمنده اولوب سبى و استرقاقلرى مشروع اولمق حسبيله هر كسك بدنرينه
بولنان اسيرلرينه ملك يمين تعلق ايتمكله على طريق الجبر ازادى نامشروع بولنانلرك صدر و تخريج
شرع على وجه فالامر مشكلدر ديدكلرنده صدر رحمة الله ميرزا ابو القاسم و نادر شاه هنكام اعلى ملا
على اكبر امام ابو حنيفه و امام شافعى حضرتلرى اهل قبله‌يى تكفير بيور مشلردر طوتهلم كافر

اولشلر کفرلری ظاهر اسب وفضیحتلری ابتدا اولر جعفر بو صورتده طائفه اعجامک فردا فردا سباب رافضی
اولدقلری اثبات بیتمکنور ولنس شمنا بودخی ثابت اولوب اعجامک ~~اسارت مسلم~~ اسارت اسلامک مجموعی
مرتد وکافر اولمش اولورلر وقت دولت علیه روس وفرنکدن فراغیله مصالح بوقدرنه ملوزی
کفره نک التماسلریله بعض اسارا ویریله کلدیکی نهج دخی معلومدر شوکتلو قدرتلو پادشاه وزرینه
ایران شاهی نادرشاه افندیمز ایران اولان بعض عجایز وضعفای دیار رومده اولدوقجه قربالیکی
اسیر اولنلرینک اظهار عجز وانکسار ایله التماسلرینه بنا بونلرک سبیللری تخلیه اولنمه سنی مساعده
علیه خسروانه لرنه رجا ونیاز ایدر وبخصوص شفاها عرض وافاده قامولرز شاهمز بوسنه
مساعده بیورلمق کنزولی مسترحم فقمقدر زیرا بو کیفیت بر صورت بولمدیغی حالده لا ینقطع برفتنه
عظیمه یه مؤدی اوله جغنی اشکار اولدیغنده باشقه بویله بر فتنه عظیمه نک دفعی مشتمل مصلحت عامه
ضمننده بومرمه مساعده لی مشروع عدد وهمسه عدم مساعده ایله فتنه مرقومه لی اختیار وارتکاب ایتمکمز مشروعمدر
دیو کلملرینه صورت لین وخشونتده هر چندکه شرعی وقانونی جوابلر ویریلدی برطریقله مجاب اولمیوب معظم
امور منزدن بری دخی بوماده اولمغله شاهمزه مسئول اوزره صورت پذیر اولمدیغی تائره فتنه منطفی
الماز کلاملرینده اصرار وعنادیله ومن خلفای عباسیه دن معتصم بالله حکایت مشهوره سن ذکر وایراد
ایدیلر **مجمل حکایت مرقومه** مرسوم کلامک موردی اولدیغی اوزره حکایه مرقومه نک اجمال
تفصیلی بودرکه دیار ممالکده وسیعه روم هنوز مضبوط کفره شوم ایکن الیوم انقره اسمیله مشهور
عموریه کفارینک برکافری بر زن خلیفه نک دار الملکنده بر زن شریفه یی اسیر اولوب ایامده برکون
مالکی اولان کافر ملعون غضب وتهور ایله زن مرقومه نک بر عذارینه ضرب شدید ایتدیکنده
ابتدیکنده طائفه عرب غایت وقت اضطرارلرینده زبانلرینه ایره کلر کلمه استغاثه ایلرایدی و
وامعتصماه دیو کندو فریادی بوسته بسیع نشراد عمن شهر الغیب خلیفه دن استمداد ایتدیکنی
مالکی اولان ملعون مسفور استماع ایتمکله اعز اکله معتصمک استغاثه ایله ابلق ایلکره بنسون سنی
کلسون سنی تخلیص ایلسون دیو مرقومه یی استهزا ایله ازعاج وسهام قهر وتوبیخ آماج ایتمشیدی
بو کیفیت دور مخارج افواه ومراحل استماع ایدرک برکون مجلس شراب اثناسنده معتصمک
تخایه سیر ساغر شعوری اولمغله انده بولنان کاسه نیم کشیده ساقیسنه اعاده وشریفه مرقومه یی
تخلص وتخلیص ایتمدکجه اتمام ایتمامک اوزره کاسه مزبوره نک مختوما حفظنی اراده ایدوب
در حال دار الخلافه ده موجود بولنان مقداری جنود ابلق سوار ایله قلعه مزبوره نک
محاصره سنه عزیمت وامداد محاصره ومساعده نصرتله عنوة فتح وتسخیر وزن مذکوره نک قلعه
دخولنده مرقومه وامعتصماه لفظیله استغاثه سنه جواب ولبیک اوزره لبیک دیدیلر بعد
التفحص مرقومه لی بولوب قید اسیردن تخلیص ایله بو منقبه صحایف روزکاره تسطیر ایتمشیدی
بوحکایه یی ایراد وتمثیللرنده فی الجمله سوء ادب کیفیتی تفهیم ولنمغله بو مجلسلری حضاری

حضاری دو تبیلان وکلاسی اولمقدن ناشی کویا مجلس سلطنت بومقوله مکالمه مراعات ادب لازم ایکن بوکونه
تعبیرات کستاخانه یه افرامکره بنا بزه دخی اکرچه رضای عثمانه کلام اقتضا ایتمشلر ایکن
مسافر بولنمغله حسبیله مجبول اولدیغمز شیمه مروت سزلری تخجیل وافحامدن مانع مبادرت
اولنمدی دیو حکیمانه توبیخ وتقریع ایله مقابله اولندقلرنده کفتار کستاخانه لرندن کمال
انفعال وخجلت ایله شرمسار وقتی وافر استغفار واعتذار ایتدیلر لکن صدر ممالک وملائکی
اکبرلی بو حکایتی ذکر وایرادلرندن مراد مجرد بو ماده مساعده اولنمحه مقصود اولدیغی مسلم
ومصافاتلری صورت تبذیر اولمیحقی ضمنا وصراحة استراب اشعار اولمغله ماده مرقومه نک
مذاکره سی مجمع آخره احاله ایله مجلس ختام ویرلمشدر **مجلس رابع ایلچی با امام حضرت شهریاری**
ورئیس الکتاب اسمعیل افندی چونکه اسارا ماده سنده طرفینک وافر قیل وقال اولمغله ثنای
جمعیتده بر صورت تحسینه یه افراغی قابل اولمقدن ناشی عبرا لیا فی هانده التماسیله خصوصی
ومادهٔ سائره یی تنهاجه مذاکره ومکالمه ایچون ماه مبارک جمادی الاولینک غره سی سبت کونی
مومی الیهما ایلچی خانه یه وارود طرفیندن ها واخاطر کو التصکره حاسی مومی الیه خلوت ایتدیروب بسط
مقدمه یه اغاز ومقدما دولت علیه نک مظهری دخی احسانی اولدیغی وارکو ویرلدو فراموش ایتمیه حکمنی و
کندو بی ج باله دولت علیه دن عنایت ایله دولت علیه نک خیرخواهی اولدیغی برقاج دفعه ایمان غلاظ وشداد
ایله تاکید وتایید ایدرک نصرکه اکر اصلاح ذات البین مراد دولت علیه ایسه بو اثنا یرانه قرم ختام
ویرلمکله بوقوللرینه برتوحیله اعاده وارجاع همت بیوریسونلر نادرشاه ذاتنده بر شی الکظی
آدم اولمغله مقدما محاربه ومجادله قلدرنه بکا چند اعتماد واعتباری بوغیدی وبنی بانه هر بار
تخریب دخی ایمزدی الحالة هذه بو اثناده بکا فی الجمله حسن ظنی اولدیغندن ناشی بو ایشه مأمور ایلدی
وبوندن اقدم وزیر مکرم سرعسکر احمد پاشا حضرتلرینه عقد مصالحه یه مساعده ها یونی بونده
مبارک خط همایون ایله معنون فرمان عالیشان ایله مرخص تعیین اولنوب شرفیابه صدور اولان
فرمان عالیشانک بر صورتنی شاه حضرتلرینه کوندرمشلر ایدی شمدی شاه مشار الیهک کندی
مرادی اوزره بو قوللرینه ایلدیکی امر وتنبیهه مغایر حرکت ایدرسم بو خصوصده احمد پاشا حضرتلری
معرفتیله کوندرلمش اوزره مشار الیه مرخص اولمشیکن شمدی نیجه مغایر ظهور ایلدی دیو فی الجمله
بکا اولان حسن ظنی سوء ظنه متبدل اولوب بنی معرض تلفه کتورر بوموادلر اعظمی اسارا ماده سیدر
وایران اسارلری یوز اللی بیکه بالغ اولمق کرک بونلردن هیچ اولمدیغی حالده کشی اولوب بیک اسیر
باری ویرلمک اقتضا ایدرلکن بن دولت علیه نک هزار لطف وکرمنی کورمشم والیوم دولت
علیه نک برقولی حکمنده یم اکا بنا بو کیفیتلری غایت اسراردن اولمق اوزره بیان واظهار
ایدرم شمدی شو اسارا ماده سی بو وجهله اولسه ترسانه عامره ده بولنان نصارا ایدرلر
اولنلر تخلیص وهر نه وجهله اولورلر اولسون اوج درت بیک مقداری اسارا عجم دلنسه بوخونکر

ایلچی کوندریلوب بو عقبچی قیلرندن ارسال اولنور خصیه بو جهاله مناسب کورلیوب ایران حضرتلرینه
ایصال اولنوب شمدیلک بو مقدار ایله شروط اجراسنه مباشرت اولنوب بونی تصلیکرده دخی ماده
مرقومه نک کلیت ایله اجراسنه اهتمام اولنور دیو جواب وریلسه و عجم اسارینک بیع و شراسی منع
اولنمیغی مبنی وطنلرینه رجعت اختیار ایدنلری معرفت شرعله اخذ و ایصاله مامور اولنلره تسلیم و تکمیل
اوزره تنبیه و تاکیدی متضمن ممالک محروسه اوامر علیه اصدار بیوریلوب بو وجهله ایشلک تمشیتنه
باقی اولوردی و معتمد اقامتی ماده سی معلق و امیر الحاج ماده سنده دخی محذوراتی معلوم
اولوب ممنوع و لازم ولدم اندی ایضاح ایدرک شاه حضرتلرینه عرض و اعلام ایدرم و جعفریه
مذهبی ایله ارکان اربعه برکن معقد جماعت ایراد ای صلوتنده دخی حالا بیورلدیغی وجهله
محذوراتی فهم و درک ایلدم لکن بو بابده حسبی مکالمه موسی الیهما بیننده اولیدم باکز دولت
علیه طرفندن بو درجه جلیله مرتبه سکوت ایملیه بکا بر وجهله مناسب دکلدر بنا علیه بن دخی
سویلرسم حقیقته حمل بیورلمسون دیو تفصیل کلام ایدرک انجا من هنوز دولتمداره وصولی نامه
مخالفت علاوه فی عبارتله رکاب همایون حضرت شهنشاهی یه تسلیم ایلدیکمی نادر حضرتلری
اعلام ایلدم بو خصوص بزه جمع کاغذری سعادتلو قائم مقام پاشا حضرتلری کوندریلر منظورلری
اولسون شاه حضرتلرینه اطرافنده بغداده واروب کلنجه بر تاتار نفر منزل اوری احسان اولنسون
دیو ختم کلام ایتمشدر **رفتن رئیس افندی و بیلکجی افندی بسرای ایلچی خان و بعض مذاکره ایشان**
اساره ماده سی امور عدیده اولوب صورت افراغ مسائلنی شرع شریف نصابنه موقوف خصوص
مکالمه یه مامور علمای اعلام افندیلر ایله حضرت شیخ الاسلامین مذاکره سنه محتاج اولدیغندن … و بو
ماه مبارک جمادی الاولانک … کونی علمای کرام ایلهم و سائر مامورین ماده مرقومه نک
کرکی کبی اطرافیله مذاکره ایچون سماحتلو شیخ الاسلام افندی حضرتلرینک سعادتخانه لرنده اجتماع
قرار ویرلمکله جمعیت مرقومه دن مقدم مجلسه اثناسنده طاقلرک و غیریک وجهی اوزره ایلچی خانه واریلوب
تنهاجه مقدار مذاکره ضمننده رئیس افندی و بیلکجی افندی ایلچی خانه وارلدیغی … وغیر اولوب
کندو اینه بعد الملاقات قارج کوندر جناب سعادتکزه کوریلدیکمی بکلدیکلرن ناشی بو کون اخر مجلسه
کیدیلیور ایکن بو طرفه دوشمکه … کلکه دخی کورنشیب سوال خاطرکزه مراسمنی اجرا ایچون
صکره کیرلدی بو کلدکی انجق بکون مجلس … بعض خصوص مذاکره سنه دخی باس
یوقدر لکن صدر و ملا باشی دخی معا بولنسهلر کوزل اولوردی دیدکده باقی خان خوب دیر بیز
بوبزی صیانت ایدر دیو موسی الیهما دعوت و انلر دخی کلدکلرنده تکرار کلامه اغاز اولنوب
سز ایرانلک جمله اسرار و النسنه اخبار سیز و مجلسکزه کلنلر یعنی بزلر دخی دولت علیه نک بعض
اسرار بزم و سزلر مثللو کسنه لره دوره محتاج که بر بره کلوب … ممکن دکلدر … ایکی مملکت
کلزار و با خیر … اوله کرکدر و علیهلرینه حتی خلیفة الله اولدیغی ایران دولتی دخی

دخی کیفیتی معلوم انامدر انجق فذکر فان الذکری تنفع المؤمنین مفهوم منیفجه دولت علیه نک حاکمیتی اوزره
جانبلرینه بیغماتی سزکره اجمال ایدرم … لم تفتح القسطنطینیة ولنعم الامیر امیرها
ولنعم الجیش ذلک الجیش حدیث شریفی اوزره دولت علیه نک محمودیت حینیه شهادت نبویه ایله واردیغی
باشقه لسان الحقیقه اولان شیخ اکبر حضرتلری دخی الشجرة النعمانیة فی الدولة العثمانیة نام کتابنی
قبل الظهور بو دولتک سلاطین با تمکنت و وزرا و علماسی منقبتلری با تیب تالیف و تصنیف
ایدوب و انها صاحبة العلامة فاتحة القیام دیو لوا رسول الله و بو دولتک قیامه دک بقاسنه
اشارت ایتمشلردر بنا علیه کشنده مملکت غصب ایتمیوب ابتدای ظهورندن جاهدوا فی سبیل الله
حق جهاده نصنه تبعیت کفار ایله مجاهده ایدرک سلطان البرین و خاقان البحرین اولمشلردر
و نیلوب کفار ایله اولان وقایعده سلیمان پاشا غازینک و عیسی غازی خداوندکار حضرتلرینک
غزاسی و بعض غزوات مشهوره رسم بیان و یوانه دل یوز کره یوز بیکدن زیاده کفار بیلدیکه
طعمه شمشیر اتشبار اولمشلر و بو وجه اوزره اساسی تقوی ایله موسس و … منجر بر دولت
اولوب در یتوز اللی سنه دنبرو کتدیکجه رایحه البنیان و … ولا درکتا اولمقدن دامننه
اصابت ایتمدیکه جناب بحره کدر کلیوب … اوزره خلیفة الله اولدیغی سعی و لمعه دولتنه
منتسب و ملتجی اولنلر مسرور و خلافتنه … مزروله و مقهور اوله کلدیکی عالمده مشهوردر ایران
دولتلری بویله جهاده ایتمیوب الملک لمن غلب مضمونی اوزره زین بوفای دنیا
مثللو اکثیره برکنشلردر اما ایرانه و دستمال … شمدیکی حالده نادرشاه جنابلری
ولی نعم عالمیان پادشاه کرم افندمز حضرتلری تعظیم لامر الله و شفقت علی خلق الله لوازمنه مظهر الحق
حسبیله نادرشاه ایران اهالیسنی سنت و جماعت طریقنه ادخال ایلمکله ظهوره کلدن
همت صادقه و عزیمت لایقه سی استماع بیورلدقده ضمیر ابینه نظیرلری مشار الیه منجذب اولوب شاهلغی
اهمامله نظامنی انجق حالتلری مراد همایونلری اولدیغی و بو بابده تمشیت کاریته ممکن مرتبه
مساعده خسروانه لری مبذول بیورلدیغی صمیم دولتدری ایدیکی توجهات همایونلری بز قوللرینه معلوم
و سزلرینکی حالده شرکای سلطنتنز یعنی … اقبالی اقبالکز و ادبارکز … بونی بیز
زیاده ملاحظه یه محتاجسز بو مقدمه لر معلومکز اولدقدنصکره سزه افاده اولنورکه بو قدر مدتدنبرو
شرق و غرب ملوکنه … شروط … لفظی بو قدر … سزه دخی
نقیصه دن بو لفظدن … برکونه تعبیر … دخی اتمام اولنسون … مراد
المنوار سزه کاغذلر و … نادرشاه … خلیفة الله
حضرتلری شاهلغی … مستقر و مطیع ولنلر عزیز … دیو
تصریح اولنسه یعنی اطراف و اوساط ایرانده خلیفة الله ایدیکی حق تقویت و تسدید
و بونک … ملاحظه ایله عرض … نزاع خصام رفع اولنوب

خلقه

اسلامیه صیت و صداسی عالمگیر اولنشدر دیمکدر دینلدکده آخوندلر و باقی خان جمله‌سی تصدیق ایتمکله بعضی احوال
وسوال کذرانی ایلدکدن نصکره غرضمز اصلاح ابینه ایله اولور افراطیله بلمزز دینلدی و اعتذار
ایلدیلر بالحضره عظیم ممنونیتله قالقوب حتی بکلکجی افندی قوللری جعفری مذهبی لفظنی ذکر اولنماسون وزره
خاتمه مجلسده فاتحه شریفه قرائت ایله علم دیرکن مجلسه بولنانلر بویله ولاحقی مجلسده بو ایامده دخی ختام ویرلمه
اوزره مومی الیهما ایله مذاکره لرت انجام ویرلمشلر ایدی **مجلس خامس مکالمه در سرای مجلس زاده**
مادۀ مزبوره‌لر یدنجی پنجشنبه گونی مکالمه‌یه مامور وزیر علی پاشا حضرتلری و علمای اعلام افندیلر و سایر
مامورین افندیلر ایلچی عبد الباقی خان و معیتنده اولان ملالر ایله سرای مرقومده بعد الاجتماع مومی الیهم
علما افندیلر و سایر مامورین طرفندن بر مقتضای فتح کلام برله الحمد لله تعالی دولتین شانه معاملیه مواد ثلاثه مکالمه
اولنوب بدیعتی اولدیغی وجه اوزره قرین ختام اولدی مکه مکرمه‌ده جعفری مذهبی اوزره نمازه ساتر
تدبیره دائر خصوص ضیق حونکه خلقدن مالوف اولدیغی معتاد اولماده همان اهل ایرانه بر درلو بر تولوض
التماسی دیو مجلسده ذکر اولنمق طرفینه اولی و اوفق مناسبی دخی همان بو مقدار ایله اکتفا و بنجره ختام ویرلمک
دینلدکده ایلچی خان و ملالر کلامه ابتدار و شاهلرینک رجامند اولدیغی خصوصک مساعده بیوریلمق حقنده
اصرار ایلدیلر علما افندیلر سایر شرعی و عرفی اجوبۀ مسکته ایله بر مقدار مقابله ایلدکدن نصکره عبد
الباقی خان جمله ایرادلرینه کلامکز صحیحدر لکن بز دخی بو بابده رجا و نیازه مامورز و مامور معذوردر
مادۀ مرقومه بر قالبه افراغ اولنسون که بز دخی جوابه قادر و جوابمز دخی مسموع اوله کرم بیورک سزلر و بزلر
بنه برکونه نتیجه مرحمت ایله طلب دیدکلرنده انلری وزرشته ایله اولدقلری اوده ده ترک و دولت
علیه مامورلری بنه سری مرقومه بر باشقه اوده‌یه وارب کندی بینلرنده بر مقدار طرح محاوره نصکره
ایلچیانه کوسترملک ایچون صورت تحریر و غایة ما فی الباب الحق بو مقداره مساعده ممکندر اوده دخی شیخ
الاسلام افندی حضرتلرینه عرض و استفتا دنصکره افندی بیورر ایسه تنفیذ اولنور دیو صورت
مذکوره ایلچیلره ویرلدیکی اوده‌یه کوندرلمکله بعد النظر شاهلرینک بو خصوص ایچون رجامند اولدقلری
سنه لرندن جعفری و ارکان اربعه بیت مکرمده محل تعیینی و عقد جماعت بو ادرجه ماده
برمحله درج ایله مجلدا بر کیفیت اولوب مقصود بالذات اولان بو ادکاره لفظ دخی ذکر
اولنماسی ظاهر ایچون اما مره بن تمسک ویرسم کیرانکه بو اسلوب اوزره ایچه تمسک ویره یم دیو
ویرلمه دخی وسعمزده دکلدر و اینشاله دخی تشیعی استرم کیفیت کرکی کبی ملاحظه اولنسون انشا الله
بر قالبه افراغ اولنور دیو ایلچی خان ظاهرا بو وجهه ایراد جواب و رئیس افندی و بکلکجی افندی و راقم
حروف کلماتنه طرفینه وارب ملالردن خالی بر منزلده اکرچه و انلق خصوصنی بر شراب ایدری
ویر مقدار دخی ملاحظه اولنسون دیمکله ذی مجلسده اولنوب مواد مذکوره‌دن لا اقل منفرد جماعتیله جعفری
مذهبی اوزره نمازلرینه تعرض اولنمیه لفظلرینی استدکلری سیاق کلامدن تعبیر و تقریرلرندن منفهم ایدی
رفتن مومی الیهم بنزد ایلچی خان و مقاوله ایشان جونکه مجلس منعقد بوروده ایلچی خانک

ایلچی خان مومی الیهم رئیس افندی و بکلکجی افندی و راقم حروف فقیر تنها مذاکره ایچون اوطه‌لرینه وارلدی مراد
ایتمشدری بوم قره بوری ایرشدی مومی الیهم بر کره محرر ایلچی خان اولدیغی شرته و ازدب ابتدای
ختام ویرلمسنی طرفینه خیر اولدیغی افهام و ابراز ایتدکلرنده خان مومی الیه دخی بن دولت
علیه‌لرینه اوته دنبرو ویرورم نعم و مظهر عنایت و کرمی اولوب بو امرک طرفینه خیر اولدیغی وجه
اوزره وکال متانت و استحکام ایله اتمامنی خواهانم لکن شاه حضرتلری نادرشاه طرفندن وقف دولت علیه‌دن
استرعا ایلدیکی مواددن شرعا بر حجت محذور اولمدیغی مقدما علمای ایرانک استفتا و استخبار
ایتمش ایدی جمله‌سی متفق الکلام اولدقلری حالده مواد مذکوره‌ده قطعا محذور شرعی اولمدیغی تحقیق
و تفهیم ایتدکلرندن باشقه مقدما بو مسئولاتک اسعافنی مشعر طرف دولت علیه‌دن رخصت
نامه‌لر همایون دخی شرف صدور بولمغین بو ماده‌لر قطعا باس و محذور اولمدیغی کندو اعتقاد
جزم و تصدیق ایتمکله شمدی شاه مشار الیهک تحریر و خواهشی ادنا مغایرت ایله مخالف ماده‌لرینی
بن قبول ایتسم ذکر اولندیغی وجه اوزره جزم و اعتقادینه بنا بو ماده‌لر شرعا حجت و لیجنا…
دولت علیه‌دن دخی مساعده در کار ایکن بو تغییر و تحریفلرن اقتضا ایتدی دیو بنی مواخذه ایدرلر
باخصوص دولت علیه طرفینه اولان تعلق قدیم حسبیله دولت علیه‌یه شاهلرینک مصالحه صورت
درمیان اولندیغی اکثر امورده بنی هدف طعن و تعریض ایدرلر ایچه کلما عتاب امیزانه تکدیری
التزام ایتمشلردی دیدیکمزه ایران علماسی کندولری اولان تفهیم و تلقینلری ماده‌سنده دولت
علیه علماسندن جوابلری شافی و کافی اولدوقلرده دولت علیه‌لرندن رخصتی خصوصی بو بابده صادر
اولدن رخصت نامه همایونده مکه مکرمه تعیین مکان و عقد جماعت و طریقه جعفریه‌لرینک مذهب
اربعه‌یه خامس اولمق اوزره قرار داده اولدی … اولوب مجرد طرفینه بیرلرینه بولنا امارت
اقامت عزیمتلری کندی رضالرینه احاله اولنوب طیلرینه رغبت بیرلرینه عدم ممانعت مقداریله
اکتفا و میر الحاج ماده‌سی تحریر و سر کرم لفظی تحریر و نعمت ابدی الحاله هذه مواد مرقومه‌یه
بطرفدن ویریلان صورتلر باجمله رخصتنامه همایون منطوقنه زیاده و کم نقصانی و لا معلم
بو کیفیت بنه جنابکزدر شاه حضرتلرینک ارادتلری اوزره امر مامور بکزده کمال سعی
و اقدامکزه دلیل اولور دینلدکده ویریلان اجوبه حکیمانه‌یی قبول ایتدم لکن جونکه مامورم
بصورت اوزره اولوب و اقتضاسنه کوره تبدیل و تغییرینه رخصتم و لا معلم خود بخود قبول
مشعر تمسک ویرمکه عاجزم باری بو کیفیتی طرف دولت علیه‌دن ایرادلرینه محاذیر بیانیله
شاهمز طرفینه تحریر و مجاره اداره کلامه قادر ز بو قوللرینه ارسال بیورلسون فرق کوندن مقداری
مدتده کیدر کلور دیو ختام مصلحتی شاهی طرفینه تحریر و اعلام احاله ایتدکده مسافه طریق
معلوم اولمغله التمش یتمش کونه دک ایاب و ذهاب منصور اولمدیغی محذور و مضر اولدیغندن بشقه
ایش بو کیفیتله واد حصول ایکن همان بو ماده ایچون تعویق و تاخیری دوست و دشمن بینلرینه ایچه قیل و

مودی اوله‌جغی شویله طورسون ایکی دولت علیه‌نك مشاهیر رجالی مخصصلری اینکه ختام رتبه‌سنه رسیده اولدقده نصکره
بحر وبر ماده‌لی برصورته افراغ ایدن میوب مجلسلرك استیذانه محتاج واشلو دیدرمیله دخی چند مجالس
اولمامغه بزم نظر ملاحظه‌مز اوزره بو ماده‌یه دونکی کون افراغ اولندیغی صورت اوزره قرار ویریلوب
عهدنامهٔ همایونی وشاه حضرتلرینك شانلرینه لایق عنوان واکرام ایله تبریك سلطنتلرینی مشعر
وجناب سعادتلرینك ادای رسم سفارتلرینی مشتمل نامهٔ همایون تحریر و بو ماده‌ده ملاحظه اولنان محاذیر
واعذار سعادتلو شیخ الاسلام افندی حضرتلری طرفلرندن وکیل مطلق حضرتلری طرفلرندن بسط وتحریر
وطرف دولت علیه‌دن کیتجك ایلچی دخی جنابکزه معا تسییر اولنوب بو کیفیتلری تحریر وتقریرا
شاه حضرتلرینه تفهیم وبیان ایلدیکنده مقتضای شیمهٔ رشد وانصافلری اوزره قبول بیوره‌جقلری
جای اشتباه دکلدر دینلدکده ایلچی خان دونکی کون قلمه القا ایده صورتلرك بعض تعبیراتی تبدیل منفردا وجمعا
ادای صلح لفظی درج وبعض کلمات دخی ایراد الحق احسان اولنه‌جق عهدنامهٔ همایون ونامهٔ همایون
قلمه الینوب صورتلریکی بو مجلسده رفقامزه ارائت بیورسه‌کز بز دخی مابینمزده بعض مذاکره
وملاحظه ایدرك اولکه تقریر بیوردیغکز وجه اوزره برصورت بولادیو کلام ختام ویرلشدر

مجلس سادس مکالمه در سرای مذکور ماده مرقومه‌نك اولبابده نجی بازار ایرتسی کونی علی
باب حضرتلری وعلمای اعلام ومأمورین ایلچی خان وسفیر ایله محل مکالمه اولان محسن زاده براسینه
جمع وکون بوداده رسوم چونکه مجلس سابقده عهدنامهٔ همایون ونامهٔ عاطفت مخروف قلمه النوب
برصورت کندولرینه ارائت وبیلدیرلرك مذاکره ومشورت وجهیله ختم کلام اولنمش ایدی بناء علیه ایلچی
خان وریفقاسنه خطابا کلامه اغاز اولنوب مجلس سابقده قرار ویریلدیکی وجه اوزره نامهٔ همایون وعهدنامه
مسالمت‌مشحونك کرچه هنوز قلمه الینماشدر لکن تنظیم وتنسیقی اولنوب مواد لازمه‌سنی سزلره وبزلره
مضبوط ومحرر اولوب ماده اهانکی دخی نه رتبه‌ده تحریرینه امکان اولدیغی مذاکره اولنمغیچون عهدنامه
همایونکویا قلمه النمش منابه‌سنده اولوب نامهٔ همایون دخی شاه حضرتلرینك شاننه لایق مقدما
شاهانه صفوته بارزنك القاب وفقرات ایله تحریر اولنور همان بونده بویله سزده دخی بو ایشك
برآن اقدم ختامی بزرا اولسنه اهتمام بیورك دینلدکده ایلچی خان جوابه متصدی اولوب
بو مرتبه عجله مقدم اتمامی بزم سزلردن زیاده مطلوبمزدر انجق بعض خصوص معذور
اولدیغمزی سزلره بیان ایتمشیدك وبیرم بو کیفیتله هر طرفی ملاحظه وتأویل ایدرك
بالاخره فکرمز بونده منتهی اولدیکه بزم ایشمز حصر عقلی ایله اوچ شقه منحصر وتعبیر جملکزی
بیان ایده‌لم سز قنغیسنی اختیار بیورر ایسکز بز انکار اصیوز شقوق مرقومه‌دن برنجی اولورکه
شاه حضرتلرینه طرف دولت علیه‌دن مسئولات اولان مواده بلا زیاده ولا نقصان
توصیه اوزره مساعده بیوریلوب طرفکزدن دخی تسلیم ویرلکله بو طرفده مصلحته
ختام ویرلکدر بر شقی دخی مواد مرقومه‌دن بعضیسنه ملاحظه اولنان محظوراتی شاه

شاه حضرتلرینه اعلام وجوابنه انتظار ایله بو طرفده مکث وتوقف ایتمامزدر دیکر شقی دخی بر وجه مجرد
نامهٔ همایون وعهدنامهٔ همایون تحریر ورفاقتمزه ایله برمعادل بر معتبر ایلچی وملازمزه معادل ایکی
تفسیر فاضل معتبر افندیلر تعیین ومعا تسییر اولنمقدر صرف دولت علیه‌دن قنغیسنی اختیار بیوریلور
ایسه صورتنه قرار ویریلسون دیو خان موهی الیه کلامنه اختام ویردکده مکالمه‌یه مأمور علمای اعلام افندیلر
وسائر مأمورلر طرفلرندن دخی مقابله اولنوب هله صورت اولیه امکان اولمدیغی طرفینك معلومی اولدیغی
وکیفیت بو طرفدن اعلام وجوابنه انتظار خصوصی دخی مناسب اولمدیغی مجالس سابقه‌ده مذاکره
اولنمغله بونلرك تکرارینه حاجت یوقدر قالدیکه شق اخیر بو دخی منوال مشروح اوزره ایلچی تعیینی
وشوکتلو عظمتلو پادشاه اسلام پناه افندمز حضرتلرینك فرمان همایونلری ولوری علمای
اعلام حضراتندن دخی بلکه ایکی معتبر فاضلك تسییرلری امکانی اوله لکن بو تقدیرجه دخی
ایشك بو طرفده تمشیتی پذیر اولمیوب بالکلیه اول طرفده توقیفی کورلمکله باری دوست ودشمن
بیننده ایکی دولت علیه‌نك منتخب رجالی بو قدر ایام اداره کلام ایدوب نصکره نه اثر تمشیت
ویره‌مشدر دیدرمیوب ایشك ختام ونتیجه‌سی علاوه افهام وتخصیص قرار داده اولان
ماده‌لرك اجراسنه دیمک اولق اوزره صورت کوستره اوچ ماده‌یه باری بر تمسك ویرمك محتاجسز
دینلدکده بزم مسئولمز اوزره نامهٔ همایون تحریر وبر معتبر ایلچی تعیینی ایله مطلوب اولان علما افندیلر
تعیین وتسییر اولنلدقری صورتنده انشاء الله الرحمن ایشك اول طرفده ختام وتمامنه جملمز متعهدلرز
انجق تمسك ویرمك طریقنه امکانمز یوقدر دیدکلرینه مقابله‌لرینه شو وجهله ماده که قرار داده اولنمشدر
اولدیغی وجه اوزره سزلره دخی مقبول ومسلمکز اولدیغی بوکه تمسك ویرمکه نه باس وار در وحقیقت
تمسك ویرمکز معانیکی بینه طرفکزده راجعدر زیرا تمسك اخذ واعطاسی ایشك فی الجمله ختامنه
دلالت ایتمکله طرف دولت علیه‌دن دخی مواد مذکوره اجراسنه مبادرت اولنوب طرفینه اطمینان واعتماد
حاصل اولوردی لکن تمسك ویرمدیکی حالده فرضا تعهد ایلدیکز اعتماد حاصل اولمشی دیرم انجق
مواد مرقومه اجراسنك ضروریتنه تأخیر اقتضا ایدردی بو تمسك ویرملری خصوصنده هر چندکه ابرام
اولندی ایسه مفید اولمیوب بو کونه تمسك ویرمکه بر وجهله قدرتمز یوقدر دیو امتناع وتعذر واعتذاره
تشبث ایتدکلرینك ماعدا بو وجهله تأیید اعتذار ایتدیلرکه بزم مشهزاده عزیز مشربلی
والمغلب شمدی بر طریقله تمسك ویردیکمز صورتده اول طرفده وارد یغمزده ایشك تمشیتنه دائر
نه کونه کلام ایراد ایلسه‌لر صدر وحقیقة حمل ایتمیوب ویردیکمز تمسکك نفوذینه
دائر توجیهات واعراض فهم ایدروب ایشلرك عدم اتمامنه باعث اولور لطف وکرم بیوروب
بو ابرامی ایتمه‌سز بز بو ایشك طرف دولت علیه‌یه نسبت ایله ملحوظ اولان محذوراتی
فهم وتمشیتی تعهد ایتمشز در انشاء الله تعالی وفق دلخواه اوزره صورت تغیر اولور دیو
دعاکری ایمان غلاظ وشداد ایله تأکید وعهد تأیید وبو منوال اوزره مساعده نیازیله

مجلس ختام ویریلدی **مجلس سابع مکالمه در سرای محسن زاده** ماه مرقومك اون التنجی کونی وزیر مکرم
علی پاشا حضرتلری وعلما افندیلرك مرخصلری سرای مزبوره ایلچی خان ورفیقلری ایله جمع اولوب مراسم
عادیه اجرا اولندقدنصکره کیفیت در میانه اولنوب بعض مأمورلر ایشی اولنلرك افرینه دل ایراد وعلما ماده سنه کلنجه
امام افندی حضرتلرینه عطف ایروب انلر بعد الیوم بو مجموعنی یاد ایلدیکم ملالر سکوت وبینه اوزره حرکت
ایدوب عبد الباقی خان بو ذکر اولنان کلام جمله بزم سویلدیکمز سوزلردر فی الحقیقه ایشی بو مرتبه یه کتورمز
ونفس الامرده بتمش بیلورز دولت علیه دیبلرالرینه مساعده بوریلان کیفیتلر نامه همایون شهریاریده
بیان وبزه همپایه بر بولان ایلچی وملالرینه مناسب علمالر ارسال بیورسونلر ایشلر بتمشدر تمام دیدکدن
صکره طرفیندن عهدنامه همایون کتوردیلور ونعت اولنان ایلچی تصدیقنامه سنی اخذ ایدر ویاخود علما
اولدیغی اوزره عهدنامه همایونی دخی تسلیم بیوررلر اوت دیو تصدیقنامه سی انشا الله تعالی بینه دولت
علیه ایلچی سنه ویریلور دیو ایراد کلام ایدری بعضی مأمورلر ایلچی خانك باینه وارروب سراجه سوز بکز
ظاهر بوجه اوزره تمسك ویردرز دیرکن [illegible] مواددن بعضیسنك تحویل وار مساعده
امکانی اولدیغی بیلدك مثلا تمام اولدیغی صورتده نیچه تمسك [illegible] بو بابده عجز وعذرمی بالجمله
سزلره بیان ایتشیدم تمسکه حاجت بویلدن تمام [illegible] بیلورم وبو وجهله نامه سی
ویرلکدن تمسکه حاجت یوقدر دیو سز طرفندن جیلی مکالمه [illegible] منذ علی اکبر بوکون تمام اولان مجلس
مقاله سی کونیدر عند غیره ده [illegible] بو مقدار ایله اکتفا اولندی انشا الله الرحمن
بازار ایرتسی کونی بینه جمع اولهلم وبو مرحیرا انجلسی بوجه اوزره [illegible] فاتحه اوقویه لم دیو مجلس
مرقوم دخی بو مقدار ایله ختام ویریلدی **مجلس ثامن مکالمه در سرای مزبور** ماه مرقومك
ایکنجی کونی یوم اثنین بالجمله مأمورین وایلچی خان ورفقاسی محسن زاده سرای ینه جمع اولوب
بمنه سبحانه بعد از ین میانه ده قیل وقال مقتضی حالت قالمامغین بوکون جنابکز ایله بر مقدار صحبت
رسمیه بعدده شکرا للختام المراد بر فاتحه شریفه اوقویه لم دیو بعض مأمورین کلام اغاز ایتدکده ایلچی
خان ملالری کمال انشراح وانبساط اظهار ایله بحمده سبحانه وتعالی بو بابده طرفیندن مأمور
اولنلرك صافی نیت وصفای طویتلری بو امر عظیم احسن وجهله صورت بولدی بزم شاهمزك
ابتدا ظهورندن برو نصب عین ومقصد اقصالری اهل اسلام بیننده صوری ومعنوی باعث تخلیص
وتباغض اولان حالاتی بر طرف ایدوب منقبت خلافت کبری وخدمت حرمین الشریفین
عظمی ایله موصوف اولان دولت علیه عثمانیه ایله طرح وفاق واتحاد وبلکه هر حالده مرادی
دولت علیه یه اعتضاد واستناد ایدی الحمد لله بو منیتی سنه نلرده جلوه کر منصه ظهور اولسی
کلدی کورندی بعد الیوم شوکتلو کرامتلو پادشاه اسلام پناه افندمز حضرتلرنده شاهمزله
وبزم رجا ونیازمز بودرکه ایران دولتنی دخی کندو دولت علیه لرندن بر شعبه صایوب شاهمزی دخی
تاتار خان حضرتلری منزله سنده بر مخلص صداقتکارلری عد بیوروب هر خصوصده منظور

منظور نظر عاطفت خسروانه لری اولهلم دیدوکنی وافراز اظهار تذلل واعلان سرور وبشاشت دائر سوز کلام
وبر مقدار دخی افاقی صحبتلردن صکره صدور الممالك میرزا ابو القاسم کت بر اوقشسه درکاه عصمت
اولوب کمال سوز وکداز وکلمات رقت انکیز نیاز ایله ابتدا قدرتلو مهابتلو پادشاه روی زمین خلدت خلافته
الی یوم الدین حضرتلرینك دوام عمر ودولت وفزونی فر وسطوتلری دعواتنی علی ما ینبغی ادا ونصیحت
کندی نادرشاهك دخی دعوات خیریه سیله ادای واجبه ذمت ختام مصلحته فاتحه شریفه قرائت ایدوب
بعده امام ولسان شهریاری سماحتلو صاحب افندی حضرتلری دخی کندیلری درکاه جناب چاره سازه
دفع ایدی تضرع ونیاز ایله فقرات مرضیه ایله دعوات عمر ودولت حضرت جهانداری ایله تزیین
طاق اجابت وتهییج فیوضات استجابت ایدوب بعده انلر دخی قرائت ام الکتاب ایله مجلس خیر انجامی
مسکی الختام بیورلر فلله الحمد والمنه **رفتن رئیس الکتاب اسمعیل افندی وبکلکجی افندی
وناموق الحروف بنزد ایلچی خان ومناقشه ایشان در خصوص تمسك** چونکه ایلچی خانك
منوال محرر اوزره تمسك ویرمکده عجز وعذری ظاهر اولدیغنه بناءً مجالس سابقده مسطور اولدیغی وجهله
ختام مکالمه یه فاتحه قرائت اونمشیدی لکن بعض مأمورین قولکری تمسك خصوصنده هم ایلچی خانك
ملاحظه سنه منافی اولماق وهم فی الجمله تمسك صورتنده اولمق وجهی اوزره طرفینك دخی حالی
مهرلو سنه ضبط حفظ مقال ایچون برصورت ترتیب مکالمه یه مأمور علمای اعلام افندیلر ایله بعد المذاکره
رئیس افندی وبکلکجی افندی وناموق الحروف ماه مرقومك یکرمی سکزنجی چهارشنبه کونی ایلچی خانك اولدیغی
سرایه واروب تصور وترقیم اولنان مومی الیهم ملالرینه کوردیدی تمسك صورتنده اولیوب مجرد حفظ
مقال وقرار داده اولان موادی ضبط وثبت ایچون محضر کونه بر ترتیب اولوب ومجرد جنابکرك
مهرلرینه حصر اولنمیوب بو امره طرف دولت علیه دن مأمورلر دخی مهرلیوب اوزره اولدیلر
فی الحقیقه اعتذار واحتجاب ایدیکیکز تمسك مقوله سندن اولمیوب بالتمام مجرد بوندن
مراد حفظ مقال ایله قرار داده اولان موادك تثبیت واجراسنه مباشرت ولنفقد زیرا
اوتدنبرو قواعد دول علیه کز بو مقوله مسالم ومصالحات اثناسنده جانبیندن قرار داده
اولان کیفیاتلرك طرفیندن قبولنی مشعر تمسك اخذ واعطاسی امور واجبه دن اولوب ومیانه ده
بونك تعقدیم برهم زماننده امرینه مباشرت اولنه کلمامشدر بنا علیه معناً تمسکدن عبارت
اولمق قابلیه ترتیب وترقیم اوزره بر کاغد تحریر اولنوب طرفینك مهرلیدکلری حالده قطعا
تردد وملاحظه ایدیلجك حجت تحرز اولنماق کرکدر دیدکلرینده اعتذار سابقلرینی
تکرار وبو خصوصده کندولره تکلیف اولنماق اوزره کلمات نیاز امیز درکار ایتدکلرنده
مومی الیهم دخی ضروری التسلیم بعض مقدمات بدیهیه ایراد ایله الزام کونه مقابله ایتدکلرنده
صکره هله بوکونك نتیجه سی بزلره مهلت ویرك برکره دخی ما بینمزده مذاکره وملاحظه ایدهلم
دیو مجلس اولنمش ایدی. ایرتسی کون خان مومی الیه وقعه نویسی اولان میرزا شفیع ایله

بکنی عبد الحسین بکی سحر که رئیس الکتاب اسمعیل افندینک خانه‌سنه کوندریب دونکی کوروشلرنده ایتدکلری کاغذ
مرقومه‌ده مهر تمسی خصوصی بربریمزه ایله ما بینمزده قتی وافر ملاحظه و مذاکره ایلدکدن بالاخره کاغذ
مهرلنمک برجه‌نکیم مناسب و المیوب وقات فالوجب ابرامیلرینه کوره مهرلدیکمز صورتنه طرفلرینزه عودتنی
وخامت و شائعه‌سی راجع اوله‌جغندن عینی مقدما عرض و بیان ایتدیکمز اوزره بلکه بو کیفیت
ایشلرک عدم تمامنه مؤدی اوله لطفا بیتسونلر کرم بیورسونلر بزی بو خصوصلرده عفو بیورسونلر
اکر بو ابراملری ایشلرک ختام و اتمامنه شبهه‌لرینک اقتضا ایدرسه شوکونه و بوکونه یمین و قسم
ایدرز که بو کیفیتده مظنه اشتباه و درجه حالت قالمامشدر و بزلر بونلرک اتمامنی تعهد و التزام
ایتمشزدر قالدیکه قرار داده اولان موادلرک اجرا و عدم اجراسی خصوصی بوماده‌لردن میرالحاج
نسیری و طرفینک معتمدلری قامتی بوماده‌نجه شمدیکه حالده اجرا ایدربرکز دیسلر دخی میرالحاج نسیره
بو سنه و قتلری تحملی قالمیوب و معتمد قامتی خود بزلر و الطرفه وارد قدقصیکره نظام بو درجه خصوصنه
خصوصلرده و الحاصل بو مادهلرک اجراسنه عدم مساعده ایله مقابله‌لرندن نوعما برودت غیری لطفی
اولدیغی معلوم اولدقجه اسبار اقامتلرنده اثنای مکالمه‌ده قرار ویرلدیکی اوزره مباشرت مساعده خصوصی
نیاز ایدرز بو ماده‌نک تاخیری بوماسونلر زیرا بونلرک اجراسنه مبادرتلرهم جمله بیننده ایشلرک ختامنه
دلالت ایدر وهم شاهدرلرک غایة الغایه ممنونیتی مستلزم حالت و الحاصل بقیه ایشلرک بو درجه
سهولت و صورت‌پذیر اولمسنه علت تام و نورد دیوخالق وعی ایهالی و دفیقلرینک رجا و نیازده
اولدقلری مرقوعان میرزا شفیع و عبد الحسین بکلر تقریر ایتدکلرک مبادرلرک بابنه سریر
خسروانه‌یه عرض و انهالرینک بو مسئولرینه دخی شاهانه عزت اولمق حضرت جهانبانی ارزانی
بیورلمشدر

اشاعت ختام مصلحت برجال دولت و مشورت بعض کیفیت

شاه مشار الیه بیننده و میانه‌ده اولان امر مسالمه و مصافات ایلچی موکی الیه و قفاسی ایله طرف دولت علیه‌دن
مأمورین وزیر مکرم علی پاشا حضرتلری و علمای اعلام افندیلر حضراتی و سائر مأمورین بالاراده
مسطوره مجرد مجالس عدیده‌ده مذاکره و مقاوله‌لردن صکره قرار داده اولان اساس و موادینی
جمله‌یه تفهیم و اشاعت ایچون ماه مبارک جمادی الاولینک یکرمی دردنجی کونی فرمان همایون
جهانداری بیورلدیغی اوزره فضیلتلو سماحتلو شیخ الاسلام افندی و صدرین مکرمین معزولین
و پایه‌لولری و نقیب الاشراف و سائر علمای اعلام افندیلر و وزیر مشار الیه حضرتلری و اوجاق اغالری
و بالجمله رجال دولت علیه سعادتلو قائم مقام پاشا حضرتلرینک سراینده عقد جمعیت وابتدا
نادر شاه قبلندن عبادلرک رکاب همایون خسروانه‌یه عرض اولنان مادلرک جمله‌سی ارائت
و بعده ترجمه‌سی صدر اعظم حضرتلرینه شیخ الاسلام افندی اولان مکتوبلرینک ترجمه‌لری قرائت
و شاه مشار الیهک عظمت خسروانه‌یی سؤالی اولان بالجمله اطراف و لوازمیله بیان اولنوب
توجیه مکالمه و نه صورتله فراغ اولندقلری کرکی کبی معلوملری اولدقدن صکره وجوه مذکوره‌نک محاسن

اغاری ۴

مصـ

محاسن و محاذیرینی خاطرلرینه کلدکلری سویلسونلر دیو سماحتلو شیخ الاسلام افندی و قائممقام پاشا حضرتلری طرفلرندن
بالجمله حضارک استنطاقی اولندقلرنده مجموعی متفق الکلمه استحسان و تصویب ایدوب خصوصا اساس
ماده‌سنده شرعا و عقلا درکار اولان حسنات و کوندیکی بونلر مستلزم اولدیغی و جمیع منافع
علما افندیلر طرفلرندن بر وجه تفصیل جمله‌یه تعیین و تفهیم اولندقده حضار مجلس اولان بالجمله صغار
و کبار رجال تحسین و تصویب ایله دعای بقای عمر و دولت حضرت شهریاری‌یه ابتدار ایتمشلر در
حتی اسارای مرقومه‌نک نفس الامرده بیع و شراسی منع و التعلی مشروع و اولدیغندن باشقه ایلچیدن
سادات دخی وارد دیو سویلدکلرینه استماع ایتدم دیو بینه علمادن بعضیلری ایراد ایدیلر و الحاصل
بو ماده‌نک دخی قرار داده اولدیغی و جهله عن سنه وجوه منافع بر بدار اولدیغی جمله‌نک اجماع
ضمیرلری اولوب فی جمیع الوجوه مستحسن و مستصوب کوردکلرنده صکره بیع و شراسی تعجیلن قبله النان
بیورلدیکی صورتده قرائت و المغز بو کیفیتله دنیوی و اخروی مستلزم محاسن جمیله و مستوجب
اجور جزیله بر امر خیر اولدیغی جمله‌سی اعتراف ایدوب حتی حلک شیخ ثانی دفترداری اولان خفی
افندی لله الحمد و المنه اخر عمرمزده جنت مجلسلرنده بویله بر مجلس روحانینه بولندق دیو اداء
مراسم تشکره مبادرت ایلدی بعده ابا صوفیه کبیر شیخی افندی بقای عمر و دولت حضرت جهانبانی
و فزونی فر و سطوت جناب شهریاری دعواتیله مجلس مذکوره فاتحه خوان ختام اولمشدر و صباح

رئیس الکتاب اسمعیل افندی ایله ایلچیان

دخی ذهنی ختامه شیدبر خرام اولدیغی اوزره چونکه
عقدی در میانه اولان مصالحه و مسالمت انجام پذیر و حسن ختام اولوب و وزراء عظمت مدار خاقانیه
بو مقوله جدید بر ~~[illegible]~~ مصافات و تمهید مودت ایچون وارد اولان سفرا و ایلچیانه بعد ختام المرام
قاعده‌سی مهمانوازی اوزره نوازش و اکرام تلطیف و احترام ذات قدیم اوزره دولت ابد
انتقامیزه و المغزنا علیه ایلچیان شاه مشار الیه حقلرنده دخی عملا سلطنت عظمی طرفلرندن
مراسم معهوده‌لرک رعایتی و فر و شکوه دولت دائم القرارک اظهار و ارائتی بابنده فرمان همایون
جهانداری صادر اولدیغی کوبا طرف ظاهر الشرف حضرت اصفیدن بو امر خیر انجامه بالوکاله
مأموریتنه بناء ابتداء رئیس الکتاب وقت اسمعیل افندی اورتکوینده واقع طریقی یالیسی دیکله
شهیر ساحلخانه بهشت نشانه‌ده ترتیب اسباب ضیافت و تکمیل قاعده اغزاز و حرمت
ایدوب اتمام لوازم احترامدن صکره ایلچی‌خانه بر مرصع التون ساعت و بر اسب مزین کیکون
حرکت اهدا و معیتنده بولنان ملایان و اولان ایکی نفر بکزادکانه دخی علی مراتبهم اقمشه نفیسه‌لی
بو عجم را عطا و حق مراسم اکرامی ابقا ایلمشدر

ضیافت قائممقام پاشا در فضای سعد اباد

بعده چند روز مرورنده قائممقام رکاب همایون کوزلکلی زمام سعادتلو احمد
پاشا حضرتلری دخی کزدلرک اذن همایون حضرت جهاندارای ایله فضای نزهت افزای سعد اباده
ضیافت عظمی ترتیب صحرای مذکورک انواع لوازم حشمت و اقسام مراسم سطوت ایله بربیروب

مصـ

ایلچیان موسی الیهمی رسم معتاد دولت اوزره کمال توقیر و اعزاز ایله دعوت و هر خصوصده لازمهٔ شیمهٔ دلنواز
رعایت اولنوب صکره بر طرفدن اظهار شوکت و مهابت ضمننده احضار اولنان طوب و تفنگلر ایله آرات
دقایق حرب و جنده و بر جانبدن دخی تفریح خاطر مزاج انس و الفت و تنشیط دماغ مهر و مودت
یوزندن اقسام ساز سیر اهنکلر ایله اهاد صنایع اصحاب موسیقی و جنک و اغانی **بیت**
در رزم چو آهنم و در بزم چو موم بر دوست مبارکیم و بر دشمن شوم نکته لری صدمات طوب
قبه کوب و نغمات نای در آشوب ایله اشعار و کبر اشراب اولنوردی طعام دو هنکام یعنی
ظهر و شام بالجمله اوانی سیمین و ظروف زرین ایله کشیده و مراسم اطعام حرا احتشام دسکیده
اولندقدن صکره وزیر مشار الیه طرفندن ایلچی خانه مرصع و مجوهر قبضه خنجر و مصنع و صحیح
الحرکت بر قطعه ساعت اهدا و اتباع و داعیه دخی فرجه جوقه یه قبلو خلعت سمور فانض
السرور ایلچی خانه و کذلک ایکی بوتین قاقم ملوبانه و کرجی صوفه قبلو اوج توب خلعت
دخی قاقم و دخی خامه موسی الیهما و قهم نویسی و کیلی و کتخداسنه الباسی و بالجمله متعینه بونلرک
تبعه و خدامه سنه دخی علی مراتبهم خلع فاخره کسالی ایله مجموعنی تلطیف و انعام بو وجه ایله بر قطر
ماء مرکنش جرت و بساط ایله مزین ایلچی خانه بر اسمن و مکویا موسی الیهما دخی بر راس
اسب دلکش اعطا و وزیر مشار الیه تکمیل شان دولت ربانیه قصب السبق مضمار
اولمشدر **ضیافت جناب فتوی پناه و تقوی دستگاه بسفرای نادرشاه**
اکرم مشایخ الکون حضرتلری بونلرک اسبق قدمای عنا بتمدار خسروانه یه وارد اولان ایلچیان
عجمی دعوت و ضیافتلری مسبوق الامثال اولدقده کیفیتلری اولمیوب لکن کرارا و مرارا دفترده کلدکی
بیان اولندیغی اوزره سفرای موسی الیهما مرسلده اولان نادرشاه جنابلرینک محض تعریف حضرت احدیت
ایله مجاللک ایرادینه سبب و رفض ذلکدن ظهور کلان حسن نیت و ظاهر بنای طینت و صفای عقیدت
مشار الیهک شاهی سلاطین فرقدن امتیازنی موجب و اکرام و اعزاز مستجلب حالتلردن و کون و مع هذا
ایلچیان موسی الیهمدن سالف الذکر صدر ممالک ایران میرزا ابو القاسم و رئیس علمای خراسان
ملا علی اکبر شاه مشار الیه طرفندن مکتوب جامع حب ایراکوبا مخصوصا جانب فضائل مناقب شیخ
الاسلامی یه مبعوث اولدقلرندن ناشی حالا شرف افزای مسند والای فتوی و اریکه پیرای دار الحکم
شریعت غرا اولان فضیلتلو سماحتلو السید مصطفی افندی حضرتلری دخی ایلچیان عبد الباقی خان
و ملادیان ما ر البیان سیمانیه جوارنده واقع فیض پاش اقامت و کیفیت بخش مکانت اولدقلری
دونیخانه لرینه دعوت و بعد اجراء الرسوم ایلچیان طرفلرندن ذکر ایدی تحشیه متن مرام لرینه
دائر بسط مقدمانه مبادرت اولنوب بر مقدار اداره سبحهٔ مقال و تقلب اوراق قیل
و قال اولندقدن صکره مقتضای قاعدهٔ مهمان نوازی اوزره اتمام مراسم ضیافت و اطعام
و اکمل لوازم توقیر و اکرام بر مظهر اعزاز و احترام و بلکه حائز دستمایه کام اولدیلر

اولدیلر **ضیافت وزیر مکرم کنج علی پاشا و سفیر معالی سمیر مصطفی پاشا** ضیافت
حضرت شیخ الاسلامیدن چند روز صکره دخی وزیر مشار الیه کنج علی پاشا حضرتلری ایلچیان
موسی الیهمی اسکدار جوارنده واقع مسل فرح اقامت اولدقلری ساحلخانه و بعده سفیر معالی
سمیر ایران مصطفی پاشا معالی عنوان دخی آستانهٔ سعادتده واقع خانه لرینه دعوت و هر بری
مقتضای شان وزارت و لوازم ناموس دولت اوزره مکمل و مکلف ضیافتلر ترتیب و لوازم توقیر
و اکرامی طونانمش اتلر اهدا ایله تذییل و تذنیب ایتمشلردر بونلردن ماعدا بالنفس رکاب همایونده حضرت
جهاندار بده بولنان کبار رجالدن دفتردار و کیلی سعد الله افندی و استانبول کمرکی امینی و کتخدا
قائممقام حضرتلری کتخدا القدر خدمتنده اولان یکن محمد آغا و ترسانهٔ عامره و مطبخ معمور
امینلری مرتضی افندی و مصطفی افندی بکلان ایکان ایلچیان موسی الیهمی دعوت و ترتیب
ضیافت ایتملرینه مصمم ایکن اتمام لوازم سفارت ایله مجالسه دعوتلری خصوصنه بنا
و استدعا ترکینه بنا ذکر اولنان ضیافتلرده وقتلر مساعده سی اولمامغله رجال موسی الیهمک
هر بری اثنای دعوتنده اهدا ایده جکلری هدیه سی آرساله مبادرت ایله تمطی کلفت ایتمشلردر
ایراد ایلچیان بعض ملتمسات در اتمام مراسم مصافات ایشبو ماه جمادی
الآخره نک سکزنجی جمعه ایرتسی کونی رئیس الکتاب وقت اسمعیل افندی و بیلکجی مصطفی افندی
ایله مامور اولان ایلچی خانه یه اولدیغی سرایه وارد و ایلچی موسی الیه و صدر ابو القاسم و ملا علی اکبر محکمه
اولدقلری حالده جملسیله بعد الملاقات ایلچی خانه نیم لطیفه لطیفه یوزندن شرکله دعوالرینی
ظهور ایتمکله بز دخی جنابکزه دعوت ایلسلک کرکدر ایکی دیرلر اساس امامسنی در میان ایدوب
ترسانه ده اولنلر قالدی و کهره و یهود هنوز بر فرد انمدی و بیع و شری معرضنده اولنلر
دخی حالا اصحابی یدلرنده افتان و خیزان کزه بولنور و طشره کیده جکلر اوامر علیه کتمدی و شو
ایشی بویله و بو ایشی شویله دیو کادانه خصوصلرده اجرا لسنده تأخیر وقوعنی تقریر
و مباشرت اولنان موادک دخی نقصانلرینی ایراد ایلدکده اسارا خصوصی آفر
موادک زیاده دولت علیه نک مرادلری و جمله سنک اجراسنه مباشرت اولنمشدر
غایتی مصلحت فقه رعایت و عباد اللهک دخی صیانته دقت اولنمق مقتضی اولدیغنه بنا
مواد مرقومه نک بعضیسی هنوز ناتمام و بعضیسنه دخی شمدیلرده شروع اولنمشدر و مراد
سزلرک دخی حضرتکزه صبا ... منسوب او کیفیتلرک دفعنه واقع اولان
اعتذارلرک بیانی ایله کندولرک طرفلرندن تجسس اسواف یوللو ظهور ایدن بعض
حالاتک دخی منسوب اولدیغی و سائر ارادی لازم کلان خصوصلری افهام ایله موسی
الیهما رئیس الکتاب اسمعیل افندی و بیلکجی افندی طرفلرندن جواب ویرلدکده ذکر اولنان
علل و اجوبه نک جمله سنی استصواب و بو امور عنایت و شفقت شهنشاهیه و ...

اولمغله ماتعلق مواددن نقصان قلانلرینك تکمیلی هنوز حصوللرینه مباشرت و ابتدار اولنمدیلر مباشرت
وتتمیمی ایله برآن اقدم ایشاد بیورلمامز موجوددر دیو متفق الکلمه نوع انبساط ننضکره بونلر همت
دولت علیه ایله اتمام اولنور انجق بو مصلحت خیریه نك اتمامنی بزلر التزام ایدرز بعونه تعالی تمام و لسم
کرکدر فاقما التزامی وزره ختام مصلحت فاتحه شریفه قرائت اولنان خاتم مجلسنده ایشبو
تمامی تتمیم رتبه من ایلچی و علما افندیلر رتبه لرینه ایکی افندی ارساله مشروط ایدیکی معلوم کرکز دکلمیدر
تعیین اولنه جق ایلچی و علما افندیلریه کونه ذوات در هنوز بیلمیز و بزده فی کیفیتی سزلره بیلدیره مدك
وفی الحقیقه مراد و مقصودمز نه اولدیغنی تفهیم ایده مدك دیو تکرار الحاح و انعم عالم خلیفه زکی زمین ظل الله
افندمز حضرتلری طرفلرندن بر وزیر و مکالمه یه مأمور علمای اعلامدن ایکیسی ایرانه تعیین بیوریلوب مصالح
خیریه یه اولوجه اوزره نظام و ختام ویرلکه محتاج و مفتقردر و هر نه فی نسانا تا بو وجه تنبیه ایدیلر
دیدکلرینه بناء تعیین بیوریله جق ایلچی و علما خصوصلرینه اقتضای فتوی و قانون دولت علیه یه کوره معطوف
و مناسب و قواعده مطابق اجوبه ایله هر نه قدر مقابله اولندیسه مجاب اولمدقلری اجلدن
موصی الیهما رئیس اسمعیل افندی و بیلکچی مصطفی افندینك استکشاف حاله مأمور اولدقلری حسبیله بو
اصرار وجهی طرفلرندن استیضاح و استفهام اولنمغله صدر ابو القاسم سوزه آغاز ایدوب بوندن اول
و تصریحا کیفیتلریمز اعلام و افهام اولنمش ایکن اجوبه دخی اوضحی استطراد اولنیور کیفیتلرك حقیقتی
بو وجهله درکه نادرشاه جنابلری کسوت جهانبانی خلیفه روی زمین ظل الله افندمز حضرتلرینك رضای
همایونلرینه موفق اولمق و اتمامنه تحشیت دولت علیه دن ویرلمك ملاحظه سنه بناء ایران تختنه جلوس اختیار
ایدوب بعد الجلوس بو کارك التصوابنی دخی هلقلك تبریك و تهنیه سی حالاتنی مشتمل جانب
شهنشاهیدن نامه همایون و بر معتمد ایلچی کلوب جنابلری چونکه ظهور ایتمدی بو کیفیت طرفمزدن
رکاب همایونلرینه انها و اخباره محول اولمق کرك لکن دولت علیه نك شأن و شوکتنه لایق
کمسنه لر ارساله محتاجدر دیو بعد المذاکره و المشاوره صدر ممالك و کندو امامی و فی الاصل
جمله علمای ایرانك رئیسی ارسال اولنمغه قرار ویرلدی دیوب هر بری اخری وصف معرضنده شویله بیان
ایلدیلر که ایرانده صدر اولنلر ایران شاهنشاهلرندن وکیل مطلقلری ماعدا ایلك خوفقلری
جمله نك مختاری و مملکتلرك اختیاری صحیح النسب اولدقلری حسبیله تماما اشرافك نقلاتی
و حرمین و عموما اوقافلرك نظارتی کندولره مفوض اولمغله شاهلر کریمه لرینی تزوج مراد
ایلدکلرینده انجق صدرلره ویروب آخره ویرمزلر ایرانك رتبه صدارت اخیره سی بودر ممالك روم
مدرسه کیفیتی مقدما علی غونجی ترتیب ایلدکی ابتدا خارج ایکنجی خارج و کذلك داخللر
دینلر ایله تنظیم اولنمشدر ایران تدریسی بو وجهله دکلدر طریق توجیه یه اعتبار بو قدر ابن عمر ملاکتش
متداولنه فایق و حقیقه جمله نك اعلم و داناسی اقام ایله مقید کسنه بیلور و جمله نك افهمنه ملا
باشی و رئیس علما دیرلر تماما مراتب علمیه لوجه هی ماطرافه فتوی تفویضی اندره مفوضدر رئیس

رئیس المدرسین رتبه سی بو وجهله ایکن ملا باشی به امامت شاهی دخی منضم اولمشدر بو ایکی رتبه بو وجه
معلوم کرز اوله و بو و مشابه هم اولدیغه کسنه لر اغر محل کیمان قاعده دکل ایکن فلو بزم ارسالی اولنان
بر وجه محرر اقتضا ایدر ویلمیوب اولدیغی صورتده یا بانی الجنیلدن اوزرینه جلوس ایلچی دایرینه
مغایر تخیلرینه قعود و رتبه لریمزه مخالف اولمق حسبیله بو خصوصه نظام ویرلملی مراد اولنوب
بالاخره خان حضرتلرینك رتبه والده سنه وزیر اعظمك رتبه سی دخی ضم و بو منوال اوزره شاه محمد
ماعدا اساس مدار امور ایران اولدقده اوج رأس ذوی عتبه سیا خلیفه الکله ارسال اولنمق جدیدر
سلطنت اداب اوزره حرکت ایدر و بو طرف ایله قطعا جنك و حرب ایلمیز و عدد
جهتندن مملکت و عسکر و خزینه طلب ایتمیز شمدیکی حالده تحشیت و تقویتنی انجق خلیفه
لله حضرتلری طرفلرندن مأمول و ملحوظ ایدر و کندولرینك استقرار سلطنتی و تنظیم و تنسیق امور
مملکتی انجق شهلغنی تبریك و تسلیم بابنی حاوی نامه همایون شهنشاهی ایله طرف دولت علیه دن معتبر
وزیرك ایرانه ارساله و مکالمه یه مأمور اولان علما حضراتنك ایکیسنك بیله کیتمه لرینه موقوف
اولمغله مساعده عزکسی نیاز اولنور اولدیغی صورتده شاهمز بو دولت علیه نك لطف و کرمندن
مأیوس اولمق اقتضا ایدر دیو حسن تعبیر ایله معنای موهومی سالف الذکر صدر اقام ایلچی خانه
دخی تصدیق و ملا علی اکبر شاه و بال ویروب نهایتنده بزی مؤلفه قلوب معرضنده فقط بلك
دیر ایدی دولت علیه یمنه نخ بو ایشلره حب عرض بیورلمق سؤال اولنورکه فرضا مسلك عند
بیورلمسه ظاهر ابرا فردولت ایله اتفاقه محتاجدر دیو موصی الیهما رئیس افندی و بیلکچی
افندی طرفلرندن لطیفه کونه ایراد اولندقده ایلچی خان بنه لطیفه اولمق اوزره بیر هندنیان دخی
ایله توافق اولنور دیر کد فصلکن لطیفه دن قطع نظر اکر یا بمزه بر وجه محرر بر وزیر
و ذکر اولندیغی اوزره ایکی عالم تعیین بیورلمز ولله العظیم بر خطوه کیده مم دیر کن
بلکه معقول بو کیفیتلری اولیای نعم افندیلریمز حضراتنه عرض ایدملم بنه جواب افاده و تنور دخی
دینلدکده یارین انشاء الله سماحتلو شیخ الاسلام افندی حضرتلرینه مدعو ایزاره دخی
بو وجهله شفاها افاده ایسیم کرك دیو کلامه ختام ویرلمشدر ایرتسی بازار کونی ضیافت
اولمعین موصی الیهمانك و نامق الحروفك خانه شیخ الاسلامیده بولنمالری قائممقام پاشا اولمز لیغنه
طرفندن التماس مشار الیه تنبیه اولندیغنه بناء مقدمجه واردقده ایلچی خانك اشبو عزمت
کلمکدن نکول خبرینك ظهوریله تصادف و سببندن سؤال اولندقده بو صاغی کونی نامه
همایونی ویرملك ایچون قائممقام پاشا طرفندن بابازی دیوان عالی یه دعوت ایدلدیلر هنوز
ملتمسانمز مساعده بیورلمدی ظاهرا نامه یی ویروب بزی قوغمق کرکدر بن اتمام
مرامه سفیری یمه اعزاز و اکرام اولنسه دخی راضیم بو یله دعوته و دیوانه وارمق بکا تهدید
جوابکی استماع اولنمغله بو مادده شیخ الاسلام افندی کدانه اولان وجوه علما کمال متن (?)

منفعل و مضطرب اولدقلرندن باشقه دیوان عالی خصوصنده دخی قالابه اولمق اوزره جمله‌سی هاقلره سائر
مأمورلره اعلان و تنبیه اولنمقدن ناشی ایلچی مومی الیهک بر وجه مجرد دیوانه دخی کلمدیکی صورتده
باکثر جهات نوالت خلق اراسنده بر عظیم کفت و کویه سبب و علت اولور ملاحظه‌سیله جمله‌یه خوشنت
کلمک تکرار دعوت ایچون مکتوب مشار الیه و بکلکجی افندی و راقم الحروف ارسال و بعد التشبا والتی مرتبه اولان
حکمنک منقبضین کلدکلرندن اجرای رسم قدوملری اتمامندن قبل مقتضی صحبتدن همان حکومت طلب و ایران
احوالنی و نادر شاه کیفیتنی بالمناوبه ایراده آغاز ایله ایلچی خان و صدر و ملا دیکر برر تقریر نبرد
ایرانده حدوث ایدن رفض و الحادی و اهل اسلام بینلرنده نیجه ناهموار کیفیته باعث اولدیغی و بحمد الله
نادر شاهک آب همت نیرانه فتنه اکثر جهت منطفیه اولوب محالک مرقومه‌ها اهالیسنک سنی اولانلری
اولنلر ممنون و بقیه سادة للرحنوفا من السیف منقاد و مشتردر لکن رفض و الحاد هنوز
نصب العین فوادلری اولدیغی نهایه عقارب عقاربیله درونلرنده نفاق ... ایله مالا مال اولمق
حسبیله بو بابده نادر شاه حضرتلری اشبو روزلرده دولت افزون جانبندن دخی بعض کونه تمشیت
و تقویت خصوصنه منتظر ایدوکنی امرلری تمامیجون غرضی بو طرفه استناد ایلمکدر دیوب بر کون مقدم
مومی الیهما ایله اولان مجلسی بالتمام نقل ایلدکلرندن صکره مقدما تلویح ایله و وقتک دست
ایلدکلری اسراری تکرار کشف و اظهاره بو وجهله وزره ابتدار ایدوب دیدیلرکه شاه زاده
ملکا و مذهبا نظامی هنوز ناتمام دولت علیه طرفندن اعتمامه شایان صاحب شهامت امور خارجیه
فائق الاقران بر وزیرلرینه ... ایلچی دیوب همان مرقومه دولت شاهی دیر و ذوی المراتبدن علم و فضل
ایله معروف و متشخص ایکی عالم افندیلر ایرانه وارد و تبریک و تهنیه شاهی مراسمین اجرا ایلدکلرنده نادر شاه
بونلرک قدوملریله مملکتی نظامنه مسارعت ایدر و ایران افندیلرک برینی منبره اصعاد و خلفای کرامک
حضرتلرینک اسامی سامیه‌لری یاد اولندقدنصکره ابتدا خلیفة الله حضرتلرینک و صکره کندولرینک
نامنی بعد الایراد و شاه زاده اکتفا ایله صیتی جمعه‌یی دا ایلدکدنصکره بینه کرسی یه صعود و فضائل
اهل سنتی و رد مورد ایدوب کروفری ایله وزیر مرسل مشار الیه دخی اقتضای وقت و حاله
حرکت ایلدکده شاه زاده کرک ایران نفاقیدن و کرک اطراف ملوکه اثنه دولت علیه بکا برسم
اوزره صاحب چقشدر و دولتین فیما بعد دولت واحده حکمنده اولمشدر دیوب اهلینه تقویت
ویرسه کرک ... دیدکلرنده شیخ علی نام مشهور کچنلرک دخی بلکه بو وسیله ایله فروعده تقلید اولنان
مذاهب اربعه‌دن برینه نقلنه مسارعت اولنه دیرلر و الحاصل شاه زاده دولت علیه صادق الولاء
اولسنه کندوبی خان حضرتلرینک معرضنده فرض ایلدی و خلقنری مؤلفة القلوب عداتندن صایمق
حالاتی ادراک ارالق اشبو افندی دعا ایدکنده اشعار و تخییری ایمدی بو کیفیتلر و کنجکلی بات
حضرتلری مغانی شاهی ایله نماز عید حاضر اولمق اراده‌سنده اولدیغندن هنوز خلیفه روی
زمین حضرتلری برزمن هلفعزی تسلیم بیور میدیلر اندن و بزیم امامزه اقتدالری صحیح دکلدر

اولماز انشاء الله تعالی بعد التسلیم بز اندره امامل... اقتدا ایدرز دیدیکی جوابکه وزیر مشار الیه بزم سوکیلی
کرک ملاحظه بیورلسون شیمدی همزه غرضی نه ایدیکی فهم اولنور دیوقتی و افر ملایم سننلر
ایراد و حتی شوکتلو افندمز حضرتلری بر خلیفه روی زمین و ظل الله فی الارضین در بز قلان سلطان
دیمکه اللهدن قورقرز کلاملرینی دخی تکرار ایدوب بعده صدد تألیف قلوبه اهتمام لازمدر دکمیدر
و مسئولامز خلاف شرع میدر نادر شاه هیچ موفق اولدیغی امرهیچ بکه مسبوق بالمثل دکلدر بو بابده
دولت علیه دخی قانونه ما فیه اقتضاسنه کوره حرکت ایلملرینه باس وارمیدر دیو شیخ الاسلام
افندی حضرتلرندن استفسار ایلدکلرنده ... وسیکم افندیلر تعیین اولنمقجه بورادن کتمم دیدکده
اندر دخی تألیف قلوب لازم و ملتمسانکز خلاف شرع شریف دکل یوق الحق بو کیفیتلر ولی نعم عالم
پادشاه اکرم افندمز حضرتلرینک تعیین و تخصیصلرینه موقوف اولان حالتدر نهایت
... عالیه کز ... شریعتی و بو بابده بر باس اولمدیغی و سائر لازم الانها خصوصلر طرف همایونلرینه
عرض اولنور انشاء الله تعالی مساعده ملوکانه‌لری دخی ارزانی بیورلق مأمولمزدر جوابلرینه
اکرچه ممنون اولدیلر ایلچی خان مساعده همایون مبذول قلنمدیغی حبین طرف نفکرده
برکا عزکلدیکم بارین دیوان همایونه وارام کلامنه ختم ایمان عظام ایله مجلسه ختام و برتقریب
احتشام و ترتیب و وداع ایدیلر انلرک ذهابلرندنصکره مجلس شیخ الاسلامیده امام اولان اشهر
صاحب افندی و فتوی امینی عبدالله افندی بعد الخلوه ابتدای ملاقاتده بو کونه ایلچی و اخوندلرینه
و سائر خلوته داخل اولانلره بیله کلاملرندن منفهم اولدیغی اوزره ایران مملکتلری هنوز نظامنی
بولمیوب و نظام و ترتیبی شاهلرینک البته بجمله استناد ایتمسنه موقوف و استناده دخی خادم الحرمین
الشریفین الملک دولت علیه‌دن غیری بر دولت اخری دخی و لا معدومه غرضلری لکن استناد لفظنی ایراد ایدوب
بلکه اجلاس و نصبی همان دولت علیه روز افزون طرفندن اولدیغی جمله‌یه اشاعت ایله نظاملرینه تتمیم وقت
ایدجکی ملحوظ اولمق اکلنور بو جهتدن امنا سعادتی مقتضای عدل و انصاف ... حانه
بر وجه مجرد دیوانه وقوعی جمله‌نک معلومی اولمشکن بو کیفیته نظا... علماء مکرر ناشی در
دکل ایوبرک دیوانه کلماسی غریب حالات و نور شوکتلو افندمز حضرتلری دخی
علی ساحر کوبینه بنتش اوزره اولوب سبجمکلرینه توجه همایون بیورلیه جغی و تأخیره وقت
یوق و چونکه بو ایشلر مقدم و موفی خیر کو مصلحت کورینور بناء علیه بورده فتوی
امینی افندی ایله رئیس افندی و بکلکجی افندی سعادتلو قائممقام پاشا حضرتلرینه وارو
بعد الاستیذان فتوی امینی افندی و رئیس افندی و بکلکجی افندی محل مرقومه کیجه‌نی ساعت
اوجی کیجه‌لری وردو و اوالی بو حالت سعادتلو دار السعاده اغاسی حضرتلرینه تمامی افاده
اولندقدنصکره حضور همایون جهاندارییه بعد المثول مقدما جسته جسته عرض اولنان
حالاتک متممانی دخی وجه مجرد تفصیل رکاب همایونلرینه اعلام و انها اولندقده لکن

نحن نحكم بالظاهر لفظى لسان الهام نشانلرينه جريان ايدوب بو يله تجويز تيسير و بانهوى المراتبده
تعيين افنديلر اولنمق مشروع اولوب برپاس اولمديغى جهتله اشعار اولنمش بو مراملرينه دخى مساعده
همايونم ارزانى قلنديغى دعاجيم بعد الابراد يارين ايركن بنه بيچه وادوب ايلچيلره واخوندلره
افاده ايلمك و ديوان همايونه كلهجكلرى خبرى طرف همايونه اعلام اولنسون ديو رخصت
وتنبيه همايون شرف صدور بولوب ركاب همايوندن بعد الانفصال بنه مشار اليه اغا حضرتلرينه
خيمه لرينه كلندكده ايلچى خان ديوانه نه كونى ايجون قائممقام پاشا بنده لرينه تحرير ايلديكى
تذكره مشار اليهاك ادميسى رئيس افندى يه ارسال واناك عينى بر تذكره دخى كلوركره خانه
مصادف اولنزى برموجب فرمان همايون شيخ الاسلام افندى حضرتلرينه افاده حالدن صكره
موما اليهماك اوجى معيته ايلچى خانك سرايه وادوب كندوكى بعد السؤال دونديلر و خسته در
جوابيله اوده سنده نيم ساعت مقدارى مكث عقبنده كوركه ويشالره مشتمل تمام صنايندت
كلوب علل سوداودن بعض امراضه مبتلايم نه وقت مكرر او نسيم ظهور ايدر ديديكده تلطيفا
كلام مبادرت ايدن بو طرفده تكدرك موجب نسنه يوقدر نادر شاه مسبوق بالمثل اولميان
برخدمته بولنمق جهتيله خليفه الله افندمز حضرتلرى دخى غير مسبوق مساعدات همايونلريله
كندولره امتياز ويرمشلر اولا اساراى اعجامك تخليه سبيلرى ممالك محروسه اهاليسنه
بنى كوى يوزبيك تومن مصرى ويتيلزم بر كيفيت ايكن جونكه مصلحت دينيه مقابلينده ساعات
وكرلك درتيوز سنه دنبرو برشاهك موفق اولمديغى طريق تعيين خير ها جنه وجهان زينته معهود
ايله معتمد اقامتنه رخصت همايون ارزانى بويورلمق ازمام ميدر بونلر بو بيله و دونكى مواد خصوصنده
شمدى اكرجه بزم ايسلك كريه لكن سزلره دخى اوزريمزده فداكيو اولديغى اوزره اكرجه
حصوله ابتدار اولنور ايدى الحق ولى النعم حضرتلرى سزلره دونكى كون انبساط تام كنز والمرتبغبنده
جنت نم لحظوظ ولبيوب التماسكز معروض ركاب همايون اولديغى فتوى امينى افندى مخلصكزى برم
ايله بونكيجه على بيك قريه سنه ارسال بويوردى ايله وادر حضور حضرت جهاندارى دخول نيرفن
بعد الاعزاز مشار اليه حضرتلرى طرفندن كيفيت ركاب مستطاب حضرت ظل اللهى يه عرض
اولندقده بو مرامكز دخى اسعاف شهنشاهى منزله بيوريلديغندن بالخفه جنابلرينه دخى عواطف
خيريه شاهانه لرينه مظهر اولمش سز دستنشته بزدخى سزلرى سبكبزه ايله بونسرقه نائل اولدق
والآن بين الثرى والثريا جوابى ايلچى خانك مسموعى اولديغى انه كانما نشط عقال مفهومك
اوزره تمامه حنين الغا وانبساط تام اظهار و ابرا ايدوب اخوندلرك حاغرات كوروردن
انكرخى ادرا اد اولسونلر يارين سبا على الهام ديوان همايونه والحق ايجون ادات حاضرلنسون
ديو همان تنبيه ايدوب اخوندلر دخى كلوب كيفيته واقف اولدقلرنده عظيم بشاشت اظهار
ايدوب پادشاه عالم پناه كرامتلو قدرتلو افندمز حضرتلرينك ازدياد شان وشوكتلرينه دعوات

دعوات خيريه ايفاسى ضمننده فيما بعد ايران اهاليلرى دخى سايه دولتلرنده آسوده نشين و سيف جهادكرى
دشمن دينه اولدن ارباب عناد لك اوزرلرنه لمعان ايتمكله حالده كامياب وكامبين
اوله لر ديو كلزرندن صكره صدر ابو القاسم جونكه شوكتلو خليفة الله افندمز حضرتلرى مراد اوزره
علما تعيينه مساعده همايونلرى بيورمشلر كيفيت سزه راجعدر بر مكالمه يه مأمور افنديلرك
ايكيسى اسبتزر البته سمتمرى تعيين ايلرم ديو فتوا امينى افندى داعيلرى حنفى تضييق ايلدى هم
ايلچى خان بو شيلره بعون الله تعالى متمدد تكرار بو يله مذاكره اقتضا ايلمز ديو منبسطانه
سوزه بعد الختام موما اليهم دخى محل مرقومدن طوغرى مشار اليه قائممقام پاشايه
وادوب ايلچيلك ديوانه كلهجكلى حالات افاده اولنديغى ساعته كيفيت تذكره ايله دار السعاده
اغاسى حضرتلرينه اعلام وتذكره كمركره ارسال اولندى آمدن ايلچيان برديوان
معدلت نشانه واخذ نامه همايون عطوفت مشحون ايرتسى ديوان كونيكه ماه
جماذى الاخرينك اون برنجى نيتناكونيدر ايلچى عبد الباقى خان ومعيتنده اولان ملايان معتاد الحي
ترتيب اولنان ديوان همايونه كتوريلوب خوان سع النوال خسروانه وعوارف عالمشمول
ملوكانه دن ايلچى خان بعد الاطعام سرايرينته قبلو وز قيلقلق كتصدرى ممالك وملاباشى دخى
جوقه فراجه قيلو سمور كوركلر خلاوتر اتباعنه خلع فاخره الباس اكسا ومراسم عطوفت پادشاها
كما ينبغى اجرا وايفا اولندقدنصكره رشن نفرادميشن ايله عرضه كيروب رو مال بابه سرير خلد تمصير
خسروانه ايله حائز فخر ومباهات وبروجه معتاد اخذ نامه همايونه مكارم مشحونه ايله فائز
اقصاى مسرات اولمشدر ايرتسى كونه شامل حال الانام وكافل مهام خاص وعام اولان قليجه
كهربار عنايت خسروانه وبحر زخار عاطفت خديوانه ايلچيانه شاه مشار اليه حقلرنده دخى كوهر
خيز وقطره ريز اولمغله خزينه مكارم دفينه شهرياريدن عبد الباقى خانه بيك غروش وصو ممالك
وملا اكبره بيك غروش وكتخداى محمد كريم بكه ووقعه نويس ميرزا شفيع ويكنى عبد الحسين
بكه وبعض نخبه اتباعنه دخى بيك غروش كه من حيث المجموع اوج بيك غروش عنايت احسان
اولندقدنصكره محض عطوفت ملوكانه دن مشار وموما اليهم باعث ترفيع شأن وموجب
فخر احلاف ودودمان اولوب وزره كتبخانه فيض نشانه همايونده ايلچى عبد الباقى خانه هديه رد غلى
عالمبها بر مصحف شريف مجاز انيف زيبا اهدا وكتب نفيسه تفاسير واحاديث وكلاميه
جلد كتاب كيماب ايله دخى ملايان موما اليهمانى كامياب بيورلدقلرندن فضيلت جويسنه
مقدمه متن افتخار ويراعه استهلال فره اعتنا واعتبار اولمق اوزره عنوان كتب مرقومه
محض عنايات ملوكانه لرى اولمق اشعارينى متضمن واسم ورسم معطى اليهماى مبين جكيره قلم يافوتى
رقم جهاندارى وبراعه عاطفت براعه شهريارى اولان خطوط همايون مكرمت مشحونه ايله توشيح
وتزيين وكردلك زرينه تمغاى مهر سپهر برين اولان مهر عنايت رهين ايله مانند اقاليم اربعه زر

اقلیم محبت و ابهام خلق عظیمی دخی بر نکته بیوردیلر **تعیین سفیر عجمه مأمور شدن وزیر مصطفی پاشا**
باسفارت ایران بعد الدیوان ولی النعم عالم کرم مقبول بها جلولو پادشاه اکرم حضرتلری شکنات
پایینه تشریف بیوردقلری یوم مزبورده ایکندی وقتی رئیس افندی داعیلری و بکلکجی مصطفی افندی بنده‌لری رکاب
همایونلرینه طلب بیوریلوب بعد العصر دولت حضور همایونلرینه مشول اولندقده ایرانه تعیین اولنه جق ایلچی
وزیر ایچون بابت خط همایون وسائر کیفیاتی سنده قائم که حوالی ایله تفصیل وزره یازدیلر مومی
الیه افندی یه فرمان همایون بزم ایلچی ویریلجک نامه همایون تهنیه و تبریک و تعظیم و تکریمی حاوی اولوب
خدمتی پسند ایدرلر و ایلچی لفظندن عدول ایله طرف همایونمزدن خاصه تعیین اولنان وزیرم
یرنده نامه محبت علامه مز اخذ دیرلر منصب اولان الفاظی ایراد ایله تقریر اولنه دیو تنبیه پادشاها
زرنکسترانه دستانه لرمهور خط همایون دخی عطا بیورلوب بو افندی داعیلری شکر کنند دخی مناصب
کوردیلر بالفعل فتوی امینی عبدالله افندی ایله سابقا امین فتوی خلیل افندی ایرانه تعیین ایلدم
تنبیه ایلسونلر دیو فرمان همایون بیورلمغله حضور جهاندارلریندن بعد الخروج طوغری شیخ الاسلام افندی
حضرتلرینه واریلوب خط همایون بعد التقبیل والتلثیم یدسرشریفلرینه تسلیم وبعده تفهیم فرمان همایون حضرت
جهاندار اوزره جانب شیخ الاسلامیدن مومی الیهما یه بروجه محرر طرف ایرانه مأموریتلری تبیین و
تفهیم عزیمت و حرکته تهیؤلری امر و تنبیه اولنوب عواطف علیه خسروانه دن عبدالله افندی صدور
اناطولی و خلیل افندی مولویت وزره پایه لریله قدر و اعتبارلری ترفیع و منشور مباهات و افتخار
تتویج بیورلوب و ما مرقوم اوله و جنجی بخشنبه کونی کتخدای دخی شیخ الاسلام افندی و قائممقام پاشا
و رئیس الکتاب اسمعیل افندی و بکلکجی مصطفی افندی و ناظم الحرمین و رکاب همایون جانبندن دفتردار
وکیلی سعدالله افندی و رئیس الکتاب وکیلی افندیلر عتیق و جبه ایکن قصر سنان پاشاده حاضر
بولندی اوزره قائممقام پاشا حضرتلری طرفلرندن وارداولان امر و تنبیه موجبنجه مشاد مومی الیهم
معارلی پایه سریر خسروانه ده حاضر اولدقلری حالده مدت وافره دنبرو خدمات رکاب جهاندارین
اوقات کذار و تجربه لیاقتی مجرب جنابی شهر یار فطانت شعار اولوب میر اخور اول خدمتیله
شرفیاب قدره محمد پاشازاده مصطفی بیک حضرتلری مبارک حضور فائض النور خسروانه ده عواطف
سنیه ملوکانه دن رتبه والای وزارت ایله موصل پاشالغی توجیهی ضمننده ترفیع قدر و اعتبار
اولنوب بر وجه معتاد سمور موزت الحبور دخی الباس خلعت وزارت و مزد خدمت سفارت بیوردی
صکره دفتردار وکیلی سعدالله افندی منظور خطاب مستطاب شهریاری اولنو وزیر مشار الیهک برجو
سارعت صوب مأمورینه عزیمتی خصوصنده اهتمام و دقت المسیحوب امر و تنبیه بها بنابی ازدانی
بیورلمغله چند کون مرورنده ایلچیان شاه والده منعاقب وزیر مشار الیه جانب اسکداره عبور و مهمات
سفریه و لوازم ضروریه لرین بعد الاتمام ماه رجب المرجبه یکرمنجی کونی عبد الباقی خان مقتضی
الامرام جانب ایرانه روانه و مومی الیهم رئیس اسمعیل افندی و بکلکجی مصطفی افندی و راقم الحروف دخی سرور

بکام طرف اردوی نصرت نشانه عازم روان اولدقلرند نصکره وزیر مشار الیه دخی غره شعبان المعظمده
اسکداردن حرکت و هیری جنابی اهرب ایله صوب مأموریته عزیمت ایلمشدر **مظهریت مأمورین**
بعواطف خسروانه تمشکورات سعی ایشان از طرف ملوکانه ارقیم بو مقوله معدود وقیع
خدمات جلیله دولت راتق نشه عبودیت و موافق زمت صداقت ادیغی اوزره مشکور المساعی
اولدیغنه کا ندن اخلاص کستر و ملازمتا اختصاص پرور لری مقدار قابلیت و حوصله لری فقرنجه
مظهر عواطف خسروانه و نائل عواطف ملوکانه اولمقلر مطلقا مقتضای شیمه سلطنت و لازمه
شیمه دولتدر اولدیغنه نایشقه بتخصیص حکمداری ملک عثمانی حالیس و زمانه کامرانی رونق
افزا کاه و سهیم پادشاه اعراض هفت اقلیم ولی النعم عالم عمیم اللطف والنهم معمود الفعال مسعود
الخصال دام فی ضوء الملک المتعال افندمز حضرتلرینک کهواره تربیت ارباب استعداد و تنمیه
نهال امانی عباد دمانه ده آفتاب عالمتاب خاصیه اولدیغنه جوهر ذات اسنادت آیات افاضت
سمانلری اولمغله بنا علیه طرف همایونلرندن انسانلرینک بو خدمت سنیه مأمور علمای اعلام حضراتلری
ذوی الاوهام قولترینک هر عیب که سلطان بپسند هنرست مضمونجه سعی حضراتلری اکبر
و اهتمام عاجزانه لری مشکور اولمقله نائتی عاطفت پادشاهی بحر ملوکانه و عاطفت مستحق نوازشی
پروانه لری سابقا صدارت و الاقدار اناطولی ایکن شرفیاب حال و لا امامت ظاهر المنقبه ظل الهی
ایله مفتخر و کامیاب ولایت قبله ارباب کمال و پیشوای اصحاب مجد و افضال سماحتلو صاحب المحاسن
افندیلره پایه صدارت روم ایلیه منبر اعتباری ترفیع و علاوه حال احمد ارای صدر اناطولی در ایکو
نیلی احمد افندینک پایه صدر روم ایلی ایله قباله امنیه‌سی قضا و سابقا قضای استانبولدن معزول
فضیلتلو عصمی احمد افندینک مکه مکرمه پایه سیله امینی فتوتلو عبدالله افندینک پایه صدر اناطولی
ایله قدر شانلری با هر الاعتنا بیورلدی و مدت افرونده بر مکتوبجی صدر اعظم و ریاست دیوان
خدمتلری ایله اوقات کذار و دیانت و استقامت ایله شهر شعار اولان رئیس الکتاب اسمعیل افندی
دخی خدمت جلیله ده ظهور ایلیان مأثر پسندیده‌سی مقابلی شرفیافته صدور و لا خط همایون مکرمت
مشحون موجبنجه رتبه توقیعی ایله قدر و شاننی ترفیع و عنوان منشور اعتباری توقیع و کرمن
بکلکجی دیوان مصطفی افندینک و تقریر و تحریرلر بو امر خیر انجامده حیوه کرساطع ظهور اولان
مساعی و اهتمامی مقبول طبع صفا مقرون شهنشاه انام اولمغله رتبه والای ریاسته اصعاد ایله
اکرام و اسعاد اولندقدن صکره سابقا جزیره محاسبه‌جیسی راقم الحروف دخی خدمت مکتوبجی خزر اصفره
استخدام ایله بکام اولمغله بو امر رفاه ارتسام یعنی مصالحه مسالمت ارتسام بو جهتله ایلدیکی الختام
و انواع میامن توفیق ایله رسیده سرحد اختتام اولمشدر **باب ثالث در ذکر نامه و عهدنامه**
همایون و مکاتیب بدیعة الاسالیب که لری درایت مقرون ایلچی خان ایله کوندریلان نامه

فتوی امینی صح

مصطفی پاشا

نامهٔ همایون صورتیدر بسم الله الرحمن الرحیم وبه العون ذلك فضل الله
یؤتیه من یشاء طرازنده تاج ملك وملكوت برازنده دیهیم كشوردار جبروت اولان درگاه تا معدوم
كروبی جنود كسیارش فرزین لباس اسمان نمود مالك الملك لا یزال ومعطی جلائل النعم والعطايا
حضرتلرینك ساحهٔ عظمت واجلال وباحهٔ كبریای متعالیلرندن خسی وشمیم المعنی المسجع ازهار كه صحرای
وجوده ضرب خیام عطا وجود ایدوب وتلك الایام نداولها بین الناس دیوان خانه سنده
منشور معدلت كسترلكرو كاه ایركاه كاه بلا منازع بر صاحب انتباهی امتیاز اقران واشباه وخزانه نشورلكه
الاسرار بتبشیر وتبیتی اوزره صنوف یأتی الله بقوم یحبهم ویحبونه تنبیه وتهنیهٔ سیما رتبهٔ اهوای
ملك ملیك جهاندار نیزرینه وقت وقت اصلح بر رذهوا بلامرا فه نائل دركار ایدوب حالا تاج عنیه سنده
رفع قناع زیب واشتباه المعیر ومفاتیح دروازه شهرستان سلكت معارج بادوی مرابین نبوت
اولان تحف صلوات منتخبه الاعمال تنوق تحیات وتسلیمات نظامت الاحوال سلطان سریر اصطفا تحف صلوات
خاقان شهنشاه سودان انبیا محمد المصطفی علیه من صلوات الله اعلاها ومن التسلیمات اجملها
واعلاها حضرتلرینك بیشكاه طوبی نكاهیرینه محتف ومهدا دركه انا سید ولد ادم [illegible]
[illegible] ولا فخر حوكانیله كوی سلطنت دنیی وزمان ربوده وادم ومن دونه تحت لوائی ولا فخر
مفتاحی ایله هفت كشور حقایق عالم امكانی كشوده قلمشدر ودخی آل واولاد كرام واصحاب واتباع
نیكنامیلرینك جیب مخزن العنبرینه نهاده وللمغرب سزادركه وزرای دیوان نبوت ذوی سودا
ایوان رسالت اولوب عشرهٔ مبشرهٔ مرضیه تحت الشجره منشورلری ایله حكمی سادات مملوك
سلام وقادات عامهٔ انام اولمشدر نظم بیت بادو بیتی از صد هزاران مابر مصطفی وآل
ویاران خصوصا چار یار بالكه بوبكر وعمر وعثمان حیدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اما بعد
عایت لازمی نصرت شهریاری قمر تنویر حنیر بو خورشید نظیر غرهٔ غرای جبین بختیاری درهٔ
یكتای اكلیل كامكاری موسس مبانی جاه وجلال مشید اركان عز واقبال شاه باذن تاج وتخت گاه
مایهٔ دیانت وامانت انتباه عجم افراز خطهٔ سروری ورونق بخشای اورنك دولت وشهریار
فرینده تخت جم روش خسرو همایون بخت دارا منش بهاء الدین والدنیا جمال الاسلام والملته
عوضا النجیبه والمناعة واللث ظهر البسالة والجلالة والعنوان حالا جهاربالش تنین تحت والجلاله
كسری وجم فرمان فرمای ممالك عجم فلان بك ایله القاء آن نادر بها درث اتم لدعه مقاصده وشید
صادره وواردهٔ جنابلرینك مجلس عالی مجمعلرینه تبلیغی واذا حییتم بتحیة فحیوا باحسن منها
چمنستان فیض رشحات مصافات ایله سیرار عنایت بی امتنان اولوب معطر كام مودت
واحیدم ص مروج مشام علاقه واختصاص اولدقده ازاهیر عبیریهٔ النفحات تسلیمات عنبر رایحه
تنظیم وتعظیمی ایله تشریف وتكلیف قلنندقدن نصكره نهاده صفا وعادات همانه طبع مسجع السرا خدیولرینه

خدیولرینه فرمای موجب الاتحاد بو جها اوزره افام وابراد ولنور كه دربار خلد قمندار سلطانی ودركاه
عنایت خشتهار رضا قائم تحمل اقدس واجل شاهی طرف انفس واشرف سپهر اشتباه هیرزنده
الجلیل رسكوا احمد پسنه نامزد اولنوا ایالت ونیابت پناه ارتوت وحكومت دستگاه بكلربیكی كرمانشاهان
عبد الباقی خان زكیه دام عنوانه ومعالیه ولنان فخر السادات والافاخم صدر ممالك ایران میرزا
ابو القاسم وقدوة العلماء المحققین امام فضیلت اثر علی اكبر دامت افادتهما دار الخلافة الكبری
قسطنطینیهٔ العظمایه بعد الوصول بر وفق شرف اراده پایهٔ سریر اعلا وعتبهٔ عنایت بیرامزه
جبهه سای مثول وعقیق شرفی احراز ایدوب تبلیغ وایصاله نامه واوراقلری نامهٔ رونق علامه ایصاله
نامی وقعی حاوی الفخام سامیلری كمال ادب ایله نواب كامیاب بزمه بعد التسلیم جناب داوریزینه
اولدقده انجذاب ضمیر صفا سیر ملوكانه مزمقتضای ددون ولا شبهه واقع معانی هیئت سنیهٔ مباركی
معروض مطالعهٔ جلیلهٔ كرقلندقده ذات بهجت سمات شاهانه فی الاصل حسب وماهر
النسب والجنان ایل جبیس تربحانده صفای نیت ونقاوت طویت ایله سنت سنیهٔ نبویه وآثار بهیهٔ
مصطفویه متابعتنه مفطور ذات بصفت نشو اولوب وایل جبلیكت رالبهم عقاید حقهٔ
سنیه اوزره اولملری حسبیله دوسای فلك فرسالرینك نوبت سلطنت وحكومتلرینده موعدمو عما
اسلامیان برامن وامان ایكن تحرك صفویه فرو عنزته مقدعا كرزه اعوجاج اولان كنسنه لری
كنزو واغراض نفسانیه سنك اجرسنه مدار الحق ایچو بعض اقوال كاسده مبتذله وافعال فاسده لهزره
بین المسلمین القا وترویجنه دقت وفی ابدوب [illegible] كیفیت خلفا عن سلف باعث شتات امت ولوجی
وبونلرن اقدم محمغان تعبد عنده ترتیب ولسان شوادی كبار ارام حالات مرقومهٔ وجوه اخبار ایرانیه
ازهام اعدا اولندقده حمكنه عقاید باطلهٔ مذكوره دن نكول وكالاول سنت وجماعت طریقه
سلوك ودخلی ابدوب بو بنای خیر صیانهٔ علی الانوار سس فیما بعد سلسلهٔ صفویه متابعتی
مجانبت وذات عنایت ایات شهریاری بریلرینك ارثا واكتسابا ماهو لیهی اولان ایران [illegible]
شاهلقینه صرف بینوح الشرف اولریلرینه بالاتفاق عقد بیعت ایله نواب مستطابرینه [illegible]
معتبرها محمومی بر دكری وخصوصا مرقومه تماما ممالك ایرانه اشاعت وبیلدرینه محرراً جاری اولدن
رذائل اقوالدن فیما بعد حمیدلرینی منع وتحذیرینه دقت والتزمی ودین مبین وامت سید المرسلین
مصروف بویله برخدمت جمیله مقابلی بعضهم ابتدا تقبیل دهم جانب صحابهٔ كرام تحقیق وتكرار ن
الستعاد قلنوب تفاصیلی دستور كرم الی آخره بالفعل صدر اعظم وكیل مطلق قوی
الهمم وزیرم محمد پاشا دام العلو فتح اجلاله وضاعف التاييد قدزاره واقباله اعلم العلماء
المتبحرین الی آخره بالفعل شیخ الاسلام ومفتی الانام اولان مولانا السید مصطفی افندی
ادام الله تعالی فضائله بتنسیق اولنان الوكه وسنهامات مسلوكه لرینه محول [illegible] قلنمشدر كمامر
حالائی بالجمله معلوم درایت مرسوم خسروانه ومفهوم عنایت مرقوم ملوكانهٔ هانه مز كونه

فی الحقیقه ظهور تباشیر دینده اوائل قرن عاشره کلنجه سلاطین فخام اسلام و ملوک عظام انام من حیث
المذهب متحد الآرا اولمق حسبیله هر بر جاهدوا فی الله حق جهاده امر واجب الامتثالنه انتما
ایدوب حدودلرینه قرین اولان اعدای دینی سیف جهاد ایله طرد و ابعاد ایدرک ممالک اسلامیه
وسعة الاکناف رونقنده اولوب عباد مسلمین مشغول امن و ایتلاف اولوب نوجهیات بهجت زیب
و طراز امت اولان علوم و معارف دقت و کثرتنه سبب و علت اولدیغنه بناء ممالک
فرس اساس بلادلرنده و بین الاسلام اصقاع یر منبع حکم و علوم شرع فضلای هایتدوسوم اولوب کاه کاه ملوک بینلرنده
نامناسب حرکتلر وقوعبولوب مقوله کیفیته مباشرت ایدنلر سالف الذکر مخول و علمای سلاطینه شرعا
و عقلا بعد الالزام قبول حقی التزام عارضی منافسی و فتنه لرک اندفاعنه قیام ایله دین مبینه
تمکین عامه مؤمنینه کامیاب اولدقلری معلوم و بر وجه محرر صفویه کرورلرک روم و ایرانه و بلکه تمام
اسلامیان بینلرنده باعث برودت اولوب نتیجه مفاسد مؤدی اولدیغنه بالتحقیق کیفیت مذکوره
الناس علی دین ملوکهم فحواسنجه ایران زمینی حالت اولدیغندن اخراج و سکانی دائره مادار لطف افقره
واقع جمله انام ملک تیر مطاعنیرینه هدف و آماج ایدیکی مقرر اولمغله بو عصره مشکلدنلرک اخلالی
ایردین مبینلک کالاول ظهور رونق جمالی قطری الهدایه صاحب عنایتلرک ید مؤیدینه مسخر
اولمق مطلوب و منتظر ایکن جناب نعم المآب شاهی و جانب اشرف و الطف دیانت پناهیری موفق
مرضی حق اولان بو امر عظیمه موفق قلندقلری باعث آرایش زمان و سبب ستایش دوران اولوب
بخصوص خیریت منصوصلری اوصاف امتیازلرندن ظهور و بروزی ضمیر الهام سمیر خلد تحمیدار
و طبع کرکوبی مسیر سلطنت شعارمزی حاصته مورد السرور مجلاسی فلاح اختصور ابلکمر اقامت
منار سنت سنیه و اماطت آثار بدعت رذیله ایله تالیف و ترفیه موحدین و تدمیر و تحقیر کفره ملحدین
ضمننده بسط نصفت و نشر لوای معدلت و صاحبحت قریبده منقبلری نصیب العین همت اولوب طوتیزی
و المقدره ان الارض یرثها عبادی الصالحون مضمونی اوزره قبل عالم الله منازه تفویض
و اهدا بیوریلان تحقیت سهام ملک ایران و تاج و تخت و دیهیم کسری و کیانه ذات موهبت آیات
عنایت تمقرونلرینه مبارک و میمون اولوب حوزه شاهی و شهامت حوم شاهانه لرنده انوار سنت نبویه و آثار
معدلت مدار خیریه لرینه مادام و شهرت قلنلق تهنیه سی طرف همایون خلافت مقرونمزدن علی وجه
اجرا و تادیه قلنور نوب استعداد سامی جنابلری نیکوکار خیریت اشتهاره موفقا باعث
برودت وحشتی اولان امور نامرضیه نک ازالی و ازاحه سنه مباشرت و اتمامنه مسارعت
قلدقلری ایام مرده سیف خصام طرفینده دربنام اولوب ول وقت صلح آکنریه بذرای ختام
و المنتهی الحق الشعور دینی عظمتی بینلرنده ظهوری باعث حبور ولدن توافق و تالف
انوار و آثاری عالم و عالمیان اشتهار اولنق ایچون طرف همایونمزدن تقبلی استعداد آورز
تفضلی الیهما بوار دقلمی سامیلرینه مخول قلنان موادلرک تنسیق و تنظیمی مطلوب و مرغوب همایونمز

همایونمز اولمغله وزرای عظام و علمای علوم خیرخواه دولت و خلافت مقامزدن ترتیب و تهذیبنه
مامور اولنلر ایلچی معاهدت اولنان مشار و موی الیهم ایله مجالسی منعقده مصافات و محبت
بر عقد ایلچی و وفاق ایدرک مرفیدنه نظام سامانه ابقای اخری والحق تذکار حصافت مدار
خبریونه لری اوزره نزد حضرت پیغمبر بیع سنوال توجه اتمامک وجهیله کشتیر حاجی و سایر اعمند
اقامتی خصوصلرینه فیصل ویریلوب ماده اغراض محاذیر و معاذیر شرعیه و ملکیه سی ایلچی و معتمد
اولان مشار و موی الیهم ایراد و تلقین اولندیغندن بالتفق صدر اعظم و شیخ الاسلام
مشار الیهمادن جانب فیض جانب شاهانه لرینه فرستاده قلنان الخلاص و دعانامه لرده دخی
تبیین اولنوب دربار خلد قمار سلطانتمزدن سریر آرای شاهلیکی تهنیه سی تادیه سیچون
بارکاه ابهت دستگاه خدیوانه لرینه ارسال اولنان ایلچیه دخی باد و تفهیم اولندیغی وجه اوزره
ماده مرقومه ملوک عظام سلف انار الله تعالی براهینهم زماننده جاری اولدن وجهه قیاساً
مطوی الاذن قلنمسی فراست و کیاست شاهی و درایت و دیانت پناهلرینه محول اولدیغی حالتده انجم
نظم درخشنده نهی از سپهر وجود فروزنده دری ز دریای جود مصلعنه محتاج ایلچیلم
استفاضه نور حضور ابدکه فرحین بما اتیهم الله استبشار دینی اشهار و توافق و کمال دینی
لوازمنی ابراز و اظهار ایله تشیید و تاکید تاصیف لف و یکانکی الغا و تبعید تکلف و بیکانکی
مراسمی ایفا و اجرا ایدرک اشبو موافقت و اتحاد کالشمع المشراد و السبع الاعماد و الاوتاد
قیلنوب بعون الله الستار ایلچی موی الیه اتمام کار ایله اعاده و رجاع قلنمق بخشش شاهی و شیمه
دیانت پناهلرینه الیق و احری ایدیکی افصاح و ایضاحدن مغنی و مستغنی اولوب و قبل الشرف
و اجلالرندن بعث اولنان سفیر آداب سمیر عبد الباقی خان مشار الیه صدور رفیع القدر و ملاذی
معداری موی الیهم دخی رسالت و سفارت رسومنی قوانین سلطنت و قواعد دولت مقتضاسنجه
کمال ادب و درایت ایله ادا و اجرا ایدرک تشریفات خسروانه و تلطیفات پادشاهانه مزه
نائل و واصل اولدقلرندن ماعدا اشتغال مرضی الحمد و استحصال رضای همایونمزه بذل
نقدینه قدرت ایملری حسبیله بشادتمون عودلرینه اسرافه مرخص قلندی و تا غرض باقی و هو
قوائم و دعائم سریر شاهی استوار و قواعد ارکان جهانکاهی حشمت پناهی برقرار و پایدار باد بالنبی
و آله الاصحاب و صحابة الاخیار من المهاجرین و الانصار نظم تا از برای نظم مصالح
درین جهان کسی واز درون پرده تقدیر نیست کاردوران انجم نظام جهان از
دست باد ابفضل حق ابد الدهر پایدار دولت علیه طرفندن مبعوث وزیر مکرم مصطفی
پاشا حضرتلری کوندریلان نامه همایوندر بسم الله الرحمن الرحیم و الفت علیه محبة
منی رشحات باران صدق و صفای پادشاهانه و قطرات نیسان حب و ولای
خسروانه کی کان ثریا مکان اعظام و افخام و جهان لالی فشان اعزاز و اکرام ایله برون

مقتضاسنجه

طبایع مستطاب اولوب اشعه نمای تاج ابتهاج اسلام و رونق افزای کمر افراح انام اولان یواقیت اثمینه
لماعة الانوار خاقانی جواهر نشیمنت رضا سمات یزد انیکم للذین احسنوا الحسنی وزیاده
زلال افضالیله شاداب ورونقیاب اولوب هر قطعه فیض لمعه سی حفظ النظام تفویض مسیر وزیره
امامه سبحه کامکاری وان الله لا یضیع اجر المحسنین نو مسرت تابش ایله بربار اولوب هر دانه خورشید
نشانه سی تنسیق امور مسلمین کشورکشایانه واسطة العقد قلاده بختیاری اولمغه سزاوار اولمه بشرکم
الیوم تادیه سی وزره فرصت تبریک وتهنیه تبجیل تسلیم وترصیع تحریر ومکنون بو کونه فرایدنعتها
وتفخیمات عالیه همایون ومروارید تمجیدات وتکریمات هایه ملاطفت مفرونیه منه ایثار ونثاری عالیحضرت
لالی نصرت شهریاری قمر منور هند و خورشید نظیر غره غرای جبین بختیاری دره یکتای اکلیل
کامکاری موسس مبانی جاه وجلال مشید ارکان عز واقبال شایان تاج ونگین کاه ماینه دیانت
وامانت انتباه علم افراز خطه سروری دو نقیبخشای ولله داوری شهریار فریدون بخت جم روش
خسرو همایون بخت دارا منش بهاء الدنیا والدین جمال الاسلام والمسلمین هو ناللشجاعة والمناعة والاشتغال
ظهر للبسالة والعنوا حاکا حالش جاریا بالنصر تخت کسری وجم فرما نفرمای ممالک عجم قلک بارکاه ایقان البسالة
نادر بهادر شاه وفقه الکریم الوهاب لاتمام ما یرضی به الصحاب جنابلری همواره اراینن مذهب متین وتهذیب
نماینن اوفاق اهل دین اولمق رغبات خیریه خسروانه من تقدیمی ضمننده خاطر انور قدسی الاثار
قاانه وطبع ازهر ملکی النمایه خدیوانه لری وجه وجیه واسلوب نبیه اوزره تشریف وتلطیف قلنوب نصحکم
صورود داد سداد خیر همایونمز ابنیه ضمیر خورشید نظیر دیانت منشی وندیه بو وجه اوزره رانت اولوب که
دربار خلافت مقتدر سلطانی وبارکاه عنایت اشتمال خاقانیمزه قبل آقدس واجملک هی طرف انفس
واشرف سپهر اشتباه هدیه سعادت رسومی اهر اشرف بیکه دیانت حصوفی ابدا فکسنه مأمور
اولوب ابتهاج درونی ایله تلقی بالقبول مقرونا عز انصرافه مرخص ومادون اولان ایالت بسالت
پناه اردوغ وحکومت دستگاه بکلربیکی کرمانشاهان عبد الباقی خان زنکنه دام عزنه معیت
بعث اولنان صدر الاکارم میرزا ابو القاسم وقدوة الفهام امام مفر انور علی اکبر دامت
افاداتهما ایله طرف باهر الشرف خاقانیمزده تبریک وتهنیه جلوس میمنت مانوس داوریه
حاوی وشاده حضور معالی شور شاهیری قلنان نامه نامی همایون ومفاوضه سامی
بشارت مشحونمز باد وایراد اولندیغی اوزره عموما اهل اسلامیه وخصوصا اولیای دولت
خلافت ارتسامیزن اهالی ایران ایله درمیان اولان کدورت وبرودتیه باعث اولوب مهزوم
فاسده دعوالمیرزولان کاسره همت عالی نهمت شاهی وعزیمت صافی طویت دیانت بنا هیلرینه
رفع وازاحه وامت مرحومه نبویه بو وسیله جمیله ایله ترفیه واراحه قلوب افاق ممالک عجمیه کاکدوتی
سنت وجماعت انوار اظهار وکافه صحابه کرام سید المرسلین خیر وترضی ایله تذکار اولنیغی
بو مقابلده عنایت الهیه دولت ملک ایران اوصاحب شانه نقوتیض واحسان اولنقدن کاتی بلا کاتی بلا

نحتکاه ممالک مرفوع وحجج بهو دیرینه مفتوح ووجناب منتظره ایلرم وقوعنی ضمیر الهام سمیر ملوکانه مستشعر ولمق
حسبیله بو یابده جناب همایون خلافتمقرونمزه زیاده علی الخبر محفوظ مستبشر اولدیغی کیفیت
مذکوره نک کاف اسلام اوزره بو کونه ظهوری اتحاد قلوب طرفین والتحام آرای جانبینه
وسیله اصیله اولدیغی ظاهر وهویدا در انجق بونلرک بکانکی دین ومذهب نشات ایدن مصافات
ومواخاتلک ونوافق تألفک اثاری دخی جمله یه اعلان واشتهار اولنمق ایچون نقلی شعار
اولان مواد موجبة الاتحاد اوجمام طرفینک شان وعنوان ونظام وسامانه جری
وحقیق وجه انیق اوزره تنسیق واجراسنه اذن همایون پادشاهانه مز جاری وتوثیق
اولنوب ماده اخری حراست وکیاست شاهی ودریت ودرایت ودیانت باهریه
حواله قلنمغله اسلاف عظما ملکی اسلام برد لیم مضاجعهم الی یوم القیام زمانلرنده اخذ
واعطا اولنان عهدنامه لر قیاس انلک ذکری اکرچه تنظیم وتسویه قلنمشدر بتخصیص صحابه
کرام خیر الدنا ملک حقلرنده ایران اهالیسنک مقدما نوعما بعض ونکیر بعض توبیخ
الهی مظهرده وشوب مرتکب رواتر اولدن اهل عنوایتی تنکیل وتأدیب ولا نفرق بین احد
اساسی بنیاده زین اظهار ضمننده مجلای فضل الهی اولدن خلیص عباد اللهی تهذیب مذهب سوق
وترغیب ایله تشیید وتحکام دعایم دولت شاهی وتأکر وانتظام قوایم ابهت وولادتنا هیه
~~وفور اقبال [illegible]~~ علی مر الایام متزاید وبارکاه همت تحتکاهلرینه وفور اقبال
واجلال علی الدوام متواصل ومتوارد اولمق بروجه محرر دین مذهبلک رواج وابتهاجی
وجو بهبود مسعود دیرینه سلطنت ایرانک استحکام وابتهاجی جهتنده دخی مطلوب ومرغوب
همایونمز اولوب بو مطلبک منصه بروز جهانه فروزده جلوه کر ظهور اولمسی مقدار زمانه
خلاصه دربار خلافت مقتدار پادشاهانه مزدن کرلک بروزبرد وللتنصیص تکرار اولنمقه
تسییر وارسالی ایله ذوی المراتب علمادن روکیدن ایکی صاحب رویتک تا لعیه اسرافکه
وایقادلرینه وابسته والمقدن ناشی بو ایکی ادای علی ما هو المراد انساقی شیا فنرع
هو المسلک مکرره بتصحیح مقتصاسنجه جناب نعم المآب خسروانه مز طرفندن طرفندن
بالامتیاز شفاها دخی کالی طوطی شانی شاهیری تبریک وتهنیه سی اتمام وتادیه
وبو ارمن حصاف قلب تقریر وتسویه قلنمق ایچون دکاف مستطاب خسروانه مزده اوقدیم
خدماتله علیه مبادرت سنینه شرفیه احرازیله ممتاز ایکن بالوزاره دخی شاعنوانی اعلا وترفیع
وموصل ایالتی کندویه توجیه وکلی اولنان دستور مکرم الی اخره وزیرم مصطفی پاشا ادام
الله تعالی اجلاله دربار خلت مدار شاهانه ودرکاه سپهر اشتباه خدیوانه لرینه وفرد اولمق اوزره
تخصیص واعلم العلما المتبحرین بالفعل ایهیه فتوی اوکوب اناطولی صدارتی ایله بیکی
وممتاز اولان مولانا عبد الله افندی ادام الله تعالی فضائله واقضی قضاة المسلمین الی اخره

سابقا امیر فنونی اولنوب دار النصر والیمن محمیه ادرنه مولویتی ایله موقر وصاحب امتیاز اولان مولانا خلیل
دامت فضائله وزیر مشار الیه معیتنه تعیین ولیمن ایله آستانه صفوت ختامه خاقانیمزه تحریر
وتحبیر مشار الیهما بارکاه دیار دستگاه شاهانه لری قبلنه ارسال وتسییر قلنمشلر در بعون
الله الودود دوشمن کوزه محروسه شاهی حضوره مانوسه جمهوری در دولت علیه مسعود الوفود اولوب
وزیر مشار الیه معیتنه اولان مولانا مشار الیهما یه خاصة عامة تذکار وباد وتنبیه وایراد
اولنان مراسم سفارت ورسالتی ولوازم تبریک وتهنیتی مقتضای آداب ومبتغای سلاطین
منیع الجناب اوزره بعد الاداء بر وجه محرر جاهلا تفهیم وتقدیم ایلدکلری حالات موجبة الصفا فی
علی وجه الاحری ایفا واجرا قلدقلرینه بری مسرور الدهور بارکاه نقض خللدن دور اولور
وصلح ترتیب اولنان عهود مصادقه وخطا موافقه بذیرای تقبل قلنوب فیما بعد نصفت انصاف
خسروانه مزایای اعتقاد دیانت مآب شاهیری مبانینه وبکلیه سایر منوال السلام بالجمله روسای
انام بینلرینه شیوع بولنت دو السلام نظام مذکور السنه اعظام والخام ولمقتضای اوزره
وفوری مسعود اولور فی مشار الیهما حضرت مقتضی الآمال عتبه علیه پادشاهانه مزجا نبنه
امادت واسالدکی مقتضای صفای نیت شاهی ومبتغای نقای طویت دیانت شاهیری
ایدوکی تعریف وتوصیفی وتلقی وتبسیله غنی وحسنی دربار قبالرینده دلنشاب وفاق
السلام صحری والانتهای اعظام والخام من هموره نسخ البنان وگلستان عنبر فشان اتحاد
والتیام ساحه صفوت باجه حوله کام ومرمره معطر مشام جنان باد وزیر مشار الیه
کوندرلدکلری عهد نامه همایون بسم الله الرحمن الرحیم تبارک الذی بیده الملک وهو علی
کل شیء قدیر سرتاج کتابه اسماع دیباج صحایف زمین وزمان اولان حمد وسپاس بی قیاس وشکر
وستایش موجب الدشتیاس اول مالک الملک علی التحقیق جنابنه ساحه وهب وتوفیق
شایانه وحقیقتدرکه توتی الملک من تشاء کاریکاه هنر مندیسیه قبای زرتار عز واقتدار علی
الادوار برصاحب همتین دوش لیاقت ولیاقتنه وضع واکسا ایله بیده الخیر نکته سی ضمایر اهل
بشایره اشعار ودیوانخانه ان الارض لله یورثها من یشاء ونیر حکمت سمیر وجعلنا لکم
سلطانا مبینا قلم عنایت رقمی ایله مسطور طغرای غرای تعز من تشاء ایله صبور منشور
نظم الاموری اربابنه شعوز نکه کاه بر مسبوق العنایه لرینه دست نصفت بوستانه اعطا
ایله وترزق من تشاء بغیر حساب دقیقه سن عقول اولی الابصاره ایما واشعار ایدوب
هو الذی جعلکم خلائف فی الارض مجلبین ورفعنا بعضکم فوق بعض محکی آیه سنا فانا اربا
ایقانه تفصیل کو فضل الله المجاهدین علی القاعدین حکم مجاهدین دین اولان سلاطین
عدل آیینی تبجیل وتفضیل ایله ید وتسلیم صلوات ذاکیات عنبریه وروایح تسلیمات
نامیات عنبرین عارس اصول دین حاکی فروع یقین اولان شهسوار میدان اولادن

اولادیکه تازه بهار اوستان محمد الذات والاطوار احمد الصفات والآثار محمود الفعال والاخیار رسول
هذا امام انبیا محمد المصطفی علیه من الصلوة والتسلیمات اعلاها حضرتلرینه بارکاه والارسنه
سن واعلو درکه المؤمن من المؤمن کالبنیان یشد بعضه بعضا حدیث بحث تحریرینی ایله
الینام شمل سلام تحت وعلیکم بالجماعة فان القاصیة یاکلها الذئب اثر حکمت تحریری ایله اتفاق
ارای ذوی النهایه تحریص وترغیب قلمشلر لطایف درود وسلام وشرایف تحیات مسکیه
الختام آل واصحاب عظام واولاد انجاب کرام میرینه متحف کلی اولدکه بایهم اقتدیتم اهتدیتم
مضمونی اوزره هر بری راهنمای دین قویم وپیشوای شرع مستقیم در بحث باد یینی ار
صدهزاران زمار مصطفی وال ویاران خصوصا چهار یار پاکی که هر ابو بکر وعمر وعثمان
وحیدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اما بعد خلافت کبری وحجة الخلق علی کافة الوری
اولادیه دولت وفرزو سلطنت بهیه موهبت مفرو تمیز حسن ظهور بوان در رونق نشر
کلمتی ما انا علیه واصحابی اوزره شریعت حقه نبویه وسنت سنیه مصطفویه شعارنه
اجرا ضمننده اظهار دین وتامیر خلفا حد ریلندر سنن مقصودی ومرام اولان تعظیم امرالله شفقت
علی ما خلق الله لوازمین قانون اسلام اوزره تنفیذ وایفا ایدرلر اقامت فریضه جهاد ومجاهد
ایله ارباب کفر وضلال سمسنابله خیول مجاهدینه پامال واهل صلاح وفلاح ساحه فوز ونجاح
مقتضی الامال قلنوب کو سکوه اوزره وهب الهی وعنایت ربانیه کاهی ایله خدمت جلیله وعزیمه
وحکومت جمیله قبلتی خلفای نکتشاح الارکان ودودمان راسخ البنیاناته تفویض واحسان
اولنمغه تا الف القرون بلکه خلفای راشدین نصرکرام ابا کرام واجداد وآعمام عظام کرم
همایونه عنایت متفرد ومتمیز بالمناوبة الشرعیة المرعیة انا جعلناک خلیفة فی الارض مصرح وحی
موجبنجه ارثا واستحقاقا امیر المؤمنین فی الارضین تشریفنه احق واولی الحقیقه اولی الامر
اهله فی نواب کاملینه وصف الیق اولدیغنه بنا شرق وغرب جنوب وشماله واقع
ملوک اسلام وحکام انام یا ایها الذین آمنوا کونوا انصار الله نص صریحی وکونوا
عباد الله بدا وحبه علی بزنا وکم اثر صحیح فیهم ادعان ایله ارباب شاه وایقان دولت
عبید منز ایله مصافات وموالاتنه رسوخ دم وبلکه سلطنت سنیه منزه النفاق وانتسابنکه تا
قدم اولیغی باعث ثبات ذوات وسبب نجاح اخرت سبوب بوابنه قائم توفیق ایله منزل
تحفیقه ایرنلری طیبة ورب غفور معموره سنن مستریح مسرور اولدقلری زرنش وهیدا
وعلی التحقیق سلاطین عدل آیین مسلمین بر وجه اوزره متفق الدولار رونق دین مبین
تکثیر وتوقیر وکفره مشرکین تنکیل وتدمیر قلنمق مقتضای شریعت غرا ومبتغای رسول
خدا اولمغه مقدما ایران چابلریده حدوث ایدن فتنه اداک مسلمینه علت صریحه اولدیغی
بدع قبیحه لری ازاله واز احسی ایله هدف سهام الوم اولان اهل اسلامی تا قیع راحتی

مظهر مواهب صاحبقرانی و مسخر ممالك مطلوب و منتظر ایکن الحالة هذه انی جاعلك للناس
اماماً اشارتنه مظهریت ایله فاحکم بین الناس بالعدل امر نفاذ تنفیذینه تخصیص قلنان
جانب همایون معدلت مغزای و طرف اقدس موهبت نمونه هاکریزای کشورستان ایران تاج
بر سر حکومتکاه کسری و کیلاه عالیحضرت نامی نصرت شهره بارقهٔ تنویر خدیو خورشید نظیر
درهٔ یکتای افسر نامداری غرهٔ غرای جبین بختیاری مؤسس مبانی جاه و جلال مشید
ارکان عز و اقبال شایان تاج و کمر و کاه مایهٔ دیانت و امانت انتباه علم افراز خطهٔ
سروری رونق بخشای اورنك داوری دادرفزای تخت جم روش خسرو همایون تخت
دارا منش بهاء الدنیا والدین جمال الاسلام والمسلمین غوثاً الشجاعة والبناعة و لسان ظهر
البسالة والجلالة والعزالة جالس چاربالش مسند کسری و جم فرمانفرمای ممالك عجم فلکجاه
اقبال نادر بهادر شاه اتم الله شأنه و صانه عما شانه جنابلرینك قبل قرین و اجل
شاهی طرف النفس و شرف سپهر اشتباهیندن ایلچیلك رسومی امرانه نامزد اولدن
ایالت بسالت پناه اوروت و حکومت دستگاه سنجر بیکی کرمانشاه عبد الباقی خان
زیدت دام عنوانه معاونت اولنان فخر السادات والافاخم صدر ممالك ایران میرزا
ابو القاسم و قدوة العلماء المحققین امام فضیلت ارتسام ملا علی اکبر دامت افاداتهما
سفارتلریله دربار خلافتمدار سلطانی و بارکاه عنایت اشتهار خاقانیمزه وارد اولدن
نامهٔ رونق علامهٔ نامی و قلمی جامی الفخام سامیلرینده درج و درمشحون اولان وافر معانی
موهبت معانی مبانیسی معرض مطالعهٔ جلوه کر قلندقده جنابلرینك شهامت شاهیلرینه لایق همت
سمات شاهیلری فی الاصل حسب و نسب طاهر الکساء والجناب اولوب جبلیت ترکماندن
صفای نیت و نقای طویت ایله سنت سنیهٔ نبویه و آثار بهیهٔ مصطفویه متابعتنه مخصوص
بر ذات نصفت شعار اولوب و ایلچیلر معتمد الیهم عقلاندن حقیقة سنیه اوزره و طرق
رؤسای فلك فرسالرینك نوبت سلطنت و حکومتلرنده عموم اهالی ایرانك پرامن و امان ایکن
شجرهٔ صفویه فرع عدیده مقدما سر زده اعوجاج اولان کسنه کنده اغراض نفسانیه
انهماکلری مدارا اولان اوزره بعض اقوال کاسده مرزوله و افعال فاسده مهزوله یی
بین الملتین القا و ترویجنه دقت اولنی ایدوب بو کیفیت اخلافا خلفا عن سلف باعث
شنان مت الدینی و بونزه اقدمجه معان تقلید عن ترتیب اولنان شوری کبراده
حالات مرقومه وجوه و اعیانه ابراز و افهام و اعلان اولندقده عقاید باطلهٔ مذکوره کبی
نکلو و کالدول سنت و جماعت طریقه سلوکلری خلوا ایراد بو بنای خیر صیانة عن
عن التدریس فیما بعد سلسلهٔ صفویه متابعتدن مجانبت و ذات عنایت آیات
شهریاریلرینك ارثاً و اکتساباً ماهو لهی و دلی ایران شاهلیغی طرف سینوع الشرف

الشرف داوریرینه بالاتفاق عقد بیعت ایدوب مستطابلرینه معتمدها حجت ویروب کلی خصوصیات
مرقوم تماما نماالله ایرانه اشاعت وقتقدما بینلرینه محدث اولان رذائل قولدن فیما بعد
جملهنك منع وتحذیرینه دقت ولشبو دین مبین وامت سید المرسلین مصروف ویونیه خدمت
جمیله مقابلی بعض مراتبك تقبیلی درجناب همایونه خدا متحقق وکمز دن استشعاد قلنوب
تفاصیلی دستور اکرم مشیر افخم الی اخره بالفعل صدر اعظم وکیل مطلقم اولان
وزیرم محمد پاشا ادام الله تعالی اجلاله وضاعف بالتأیید اقتداره واقباله ایله اعلم العلماء
المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین الی اخره بالفعل شیخ الاسلام ومفتی الانام
اولان مولانا السید مصطفی ادام الله تعالی فضائله یه تنسیق اولنان الوکة نامه مرتب
مسلوکلرینه تحول قلندیغی حالات بالجمله درایت مرسوم خسروانه ومفهوم عنایت مرقوم
پادشاهانه مز قلنوب وجناب نعم المآب شاهی هاپ شرف ولطف دیانت ملیکم
مباهیلرینه موافق مرضی حق ولان بو امر عظیم موفق ولدقلری باعث ازدیاد زمان وفق
وسبب ستایش دوران اولوب بو خصوص خیریت منصوصك اوصاف امتیاز طرز
ظهور وبروزی ضمیر الهام سمیر خداوندانه وطبع کرم سپهر سلطنت شعار یزی القیت
عیلة محبت می دار الانسه امالا ایله مور السرور وبجلاء افراح نا محصور المبذر افت
منادسنت وذکر بالجمیل اصحاب فخر البریة واماطه اثار بدع رده ضمننده تالیف و
محبوبه وتدمیر وتحقیر کفرة ملحدین ایله بسیط بساط نصفت گستر لوای معدلت وصا
هب فرین ومنقبتلی نصب العین صافی طویتلرینه المقول یاشی انه الارض یرثها عبادی
الصالحون مضمونی وزره قبل مالك منان دن تفویض واحسان بیوریلان تخت
همام مملك ایران وتاج وکمر ودیهیم کسری وکیلانی ذات مواهب ایات عنایتمقرونلرینه
مبارك ومیمون اولمق تهنیه سی نامه همایون ومفاوضه ملاطفتمقرونه تمزیله کتابه طرف
ابعاث ح شاهیلرینه ارسال وانفاذ اولنان دستور مکرم مشیر مفخم نظام العالم وزیرم مصطفی
پاشا ادام الله تعالی اجلاله واعلم العلماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین بالفعل امری
شرایف فتوی اولوب اناطولی صدارتی ایله ممتاز اولان مولانا عبد الکریم ادام الله فضائله
واقضی قضاة المسلمین اولی ولاة الموحدین سابقا امین فتوی اولوب دار النصر
والمیمنه محمیه ادرنه مولویتی ایله باهر الامتیاز اولان مولانا خلیل دامت فضائله سالطیرلر
شفاها دخی ابقا واجرا قلنوب نواب مستطاب سامی جنابلری بو کار خیریت اشتهاره
موفق اولهو نامرضیه مذکوره نك ازاله وراحه سنه مباشرت واستحصالنه قیت
ایلدکلری ایامده سیف خصام طرفیندن درنیام اولوب ولو تفنین صلح وصلاحی
اکرهیم یدیزه ای خنام الدشیدی ابجی تمبود ولنیی عظیمتین بینلرنده ظهوری باعث جلبو

اوله توافق تا انقراض ادوار و آثار عالم و عالمیانه اشتهار اولنمق ایچون طرفهما بو نمزده نقیبی المسعود
اولنوب تفصیلی صدر اعظم و شیخ الاسلام مشار الیهما یه وارد قلمی سامیلرینه محول قلنان
موادک تنسیق و تنظیمی مطلوب و مرغوب همایونمز اولمغله وزرای عظام و علمای اعلام و خیر
خواهان دولت علیه مزدن منتخب و متمیز ذواتک ترتیب و تهذیبنه مأمور اولنلر طرف قانیلرندن وارد ایلچی
و معابعث اولنان مشار الیهم ایله مجالس متعدده مصافات بر عقد انجمن وفاق ایدوب طرفیندن
نظام و سامانه الیق و حری اولمق و تذکار حصافتمدار حضورلرنه اری اوزره نزد حضرت
سلطنتمزه توجه ایتمامله و الی انقضا الدهور نقض و نقصاندن عاری و دور قلنمق و ظهیر میر
الحاج و سار او معتمد اقامتی خصوصلرینه فیصل و بر بولوب ماده اخر اناج محاذیر و معاذیر شرعیه
و ملکیه سی ایلچی و معتمد اولان مشار و موما الیهم ایراد و تلقینه لنزیفیزه بالاتفاق صدر اعظم و شیخ
الاسلام مشار الیهما جانب فیضی جانب شاهانه لرینه فرستاده قلنان اخلاص و دانا علمای کرام
ذکر و تبیین اولنوب و دربار رحمت اقتدار سلطنتمزه سریر آرای شاهیلری تهنیه سی تادیه سی ایچون
درکاه ابهت دستکاه خدیوانه لرینه ایفاد اولنان وزیر مکرم صدر اناطولی موسی مشار الیهم دخی
یاد و تفهیم و تلقین اوزره ماده مرقوم ملوک عظام سلف انار الله براهینهم زمانلرینه هر بار برده
وجهه فیما سامطوی الاثر قلنمیه فراست و کیاست شاهی و درایت دولت پناهیلری تحول اولان
حالات اولمغله مواد ثلث متمم تا بالاتفاق حدود و سنور مواد سائره ملزوم الاتحاد دخی ذکر نکن
دخی حاوی اضافه و جهت ترقیم اولنان تذییله ماده معهوده مقصود اولان کیفیت تحریر
و اشبو مواهات و مصافاتک یوم الیوم الله الملک القدیر دائم و تقریر و بو وسیله اصلاحات برحوم
نبوت و رعایا و زیر دستان بریه نک نامین فترتی ایچون اوچ ماده و بر تذییل اوزره تتمیم
و تنسیق اولنان عهدنامه همایونمزده ذکر و بیان و شرح و عیان قلنور. ماده اول
حجاج ایران احسا و امام علی طریقلریندن کتردکلری سنه لرده امرای ایراندن بر معتبر کمسنه میر الحاج
عنوانیله عزیمت و طریقین مذکورینک بینده مخیر و متحقق و تعیین اولوب ضروری شام شریف
طریقیندن کلملری اقتضا ایلدیکی صورتده حجاج سرفو نیدن اوزرلرینه امرو خانلرندن و ملحق
[illegible] طیله بر کمسنه تعیین و میر الحاج لفظندن غیری مناسب لفظله تلقیب اولنه و لقولی
حجاج بغدادک شام شریفه کلنجیه دک اولا وزرنه اولان ولاة و حکام مرقوملری امین و سالمین
بر بریرینه ایصال ایلیه جکی اول سنه لرده موکد و متعدد اوامر علیه اصدار و ارسال
اولنه ماده ثانی اشبو ایکی دولتک اتحاد و اتفاقی جمله یه اشاعت
و بوندن بانقه مصلحت لازم لرک رؤیت ایچون اوچ سنه ده بر تبدیل اولنمق اوزره
درگاه معدلتمزده قپوجی باشیلرندن بر علم رتبه سیله بر متعین قپوجی باشی تعیین اولنوب
اصفهانده اقامت و ایرانک حجاج شام طریقندن عزیمتلری سنه لرده ملکی

قلمرو ع

مومی الیهما کتخداسی لحسا و امام علی طریقلرندن کیدلدیکی سنه لرده دخی بر متعین اولمیسی ایرانیلرده
میر الحاجی ایله عزیمت کیدوب کلمه و کذلک ایران معتمدلرندن دخی بر کمسنه کلوب دار السلطنه
اقامت ایلیه و هر طرف مسافرلرنک کفایت مقداری مصرفلرینی کوره لر ماده ثالث
عجم اساراسی فیما بعد بیع و شرا اولنمامق اوزره در علیه مزه ایله تأکید اولنوب بونلردن ماعدا
اسارای مرقومیندن قلیم و خلاف تمردن اقامته رغبت ایتمیوب کیرولری باشلو باشلرینه و کیرولری
ایلچی خان مشار الیه معیتی ایله و کیرولری استانه ده اقامت ایرن حاجی معتمد معرفتیه وطنلرینه
عزیمت مراد ایدنلری سبیللری تخلیه اولنوب سرحد محافظلری و ولاة و حکام طرفلرندن
ممانعت اولنمامق اوزره بالاتفاق امر شریفه اصدار و حالا دولت علیه مزده بر لرنده او دخی لنلری
دخی سبیللری تخلیه اولنمق اوزره فرمان شریف صدور بولوب و بونلردن ماعدا دخی بعض
نامناسب محللرده بولنمق احتمال اولنلر تجسس اما منکر و تعیین اولنان مباشر معرفتیه تفتیش
و تفحص اخذ و کذلک الیوم ممالک شاهیده اسیر اعرضون اولنلر دخی بعد التفحص طریقیله اولنوریه
اولنوب تخلیص و دفتر ایله ایلچی خان مشار الیه طرفنه تسلیم اولنه ماعدا اوساط ناسدن
و احاد رجالدن بر کرته قتلاننلر دخی طرفیندن معتمدلر دار السلطنه لرده اقامتلرینه نصب
نزدیح و تراخی ایله جسته جسته دفتر ایله ایران معتمدینه دفع و تسلیم اولنه و الیوم دیاری
ایرانده بولنان اسارای رومدن اقامته رغبت ایتمیانلر کائنا من کان تماما اطلاق و سبیللری
تخلیه اولنه اضافه و تذییل قدیم الایامدن برو ملوک عظام و خواقین معدلت کام بینلرنده
امر مصافات و کمال موالاتی اوزره رسیده نظام استحکام اولنلر دخی طرفین حدود
و سنورلری تعیین و تثبیت اولنمق عادات حسنه سی بلکه امر اعالی و اجب رسوم مستحسنه دن اولوب
بو ماده جنت مکان مرابع عم بزرکوار سلطان مراد رابع حضرتلری زمانده با عنوانلرینده
صفویه خاندانی ایله شروط انیقه و عهود وثیقه بنیانی ضمننده فیصل و بر تمیز و تفریق و
حالا ممالک خسروانه مرحد و دیه الکائنات هیئه سنورلری جنت مکان مشار الیه زمانلرینده
تمیز و تحدید اولندیغی اوزره اولوب احد طرفین سرحد محافظلری و نواب کرام ایرکه
از قدیم اوله کلدکلری اوزره مراسم شروط مصالحه و شئت لیکما ینبغی محافظه و مصالح
سنور و ثغوره دائر حالاتدن شرکت مسالمه و وفاق مغایر حرکتدن هر طرف توقی
و مجانبت و وضع قدیم و طور سدیده رعایت ایلیه و مقدما شاهان ایران اولوب خاندان
صفویه نک بالجمله دول معتبره نک ایتدیکی درایت قربنلری اوزره رکاب مستطاب خلافت
جناب و جانب اخلاق نصفت اتصافه تحریر قبل اجلل شاهیلرندن و اعقاب درایت پناهلر
نامه ولاء علامه لری کلدیکی بر اسلوب قدیم وزیر اعظم اولنلر دخی مکتوب بر ترقیم و طرفین
همایونمزدن جانب شاهی یه نامه موهبت مشحونه ارسال اولنوکده وزیر اعظم بولنانلر دخی جانب

نوع انسانه شاهی خلوص ناممه تحریر ایلدیکلرینی ما عدا اعتماد الدوله و سنره کرزلیه مکتوب تسطیر ایدوب اعتماد
الدوله ایچی وزیر اعظملره بازه طرفیندن بو تحریرات مقدما صفویه ایله اولان القاب و مراسلاته
تطبیق بلکه نظر بو ایدن تهذیب مذهب بنا زیاده علی الاول احترامی توثیق اولنه و بو نلردن باشقه
بعنایة الله المنان اهالی ایران صفویه زمانلرنده احداث اولنان اقوال ناشایانی کلیا ترکه موصول
و امور عقائدده کالاول اهل سنت و جماعت مذهبنه دخول ایدوب خلفاء راشدین و بقیه عشره مبشره
و داخل بیعة الرضوان تحت شجره و اهل بیت مطهره و عموما اصحاب کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
حضراتنی خیر و ترضی یاد و بو وسیله جمیله ایله جملهسنی دلشاد ایلملری اهالی مرقومهنک تعمیر
بیت الله الحرام و مدینه منوره مفخره خیر الانام و ممالک محروسهمزده سائر بلاد اسلامیه ورود و وفود
ایدن حجاج و زوار و قاصدین و تجار و بالجمله امورلرینه صغار و کبار مجموعه انما المؤمنون اخوة نظم
الفت رسمی اوزره معامله بالمجامله اولنه رق سائر مسلمین و موحدین مثللو مرفه الحال و دخی هر جانبده
مرعی الاطراف و معزز الاکناف قلنوب مقدما ایرانیلرک بولادوضع ایلدکلری هفتهنک کلیا ترک
و دفع قیافتلری و تهذیب مشاربلرینه و هر وجه دخل و تعرض و تجنیدن تحذیر و تجانبت اولنه و تجارت
خصوصی طرفینک اهالی و تجاریته باعث منفعت موجب رفاهیت حالات اولمغله بینلرنده تجاری
کالاول امین و سالم و بلامانع و مزاحم امور ایدوب تجارت ایله کتوردکلری امتعهلرندن اقتضا
ایدن محللرده قانون قدیم و مطلوب مستدیم اوزره کمرکلرینی ادا ایدکلرندنصکره یاسنه مطالبه
و تجسس اولنمیه و کذلک مشهد الشریف نجف و مرقدین المنیفین رضی الله تعالی عن راقدیهما اعتاب
متبرکه سکان و خدمه و زوار و اقع صریح متیمنه [illegible] زیارتلریله بلاد عجمدن زائر [illegible] عزیمت
ایلن زوار و قصاد عادتکه باتلرنده تجارت مالی و لینه و لاة و حکام حدود و سائر اهل عرف
طرفلرندن باج طلبی و افراط بقدیمه مرقومدن بووجه رنجیده و تعدی اولنمیه و اشبو ایکی دولت
علیهلرک رعایا و اهالی و اسافل و اعالیلرندن اولوب فیما بعد ایران ممالک محروسه
و بیطرفینک دخی مملکتلرینه فرار ایدنلره قطعا حمایت اولنمیوب طرفیندن طلب اولندقلری
وقتده وکلای جانبینه بلا تردد تسلیم ایلیه برورد کار جهان [illegible] الله عظیم الشان
اسم شریفینی یاد و ذکر و انبیا اولیا سیما فخر کائنات صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک معجزات
باهر البرکاتنی تکرار ایدرلرکه ابن حقوقی بیننده اوزره بو کونه عهد و میثاق ابرزکه
مادامکه ذکر اولنان مواددن شروط و قیودنه و اشبو مصافات و مواخاتک مواثیق و عهودینه
رعایت و اولجه بندن خلافنه وضع و حرکتده بوتاشی قتنه طرفهما بونظر ده و اخلاق [illegible]
انقضا و وکلای مملکت اراو سائر خدام کرام طرفلرنده دخی مغایر حالت ماینه نقض
و تمیقضی [illegible] بعد ما سمعه فانما اثمه علی الذین یبدلونه حرره فی شهر الله المبارک
جمادی الآخر من شهور سنه تسع و اربعین و مائة والف ایلچی خان ایله

ایلچی ارسال اولنان مکتوب صدر اعظمیدر بسم الله الرحمن الرحیم

هو الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا منشور کهنت لشوری منطوقنجه تا که اثاره زرین کلاه
نیرات و انجم یعنی افاضه اشعه خسرو طارم ایله دارای کشورکشای اقلیم بارجیسی اولدن
ماه عالمتاب نیر بالدر تیبن و ذلک فلک انیر اولوب امداد انوار انسیت مدارینه تحسین
جهت اثار مانند روز بستیر و لا دله ماه سپهر سلطنت و تاجدار نیر خیزبخت کامکار اعلی حضرت
اعلی حضرت و معلا بارگاه رفیع منزلت و جمشید دستگاه بلند همت و جلیل الاعتبار سامی رتبت
و والا تبار کردون رفعت و کیوان علو معالی منقبت و فریدون احتشام اسفندیار و بارکبند
سپهر بار اقتدار ملک ارجمندی تابنده اختر برج سعادت زیبنده کوهر درج جلالت فرخنده
فال خجسته خصال خدیو کشور جاه و جلال رونق افزای اورنگ کسری و جم داور دادار ممالک
عجم و دادار سیم خورشید قلم تنسیق فرمای مراسم نظام عالم عنوان للمحکمت و الجلالة و الحرمة
و العدالة صونا للصفاوة والدیانة و النقاوة والامانة کردون بارگاه تاج و دیهیم
پناه شاه قاآن جاه و کیان دستگاه لا زالت مضافاته مکتوبة علی صفحات الافاق و مارجت
رایات موافاته خافقة فی میادین الوفاق حضرتلرینک اضائت مشتری افاضت اسا
شهامتلرندن اطراف ممالک ایران دار الامن طلوع طوع امان و نشر خورشید جهره الوهیت
همت و درایتلرندن زیردستان و الاشانلری سایه نشین اطمینان اولمق دعوات نامیات اخا
نشان و مشورات سامیات صداقت عنوانه بخلوص البال اشتغال اولندقدنصکره منبع
فیوضات الهی و مشرع فتوحات نامتناهی اولان ضمیر منیر الهام مبدیر شاهی و طبع خطیر
درایت سمیر جم جاهیلرینه نفاوه ما فی البال تخلص خلت اشتمال بو در که انبا و احمال اولنور که
دربار اقدس و نقیس خداوند سلطانی و بارگاه اشرف و الطف فیض اکتساب جناب
خسروانی لا زالت مشمولة بالمواهب الربانیة و ما فلکت موصولة بالرغائب الصمدانیة قبلنه
طرف ملزوم الشرف کامکاری جانب موهبت جالب بختیاریلرندن سفارت لوازمی ادای
مامور ایالت و ایالت پناه ارومیت و حکومت دستگاه والا شان [illegible] فایق الاقران بیکلربیکی
کرمانشاهان عبد الباقی خان زنکنه وفقه الله للخدمات المستحسنة معا مبعوث و لاتفخر السادات
والافاخم بدر القارات و الاکارم صدر ممالک ایران میرزا ابو القاسم و فوق العلماء
المحققین زبدة الفضلاء المدققین امام مقرر نور ملا علی اکبر ادام الله تعالی نهمامه
معتمدلرینه بو خالص البال و الاشتمال لیرنه دخی فرستاده بیوریلان رقیم الموالکرم و قلمی
انجم و اعظمت اولیای دولت علیه ما بیه طرفیندن اشرفتری ازینه معسکر همایون
نصرت مقرونه وارد اولان ایلچی مقامنه مسعود الورود اولوب طرف دولت باهتغیترینه
اولدن خلوص و وداده و تهذیب مذهب جهتندن ظهور ایدن حسن وفاق

کوششکه

وانجاده بنا لوازم کمال ادب ایله بعد المطالعه روش فیض مشحونندن اولان جواهر الفاظ هی و بشارت لحاظ
دیانت بناهیلری کوشش هوش فرطی مایه و نور باصره سروره کحل الجواهر ثمینه قلنمشدر دین مبین سید
المرسلینه خدمت اولمق اوزره نهج مرتب نیرو ملحوظ و منتظر اولان بو بیه امر عالم سرودرین بر وظهوری
اوله صاحب کفایت و دیانتلغه بر مؤید بزن مفرور و بو مقوله احتسابی امتنان و هب مقالته
ایرانقضاء بنفیعی فرمانی مسخر ذات موهبت ایانکری اولوب و هی هنت نمود کرجالدزینت بخش
تاج و بهیم و کشور اولدیغی نعمتنه بو بنده بجشته ظهور ابدی نصرت اسلام موهبت منتظر اولدیغنه
اناقانا سرزمینی لشکر یزدان اولرق رسوخ و تسویخ جلدو اهتمام ادعیسی فکر لسان و فکر جنابینه
اولدیغی اشتباهدر بونده سبقدو گنت علیه ایله دوس گفره سی مابیننده منعقد اولان مسالمه موبده نک
شروطنه دولت علیه دن کرکی کبی مراعات اولنوب اندرجی بو جهه رعایت ایدرلر ظننه بناهده دلرم
واقعه قلاعی عدد وعدد جهتیله محافظه سی دولتی زمانلرینه مقایسه اوزره کفره کفرم مسقوره
طرفندن ذکر اولنان مصالحه موبده نک برازمدتدنبرو شروطنه مغایر حرکته جسارت و حتی اعظم
ثغور اسلامیه دن اولان ازاق قلعه سنه بوندن اقدم فجئة کلوب استیلایه جرات ایتمه لری
حسبیله مقتضای شرع جلیل تادیب و تنکیللرلرهم و منجم اولمغین سلاطین هیبت آیین فخر خواقین
نصرت قرین درة التاج قیاصره جهان غرة الابتهاج کارفرمایان دوران ناشر الویه غزا
و جهاد ظلر و بخشش ابدیه عدل و داد فرمان بردار فرموده ان الله یأمر بالعدل والاحسان رصانت
و صاصنکسر بازان ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله کانهم بنیان سلطان البرین وخاقان البحرین
خادم الحرمین الشریفین مغیث الاسلام والمسلمین معین الملة والدین مجهز الغزاة والمجاهدین مقیم
منار السنة والفرض مظهر کریمه انا جعلناک خلیفة فی الارض عظمتلو شوکتلو قدرتلو عنایتلو
مهابتلو افندم شهنشاه اسلام پناه ولی نعمت ارفع الا اعز الله انصاره الی یوم الانتباه حضرتلری
اقامت فریضه غزا و جهاد و تادیب ارباب کفر و عناد ایچون عساکر موحدین ایله بالذات نصرت
توام رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بو صافی ضمیرلرینه کفره مسفوره اوزرینه تجهیز و تسییر
بیورب حسب برمنوفرمان همایون عساکر منصوره ایله طی مراحل و منازل ایدرک نهر طونه ساحلنده
جار الذکر ایساقچی نام محله ورود و ترتیبه تنظیم فرمان بیوردیلر جسر عظیم بعد التمام عبور اولنمق
اثنالرینه قریب اولدقلری و ظفرقدرینه کلان دشمن دین مسفوربنه دولت علیه عسکر بازلری و عساکر
تاتار شهبازلری برنوره خساره دوچار اولوب اموات و ذوات تربیه دفع خمس ایدرک بالدفعه
خانبا عودت ایلدکلرینه بنا اطالت هزیمت میدانه دخی طابور دینلر جیلنه او لماحق جسیم بعونه
تعالی بونلرن بوبیه اتمام مرامینه بحسب الاقتضا مناسب اولان برمحلده قیشلمق و ترتیب امور غزا و جهاد
شد نطاق اولنمق لوزم کلمکین صفا سمیرلری اکرچه بو طرفدن بونلری فاما دربار عظمی مدار
حضرت خاقانی به وارد اولان مفاوضه جناب نعم المآب هیلر مقتضای مصافات

سوزلری

مصافات بلطف الله الملک العلام رسیده ختام ولوب فی الحقیقه بو نزاع جدال صغرای کبرای معانی
نهاده مضمون سطورده نشان اولدیغی معلوم انجمن انس واسلام بروراکجی دولت و شهامت منبرلری
اثارلواصره مجاملرلری جمله سیدن وشش و انخلاو دینه و مذهبی خصوصی امر مرابل و مبرهن اولمغین
استسعاد امناء مواد مبرالحاج واسار او دار السلطنه لرندو ننیلنده بر معتمده لرک
اقامتی ایندرلمک حالاتی طرفینک تسان و عنوان نظام و سامانه لایق و موافق وجهله ترتیب تهذیب
جانبینده ضبط و اجرا اثر تحریر قلنوب اجرا اسنه حکم همایون حضرت جهانداری ارزانی بیورلدیغی
و مذهب دائر اولان کیفیتک معاذیر ملکیه سی طرف اقدس شاهیدن جانب شیخ جالب و دیانت
بناهیلرینه بو ولا جوی صفا خبری قبلنده تحریر اعذار مرقومه نک بر وجه تحریر محکمه ملکیه
و شرعیه سی ضمیر منیر خورشید تنویر درایت سمیرلرینه صورت پذیر بیورلدقده او ماده مطوی
الاشفاق فراست و کیاست شهریارلرینه حواله اولندیغی اولیای دولت روز افزون جانبلرینه
اعلام و افهام اولنمغین ماعدا طرف صداقتکاریدن اولان نوشته میمنت سرشته حضرتلرینک
دخی تنظیم و تتمیم قلنمسی توصیه و تلقین بیورلمق حسبیله بالاده بسط اولنان عقود الفریدن خصوص
خصوص مصافاتک ذکر و اشارت و نوعه العقد موافقت قلنمق و ملحقین اجمالا بیانه ابتدار
اولنمشدر نامه همایون حضرت شهنشاه جم تزکار اولندیغی اوزره ایران اهالیسنک مقدما
من حیث المذاهب مبتدا اولدقلری بعض برو حشتی او زرلرندن ازاله و بو رسنت و جماعتی ذولیه
الکمالات قدیم الملع و اجاله قلملری همت سنیه سی ضمننده تختگاه کسری و جم یعنی ایالت و سلطنت
ممالک عجم و جهه مسعود اقبال و خود شاهی مفتخر و مباهی اولدیغی جانب دولت بناه و الهام
معتاد حضرت خلافت نژادی پر نور انجمت قلوب طرف شهریارلرینه اولدیل و مختبر یلنک
فوق مایرادم ترقی و مزداد اولمسنه باعث و بادی اولدیغی معلوم احتصکاری اولمقدر
زیرا جنابه مستطاب شهامت مآبلری بو کار خیرت مدار شروع بیورلدقلری زماندن مخلص
و زبینغه لرینک لسانه دوت اشیانه دن حرکتلر و فتنه دلی تام نامی و ذکر بالخیر سامعکری
استماع اولنمقجه ربنا لا تجعل فی قلوبنا غلا للذین امنوا نظم کریمی مودای کرد زبانلری
صفوة مبدا و بر ورد دللری کرمینه محول و کوطرف اقدس سرینه توجه خاطر همایون و انجذاب
درونی موهبت مشحون متزایدا اولدیغی لوایح احوال خاقانیدن معلوم خالص البال اولدیغی
بحمد لله المتعال همت عالی نهمت حضرت خدیو نکار و توجه ضمیر الهام سمیر باک کردون
اقتدار اپنینه تقدیره محاذی اولوب وجود بهبود شاهنشاهی رونق اسلام و مسرات امت
خیر الانام مظهر و موفق اولدیغی دولت علیه ریخ افزون ایله طرف باهر الشرف خدیوانه لرینک
بر وجه تحریر معان ترتیبنه صورت پذیر اولدیغی محتاج بیان اولمیوب زیاده بر مصادقه جمله یه
اعلان اولنمق ایچون مواد ثلاثه مذکوره به رعایه نظام و استحکام قریرنکه مذهب ماده سی نهاد

حضرت شهریاری سنویلری اقطار اولنور که مقدما ملوك اسلام وتحت حکومتلرنده اولان سایر مسلمین انام اهل سنت
وجماعت مذهبنه اولمق حسبیله از قدیم مذاهب اربعه بلادی وامصار اسلامیه عموما وحرمین الشریفین
خصوصا قرارداده وبکیر واوان غزه عاشرکلنجه ایران اهالیسی دخی مذهب مذکوره اوزره مستمر
اولوب تقادم زمان ایله اربعه دن ماعدا اهالی مشتی شتلو اولمغله بلاد هند وسند والکات اکرکنه
ودخت اماکن معزبریس خصوصا اقطار حجازیه اهالیسی مذهب غیره مالوف کمال تعصب اوزره
اولدقلری وبالخصوص مکه مکرمه بلد الله اولوب صاحب البیت ادری بما فیه مثلی مقتضاسی اسرار الهیه
ارکان کعبه اربعه ترتیب وتعیین مذاهب اربعه اهالیسی ایچون دخی بررکن ومن کل فج عمیق وادی اولان
مجاورین وزائرین بروجه محرر مملکت واحده حاجیلری اولمیوب بلاد سایره اهالیسی وایجی مذاهب
اربعه دن برینه مقلدی وارکان کعبه ده مذهبی اهالیسنه تحقیق اولنان رکنده متعصبی
اولمقدن ناشی تحت ضابطه ده احاطه امر خطیر ایدکی ابینه نهاد معتاد شاهیرنه خفی
وستیر اولمیان مواددن در فرضا فجر طلوعنده صلاة صبحی ابتدا رکنده اولدیش فقیه انده سلام
ویردیکی انده رکن ثانیده مالکیه وکذلك ثالثده حنبلیه ورابعده قبل طلوع شمسده
سادات حنفیه دا ایدرب اوقات سایره ده دخی بو قیاسه قرب المغرب جماعت افراقت
بولنمز بو تقدیرجه رکن تعیینی ومذهب مرقومه دائر سایر لوازم خصوصی عام الحق بو وزره
راسا شرط مصافاته ادخال اولنسه عوام ناسك عدم انس والفتلرینه بناء باعث قیل
وقال اولمغین عنك همت حضرت شاهی وعزیمت جناب دیانت پناهیلری اعمالری سبب
بروت اولان کدورت بلاد عجمده مرتفع اولوب جمله انام دوام ایام عز واحتشاملرینه دعاگوی
ایکن مجمع اهل عالم اولان بیت مکرمه علم مذکور السنه خاص وعام الحق دخی بر اشتباهدر
ددو خلافیمدا حضرت [illegible] بو نیك عهد تامه الانه مبول جهانبانلرنه وکذلك حرمین
شریفین خدمتی افتخارلری ایکن انلردن اجداد ایدن سلاطین دورانکه سنی الاعتقاد
اولدقلری مذهب ذکرندن مستغنی وساکت جلد فنده بولنمالرینه ملتفت ابوبکرك اثر
معلوم ایکی ایجی یه احتیا کرلوا دولت عیدنلری وکرم دول سالفه غرسی عاموم
محفوظ اولاندن فقودالی مالتحری تمنع ولنسه حجوکا دائرلسنه بو تمامق [illegible] ناشی ماده
مرقومه نك عهدنامه واحکام کهانه عدم ذکری شان وعنوان طریقه فیه ازوشایه
اولدیغی تحقیق اولنور والحاصل متعلق ماضیه ده بنجه لری احترام حرمین ایکن مذهبه
متعلق اولمانی تحمیل عوام [illegible] بناء موضوع السنه انام اولدقلرینه بوکونه امور
وظائف علماء جمهور اولوب اعاظم ملك انا الله بر هکم عنهم بو بریه حالدتی انلر
حواله آیین کلکی مذاهات دولتیه کولدن معلوم شاهنلرکی بو زمانده ذکر اولنان
محذوراتك مانتقه بعض محاذیر حنفیه ملکیه جبلی اینجی مشار الیه وصحبتلرنده اولان

کلدکلرنده

35

اوزره جناب صدر معلوی موصی الیه دخی تفهیم وتفرش ایتملری که کلرجم جاهها فلعهم دستکاها معاذ مذکوره دن
قطع نظر بو خصوص محذورات شرعیه سی دخی علمانامه حضرت شیخ الاسلام مطاف بسنکی
وسفرای ظرفینك تقریرلرنده کتابة وشفاهة معرض پیشگاه حضرت کشورستانی منهای
ضمیر الهام سمیر پادشاهیلری بیورلرفته فی الاصل متمم ولدیغی امر مصافاته بخصوص
مطوی قالمیه رسید ختام موافات قلنمق کمالت وتمکین خدیویانه لرینه الیق واحری
اولدیغی حالت حسنه ایدیکی ظاهر وباهر در ایلچی خان مشار الیه معتبرلرینه مبعوث موصی الیهما
دخی طرفیلری بنا وعنوانته لایق ومکتسب ورضای ابهت اقتضای شاهیرینه موافق وجاه
کمال آدابه اوزره رسم رسالتی ادا ایدوب حقلرینه حضرت عواطف علیه خسروانه وعوارف
سنیه پادشاهانه فیض افکن اولمغله شکوریه وشاکر باعز انصراف مرخص ومأذون
قلنمشلردر ماعدا ایلچی خان مشار الیه مستصحب اولان خدام والا مقام حضرت شاهیره
مفاخر الاماجد میرزا شفیع ونعیم نولس وعبد الحسین بك ومحمد کریم دام عزهم دخی اوزداتلرینه
مهذب الاطوار ومقدمات جبلیه حضرت شهنشاهی استخدام واکرام سزا اولدقلرینه
اولمق حسبیله مشار وموصی الیهم ایلچی بابه سریر علیا تمصیر خسروانه دخول ومثول تشرفیله احراز
واوانلر بینده کسب امتیاز ایدکلری معلوم مخادمت مرسوم شاهانه لری بیورلدیغی موصی
الیهم سایه رأفت ورایه حضرت شهنشاهیلرینه فوق الامثال موهبت نشین عز واقبال بیورلموب
فیما بعد دخی بو ایکی دولتین عظیمتین مصافاتلری ضمننده الی یوم القیام خیر ایله مذکور
السنه انام اولمغه همت شاهانه ودرایت خدیوانه لری معطوف ومصروف بیورلمق اعز
مأمول واقدم مسئولمز در باقی همیشه آفتاب عالمتاب دولت واقبال جهان افروز سعادت واجلال
اوج سلطنت وکامکاری وذروه ابهت وبختیاریده وظل رافت شاهی وسایه دیانت
جهانبناهی وعلی مفارق جملۀ زیردستان مبسوط وپاینده باد برب العباد وزیر مشار الیه حضرتلرینه
ارسال اولنان مکتوب صدر اعظمیدر بسم الله الرحمن الرحیم وجعلکم ملوکا واتاکم
مالم یؤت احدا من العالمین فادامکه چتر فیروزه دنلگ زرنگار فلکه بیرنلك نجوای وجعلنا
السماء سقفا محفوظا بسیط غبرای بهنای بوی زمینه سایبان خسروخاور شعشع تاج فیروز
اهلك رابعه وجعلنا الشمس ضیاء اقالیم سبعه یه ناستوضیا پاش ونور افشان اوله
الی ما شاء سپهر سلطنت وتاجداری نیر خیر بخت کامکار عالی حضرت ومعلی بارکاه رفعت منزلت
وجمشید دستگاه بلند همت وجلیل الاعتبار سامی رتبت و والاتبار کردون رفعت وکیوان
علوم معالی منقبت وفریدون احتشام اسفندیار دیار بلندی شهریار ملك ارجمندی
تابنده اختر برج سعادت زیبنده گوهر درج رجاحت فرخنده فال خجسته خصال خدیو کشور
جاه وجلال رونق افزای اورنك کسری وجم داور دادار وجمال دارایم خورشید علم

مراسم نامه

تنسيق فرماى مراسم انتظام عالم عنوانلرى المحمية الجلالة والحرمة والعزة صنو المصافات والمحابة والمقاوة والالفة
كردون بارگاه تاج وكيهيم پناه پادشاه قاآن جاه كيوان دستگاه لا زالت نيرات دولته شارقة من
مشارق العز والاقبال وشموس سعادته طالعة من مطالع المجد والاجلال حضرتلرينك رياض آمال
زبرگونلرى همواره باران فيض احسان الهى ايله نظارتپذير وچمن آمال واماني ساية نشئه پذير هميشه
نسيم الطاف نامتناهى ايله نمايذير اولمق دعوات مستطابه جناب سبحانيه وتمنيات مستجابه ايله غايت
ابانت مداومت ومطالعه مواظبت لازمه ذمت دوستى وصداقت جويلرى ايدوكى مرفوع پيشگاه جاه و
حشمت معروض دستگاه اقبال وسعادت قيلندقدنصكره مطمح انوار الهى ومجمع آثار فيوضات نامتناهى
نامتناهى اولان طبع با لطف اصفيا اكتسابه دقيقه شناس شهود وجهوه رأي موشكاف درايت استيناسه
جم جاهيكرينه افاده مخلص صدق آمال وانبا خيرانديش خالص البال بو كه بو منوال اوزره اجمال
اولنور كه دربار عظمت مدار حضرت سلطاني وعتبه سپهر اقتدار جناب خسرواني لا زالت عالية
مشيدة بالتشييدات الربانية وما فتئت قوائم مؤيدة بالتأييدات الصمدانية قبلنه طرف
باهر الشرف قاآني همايونلرندن جانب الخاقانيلرندن تأديه لوازم سفارت وتمشية مراسم تحجيز مخالصت
قاموس ايالت وحكومت پناه نجابت وارومت دستگاه والا شان معالى عنوان بيگلربگى تبريز و
كرمانشاهان عبد الباقى خان زنگنه يسر الله المآثر المستحسنة ومعا بعث اولنان نخبة السادات
والافاخم زبدة النجباء والاعاظم صدر الممالك ميرزا ابو القاسم وقدوة العلماء المتبحرين عمدة الفضلاء
المتورعين امام فضايل انتساب ملا على اكبر ادام الله افاداتهما واتم افاضتهما معتمد ايله بو خالص
صدقت كيش ومخلص خيرانديش طرفندن فرستاده قلنديلرى بو نيابت نامه نامى عنبرين نقاب
لطيف الاشارة وقلمى سامى رنگين الخطاب شريف العبارة لرى بكه حرز بازوى وفاق وموالات
وتميمه گردن حسن اتفاق ومؤاخات اولديغى دولت عليه قلمرولرندن نظم بساعت يكم سعادت از وبرد
اختر بطالعى كه تولد بود كند تقويم نثر بهترين ايام خير وخجسته ترين هنگام گيتى فيروز
معسكر همايون نصرت مقرون اولديغى ايساقجى مقامنده مبعوث اولوب وفيض بخشى مسعود اولوب طرف
عميم الشرف خديوانه لرينه اولدوغى ونور اخلاص ووداد وتهذيب مذهب ملت ووقوع بولدوغى توافق
واتحاده بناء لوازم آداب تعظيم ومراسم اسباب تكريم ايله سطور سراسر سرور مكارم نشور
امرار نظر معالى وجواهر معانى بشارت مبانيسى گوشنده سمط ادعا قلنوب ترويج دين مبين وتقويم
سنن سيد المرسلين بو وجهله خدمت ايدر صاحب همت والانهمتلك ظهورى امد مديد وعهد
بعيددنبرو منظور منتظر وبو امنية منزاياى خواطر اصاغر واكابرده صورتنما وجلوه گر
اولمش طبيعت نصفت تخمير جم جاهى حيث موهبت سمتيرى شاهنشه مركوز اولان مايه ديانت
ودرايت آثار كفايت وفتوت مقتضاسنجه خيريت جبلت مستوجب المعرفة ومصدر بر وسعادت
مظهر رشد وهدايت اولديغى بديهى مؤيدنزده مقدر ومقابلة احسانينكزان جناب مبانزنه سرير ارلى

دوستلق نامه

اولنقليايدم بو نامه

آراى مملكت ايران دخى ذات آمكارم نشان مفاض عنوانلرينه مسخر ومسير اولوب وجود ابهت نمود ايله بيلك
حالا زينت افزاى تخت كيان وفرمان فرماى ممالك ايران اولدقلرى مبدء منه بجانبين جنسنه
ظهور ايدن موهبت نصرت وفيروزى منتظم ولترجمة انا فانا سجود شكر واجب الوجود ايله دوام دولت
واقبال روزافزون وترقى اسباب مجد واجلال حارث مرهونلرى دعواتنه بخصوص البال مداومت
واشتغال وتنزيغى في اشناهدر بالخصوص افخم سلاطين عظام اعظم خواقين فخام رافع ايات جهاندارى
جامع ايات نصفت ودينداری موطد قواعد شرع قويم محمدى مشيد دعائم قانون مستقيم احمدى
قوت قاهره شرع بخشى دل ودادينى بازوى رشد واستعداد ... وملت بيضا صبا وجه شريعت
غرا نفاذ دودمان سلاطين عثمانى خلد الله خلافته صدر نشينان مسند گيتى ستانى مغيث
الاسلام والمسلمين معين الملة والدين مجهز الغزاة والمجاهدين مرغم انوف الكفرة والمشركين سلطان
البرين وخاقان البحرين خادم الحرمين المحترمين شوكتلو قدرتلو مهابتلو قدرتلو پادشاه اسلام پناه
وشهنشاه شهامت دستگاه لا زالت شموس اقباله منصرفة عن الزوال ما برحت بدور اجلاله
طالعة عن مطالع الكمال حضرتلرينك ضمير الهام سمير ملوكانه لرى بو حالت منتظرة موعنى مستغور
اولقلمه مثرات صفا مفرى طبع همايون خسروانه لرى زيادة عن الغير محلا وصور سرور ما بحصور
اولدوغى وبو كيفيت مرام انام وكام اهل اسلام اوزره بو صورتنك ظهورى اتحاد قلوب جانبين
واتفاق آراى طرفينه وسيله اصيله وذريعه جليله ايدوكى كالشمس فى كبد السماء اكبر جهت ظاهر وهويدا
ومتبادر واجلا در لكن بو گونه يگانگى دين ومذهب وتوافق ملت ومشربدن نشأت مرجحات
واواصر مصافات الى الابد تابد واحكام وجملة اعلان وافهامى جون جانب عطوفت مآب ملوكانه
تقبل واسعافى التسعا اولنان مواد مستلزمة الاتحادى سفراى سيد داراى ... وموجى الهام ايله
فرستاده مادى اقبال ميعادى ايچانبلرى قلنان نامه همايون موهبت مقرونده دعا ناملر حضرت شيخ الحكومكى
ودقيمه اخلاص ختامه مخلص دوامى معطا ايسنه درج وتسطير اولنوب اوجمام طرفندن خان
وعنوانه لايق نظام سامانه موافق وجهله تتميم وتنسيق ولوازم صنوا بطى تأكيد وتوثيق وتنوب
ماده ظاهر دركار اولان محاذير واعذارلرى قبول وتسليمى شيمه رشد وانصاف شاهى شنشه
كيات اتصاف دولت شاهنشه جوانه قلنمغه مقصود بالذات اولان تانق موالات اسباب دوام
واستحكامى اكرچه پذيراى تسويه ختام وطوبى معهذا بعض اغراض نفسانيه واماني مكاسبدن
بناء صحابه كرام خير الانام حقلرنده اهالى ايراندن مألوف اولدوغى اقوال ناشايسته وافعال نابايسته
كنزورى منع وترهيب وتهذيب مذهب شريف سوق وترغيب ايله تشييد والتحام مبانى دوستى
وتأكيد انتظام اركان سعادت جم جاهيلرى على ممر الدهور متزايد ومتوافر وبارگاه شهامت دستگاه حضرت
على كر الشهور وفور اقبال واجلال متوارد ومتكاثر اولمق همت والانهمت قاآنيلرينه روح
دين وملت وجود مسعود خديوانه لرينه انتاج ملك وسلطنت دخى مطلوب همايون خسروانه

ومرغوب طبع صفا مقرری مکانه اولوب و بو کیفیتده حسن صورت ملازمتلری خاصة دربار هند فغفور پایه‌لرندن
جانب فیض جانب جناب شاهی‌یه برو زبر درایت سمیرلری تنسیر و ارسالی ایله مشاهیر علمای اعلام و فضلای
ایکی صحابه حسب و دیانتدن الزقلو ایضا و اسرارینه منوط اولدیغنه بناء بو اتحاد و اتفاقدن علی ما هو المراد
اتساقی سیاقنده جانب مکارم مقانب خسروانه‌یی بالمشافهه دخی جلوس میمنت مانوس شاهیلری تبریک
و تهنیه‌سی اتمام تأدیه ایچون کاتب کشف طلب حضرت جهانداریله نیچه مدت تدبیر و ملازمت جلیله خدمات
جمیله ایله کامیاب و اعتقاده ابتهالی مستبین اولمغله رتبه علیای وزارت ایله دخی شان و عنوانی ترفیع و قدر و
ایالتی احسانیله منشور اعتباری توقیع اولنان وزیر مکرم سعادتلو عکرمتلو ایالت پیرا مصطفی پاشا
حضرتلری و بالفعل امین شریف فتوا اولوب اناطولی صدارتی ایله مبجل ممتاز اولان سماحتلو حاجتلو
شریعتنما عبدالله افندی و سابقا امین شریف فتوی و حالا دار النصر و المیمنه محمیه ادرنه مولویتی
ایله موقر فضیلتلو فاضلتلو حکومت پیرا خلیل افندی دخی عسکر دربار موهبت مدار خسروانه‌لرینه و فد
اولنق اوزره تخصیص و تعیین ایله طرف اخلاصکاریمزدن دخی افاده مقاصد وفاق و اتفاق و اتحاد
و ابانه ماثر مخالصت و وداد ضمننده اشبو رقیمه موافقت مواد کشیده سلك مواد و مشار الیهم
ایله درگاه سپهر اشتباه شاهانه‌لرینه ایصال و انفاد اولنمشدر بعون الله الملك المتعال حوزه محروسه شاهی
وجهه فانوس جمع هیکر ورودی ایله تشریف فاتحه آمال اولوب مشار الیهم طرف قبیر الشرف حضرت خسروانه‌دن
باذ و تذکار و تنبیه و استعار اولندیغی اوزره تسلیم و قبول عهود و شروط دائر کیفیاتی و سائر مراسم و
لوازم تبریك و تهنیتی بحذافیرها مقتضای ادب و مبتغای سلاطینه منبع الجناب اوزره بعد الاداء
بروجه تحریر رو جاها و شفاهیا دخی تقریر و تفهیم اهل الاحالات موجبة المصافات علی وجه الاحری
الابقا و جرافقد قدر ینصرهم طرف باهر الشرف قاانیلرنه دخی تصدیق و امضا و اسطة العقد دیانت و دوا
و امامت سبحه نظم اهل سلطنت اولان حالاتك تتمیم و اکمالی ضمننده ذاتهم البهیه مقتضی الاحوال
و منشرح البال عتبه علیه پادشاهانه جانبنه اعادة و ارسالکریله فیما بعد مراتب اتحاد جانبینده
نسایم آرامش و آرام گلزار احوالده مزارع آمال انام و زمانه اولوب [illegible] عالمیان عنان امرنی
و پای همت و رکاب [illegible] اولدقجه مکابر یکانکی و اتحاد و اواعد و توق و عمادنی برجهله
مبرم و محکم و اواخی مواخات و ضوابط موالات بر طرفه مؤکد و مستحکم اولنه رق و دهور و مرور
اعوام و شهور ایله خلل پذیر اولمیوب طرفینده وسائل و ذرایع مصافات و وصایل و شواقع
مواسات متوالی و متتالی اولمق خصوصلری مقتضای شیمه کریمه شاهی و مبتغای سجیه مرضیه
فتوت پناهیلری ایدوکی تعریف و تعبیر و تحریر و تخبیردن مستغنیدر باقی هیبت [illegible] پناه اقبال و اختر
عالم فیروز اجلال منشرفه دولت لایزال و افق حشمت [illegible] طالع [illegible] تابان و لامع
و درخشان باد بالنبی و آله الامجاد و صحابة الاخیار من المهاجرین و الانصار

سماحتلو شیخ الاسلام افندی حضرتلری طرفندن شاه مشار الیه یحیی خان ایله ارسال اولنان

اولنان مکتوبدر بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی نور قلوب العارفین بنور العرفان و ارشادهم
الی ما یحبه و یرضاه حیث وفقهم لترتیب الادلة و تهذیب البرهان و تشیید ارکان الدین المبین بارسال
رسله مبشرین و منذرین له الملك و الملکوت و هو الحی الذی لا یموت یؤتی ملکه من یشاء و یتم امر دینه
بمن یعتنی بشانه من ذوی الربانیة و النبوة و الصلوة و السلام علی من ارسل رحمة للعالمین محمد الذی
ارشد امته الی شارع الشرع بالکتاب المبین و هدی الانتظام شمل الانام و رغب اتباعه للوفاق المنتج لتقویة الاسلام
و علی بررة الکرام و صحبه العظماء الاعلام سیما الخلفاء الراشدین و ایم الدین المبین المرسوم اسماؤهم بصفحة
القلوب بعز جلی ابی بکر و عمر و عثمان و علی رضی الله تعالی عنهم ما تزال الاصحاب و [illegible] المرجو منهم فی
شفاعتهم لکافة عصاة المؤمنین یوم الحساب و بعد ما شرف الکتاب [illegible] الملك المنان بشارة
الجناب بلوامع انوار الصلوة علی من نسخ به الادیان المعروض الی العتبة الملکیة العظمیة و السدة العالیة
الشاهیة الکریمة [illegible] من افتخر به الکراسی و التیجان و ارتفع بغرایب حوادث هذا الزمان الذی فاق
فی الآفاق بآرایش السیاسة السلطانیة و نصب الویة الوفاق باثارة [illegible] النبوة فی ممالك
الوسیعة الایرانیة بالعنایة الجلیلة الربانیة درة [illegible] الرصانة و البسالة غرة جباه الجلادة [illegible]
مزین ارائك العز و الاقبال مشید ارکان المجد و الاجلال محیی مراسم السنة السنیة ماحی رسوم [illegible]
و البدع الدنیة مقیم منار الدین بعد اعوجاجه معید وفاق المسلمین الی الاصل منهاجه یعنی به الملك الاکرم
و السمیدع الاجل الافخم سلیل الجرثومة العز نسیل الدوحة التی تفضل بها الدین و الدنیا جمال الاسلام
و المسلمین نیر مصالح الادم شمس فلك المعالی المعظم نجم الادهر القاآن الاکمل الاعظم جعل الله مبانی دولته رفیع
الارکان و دعائم سعدها [illegible] البنیان و افتخر بعزایمه عیون الاسلام و المسلمین و امر بشکائمه رواتق اعلا
الدین هو انه ورد السفراء الکرام بجاه ارباب الشئون و الاقتدار و الانجام الی عتبة سلطاننا
الاعظم خلیفة الله فی العالمین [illegible] لامام الانام [illegible] المفتخر باقامة دین الله
الی قاصی المغارب [illegible] عزم [illegible] السلطنة النافذة احکامها فی الآفاق [illegible] مالك
ممالك الاقالیم بالارث و الاستحقاق ظل الله الوارف علی اطراف البسیطة و الارض غوث الذی اکرم
باشارة انا جعلناك خلیفة فی الارض معین الاسلام و المسلمین مجهز الغزاة و المجاهدین العتبة
العثمانیة واسطة عقد السلسلة الجلیلة الخاقانیة سلطان البرین و خاقان البحرین اسکندر
ذی القرنین خادم الحرمین الشریفین حامی البلدین المنیفین فی النعم کهف الامان للامم لا زال
حدائق دولته الشاملة متناسقة الاغصان و استحکام معدلته السالمة متناسقة الاستحکام
فبلغوا الی الحضرة الخلیفة ما شرفوا بحملها و تانسوا بنقلها من المخاطبات السلطانیة و المفاوضات
القاآنیة ما تقربه الاعین و تلذ به الانفس من جملتها الالوکة البهیجة و المسعودة الکریمة الی
هذا الداعی من ضمیم البال لمن هو شمس سماء الدولة و الصولة و الاجلال فتلقیناها بکرایم
الآداب و جنینا منها نور العیون و حبور الالباب فاذا فیها ان تلك الحضرة ما عطف

عنايته الباهرة وصرف جل العظيم الى دفع البدع الردية ونصب رايات السنن السنية حتى وفق الملك المنان
الى ذاته الواضحة البرهان سلطنته بممالك العجم والايران استسعد بنواب تلك
الدولة البهية من طرف الحضرة الخاقانية العلية دامت شرافة اقبالها وبعث على دار كرام اجلائها
بتقبل امور مفاوضة منها ما يتعلق بنظام الدولتين من اقلته المعتمدين من الجانبين واطلاق
اسارا المسلمين من الطرفين وتيسير امير الحاج من جانب تلك الحضرة فتساعد بها حضرت
سلطاننا الاعظم بعد المشورة مع امناء الطرفين ونجباء الجانبين المامورين بمكالمة
المصافات وتسوية الموافات على وجه الاليق للدولتين والطرفين الاوفق للسلطنتين
على ما اشير الى تنظيمها وتقيدها في المفاوضات الصادرة من العتبة العلية الفاخرة
الواردة الى ساحة تلك الحضرة البهية ومنها ما نووه اليه من تقرير مذهب الامام جعفر رضي الله
تعالى عنه خامسا وتشريك مقلديه في ركن من اركان بيت الله الحرام مع سائر المسلمين فمن المعلوم
الشريف القاآني ان سادات اهل السنة من قديم الزمان الى هذا يقيمون الصلوة المكتوبة
بالجماعة في المسجد الحرام مقتدين الى احد الائمة من اصحاب المذاهب الاربعة المعروفة في الاركان
المذكورة وتقرر هذا الوضع حتى صار لاهل السنة والجماعة في تلك البقعة المكرمة دامت
مشرفة معظمة لم يتصد الى تغييره احد بالحطة والزيادة جعلنا الله واياكم من الذين اذا احسنوا
لهم الحسنى وزيادة فلو غيرت هذه الطريقة المسلوكة بين الفرق الناجية المبشرة بالخلاص من
النار الحامية لادى الى الاختلال والفساد الممنوعين شرعا وهذا القدر كاف واف ادبا
لامثالنا من اعتنى بشانه الافراد من عظماء الملوك الكبار الذين يجلي عندهم خفايا الامور كالشمس
في واسطة النهار واحالة تفاصيل معاذيره الملكية وبعض الشرعية ايضا في مراسلات الدستور
الاكرم والوكيل المطلق الافخم انجح الله مطالبه واعلا مناقبه فالمرجو المامول بل المجزوم المسئول
من الشيم العالية القاآنية والنصفة الجلية الغالية السلطانية ان يسعد بما يستوجب رضى
الملك العلام ويستلزم يوم القيمة شفاعة سيد الانام كما اشير اليه في المفرقة الجليلة والاذكية
الكريمة الجميلة بان يكمل امر المصافاة ويتمم رسوم الموافات الجالبة الرفاه للامة والحاذية
الاسلاف تباع الائمة على ان الزيادة التي ذكرتم ليصدق بها تلك المهجة والكتابة وفقها
حتى قام بها الدين وتنور الخ لتندرج عن الاختلاف بين المسلمين وتحيد عما يؤدي الى الاختلاف فيما بين
الموحدين و الصواب بالدعوات لاتمام شوكته متحيزة والاستدعا بالثنا وعلى حسن صنيعه الكريم متميزة
نسئل الله الواهب لنا ان يصون الطرفين عما يفضي الى ادنى تخالف الذي ابتهج بالاسلام وتبتهج
بنور ظهوره عامة الانام من قيام تلك الذات البهية بتسوية الامور السلطانية والملكية فامر
بهنائه السرور ويستبشر بجنابه الجمهور وبعد ما سلم وهنا ذلك المرام حضرت خليفة الله سلطاننا
الاعظم لا يبقى احد في هذا الباب محل تبريك وتهنية لانه ليس وراء عبادان قرية هذا الوزير المعظم

المعظم حضرت مصطفى باشا وصدر ناظري المولى المفخم جناب عبد الله افندي قاضي دار السلطنة محمية ادرنه
المحترم المكرم جميل افندي المستغنون عن الالقاب بكلهم كتبا ارباب الالباب عسوص جانب الجلالة
العظمى اعز الله انصاره وادام شوكته وخلده لاتمام مراسم التبريك والتهنية وايكال لوازم المصافاة
والاتحاد والتسوية وصواهين ما بتشرفوا تلك الحضرة بعيدا ان يودوا ما يوجب المشايخ
والنظر ما ان يقيدوا في الامر المذكور المعاذير الملكية والمحاذير الشرعية الى الوزير المعظم الموفق من قبل
الله بالدراية والنصفة والانتباه ان توجهت الخواطر الكريمة الى السؤال عن تلك المراسم
الفخيمة والمولتان المشار اليهما من اعلام علماء الروم وكارم النحارير ذوي الفهوم فالارادة الملكية
السلطانية والشيم الشاهنشاهية القاآنية اولى لان يترجب هولاء بترهات الديانة ويتوهلهم بمناقب
الصفوة والامانة حتى يعادوا باتمام الامال العتبة التي هي محط الاقبال والاجلال بمنه
تعالى باحسن التوفيق وهو نعم المولى ونعم الرفيق **مكتوب مرقوملك ترجمه سيدر** ملك المنان
اولادن مستعان بلك حمد وثناسي ايله لسان بيان تشريف وناسخ اديان ودين رسول ثقلين قادر
صلواتي ايله جنان عرفان تنوير قلندقدنصكره من افتخر به الكراسي والتيجان واندفع بعزايمه حوادث الزمان
الذي فاق في الافاق الرياسة والسياسة السلطانية بنصب الوية الوفاق باثارة السنن النبوية
في الممالك الوسيعة الايرانية بالعناية الجلية الربانية دره اكليل الاصالة والبسالة غرة جباه
الجلادة والجلالة ممهد ارائك العز والاقبال مشيد اركان المجد والاجلال مجري مراسم السنن
السنية ماحي رسوم الاهواء والبدع الردية مقيم منار الدين بعد اعوجاجه معيد رواق المسلمين الى
اصل منهاجه يعني به الملك الاكرم والشجاع الاكمل الافخم سليل الجرثومة العز النسل الدوحة
البيضاء بهاء الدنيا والدين جمال الاسلام والمسلمين منتظم مصالح الامم شمس سماء العجم الاعظم
القاآن الاكمل الاعظم جعل الله مباني دولته راسخة الاركان ودعائم شعوبه وتجربته ثابتة
البنيان حضرتلرينك عتبه عليه عظمي وسده ملكيه كريمه لرينه مانى الكمال داعي صداقت اشتمال
بو وجه اوزره عرض واجمال وتنوير ايدرك سلطان الخافقين اكافل مهام الانام بالمشرق المفخم
باقامة دين الله الى اقاصي المغارب بخطوة خالصة وعزم ثاقب جالس سرير السلطنة الناقرة
احكامها في الافاق ممالك الاسلامية بالارث على الاستحقاق ظل الله الوارف على طول البسيطة
والعرض وعونه الذي كرم باشارة انا جعلناك خليفة في الارض معين الاسلام والمسلمين
مجهز الغزاة والمجاهدين باسط العدل والانصاف قابض ايدي الجور والاعتساف شمس
الدولة العلية العثمانية واسطة العقد السلطنة الجليلة الخاقانية سلطان البرين وخاقان
البحرين ثاني المكنون ذي القرنين خادم الحرمين الشريفين حامي حدود المسلمين ولي نعم كف
افاق الامم لا زالت حدائق دولته النامية متناسقة الاغصان واحكام معدلته الكاملة
متناسقة الاشجار حضرتلرينك بيلدر دربار عظمت مدار سلطانى وبارگاه خلافت اشتهار خاقانيه

جانب اشرف شاهی طرفندن دیانت پناه هیچ بزدن اربابی سیوف واقلام افهام ملک بخشانی اولوب سفر
کرامیری وساطینه وارد اولان مرشدان فاتیری عتبهء علیهء ظل اللهیه بجو التسلیم داعی
خالص البال خیرخواه ولاسیما ایلرینه اولان کرمنامه دیانت علوملری دخی بقا جوک دوتکریره تبلیغ
وایصال مطاوی بستنه مندرج جواهر حکمت نظام مطاهر هذیونه اری نور باصره مباهاتی مزداد
وقالب افراحی شاد وشادیانه ایلمترر نامه نامی شاهی وقلمی قلمی دخی دیانت پناه هیچ بزدن ایراد
بیوردیغی اوزره نوب کرامیلرینک عنان همت زمان عزیمتیری ایران زمینه حیادت اولان
بدع ردعیهلرینک بونلری اقدام دفع ورفعنه مصروف وسنن سنیه نبویه رایاتی نصب وارتفاعنه
معطوف دیوسینه جیبده ایرات فرمانفرمالغی ذات نصفت سمات خدیوانه وبازکی بساط
خسروانه لرینه باتفاق الوزرا وسوق الثوقی احسن وتفویض تعیین قلندیغی اثناده دولت
علیه وسلطنت سنیه لرنامت شرافت اقبالها ونمت علی الادوار کرامت اجدولها طرفندن بعض
امور معظملرک تقبل وتنظیمی استعداد بیورلمغه مواد مرقومه ملکه دائر اولدیغی خصوصلری دار
السلطنتمز جانبندن بر معتمدلری اقامت ایدرلک وطرفینه ولادن اساری مسلملرک سبیلی
تخلیه قلنمق وحجاج ایرانک اوزرلرینه طرف حضرت شاهنشاهی امیرالحاج نصب ایلدکی بو وجه
اوزره حجاج ایرلری امدنشرا تملک خالی بنی مکالمه فامور امنا طرفینی تحیا جانبین شان
وشاندار دولتیه لایق وجه اوزره ترتیب تسویه قلوب احسن الرضاء دخی اذن کمالیو حضرت
جهانداری ارزانی بیوردیغی عتبه علیه فاصرهلری جانب صفوت خدیوانه لرینه صادر اولان
نامهء همایون شهنشاهی بتفاصیلات موهبت مقرون خدمه فتنناهید معروض هانه لری بیورلدی
اماجعفر صادق رضی الله تعالی عنه حضرتلرینک مذهب خامسا تقریر ونوب مذهب مرقوم مرضی
دخی ارکان بیت الله الحرام برر کنده مسلمین ایله تزیین قلنمق خصوصی دخی یاد بیورلمش ضمیر
منیر قاآنیلرینه خفی وستیر اولمیان امور دندرکه قدیم الزماندن الی هذا الآن سادات اهل سنت
صلوة مکتوبی مسجد حرامده جماعتله قلق مراد ایدرکن مذاهب اربعه معروف ائمه سنیه دن
بر امام اقتدا ایله ارکان مذکوره دن بر رکننده ادا ایده کلوب اهل سنتک ادای صلوتلرنده
کیفیتری بو منوال اوزره الحق جسید وضع مذکور نیجه یوز ییلدن برو بو وجه تقرر وعادت
دخی بقعه مکرمه متبرکه ده بو وجه اوزره حرکت اهل سنت وجماعتک اشعار منقبتی ولغله
بولنه دل برفرد زیاده ونقصانی ایله بو خصوصده تغییریه تصدی مکری معلوم حضرت شاهی
ومقبول جناب کیایت پناه هیچ اولمدیغی یقین وتقرر جعلنا الله وایاکم من الذین
احسنوا لهم الحسنی وزیادة نارهامیه دخی بولنمز خلوصی ایله مبشر اولان فرقه ناجیه نک
بوقرار معتمد نبرو مسلوکه اولان طریقه مرضیه مذکوره فرضا تغییر ولنمق لازم کلسه
بو تغییر شرعا ممنوع اولدن فساد واختلاله موءدی اوله جغی محتاج اولدعیا علوک کبار حضراتی

حضراتی که امداد سماوی ایله قدر ومنزلتلری بالغ اوج افتخار دراندر ایله بو جود وبقای دولتلری منتج
دیانت ومنقبت اولنمغه کوره مراعاتی واجب اولان مراسم ادابه بنا خصوص مرقومک واقع
محذوری شرعیه سنک بو مقدار لیک بیان ایراد ایه مرضی کافی وافی وترتیب تفصیل معاذیر
ملکیه وبعض شرعیسی دخی دستور اکرم وکیل مطلق افخم الحاج الله مطالعه واعلی منافعه حضرتلرینک
ساحه حضرت شاهی اولدیصد اقتنامرینه حواله قلنمغله حقیقت حال وتفصیله مافی البال دیانتن
و دراست شاهانه لرینه روشن وهویدا بیوریلو بشیم علیه ثانیه نصفت علیه عالیه سلطانیه
مرجو جمیع مامول بلکه مجزوم ومسئول واولن بیورلرکه مشرفه جلیله ولوکه جمیعلرینک اشادایلوب
اوزره حضرت رب العالمین مراضی شریفه سی ویوم القیامه ده رسول الله علیه السلام ملک شفاعت
منیفه سنی سبب ایجاب ایدرحالته مساعده قلنه دق بین الدولتین المعظمتین درمیان اولان امر
مصافاتک اتمامی ایله تنظیم رفاه حال امت وتتمیم الفت ایمانیه اتباع ائمه هدی والدین نهمت شهریاری
معطوف ومصروف بیوریلوب بالخصوص بارتوفیق حضرتلری عزشانه نلک اوذات الهمت معانی
تزیین ایلدکی امانت ودیانت وموفق اولدقی اقامت سنت سنیه وسلیم حبیبی اولان درایت
وکیاست بین المسلمین والموحدین اختلافه موءدی اولور حالتلرک مجانبت ایدرب الفت واتحادی
مقتضی اولدن کیفیاته رغبت اوزره اولدیغی غنی عن البیاندرکه چونکه قلوب ارباب انصاف
انامک سنتک تریر عیسنه متحیز واهل السنه اصحاب عرفان بکوت ظهور ایدن حسن صنیعلری
انتینه کشف متمیز والمنیر قلوبهم واهب التألف اولا حضرت خداوند بیچون امیدعا
اولنور که ادنا بخالفه موءدی اولدجاته تمادی طرفینی مصون ومحفوظ ایلیه ذات عارفت
ممارست خدیوانه لرینه من قبل الله العلام موفق وبکام اولدقلری تسویه نظام سلطنت
وترتیب امور دولت وسیاست نور اسلوم املری ایله بتنجح عام انام ظهوری ایله حکم ومنهج
قلنمغه اکرچه بو مرتبه ایله عالم افراح ومسرت اباد ان وجمع مسلمین خرم وشادان اولنور فکر مفرز
الحق بو کونه مرامن خلیفة الله علی الانام وپادشاه کردون پناه اسلام ایدالله دولته الی یوم
القیام حضرتلری امر تبریع وتسعی داد وتتمیم بیورد قلرینه صکره طرحای کلام قالب
ولیس وراء عبادان قریه متلی ایله اکتفا ونتیق خصوصی الیق وحری مشاهده اولنمغله
اوبابده خیر الکلام ماقل ودل ایله اکتفا ولنمز الحاله هذه دربار خداقمدار عتبهء الکبرا
اقتدار اعز الله انصاره وادام شوکت وفخامه جانبندن اتمام مراسم تبریک وتهنیه کمال
لوازم مصافات واتحاد وتسویه ادا وبقا سیجون مستغنی عن الالقاب بجناب
اولو الالباب اولان وزیر معظم مصطفی پاشا حضرتلری وصدور انام طی الموالی المخالف
عبدالله افندی جنابی دار السلطنه محمیه ادرنه قاضیسی المولی المکرم خلیل افندی طرفدن
وانفس شاهانه لرینه مامور وتعیین بیوریلوب ساحه مکارم ماء جاه مشهور ارینلری ملاقاتی

شرفن احراز ایدکلرینه خواطر کریمه مراتب مذکوره فتحیمه دن سؤال و استفسار متوجه بیورلور ایسه
امر مزبور حقوق معاذیر ملکیه و محاذیر شرعیه دخی من قبل الله موفق اولدقلری درایت حکمت
و نصفت و انتباهلری معرضنده عرض و افاده خصوصنده و شان و عنوان هر بواننده امتیازی
موجب حالات حسنه اوزره ادای رسوم تبریک و تهنیه توصیه قلنمشلر مومی ما مشار الیهما
ایلچی الحاوی ذوی الفهوم و اعلام علمای رومدن اولوب جمله‌سی نامور اولدقلری امر
وفاقی خیر ایستاق آینینه ادای سلطانیه و مرآت ضمیر حقایق‌نماسی صور تنهای قبول
بولمغن مشار الیهم حضراتی دکت درایت و دیانت ایله ترحیب و تشریف و تعظیم
و مساعی صفوف و امانت ایله تأهیل و تلطیف بیوریلوب محط اقبال و اجلال اولدینی
علیه سلطانی و سنیه خاقانی جانبینه اتمام آمال ایله اعاده و ارجاع قلنملری
شیمه کریمه حضرت شاهی و شنشنه نعیمه جناب جم جاهیلرینه الیق و احری اولدیغی امر
درایت انتماده‌ر شمدلله تعالی باب التوفیق و هو نعم المولی و نعم الرفیق **طرف همایونی**
جهانداریدن سعادتلو ایلچی پاشا حضرتلرینک نادر شاه جانبنه خاصه
و جاهاً عرض و افاده ایده جکی محبت آمیز در طرف شاهیلرینه مألوف اولدیغی ناو همایون
ملاطفت مشحونیه رسم مألوف اوزره درج و تضمین اولنان تبریک و تهنیه شهنشاهی
سلطنت بلند بالشقه شوکتلو کرامتلو پادشاه عالمیناه حضرتلرینک طرف اشرف قا اینلرندن
اولاد الجواب اختصاص ملوکانه‌لرینه بنا و جاهاً و شفاهاً دخی مخصوص تبریک سلطنت
و تبلیغ سلام و تحیت مراسمی اداسیه بو قولکزی مأمور بیورمشلردر سلام و دعا عاریه‌ایدرلر
و مبارک خاطر خطیر شاهیلرینی سؤال و استفسار بیوررلر و لسانا و خاصة بیشکاه
جم جاهیلرینه عرض و تقریر ایتدکلری اوزره قوبیلرینه بو کونه تنبیه و تلقین بیورمشلردرکه شاه
حضرتلرینک ممالک ایراندن رفع بدعت و تصحیح مذهب و ملتده ظهور ایدن حسن همتلری حق
بودرکه مقدما ما بینده بالاقتضا وقوع بولان ماده کدورت و برودتی بالکلیه صفو و محبته
تبدیل ایتمکله بو همتلرینی ملاحظه ایتدکجه بو ما فیه ماطرف قاانیلرینه اولان میل و انجذاب مزدادی
و مقتضی دولت عثمانیه بو باینده خاصه طرف ملوکانه‌لری و عامه و کافه مسلمینی مسرور
الفؤاد بیوردقلرندن ماعدا کندو حقلرینه دخی ذخر آخرت اولمق اوزره ارواح صحابه
کرامی خشنود ایتمشلردر زیرا دخی بو مقابله جنابلرینک براد معنوی اتحاذ ایتمشلردر انشاء
الله تعالی فیما بعد میانه مزده صورت بولان وفاق و اتحاد ایسه بوکونه متانت و استحکام
ویره که ربع مسکونه اولان بالجمله ملوک اسلام و نصارا کمال اتفاق و ائتلاف مزی
دینلکی جد ایتسونلر دول عظیمه اسلامیه‌دن ایکی دولتین تألیف و توافقی اسلام
قوت و شوکتنه باعث و ملت کفرک ضعف و شکستنه بادی اوله‌جغی امین انشاء الله

40

الرحمن بوندن بویله قیلا و قالا برابر یکدیگر ایله بو وفقت و مؤالفت جهتیله دکفره منکسر قهمت
اولمیه و بعد الیوم سابقده اولان تکلفات و تعصبات بالکلیه برطرف و المغم طرفیندن
دائما رسل و رسائل منقطع اولمیوب جانبینک کرکی تجار و کرک زوار بی غائله و تکلف
ایاب و ذهاب ایلسونلر و الحاصل میانه‌مزده اختلاف مذهب و نیت هالنلری برطرف اولدیغی
کبی اختلاف دولت و مملکت کیفیتی دخی معنی برطرف اولوب دو نیتین دو واحده و مملکتین
مملکت واحده حکمنده اولمق وجهیله اوزره عقد روابط الفت و محبت ایدلم دیو بیورمشلر
و چونکه دو نیتی دولت واحده مرتبه‌سنه شاه حضرتلری دخی برادرلرینک حکمنه اصعاد بیوردقلری
حسبیله اولطف قدرتکل نظام و استحکامی مطلوب و مرغوبمز اولمغله کرک کندولرینک ثبات
دولتی و کرک ایرانک قاله نظام و فراغی بابنده نیت و عزیمتلری هر نه ایسه بیدر یغ قائم
خصوصلرینه کیفیتی خاصه طرف همایونمزه تحریر و ایلچی و کیل مطلقمز و ساطتیله حضور همایونمزه
عرض اولنمق مطلوبمزدر بو طرفدن اقتضا ایدن حاله کوره اسعافنه تعلق و تعامل و همت
و برلمک مصممدر دیو نطق همایون بیورلشدر **بو دخی عامه اولان تنبیه و توصیه همایون حضرت**
ملوکانه‌دن ایران شاهی فلک جاه نادر شاه حضرتلرینک ساحه اقبال و اجلاللری بتولی ایله
شرفیاب اولدیغکزدن سلطنتلری تبریک و تهنیه سی تمام اولدقدن صکره بعد الاداء طرف همایونمزدن
استعداد اولنان مواد کبعضیسی و تنبیه وفق اولمق وجهیله ترتیبی و تفصیلی قریبا
ملوک اسلام بینلرینده جاری اولان عهدنامه‌لره قیاسا مطویه قلنمسی و تفصیلی همایونمزه
اشارت اولنمغله کرک ترتیب و انشاده وجه محرر اوزره اولمق خصوصلری کرک مطوی قالمسی
اقتضا ایدن ماده‌لرک طیتی جانبلرینه طرفت هیئتلرینه سؤال و جوب توجهی اقتضا ایدرسه
همایونم موجبنجه تلقین اولنان محذورات شرعیه و معذورات ملکیه جملگی سزه بالاتفاق لوازم
ادبه اوزره بیشکاه قدر آشیانه شاهیه تعرض اولنه و خصوصا حرمین الشریفین اکرچه
داخل حوزه ملک و سلطنتمز اولمغله دولت روز افزونمزه شرفیاب و خلافه للدعنوانیه کامل
الانتساب المستندر لکن اول مقامات مبارکه‌یه تعلق تام و اختصاص خاص بیورلدی و ایراد
نادیا و تیمنا حاکم تعبیرندن اجتناب و اینجی خادم عنوانیله اظهار شرف انتساب الحق و اب
قدیم و قانون مستمرمز اولمقدن ناشی حرمین محترمین شرفهما الله تعالی ساین ممالک محروسه‌مز
جاری و دائر نیس احکام همایونمزه ایکی قطب ثابت مثابه‌سنده اولوب مجرد تشاریف خاصه ایله
ممتاز و مستثنا اولمغله انده دائر حصوص علی حالها ابقا حظوظ زیاده ایله تصرفدن القا
اولنمق هر خانداننک شانخی ادرکانمزه از قدیمدن عادات اولدیغی دخی حسن تعبیر ایله ادا
المتوقع بو وجهه اوزره تکمیل حصافات و مواخاته بعد القیام تمام مرام ایله عود و انصرافه
اهتمام ایلیه **حالا ایران شاهی نادر شاه قرنداشی آذربایجان سرعسکری اولان**

مقرب خاقان عبد الباقی خان جنابی ابراهیم خان افندی ایلچی عبد الباقی خانه کلان فارسی مکتوبک ترجمه سیدر
همواره کامرانلری دوچندان لی ایله فائق دعوات نزده صکره رأی کرامیلرینه انها اولنورکه مقدما
شاه حضرتلری فرمان بیورمشلر ایدیکه ایران و اذربایجان تجاری رعایاسندن بوندن اقدم واقع
اولان انقلابات اثناسنده متفرق و پریشان اولنلره طرف دولت علیه دن رخصت و استمالت
و یرلوب وطان قدیملرینه ایوا و اسکان اولنلر بولنورلر ایسه تجوید و خاص طرفلرینه رعایاسندن
مسند و امنیتی وفراغ ایام اختلالده وطن مألوفلرندن حرکت و روم ولایتلرینه توطن و اقامت
ایتمشلر بوکا بناء وشاه حضرتلرینک جنابکزه توصیه و سپارشلری اوزره جنابکز فرمان و
اصدار ایدوب بونجلری اهالیسنک نافق ورقه اخلاص موکنیمز انکات مرقوم رعایاسندن بر فردینی
تأخیر و تراخی یه رخصت و یرمکسزین وطن مألوفلرینه ایوا و اسکان و تمکین تأیید اولنه و بوندن
ماعدا قدیم الایامدن ایران تجاری بو دیاره الدقن خط همایون موجبنجه مثلا یوز نفر تجارده طقسان
طقوز نفری فوت اولوب بر نفری قالسه مترکلرینک اموالی باقی قالان بر نفره دفع و تسلیم و
کمرکجیان و بیت المال جیان طرفلرینک مداخله و تمامی خصوصی دستور قدیم ایدی ظاهرا شمدیکی
حالده اول قاعده متروک اولوب بومقوله فوت اولان تجار اموالنی ضبط ایدرلرایمش بوخصوص
دخی ضابطه تحتنه ادخال و دستور قدیم اوزره استحکامنه دائر مجددا خط همایون شوکتمقرون اصدار
ایله باعث آبادی مملکت و موجب زمان رعیت ولور حضرتنده اهتمام ابکیز مکتوب مرقومه
جواب ولمق اوزره رئیس الکتاب اسمعیل افندی و کاتب همایون قائممقامی حضرتلرینک کتخداسی خدمتنه
تعیین اولنان یکن محمد اغا طرفلرندن انشا اکا خامه موهی الیهه یازیلان مکتوبدر معالی
نصاب مولی مآب دودمان وسعادت انتساب بهجت و شهامت اکتساب سرادق عظمت شعار سپهسالار
سطوت اشتهار دیار باکشانیش مسندکامرانی ارایش ده ریکه فرمانروائی ذو الرتبة الباذخة والعظمة
الشامخة دستور جلادت نموشها متعین بهت سعطانم خان جبین النشاء دام محفوظا بعنایة الملك المنان حضرتلرینه
مورد فتور مجد واقبال و مجدت جنوب دبیعاث و اجلال ولاء فادی فیض متمادی مکارم اشتمالیلری
تقدیم مراسم تعظیم و تکریم و فراغ تبجیل و تفخیمیله معطر مشام انس و الفت و مروح قلب و دو محبت
اولور دعوات خالصات عنبرینة النسمات و تحیات صادقات عبهریة النفحات اتهاری ایله
رشتلی کاشنسرای بهشت برین و هر شملی بزین نزهتکده کروبین قلنتق اثناسنده مجلای
صور حقایق اشیا اولان ضمیر منیر مهر آیین کنورلری بیضا ضیاء جهان آرالرینه بو وجهله انها
و انها اولنورکه قلم حکومت سپهسالارلریکی اولان آذربایجان و بتخصیص خاص تجویان
رعایاسندن اولوب بوندن اسبق ایام تقلبات هنگام محاربات اثنالرنده ~~باشاء حضرتلری~~
ممالک مرزبوم روم متفرق و پریشان اولان رعایاسنده اوطان و اماکن مألوفه لرینه نقل
و اسکانلری خصوصنه دائر و تجار ایرانده دیار رومده فوت اولان اولنلرینک اموال

و اشیالرینه امنای بیت المال و کمرکجیان طرفلرندن مداخله و تملک اولنمیوب بو مقوله لرک مابقی ورثه لرینه
اموال موجوده سی شرکاسنه دفع و تسلیم اولنمق ایچون دستور قدیم اوزره خطوط همایون و اوامر
شریفه اصدارلری منشور طرف زاهر الشرف خدیوانه لرینه جناب ایالت شاه و حکومت دستگاه
سعادتلو عبد الباقی خان دام علوه حضرتلرینه خطابا تحریر و تسییر بیورلمش مکتوب امیرانه لری
خان مشار الیه طرفندن امنای دولت علیه حضراتنه عرض و ارائت و مقتضای سفارت و لوازم صدق
و طوبیتلری اوزره ذکر اولنان خصوصلرک اتمام و تمشیتلرینه کمال اهتمام و دقت ایتملری ایله تجار
ایرانیان اموالنه متعلق اصدارلری اشعار بیورلمش اوامر شریفه زیاده علی السابق شروط و قیود
و شقوق تضمنیله اصدار و عنوان نفوذ اقترانلرینه خطوط همایون عطوفت مقرون کشیده
قلنوب خان مشار الیه طرفنه تسلیم و تنفیذ اشارت و تحریراتی اوزره بو خصوص علی وفق المرام
و الاستحکام [illegible] صورت اتمام اولوب و بعونه سبحانه فیما بعد مبانی ده تمهید اولنان مقصود و مبانی
وفاق و اتحاد و ارکان مؤالفت و تواددن غلیظ و جزالت و تشیید و مستحکم اولوب ما بین الدولتین باعث
تنافس و تباین اولان کیفیات و حالات همگی حضرت شاهی و صفاکی نیت جناب جم جاهیلرندن
بالکلیه برطرف قلنوب تعبرادن دولتین ذات واحد و مملکتین مملکت واحده حکمنه ارجاع
در تنفیذ [illegible] طرفینی جانب افراددن بولنان کرک رعایا و کرک اسارا اسیلری بالجمله قید و جبرا سرحدد
وارنته و محلی تعیینیم قلنملری انشا الله الرحمن طرفینده سفرای سداد آثاری بالرکاب بیشکاه
جلادت دستگاه حضرت شاهی و بارگاه سپهر اشتباه جناب سلطنت پناهی یه ورود و وصول
ایله مفتخر و مباهی اولوب اساسی [illegible] و سینین و قاعده خواقین الفت رهین وزره طرفلرندن
تصدیق نامه لر اخذ و اعطا و تأیید عهود رسیمه حسن قبول و امضا الملتزم [illegible] رعایا
خصوصنده دخی منوال محرر اوزره قالب تحسینه افراغی مصمم و مراسم مسالمه و مصافاته دائر
کافه امورک تمشیت و اجرالسی ملتزم اولدیغی سفیر محترم و وزیر مکرم دولتلو سعادتلو مصطفی
پاشا حضرتلرینک و بالرفاقه تسییر اولنان صدور رفیع القدر انا طولی سماحتلو عبد الله افندی
حضرتلری و محمیه بدرنه قاضیسی خلیل افندی جنابلرینک لسانا عرض و تقریرلرینه احاله و تحفیم
بعون الله الملك الودود صوب مقصوده مسعود الورود اولدقلرنده بو خصوصلری شفاها
[illegible] اقدس حضرت شاهی یه دخی ملحوظا بعنایة الله عمدة الدوله قبلنه عرض و تبلیغ [illegible]
اولدقلری جناب مکارم نصاب ● جانبلرینه دخی محاط علم حقایق شمول خدیوانه لری
بیورلمق ایچون رقیمه اخلاص و دعا کینه سطور املا و معروض پیشگاه و الالری قلنمشدر
انشاء الله تعالی دیده نظر حقیقت بین و ملحوظ ذهن درایت قرینلری اولدقده فیما بعد
طرف اشرف سپهسالارلری جانب فیض جانب مکارم کردارلریندن دخی مراسم موافقت
و اتحاد و لوازم اتفاق و تواد مراعاته حسن اهتمام خانی و دقت تام فرمایلری

در ذکر کرامات ... فطرت ... خاتمه ... بیستونزدهم

مبذول و اودزانی بیورلمق متوقع و مسئولدر باقی همیشه اسباب حشمت و اقبال مستدام و ایام سعادت و اجلال
بر دوام باد.

خاتمه در ذکر کرامت جناب پادشاه محمود الخصال

وبی اول پادشاه فیروزبخت
بلند و مکارم پسند حضرتلرینک مظهر تجلیات غیبی و جام جهان‌نمای صور لدنی اولدن مرآت
سنی الفیضان قلب قدسی مظاهرلری نوبنو دروازه فلکدن بیتوتندن لمعه پاش کالطارف شهود
و نمود الحجی امور و شؤونی مقدمات کونیه بوقلمونک دلدلعه انوار عقل و توفیق سحابه برا افراح
و تحقیق بیوردقلرندن ماعدا برو شیایفه لهر حکمت بولات شروذ الذهب ذات کثیر الخاصیتلری
لوایح اشراقات کرامات الهیه ایله موشح و محلی و بلغین طاق بلند ایوان پادشاهی مظهر فیوضات
نامتناهی اولوب آفتاب جبین سعادت لمعاتلریله مبتهج و مطرز اولدیغی ایامده بوکه آن فرح اقتران
کلمه ترجمان لسان الغیب معالم و کبه اولان نسیم نطق روح پرورلرندن خارق عاده انواع کرامات
عرین انتشار عطلی جمنستان انطاق و ذهاب زبان الهام بیانلرندن غیر معهود نتیجه اسرار
صمدانیه انفجار اریله مجاری النساق اولوب حتی مقدما صحیفه زیب بیان اولدیغی اوزره
هنگام ختام مصالح مکالمه عموما ارکان دولت علیه‌نک قرار داده آرا صائبه‌لریله جانب
ایرانه زمینه بروجهه سفارت بعث و ارسال استصوابی و تقصی اولنان میرمیرانک تحمیل بنانک
قاموسی خصوصی سریر معدلت طاق خسروانه‌لرینه عرض و تلخیص اولنمق خصوصنده مقارن رضای همایونلری
اولمغین بیان [illegible] توفیق [illegible] جایجیر اولدمود مسالمه خیر انجام نادرشاهک [illegible] اوزره
صورتنامه ختام ونیل و طرف دولت علیه‌دن ملتمسی اولان بعض خصوصات متضمن اولدیغی تحریرات
بنا قرین حسن اسعاف اولنان کیفیاتک تحریری دلایل عقلیه و نقلیه ایله بالمشافهه
شاهنشاه الیه تفهیم و بیان و تقریب ایله مبانی مسالمه مصافاتی تشیید و احکام ایچون علی حده
السفاره عزیمت ابلاغ بیورلسون تدبیر ایله اعلام علمای کرامدن الزام حجته قادر بر افندی
بعث تسییر و تنفیذی هر نه مقدار قاعده قریب دولت علیه‌یه ناچسبان ایسه ده سهولت تحصیل
مصلحته موافق و مؤدی در دیو لسان انطاق بیانلریله منتقش ضمیر الهام سمیرلری اولان
معانی ایراد و تذییل بیورمشلر ایدی و اقعا اثنای مزبورده میرمیران مومی الیهک سفارت
ایچون الباس خلعت اولندیغی عهدا اباقی خانک رسیده سامعه ادراکی اولدقده اظهار
کمال انفعال و نادرشاه حضرتلرینک جمله مسئولاتنه بر دخی مقید اولمز ایدم خاتمه
حکمیه ارقام بیان اولندیغی اوزره کتخدای سلطنت و سیله تحصیل ایچون صدور العماد
ایکی فاضل بی‌نظیر ایله بروز بر مشتری تدبیر ایلچی تعیین و تسییر و تنفیذ لزوم ایدی الحاله هذه
بو مسئوله دخی مساعده بیورلدیغی صورتده بر طرف بقیه مرکز بونزدای امکان و تبوب بوبابده
شیمه مروت دولت علیه‌دن لطف و کرم قاموسنه بوز دیو اظهار حزن
و انکسار ایدر کلرندن ناشی خصوص مرقومه دخی مساعده اقتضا ایتمکله

42

ایتمکله قطب دائره اولان پادشاه دل‌آگاه حضرتلرینک بالاده ذکر اولندیغی اوزره بیر شرفی
نهاده رای دوربینلرندن صادر محض کرامت حق اولدیغی جمله عندنده
ماهر و تحقیق اولدی

تحقق

۱۲۲۷
۲۷ صفر
یوم بازار ایرتسی

7244/1
Milli Eğitim ... Kitaplığı
Niğde - Sofuoğlu Kitaplığı

رسالة آداب المجالس

7244/2
T. C. … Hisar - Selanik … Milli … Kütüphanesi

زمانه ده بعض اخوانك طبعاً وعقلاً منفور بعض اطوارده عرفان اولنق
اوزره حركتلرين اعزّ احبابمزدن اخلص الفؤاد برذات محترم كوروب
خوشلنمدقلرندن بحبا رسوم عرفان نه كونه در بيلوب اكا كوره حركت
ايتسم ديو رجاى متضمن سؤالنه جواب در اى برادر سنڭ بيوكلرڭ
ياننده سكا سؤال ايتمسنڭ لسانڭى طوت افرانڭ ياننده دخى بيلمكلك ايتمه
برسوزى سويلمكه بدا ايدن كمسنه نڭ سوزى معلوملرڭ ايسه دخى بن
اوسوزى بيلورم ديوب اسكات صدد نده اولمه لزوم نسز شيده
معارضه ايدوب طورمه مجلسده اظهار هنر غرضيله تفرد صدد نده اولمه
مجلسده اطرافه كوز كزدرسويلمككك سوزدن الناجق باخود حجاب
هه جلب كمسه وار ايسه سويلمه طعام ياننده صاحب صدر دن اول
الصونمه وانيدن اول صحن قالدرمغه امر ايتمه كنزى اوكندن غيرى اطرافه
الصونوب اتملك ويا برلقمه الله طعام ايدركن بصدوغه بصدا نوب
صوت نكتر ده بمر بشر عادتى ممنوع عد كبار يانده قاسيجوق شانى يركن يانكز
صوينه قناعت ايله قاسيلى دانه سنه طمع ايله جكردكنى چقاروب قاشق
باخود الله ملوهيه ويا باميه يركن كبار ياننده بصيرت اوزره اول سوتى
والمغله براوچى صحنه وبراوجى اغزكره اولمه نه حذر ايله ومسافره لقمه
چقاروب اوكنه قويمه زيرا بعض طبيعت اللك طوتديغنى تقهلى نفرت ايدر
وجوهجوغكه كل افنديلرزه اغاكرى اللرين اوپ ديو اوزتالقره مولوى
كبى كزدروب طورمه اوزتالغه تقليدر مكرر دعاسى النجق ذات محترم
تخصيص ايله اولور ومسافر اولدبغى محلده اصاحبى اتملك صوغراد ايكن
بتر طوغرايم ديه استرس برفورن اتمك طوغراسوار احتمالكه ايش صكره قبصه
كلور وباغ سلمكه تخصيص اولمدن باغلق يوغيسه الينى اموزكزه اولدك مقراميه
يا اوكنه اوليه سشكيره سيله نعيم الطعام اغزكره يرلح دانه سى اوآت لقميسى

لقمه سنى خلول ايله چقارمكسه كوروب سؤالنرايكت ايله بوخصه اغزيكى سيقار ايكن
فصوسنى كبى ليكمه القايا اشلك خلو ليله چقاروب خلقى قارشو مستكره ايش
طوتمه وبرنى صو استدكرمه باردغه ايدن اول الصونمه وصوايجه نلك صاغ
طرفنده ادم وار ايسه اكا ايجرميسز ديو سؤال ايتمه باردغه ال صونمه وايچه دخى صاغ
طرفنده اولوب ادم دا استمدين باردغى صول طرفه ويرما ملو در اداب شرعيه دندر
وصوبى ايجركن اوچ بسمله ايله سوزه رك ايجرسلك اجراى اداب شرعيه
ايتمش اولورسين وكيلوس اولمدن صو ايجاملك قواعد طبيه دندر طعام
اراسنده صو ايجمك اطبا عندنده ممنوع وعادتك ايسه بيلوراوزرينه صو
ايجمكده باس يوقدر ومسافر اولدبغك مجلسده خضوبلق ايدوب قالقوب يوملك
بودنى المذيرآسويندرزيبسلك اشكلكك حمل ايدرلر كوركى الوسلك كمسه اوتنى
دبمه ورمضانده افطارنده ارتقاعلى ساعتك وار ايسه ده كندنكه اعتنا ايدوب
احبابه افطار ايت لومى ديو استفسار نه عجب ونكيرى جنغرآ افطار ايتمه
ورمضانده افطارنده احبابه ومسافره اجراى منزاقكر مطلوبدر دعوتكه
تطبيب خاطر ايله زيرا امزجه مختلف ولمغنه ارجاى عنان لوزم هالدندر وبنى
سوركن شوخنيه بوخيه ديمكه مسافره نقلتدر ومضانده بلكه سائر اوقاتده
دعوت المنه جق احباب هر صنف ولمق مسافره جمله اكرامدر بوخصه
بركيجه دعوتم وار در ديو محلمه امامى محكمه ويا صوفيه ساجل ايله كه كتابجى
حاجى سليمان ونعلبور حاجى ولى فى دعوت ايله وجوجوغكه [illegible]
كوتره يم ديو باغلفكم حلوا با بقلوا قويمق يله عيدر وقوده جنسر وار
باشوكر وار در ديو مجلسده سويليوب طوروب ودائره هرمكه متعلق
خير وغير اجمه مكر موجب ضرورى ضمننده الى واوزتالقره مجلسده صوودن
بحث اولنوب مجلس نقلمه ملو ايكن طامدن دوشكى ينا كسترلاقردى
سويلمه وهذيان اولميان لاقردى بيلورسكن سويلمه ونه قدر اكابر اولورسكز
لى اقتضا كوشه كير وصدرنشين اولمق صددنده اولمه وصاحب دوته ايسابى
مزاحمه سز تواضع صورتنده مثلا حصير وستره اولنورمعى برشى ظن ايله فخر
وصاحب خانه دائره سنه كوز كزدرم ومسافر اولدبغك محلده برطعامى باخود
طبخنده خوشلنماز ايسلك بو نوك هنيرم وار در ديو اعتذار ايله ومسافره
بوطعاملر طبخى بزم اوه مخصوصدر ديمه وكلى سوكره جهلك كلوروب اصلحى ايله
سوكر بوخصه برودن چقاركى برون بره چقاروب استكراه ايتدررم مجلسده

برینی استفهامه ایله قسلدیوب طوروب دیر سکالدقرکه سوریلریکن خاطرینه برشی کنور
کولمه و مجلسده ابتی کنه و حال و غرضکی بسط ایله مجلسی قیلمه و عقللی کسه یکی لدقردیجی
مجرد بر سوز اولشدی دیو سویلمه حسب الامکان موحش لاقردیلرده صقین مصیبت کوروب
و مصطرب اولان کسه یه مصاحب اولدیغی اغرده اینشسون سنده لا اشتملی نه لازم حکمه سنی
کورد کجه تنشوم ایله و عقلی چوق اوندلق کلامی ازاولور و ما لا یعنی یه مشغول اولورنا یعنی یی
فوت ایدر رحم الله امرأً عرف قدره ولم یتعد طوره و پادشاه و اولی الامر
حقنده و عمال خیرکی باچیا سویلمه سویلیسلر منحوس اولورسین و کندی حقنده عمالک
قبولینی پادشاهه تمامی خیر و سبب اتخاذ ایله عام حقنده دخی اسناد ایله قنا سوز سویلمه
زیرا با فضل یا بهتان اولور ایکیسی شرعا ممنوعدر و ترکیبی فحل ایله خلقه تشهیر ایلمه
مرادی خیر اولدقده حقیقی نصیحت ایله و الزام ما لا یلزم ایله متلون قیقت تمارجی اولمه بتکیم بری
خطا ایدر قنا سوزیلر و عیلده علاج خطا غلق و برایه اندن دخی خطا ملحوظ در و بیتکی
کلمه سویلرم دیو ر عیه و فضولیق ایتمه و بر نقل ایتدوکلک سوزدی بر دخی اول احبابک
یا نیده ایکیلمه تکرار ایتمه مثلا یحیی پاشا تبریزده و بن کروادیده و یدریزده
اچی خرماده و بر دریمز بربه سنوبک ایتدک بوتله ابتدالک دیو طفره لنوب طورمه
و کندی کره اعلی مجلس تنوره جیبو غیره بلکه تتونجی کنوردی بنم تتون چیبوغی بنم کیسه مدن
طولدیرلره دیمک عبیدانه صاحبنه عار لاحق اولور انلک یریکی وار در درایت ایله
معلومدر و چوق یمین ایتمه دز قرلرکی کبدرر و انقضا و فیزده یمین ایدرسک چوق
یمین ایتمک عادت ایدر بو یمینه اعتبار ایلماز و مجلسده سوز سویلینورکن تمام اولمدن
فا القوب کیمه عذرکی و انسه اعتذار ایله فالق مکر سویلیبن لاف زن اوله و رتبه صاحبی
ایسلک قهوه خانه و عطار دکانی و بر بره کانترده اوتورمه و دروتیکلک صورتنه سوقه
اتباعسز چقمه و ایوباز لرسیر نه میدانه سیرا ایچون کزوب طورمه و سیر ایچون نا مناسب
محله دخی اوتورمه رتبه یه کسبدر ولزومسز نه کی یا اگر خلقه کوسترمک ایچون میدانه
قومه و یا نکده طاشیمه و دعوت اولنمدیغک ضیافته طفیل اولمه و ادم طفیل اولدیلری
یاشنده انلر کلمه سون و مجلسده طعام چقاجق اثناده کمالک صورتنی کوستر بلکه کمالک
مطلوبی اوله و او صاحبی دخی بر کنز اتی و ار ایسه فصول تخلیص کبریات ایچون قوی بر محله
سعی ایله و مخفی اولمه حق مشربلک و ار ایسه خدامکی دخی واقف ایتمامکه سعی ایله بیلنورسه ده
کوسترمه لیس الخبر کالعیان و خدمتکار اوتوروب لاقردی ایتمه یوزه چقار و لباسینی
صنارته اویدرمیه اصناف و لو فرزند عاداته صنارکه الما مغرب حالی تقلید
سمورقاقم بجنش و جبه کونری و بر زنلک قفتان و انتاری کیمه و کبار کبی ایسلک حسب

حسب القدره بیکسنا عرشلق و دخی زیاده هند اجه سی کبی و ان عرشلق چچکلی کیمه
بر در هفسو کبه مستن اختیار اولسین و ظا نکره کی دوشه مه سیر الناس اولسون و اردر
دیو فر نلک یسند دکیمه و عنوانی شعر فرنکی بستنیه و متعود ساعت و اوزه لر
یانه مناقیر و کوز دکر و بیلنه فصل اولور و ضیافت ایدرسک شانکه مناسب ایله
رجال کبار ه تقلید سود سنه اولورسک هم اسراف و هم باعث مزمتدر و سازو سوز
و چنکی و چغانه و ساز اهنکه میلک وار ایسه خانکده ایت زیرا اللهه کوندن حصیبات
اولیجه صفالن نیز و خانکده و متللو صفادن حذر ایله هزار حجتی و ار ذوقه
تجلدیده اتیمز سک اطاعت شرع شریف ایتمش اولورسین نه کوزل و کندی
خرا سلیخ عدد و لباسی و اتی طوشنی کندی ذات و زمان و رتبه و شانه کوره
ایتملودر یعنی نه افراط ایدوب سفیهانه دبلره دوشمیسین و نه تفریط ایدوب
سفلی دفتریه یا زلمه مثلا موالی عظامدن اولورسک زاده لر و انتساب ایله
شان صاحبی اولدقلری بحث اولنماز اخر لرینه کوره بر بار کیر و برات بولور
بسلرسک بیدر زیاده سی زیاده در بری دخی کافیدر انی تدارک ایتمز ایسه
سفلیکدر و اتلرک اولدن دائره لرینه کوره اتشنی کوررادمی سنک بنفق
بر باش چوقدر اولمق و زره التی چوقدار و اوج اجاغاسی شکلنده میسی
کافیدر و ایراد اولدن مدرسلر عقللری و ار ایشنی ایرادینه تطبیق
ایدر اقا یلدس یونسه و سورنکه اولمامق شرطدر و بر ضیافتده ایتلک
اولمیان دائره دیو سنوره خدمتکار ربس بللودر مثلا مسافر صوایستسه
انلو قرجه کبی بری ایردنن جمله بردن سکرد لرایشلک ولان دائره ده
اتمش و بغلری صوبه کیدر قصوری بزنن طورر مقلدامز رجال دولتک
احوالی تتقه انلرکده زعامت مالکانه لری و فا ایدر ایرادلری و ار ایسه
خائنه الاعین عینه ار انت ایچون رتبه لرینه کوره عنوان لازمه حاللریدر
بو وجهله ایرادی ولمیانلر الله متعینی اوله و زاویه نشین اوله مشایخ
خرقه پوشان اولملودر نفیس لباس بولورسه کیمه لی مناسب دکلدر زیرا خلق
ظاهر بیندر و لعل ارشادینه و ایرادنه مضردر و زاویه سینه برقرار اولوب
دور ابواب ایتماملک لازمه حاللریدر باب اللهه فیوحی و ملودر دور
ابواب ایدرسه هم وقعنه و هم دنیا و اخرتنه مضردر و شیشان عجیبلر
ابرد مریدلر شیخ اینصحتی و طبیعتی بینیتیح و ازدرلو سنوغنا و از
درکو بیکانه باشن مفهوملری اربابه رینک دائما فکرنده اولملودر

خانه زنده

یجاوزوم

خائنة الاعین
خیانت کوزیله
باقمق ۱۲

باعث اولسه اولسه ... بیلا ... ۱۲

هماص

وقع فتحله اعتبار
و کوکلده یر ایتمک
معناسنه ۱۲

برون ص

مصاحبت

وقبل رحماندن هر کسلک تعیشی بابنده برتجلیسی واردر تعیشی هر زمانه ابنه ارملو در
بوجهسه موالی عظامدن باخود بشا یخدن اولوب کاری وارد ردیو سفاین تجاریه
باکتا بجی ایله شرکت هوسنه دوشر هم مذموم اولورهم تجلیسنه مخالف والمغه
ابدن خبر کورمز جمله بوکا قیاس ایله وایراده تعهیدن زیاده مصرفه تقید باکی
باخسه بر کاردر والماده ویرمده اوغللرن دخی اولور اعتماد کلی ایتمه هر ایشکی
وقتیله اکلمغه دقت ایله اهمال ایدرسک زحمت چکرسین واللرکوندن اولادینه
واتباعنه دخل ایتمه کندی دائرکه نظام واولادینی تربیه یه سعی واقدام ایله
وهر کس بولندیغی مرتبه لوازمنی تحصیل ایچون بذل مقدور ایملک شایاندر
مثلا مدرس ایسه تحصیل علم ومعرفت ضروریات طریقندندر جهل جهل اکا کورد
اقبح قباحتدر کتابدن ایسه یازی وانشاو رقم وایلرو رتبه ده ایسه قانون انشا
اولمغه دخی حسب الحال بیلسر اما ضروریات قوه دینیه دن غیری مسائل فقهیه بیلمامکلی
اکا کوره چندان عیب دکلدر سائر اصناف معارفی دخی بوکا قیاس ایله واحباب ایله
نزهتکاهلره کیدلدکده صفا ایت اولمق امیرسکن رفقاکم مجارات ایله یعنی اندرک
خلاف شرع اولمیان مذاقلرنجه حرکت ایله اندری کندی مذاقکه چکملک فیدنده اولمه
سفر بعیده خصوصا حج بولنمه وجه مشروح اوزره مجارات ومواسات
الزم لوازمدندر لکن سفر بعیده الرفیق ثم الطریق مفهومنه ماصدق
اولمغه تحقیقی اهم مهماتندر اودخی اقل مرتبه در آدمی ایکسلک اولمه بیرا
ابا قداشی بری حسب القدر هسته لنور بری وصی ایکیسی شاهد اولور وبرئ
مباشرتنه قبل الشروع اوایشله اهل خبره سنه مشاوره سنت سنیه ولمغله
عظیم خبر وبرکتی واردر بیلکجلک خطای تحفظه وتنلو دللو اوله دوستلرک
حقوقی اولسون وذکری بلیک ضوت جهلا بلندن وسوزی سویلینه باقمه سوزینه
باق ورافت ایترسک هشو ولمه ودولت وسعادت ایترسک انتفاع ایدرن
الی شفیع ایترسک توبه انفع استغفار دروکتمی شهوته قول اولمق برکسه
قول اولمقدن الجقدر وذلیل اوکلکتدن باشی طمعدر وهفه واصل اولمغه خیرتو عملی تحصیل
مانعدر دیو حضرت علیه السلام خلفای عباسیه دن منصور خلیفه یه توبیخ ایله
سویلدیکی اعلم علوم فی بیت الحرام کتابده بازدرو دخی بو تحقیرت عدو
فی مخاصمه ان الزبابه تدمی مقلة الاسد مضمونیله عمل ایله یعنی دشمنک
نقد حقیر ایسه ده خور کورمه زیرا سنک کوچک اما ایدوکلی کوزیک قان
آقیدر ودخی شرف فضل وادب ایله در اصل ونسب ایله دکلدر ودشمنکرن امیری

مجارات ومواسات ایکیسی دخی برابرلک معناسنه در

بونک بیت آلی
لا تضربن بسیف قاطع حجرا
ولا تودن شخصا غیر ذی ادب

انتقام قدرتلری اولورسه عفوک شکرانه عد ایله وحقی سویلکده فرصت بین الی وقتیز
سویلیحتی تا تأثیری ممکن اوله وسندن بیوک کیمسنه یه نصیحت مراد ایدرسک ابتدا حضورینه
اوتهمت ایله اغری مؤاخذه ایله اکا خطاب ایدوب سویلیمه بلکه عارلنوب قبول ایتمیه
بلکه ذو الشان ارسنه کاغضب ایلیه وسلیمه وکلک اموره قارشمه مثلا بر سفینه ده
بولنورسک رئیسنک ایشنه قارشمه وایشکنه تشبثنده تهالک ایتمه بلی حسب
المذهب اسبابه تشبث ایله اما قدره تفویض ایله حرکت ایله مراد حاصل اولمغی
صورتنده اولوا الامره بهانه بولوب مساعدن ایتمدیکلرینه طعن ایتمه مقدر اولیدی
اولوا الامر اتمامکه ومنع ایتمکه قادر دکلدی حقیقی قرآن کریم نا مقدر غفلت
ایدرک عقلنی سبب برینه صابه وبشر الزانی بالفقر حدیث شریفی وان
الصلوة تنهی عن الفحشا والمنکر آیه کریمه سی دائماً خاطرکده اوله ویهودی
ونصارای لعین ویهود معاندین خذلهم الله اجمعین دینه تکلیف سوزبوق
اما حقی تقریبهم ضددنده اولوب زحمت کتمه اولمه الله السیف اصدق من انبا
الکتب ما صدقدن غیری سوزکار ایتمزدیو حواجه مسعود باکروا
مباکرة الغراب ازجیلی مفادنجه ایشکه فارغ کبی سحری کسبکه سعی ایله وبارک
الله السبت والخمیس مفهومنه دخی خاطرکده اولسون وتجرید بارسادن منقولدرکه
هر ایکی آی تخسس اکبرده رهتی ونحیللری اولدن جماعتدن حاصل اولان اولدو
بشانر ودیکلری آغاچ حوررفوتیلری ترتیب بورجمزو برشی تمام وطاز
محرمک دردی واو برئ صفرک برئ والتنیسی ربیع الاولک اولی
ویکرمی سی ربیع الاخرک برئ واونتشی وجمادی الاولنک اولی واوبرئ
جمادی الاخره نک ایکیسی رجبک برئ رجبک اون برئ واون ایکیسی شعبانک
دردی ویکرمی سی رمضانک اوجی ویکرمیسی شوالک ایکیسی ویکرمیسی ذی القعده نک
ایکیسی ویکرمی سی ذی الحجه نک التیسی وطقوزی تماجکه اولدقجه بونلاده رعایت
ایتملودر وذوی سنلرک دائماً سالم طورسون دیر ایسک مسواکی ترک ایتمه
فضائلی وخصائصی بیانده فقیرده بر رساله مطولسی واردر وتحفل نقلن
شاهددر ولمغه عقللی کیمسه نک لدقدیه قولاق طوتمه سویله وضناوات
رفاهیت ایسترسک اعمالدیانته خصوصا نماز خصوصنده اذانه کلدیکی قدر قصور
ایتمه واکر ایسترسک طریق علم الف بادن باشلیوب ماعقلا ونقلا عقائد دینیه کی
تصحیح ایتدکده اصطلاحات تصوفه دائر کتابلر مادرنی المه صاف قلوب
طریق علم کوچک جوق زحمت محتاجدر انلک قولدی طرق واردر ملاحظه طریق تشادن

برينه سلوك ايدرم انكله اسباب وجهله اوزره مقصودي حاصل اولور ديو مشايخك برندن برقاچ اي
ظرفنده تكميل اسما واخذ خلافت ايله مجلس مشيخت ادعاسيله تصوفانه قويوش ايدوب
وعامه نك بلكه خواصك دركنه عاجز اولدقلري وجهي مسئله لري نابرجا بعض تقريرات
ناحسابا ايله نعوذ بالله كفره مؤدي كلمات تكلمندن ولاسيما عند المحققين اثك زيرا علم نبوت
مدار شريعت طريقتك مناطي طريقت حقيقتك منبعي بناء عليه دنيا وآخرتك
سلامتي علم موقوفدر وانسي انك ايله ممدوح اولمق خاصه نبوت محمديه در عليه الصلوة والسلام
واو ذات عالي سمات حضرتلرينه امتيلك نه رتبه ممدوح ايسه علماء امتنه او رتبه مذموم ومن خرافات
جهله ايله كشف ادعاسي فتنه دوراه دوردر وبو ولايتده تيرا اعتقاد ايدرلر زمانمزده بيلك
رايكاندر ونجملك اوكرنمك ونجم سوزلري عملك ايله حذر ايله زيرا اكيمك منجملك نتعلمه باخوص
علمنه شروع ايتديسه اوزرينه منجو سلوك جوكريكي اوته دنبرو مجرب وكتبلرده دخي محرر
وبرمدخي مشهور ديمزا والشدر حضرت علي رضي الله عنه برغزايه عزيمتنده منجمين منصوب اولمز
جقماسنه ديو خبر ويردكلرنده منجم كاهن كبي كاهن ساحر كبي وساحر كافردر وكافر ناره در
بسم الله ديلك وحقيقت ديو امر ايدوب كتدكلري غزاده منصور ومظفر عودت ايتدكلري
وعموريه جهادنده معتصم بالله منجمون عدم نصرتيله خبر ويروب انلرك خلافي نصرت
عظيم اولديغي حتى ابوتمام مطلع السيف اصدق انباء من الكتب في حده الحد بين الجد
واللعب اولان قصيده سي او زمان سويلمشدر يعني قلچ منجمين كتابندن زياده كرچكدر
ودخي ديلمشدر يقولون تأثير الكواكب في الورى فما بال من تأثيره في الكواكب
وشيوز سكسانده تاريخنده كواكب سبعه برج ميزانده اجتماع در ديو سنه برد قيفدده
قران ايدركن منجمون رياحدن دنيا مسكونه خراب اولدجقدر ديو حكم ايتديلر او وقت
قرمن اولمغه بربرق تحريك ايدر جلد دوزكار ظهور ايتميوب دهقانلر خرمنلرين
صاورمغه قابل اولدي وتلميذين كي بعد التكميل افتراقنده منجمدن نهايت وصيت
طلب ايتدكده منجمي ابدي تحذر اولمق استرسك منجم ايله قونشمه اغرين طاپي
بوزلمسون ديرسك طبيب ايله قونشمه ديو وصيت ايتمشدر وبعض كتبلرده وارد اولمشدركه
ادبر بالنجوم ولست ادري ورب النجم يفعل ما يشاء وبعض الاحبارده بونفريرد
وبازلمشدر ان لله عادة تكذيب المنجم والطبيب فالبكم اغركرين فنا سوز
جهانك سومتيه ديلمشدر لا تنطقن بما كرهت فربما نطق اللسان بحادث فيكون
يعني سومديكك سوزي سويلمه زيرا بعض كره نطق انسان سوز واقع اولور دخي
بعض عارفين ديمشلردركه ان الانفاس الانسانية هي التي تدري الافلاك يعني فلكي
اداره ايلن انفاس انسانيه در حتي انلرك هيئت بريلدزوار ادي خاطر من دكل قبله

٣ مدار بالفتح دوّر ايدن جك يرموضع ومركز معناسنه كلور اخترى

٥ شريفك

٤ مناط بالفتح ... ابن جر يري موضع معناسنه اخترى

٩ حكمه زخرف اصلده التونه ديرلردى صكره هر زينته اطلاق اولندى ... بالذات لو اولدي ... والحي ... مزخرف ديرلر زخرفك جمعى زخارف كلور اخترى

فيه اولدكه كلدكده هرنه تكلم اولنورسه او واقع اولور ديمشلردر ونزع شريفه دخي
مطبوع اولميان سوزلرك تكلمي ممنوعدر حاصلي تشئوملي سوزدن يلمك صاقين حتي
جوجوغك صاقين دوشرسين ديمه صقين دوشمه سين ديه شرع شريفده وارددر وجوه
شرعيه ده حاصل اوليوب مرض حرمتدن اوزاق اولدي اقچه دائره سنده اوغرامه زيرا
اقچه دن وجها من الوجوه خير كورلمك متصور اولمديغندن غيري مقالي اولديغي
هلالك مالكه اولمز لغي سرايت ايدوب اتلاف واهلاك ايلر حتي مجربدر كتب
معتبره ده دخي مصرحدر وهر طريقه جريان ايدن امورده عقلانك نسل فلنه ترتيب
ايدوب حسن نظام ويردكلري صور مستحسنه مجنعنه ايله بو زمانه واصل ومحفوظ
اولمشدر انلرك ملكودر زيرا اول صور تجربه كثيره ايله اوقيافه كيرمشدر سكا طرز
اخري مستحسن كورونورسه اسلافك ترتيبندن ايرلمه زيرا تجربه اولنمديغي محبتي
اولمق احتمالدر وبلكه اسلاف هيچ اولمديغندن ايتمش اولورلر حاصلي عليكم
بارای الاسلاف امورده ولو هي بولمجدر فيما اغرابه نائل اولمق استرسك
خانه كه نزيلك وار ايسه آت استصحاب ايدوب غزا بنيتيله احسان من صاحبه
تمار ايله ويلدخي خصوصا قلنج استصحاب ايدوب دائما صيقل ويره زيرا تفسير كبيرده
بازاركه اوج شي اوج شيئله مستغني دكلدر بوكرك آت تيمار واوزنكي
محتاج وكسكينلك قلنج صيقله محتاج وعاقل پادشاه مدبر خلوصكار مجرب الاطوار
بالاستقلال حذقتلي ايدر وزيره محتاجدر استقلاللك فائده سي جوقدر
ازجمله استقلالسزلق حال دولت بيلديكلرنده دخا منده ولحقلري موادده بيرنيرم
اولديغي بيلكلاميد ضمنده صداقت ايدرا منه با غرب امورده دولتي اداره يه تفيد
تام ايدر اوزيره پادشاهه بوزي اق المنه بزل مقرور ايدرلر
وادعيه دخي اعكنه متبركه ده خصوصا حرم شريف بيت الحرامده وروضه مطهره ده
وقدس شريفده مسجد اقصاده واستانبولده خالدك تربه شريفنده
واياصوفيه كبي معبد قديمده اولمق استجابته اقربدر مستند ناظمه كلدكي دائره
هايوندن اولونان اغاز فرقه شريف وطمنيه نجم ايدوب دعا ايتسه لر
وسيله قبول دعادر وخليفه ركوع زمين خمي اكبر اينن تمارقلوب وشوفرقه
شريفه مس ايلديكي وجهي شريف عرقته دشمن اوزرينه كوندرديكي عسكري
منصور مظفر ايله زمانه سعد اقترانه امت محمد راحتلر ودشمن اوزره
نصرت وغلبه ايله بيضه اسلاميه ده اولان اهل ايماني مسرور ايله ديو دعا
ايلسه قبول اوله جغنده اشتباه اولنوره وبله اولمق كركه فربا تمن سي ظهور ايدر

ویکرمی اوچ تاریخنه واقع اولان مسقو سفرنده والدما جدری طیب الله ثراه دخی اوله
ایدی نصرت خبری کلمینجه دک خرقهٔ شریف اوطه سنده ایدیلر یعنی معلوممزدر و قدموا
بین یدی نجویکم صدقه کریمه سی مفادنجه مقصود دولت امر مهمه شروع اتمزدن اول
حالکه کوره فقرایه بر کوکلی تصدق ایدر المغ سعی ایدیلر زیرا کوکل برکیله چوق
ایش بترر و برکسنه ظلم و تعدی دعا قبولنه سدبند اولور حتی خلفای اسلافدن بری
اولیاء اللهدن برینه بکا دعا ایله دیمش اولدخی جواب ویروب مظلوملر سنک قبولکه
فریاد ایدرکن بنم دعای خیرم نه حقدن ایجرو نیجه کیرسون انلردن ظلمی رفع ایدرسک
بنم دعامه نه حاجت سنک دعالرک جمله دن زیاده مقبول درکاه حقدر زیرا
اجرای احکام رب العالمین سکا ویرلشدر معینلک بنه حقدر بناء علیه حق
قبوسنده غیری محل بل بغلیوب حبل متین شرع شریفه تشبث و خلفای راشدینک
مسلکنه سلوک و سیر و مغازی کتبنی تتبع و مفاهمنه اطلاع و مقتضاسنجه
حرکت لازمه احوالکزدر حاصلی شرع شریفدن ایرلمه حتی دینلسر علی نبیجه
کمراهلر حبل متینی بلیک فکر دیکی عقلده یکدر و یمین ایتمکده علم الله
ونهد الله الف اطیل یمین ایتمه زیرا دل سوزرا المغه خرف و اولور نعوذ بالله
کفره مؤدی دیو جلب مفتعسی قصددن کلیسی محمد افندی فتوی ویرمشدر
ولفظ طلاق ایله دخی یمین ایتمکدن حذر ایله زیرا اصولنه پشیمانلق قاتنه ویرمز
و هوس حتسکره صحت کولدت و افترن محفوظ دا والملرسه ایترسلک احسن ان
کسه احسن دینی جبنه انده اول کا احفظ صورتنده الحمد لله دی انلدی حمد ایدنه نصکره
یرحمکم الله دیمک عادت وجوبه در دیو یازدیلر و اهلک ایله مباشرت جماعی
بسمله لازم اولدیغی معلوم اما قبل کشف العوره اولمق لازم و اولدیغنده دخی غفلت
اولنمیه جمعه نمازندن اول و صکره اولان درت رکعت نماز سنت مؤکده اولدیغی کبی
جمعه نمازندن عقیبنده دخی اذا صلی احدکم الجمعة فلیصل بعدها اربعا حدیث شریفنده
بنا اتفاق ائمهٔ حنفیه علماسی عندنده درت رکعت نماز سنت مؤکده در عامه ناس
بینیده ایسه اتفاق فی ترک السنة وادیسنده جمعه نمازندن صکره اولان درت رکعت سنت
مؤکده ی مؤکده اولدیغی بیلمدکلرندن ترکه مبتلادر اللهم صلی فلسوی ای برادر
علم فیلهم بیاننده تعلیم ایدوب قیلسون تکرحتی تیی جمعه ی ایقاظ ایله و کوردیکک
واقعه ی اهلنه تعبیر ایتدر زیرا رؤیا تعبیره تابعدر دیدیلر حتی رؤیا اهلنه
استماعنده حذر ایتدر زیرا الترمه رؤیا کی قرایدر و مکتوم سر ایتمکده کتمنه بلاد
ضرورة سویلمک زیرا دوستکه دوستک وارسویلرد و دستنه کل سر جاوز

جاوز الاثنین شاع و برکسنه سکا ایتنی دانشر قره سوم دیکلک کسنه یه ایراد عقلک ایردیکی
قدر صوغرنیسین سویله زیرا مشاوره امانتدر حقدر خلاف ایدرسلک قضارا و غرض
و اداب اصحاب فخر الکائنات علیه و علیهم الصلوة والسلام حضرتنه اتباعا اعلی
وادنی اشکلدر و کنز سلام ویرهر بابنده سلام ویرمت بولورسین و علیه السلام اکلدیکی
سلوکی سلام واصحاب اکلدقده ترضیه ایتمیسلک زعم انف رجل ذکرت
عنده ولم یصل علی ماصدقی اولورسین و برمجلسده بعد المصاحبة والمحاوره
قالقوب کیدرکن صلوات شریفه کتورملو در زیرا برمجلسده علیه السلام صلوات
کتورلمیه او مجلس انلره حسرت اولور دیو اثرده وارد در سعادت دارینه مظهر اولوب
شفاعت سید الکونینه ایرشمک استرسلک سادات کرام و اهلهم محبت
ویکون دوا اکوسترمکه سعی ایله و قدرتک اولدیغی قدر دنیاده بر جمیل اثر قومغه سعی ایله
وای اول کمسنه نک حالنه که باشنه کیم دنیایه کلوب و برخیر جمیل اثر قویمق ممکن ایکن
لاابالی و کوب صفر الید دنیادن چیقه کیدن و برمؤمن کمسنه یه کافر دیو خطاب ایتمه زیرا
صحیحدر مسلمان مصرحدرکه بر کمسنه یه کافر دیو خطاب ایتملک کفردر نعوذ بالله و شرح اوزه
بو سوال رتبه لی کمسنه یه تعذیرده قلت تفصیل ایتمشیلر مسمی عزو اولدیغنه بو
خیر تعذیرلک کافیدر و اوبراه الملدور دیو کتب فقهیه ده مصرحدر و دکنلک ایله
تعذیر اولنه حتی کمسنه یه تعذیرده حد الحوک شرعا تعیین اولنان سکسان دکنکه
وارمامیلدر زیرا تعذیر حد دوننده اولمق حدرتبه سنه ایصال خلاف شرع
شریف اولمغله تعذیر اولنان کمسنه یه تأثیر ایدوب متنبه و حاذر اولوب
المدیغی اندنه بونی بیلک بیله و مکیف اتدن بر شی علاج دیو بیجه صکره پاکنه
عمل اولنور دا ولدقجی علما مجلسنده اولنه علما طعاملری طوزی کبیدر و مسلک جبیل
مسکی کبیدر انلر اصلاح مشرب و دماغ ایدر و انلرک نقدر قصوریکی وار ایسه
کفره مؤدی ایشی بیلوبسن صافنوزلر و برتقصیر ایدرسلک عالم السر والخفیات
اولدیغی تکری تعالینک کوزیله کوره جکی محلده ایله یعنی تقصیر ایتدر ایسه انشاء الله
دبهر سنز کامران و مظهر دعای خیر اولمق استرسلک پادشاهلری برابر خصوصا
امر حکومته مأمور ایترکن پادشاه کورمزکه تکری کوردیکی در خاطر ایدوب
ومن لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الفاسقون و من لم یحکم بما انزل الله
فاولئک هم الظالمون و من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الکافرون آیات
کریماتنی نصب عین و پیش نهاد ایدوب پادشاهلک امنیتلکه زیاده بکرتکوی
او ایشلک ممنشیتنه سعی ایدوب و آردیغه محل سنک کندی ذاتکه اولسه رتبه

نظام وانتظامنه سعی ایدرسلر اکا دخی ویرسعی ایدر و پادشاه اولدرلو صدارت ایله خدمت
ایتدیکنی افاده لازم دکلدر حق تعالی سنك ظاهر و باطنکه ناظردر بیلورسکا فاقت
این جله دخی و درس عام مأموردر الحاصل ماده نك پادشاهلری مغلوبی و اولیا
جزئیاتنه دخی لله فی الله دین و دولته کلی وجزئی خدمت وصدارت اراده ملید
علی ما هو اللایق تمشیتنه سعی و دقت و بذل مقدور ایتمه ده غفلت ایتمه و امرایم
دولتده اجی قاتیق سوکسنده و کنی معاذ الله ضعف ایما ایتدن غیرتسزلکده
اقتضا ایتدر حق تعالی ایدندری ایکی رحمتلو بر بله اصلاح ایلیه و قران کریم اوقورکن
علا الیسه معناسنی فکر ایدرلر او قوزیرا قران کریم یاخود اجر اورادی اوقوب
فکر و قلبی اخر یره اولرقوه محمود انی مرحوم شاهد تعدره نشبه ایلمشدر و اکر
امی بو اوقودیغی تکری و یاخود پیغمبر کلامیدر بونی اوقومده اجر جزیل واردر
فکر و اعتقادیله اوقو امیددرکه حق تعالی سکا معناسنی فهم وادراکه قوت وقدرت
ویره و اجق قلبك قابرك بیلدیکه وصلاحیته زیرا جین کزدایمش قنغی قانی اجق بو کورر
اکا دکوردیش مرض طاعونه ایزنه حاصلدر دیدیلر بیلك اهتمام لازم اولادموادوند
وکیجه اتیه یاتمق لقوه یرات ایدر دیدیلر وادبقوده اوباتوب صوکره محملك
بلر خطا اولدیغی کتب اطباده مصرحدر و یکشترده بحث و بر تحته نك یاشنی
صومق مروت دکلدر و انه بیلدن قارشمق غالب اهتمامدر بنا علیه صوق
ونه سیوله وکنیسا و خوره سیربنه وارم شیاطین اینه ملوا و لمغد فلبکه خرطوم
اوزادیرلر دیدیلر بیلی الخ دفه ارباب کرامتدن بعضیر وارب هم متپلری
یوزلری اوزره قیادوب و هانلری ایمانه کتورمشلر اما وسنده ابشتلر
دکلدر و ایبابك من آیات اولدی ای وکنش و قبله یه طوغری مقعد و مدبر
تغوط و تشاشر ایتمیله بیله ادبسزلکدر و شرعا ممنوعدر و کیجه ایله
اوسبوملرن و اور محکلی خانه ده کلمیلك و یاتمق و عورسزلك و تنبللك ایرات
ایدر الی ایمه طوانسز اجق یرده یاتمه و جماع ایتمیلی فساددر دیدیلر تکسه نك
حسب الشرع بو دینی ممنوع اوله عورت یرینه باقمق و اریه مقدارندن زیاده
هیبارز و قوعتو قلرینك فیلیرین اوزاتمه و قنکانه جیه شراب یاتیق ایجون اوزم
صاتمه بو وجه ماده ده لعنت واردر دیدیلر و الیشکه و یرشکرده بیلدن
سوینمه و جرد وات قارشدرمه مثلا ریه جی ایسك صحان وسودجی ایسك
صوقصاب ایسك قیونه لحمد ماریه و صراف ایسك قلب فی و قیوجی ایسك
قوم وطپراق و کراسته جی ایسك اعلا اسمیله مسمی اولان اغاجی اعلادن صایمق کبی

صایمق کبی قنغی عملك بو دونو ایسك مالك برکتنی کیدر البته محتسبی ایجنده در
خیری کوربلك امر محالدر و وزن وکیل ایله اشترا ایدیکلك موزونات و مکیلات
تصحیح بیع ایجون سندن وزن کیلده نه کورمکر بالشن معتمد ترازو کیل ایله وزن
ایله اوقلنه واقحین بیشمین ویرسکن نه کوزل صکره ویرملك ایسلر ویره حکله
وقتی تعیینی ایله وعن قو حتی بیع فاسد اولشور قربان خصوصنده خلقك بو بابده
غفلتلری وادر وعن اسر الوب قربان ایدرلر الله قبول ایلیه اورتالغی جاهلك
قابلاشدر کتنفون لاقروده ایتمه تنسیان ایرات ایدر کتب شرعیه یه توقیر و تعظیم
اولمغین لعطر قطوعری یاق اوزادمغ یاتمه منافعندن انتفاع ایتمامکه باعث
اولور تعظیم قصد ایدوب دائما ابدست ایله یابیشور سلك محظیم لطفنی کورر سین
اغزی قریتق وطار اغزلی بارداقدن صو ایجمه شناعته باعثدر کوزلرکه
مجنلك وار ایسه بعد العصر یازو یازمه ایکندیدن صکره و یخو بدنه ضعف
ویرر او یوم صباح نمازینی قلمایوب اوزریکه کون طوغار ایسه رزقندن برکت
کیدر بونی دخی بیلك بلال و اذان اوقورکن محمد رسول الله نداسنه
باش پارمقلرینی اوچ کره طرنقلرین اوپوب کوزلریکه سورسن سلامت عین
سبب اولور و صیقالکی طراقلدقدن استنشاق ایلیکه سورسن خیر کثیره مؤدی
اولور دیدیلر و یاتدیغك زمان ابتدا صاغ طرفنه بسمله و حمدله ایدر یاتموم
صکره قدر صنکی صول طرفنه الخ اصکمبو استراحت ویرمن ایجون صو
طرفه دونوب یاتمق منقولدر استدوکك وقتده یاتدیق ایجون یا سوره کهفك
اخرینی ویا الله یتوفی الانفس الی اخره یتنی یا ایکسنی اوقوب یاتدسین ذکرکه
کیرور بیتاها فلك زمانی اوچ اخلاص و اوچ معوذتین اوقوب هر برینه
ایکی الکه اوفوره الله یتدیکی دینه بریکه سوره سین آفات لیلدن مصون
و محفوظ اولورسین و تطولیك اولان ماده نك عیبنی رؤیاده کورمك
استرسك اون فاتحه و اون بر اخلاص اوقوب معاذ بن جبل روح شریفلرینه
هدیه ایدوب صکره صاغ طرفکه یاته سین الله اعلم شرعه شرعده کوردکم دخی
روضة الاخیارده دخی یازارکه والشمس واللیل لایلاف قل یا ایها الکافرون
واخلاص معوذتین اوقوب ابدست ایله صاغ طرفنه یاتسه اراده ایلدیکی ماده نك
عیبنی کوردی و جامع شرائطه کیرکن ابتدا صاغ ایاغنی قیوب چیقارکن صول ایاغی
حقیقت ادابندر علیه دندر و غایت اساتذه و حمامه کیردیکی زمان کشف عورت
ایدن لعن الله الناظر والمنظور مفهومی ماصدقی اولمدن بیلك حذر ایله

ملقلق اوبابن قفيكى بوقورمحافظ بنك يولنده في سبيل الله ايقاظ ايچون
وجامرينه وجبه صوتى صوا تحكره يلك حذر ايدملقلق اوبابن غفلتى وار در
غايت حظر ناكرر قايغه وسفينه يه بنديكك زمان بسم الله مجريها ومرسيها
ان ربي لغفور رحيم ايتمنى ودخى وما قدروا الله حق قدره ايتمنى وتوقفدن
غفلت ايتمه وكيله: سلامتدر جمعها الفقير الحقير الى الله الملك الصمد
المبدى الحاج احمد بن حسين بن احمد الكريدى القاضي بمصر المحروسة في السابق
والراجي باحد الحرمين الشريفين في اللاحق عفى الله عنهم وعنه
وكان في الدنيا والاخرة لهم في اواخر جماذى الاخر
في سنة خمس وثمانين ومائة والف ١١٨٥
يوم بازار ٧ مارس ٦ ١٢٢ ميلادي

ادب الانشا في معاشرت الخلان نامنده برقاچ كلمه قلم النوب هدية اخوان
قلنمشدر ای ياران معلوم درايت ملزومكز اولسونكه برادملك دفترى ويا
دفتركيسه سى وياخود جزدانى الندكيدكره اچوب باقمق وبرادم مكتوبه وياهر
اولورسه بقاركن يانينه طوروب باقمق وياخود يصدق اوستنده ويا براخر
يرده اوراق كوردكده اچوب باقمق وبر مجلده بركتاب كوردكده صاحبندن
ادنسز اچوب باقمق والك ايله قومديغى شيئه ياپشمق وبر مجلسده ياخود
برادملك قارشوسنده ولو اولشخص ادانى ناسدن ايسه دخى كرنمك
وضروركى اوكسرمك ويا اخسرمق ويا اسنمك واقع اولدقده النى اغزينه
قويمامق وايكى ادم خفى صحبت ايدركن يناشوب دكلمك واكابر يانينه بكلرى
ايلكسز وارمق والنده تسبيح ويا دستخوش كبى برشى احزطونمق ويا رمقلرنى
چاتلاتمق وصاحب مجلسى وياخود رتبه ويا سنا كندودن بيوكلرى تكذيب
ايتمك وبر ماده افاده تقصير ايدركه بنده كز اكليه مدم ديو اعتذار ايدره رك
تكرار افاده سى طلب ايتامك وبيلكجك صوره ينده سوق كلام ايتمك وتصديقه
ياصدنمق ولد بالبابه قوينندن منديل چيقاروب سومكورمك ويا دره سيلمك
وبلغندن كيدوكنى چيقاروب كيمك وعذرى يوق ايكن ديز چوكوب بى ادبانه

ادبانه اوتورمق وجزما معلومى اولميان موادده صحتنى التزام ايدملك
وبونلرده نخيانلك كليسى اداب مرعيه انسانيه يه مخل اولان موادده ايدكى
عندالادبا والعرفا مسلم اولديغى وارسته قيد اشعار در
٢٥ مارت ٤٩ سنه

ويرادمه الخصابرين
يانينه واروب ويا انغور
بافتنى نفسى مخالف ادبدر
امثالهم

T. C.
Milli Eğitim B...
Hisar - Selçukoğlu Kitaplığı

51

7244/3
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ... Kitaplığı

وقیه كیله اتمك بیانندر

ق

٢٢٧٧٦٠

٠٠٠٠٥

١١٣٨٨٠٠ صافی كیله در

صحیح اینه بش ایلکی خانه سنی
ایکیسی اكسیلیه ... اوله
ایکیبوجه طرح ایده
والسلام

هذا انشاء مرغوب

بسم الله جل جلاله وعم نواله ولا اله غیره

اما بعد ضمیر منیر ارباب معارفه اولنلره پوشیده و نهان دکلدرکه اشبو علم انشا غایت لطیف بر علمدر نتکیم ولیلر سروری حضرت علی کرم الله وجهه بیوردرکه اکرموا اولادکم بالکتابة فان الکتابة من اهم الامور ومن اعظم السرور یعنی اولادکزی کاتبلك صنعتیله اولو ایلمکه سعی واهتمام ایدکز زیرا کتابت صنعتی جمله صنعتلرین اشرفی وغایت اعلاسیدر اولاد کاتب اولنلره کرکدرکه هر کیشنك مراتبی بلوب مرتبه سنه لایق دعا وثنا تحریر ایلیه وحرفلری صیق وسطرلری سیرك یازه تاکیم خطی خوب ومرغوب اوله ومکتوبنده الفاظی مانوسة الاستعمال وبلاغت اشتمال اولمق کاتبك اداب لوازمندندر زیرا سلاست تعبیر ونزاکت کلام محسنات انشا دندر اخرینه اتمام ایلدیکی محلده تاریخ یازه مکتوبك رکن اعظمی وشرط مؤکدیدر ودخی اوزرینه بدوح اسمنی ترقیم ایده یاخود بهجت حضرت شیخ معروف کرخی علیه الرحمة الهادی بو وجهله تحریر ایده مکتوب محلنه واصل اولور مجربدر والسلام

قرانشت شریفه وکیلنه مکتوب

سعادتلو مکرمتلو فضیلتلو قرنداشم والا قدرم سلطانم افندی جمیل الشیم حضرتلرینك حضور مکارم موفورلرینه مراسم اعزاز واکرام برله درر ادعیه لایقه وغرر اثنیه فایقه ابلاغنده طبع لطیفلرینی بروجه تکریم مرعی وتفقد اولندیغی سیاقنده ضمیر منیر مهر تنویر خورشید لمعانلرینه نموده مخلصانه مز بودرکه اشبو سال میمنت اشتمالده حجاج ذوی الابتهاج اول صوب شرف اوبه عازم وراهی اولمغله باعث مغفرت پناهم اولان قرانشت شریفه وخدمت جلیله مزی طرفمزدن وکالة سلطان انبیا وحبیب خدا شفیع روز جزا حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینك روضه مطهره ومرقد منوره لرینه کمال تعظیم وادب اوزره اداسنه اهتمام ومبارك دوح طیبه لرینه

اهدا

اهدا اولنان صلوة وسلاممزی تبلیغ وحق عاجزانه مزده شفاعت عظمالرین رجا ونیاز ایلمکز ایچون مخصوص مکتوب تحریر ودرونینه موضوعا ایکی عدد محبوب التونی صره متعاده مز خفتان اغاسی الحاج یحیی اغا یدیله طرفکزه ارسال اولنمشدر بمنه تعالی لدی الوصول قرین قبول ایدوب اول مقام بهشت اساده وسایر مستجاب الدعوة اولان اماکن مبارکه ده دنیوی واخروی مرادلرمز حصولیچون دعای خیر اجابت اثرله یاد وتذکاره مبادرت ایلمکز مامولدر باقی ١٢٣٩

کنار مکتوب

بنم سلطانم افندی حضرتلری کچن سنه مبارکه ده مزده جی باشی اغا یدیله ارسال اولنان مکتوب مرغوب وبر عدد تسبیح وعدیده هدیه بهیه لریکز طرفمزه واصل اولوب سرور ما لا نهایه حاصل اولمشدر معمر معزز اولسین ان شاء الله تعالی بینه حجاج عودتلرینده صره عزیزین وصولنی خبر وبیان ایدی عافیتلرین محتوی باعث افتخارمز اولور مکتوب جانب القلوبلریله افاده بیورلمسی مطلوبمزدر

اوزرینه بویله تحریر اولنور

بمنه تعالی حاك مدینه منوره ده باب عالیده ساکن سعادتلو الشیخ عبد الله افندی حضورلرینه رسیده باد

مکه مکرمه دلیلنه یازیلور و زمزم شریف سقالرینه مکتوب بویله یازیلور

عزتلو مودتلو رحامتلو اغ اکرم سلطانم افندی حمیده خصال حضرتلرینك منبع زلال فضائل عرفان وولادت نادی محترملرینه فرائد دعوات خالصانه مجبت قرین ولالی تسلیمات ذاکیات مودت نمونه اتحاف واهدا وطبع کریم الخصال لطافت اشتمال علی وجه الاکرام تفقد واستعلام اولندیغی سیاقنده ضمیر منیر افتاب تنویرلرینه نمایانده مخلص سینه سکریزلری اولدرکه اشبو سنه عمیمة الیمنه ده حجاج هدایت منهاج الجانبه متوجه وروان اولمغله حرم شریفه خیرات اولق زوار قلبرنك فی اللیل والنهار عطشانه سبیل واجرا ده مقیم ومداوم اولمکز ایچون خاصة مکتوب تحریر ودرونینه موضوعا ایکی عدد یالدز التونی صره محبانه مز سر سقای ثانی الحاج علی اغا یدیله طرفکزه ارسال اولنمشدر بمنه تعالی لدی العود الوصول حسن قبول ایله اخذ ایدوب بیت الله الحرامی اثنای طوافده وحجر اسودی قاعدسنده ملتزمده والتراب ارتوی تحتنده وبئر زمزم شریفده ومقام حضرت ابراهیم علیه السلام وبین الصفا والمروه ده ومزدلفه ده ومنی ده وجبل عرفاتده وسایر مستجابة الدعوات اولان مقامات مبارکه ده طرفمزی دعای خیرله یاد وعودت حجاج مسلمین وقوعنده صحت خبرلرینك بشر وصره محبانه مخبر باعث مسرت وافتخارمز اولور تحریرات سنیه لریله دلشاد بیورلمالری متوقع دامال محبانه مزدر باقی همواره مجد وافضال متزاید ولایزال باد فی ١٢٣٩

اوزرینه تحریر اولنور بنده نك حال و مكنتی مكرمتم جناب لطف و صفا دكن دیلیمز باخوجه م
زمزم شریف سقالرنده عزتلو شیخ محمود افندی حضرتلرینه وصول بولمغی ٨٦
ركاب همایونه عرضحالی بو سیاقده تحریر اولنور جناب حق و فیاض مطلق جل
شانه حضرتلری شوكتلو مهابتلو عظمتلو كرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرینك
مبارك وجود همایونلرین خطادن و خطرلردن مصون و محفوظ ایلیوب سریر سلطنت جهانداریده
مؤبد و كمال بیرایله مبین بحرمة طه و یس عرضحال قولدریدر كه حالا ازنكمید ده واقع مرحوم
سلطان اورخان جامع شریفنك متولیسی ولدی الحاج احمد فوت اولوب تولیتی محمود
المغفور مرحوم ملوكانه لرندن مرحوم و منضبط عدد كه تولیت مذكوره یی بامقابله نان بو قولرینه
صدقه و احسان و چراغ افروخته لری بیورلمق بابنده امر و فرمان شوكتلو مهابتلو عظمتلو
كرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرینكدر **صدر اعظمه عرضحال بو سیاقده**
تحریر اولنور دولتلو عنایتلو مرحمتلو افندم سلطانم حضرتلری صاغ اولسون عرضحال
قوللری بودر كه حالا استانبول ساكنلرندن السید عمر نام كمسنه ذمتمده قرضی اولمغیله غیری
برموجب تمسك بیك بش یوز غروش الاجق حقم اولوب بحیله دفع و طلب ایلدیكمده اداسنده
انواع تعلل و مخالفت ایدوب بو قوللرینه عدد كلی و المغفور مرحوم علیه لرنده مرحوم درتكه مزبور
ضابطی معرفتیله احضار و چهار شنبه كونی بالنفس حضور اصفانه لرنده شرع شریف
و احقاق حق اولنمق بابنده امر و فرمان دولتلو عنایتلو مرحمتلو افندم سلطانم
حضرتلرینكدر سلم **وزرایه بو سیاق اوزره قائمه تحریر اولنور** دولتلو عنایتلو
عطوفتلو ولی النعم افندم سلطانم حضرتلری جناب حق و فیاض مطلق جل شانه
مبارك وجود مكارم الودلرین اخطار دهردن مأمون و مصون و ایام عمر و دولت
و اقباللرین افزون و سایه عنایتوایه رؤفانه لرین اوزرمزده دوام و مقرون ایلیه آمین
عریضه بنده لریدر كه شرفیاب لقای سامی و شایسته یمن توجه كریمانه لری اولدیغم
تشكریله استدامت هنگام عمر و دولت و اقباللری ادعیه سی زیور زبان و تسامم شركفه
فلك و رشته اقامتم بابنده امر و فرمان عالی صدور و رینه نكرانم ایكن خلیه عزیمتم حضرتم
نهضت سنیه سزاوار بكورلدیغنی ناطق امرنامه حضرت صدر عالی شرفرسان و رود
ایتمكله ماه صفر الخیرده و استطنه مدینه حلبه دخول بنده كی میسر اولوب سایه دولتلری
بركاتیله صحت رحم و والدینم زیارت و تزاید عمر و عافیت ولی النعمانه لری دعواتنه مثابر
ابدیكم و حیلبه حال و شانی منظور سامیلری اولدیغنده دخی ترقی بولمش اولدیغی بیانیله
تحریر قبالنه بنده كی اخلاصمی حاوی رقعه رقیت تسطیر و مرفوع خاكپای رأفت
سمیرلری قلندی انشاالله تعالی درین نزدلرنده منظور عنایتلری بیورلمق امیدوارم

اولدیغم وجهله حقی بسیم سنیه لری تابع بیورلمق بابنده مزید كرم دولتلو عنایتلو عطوفتلو
ولی النعم افندم سلطانم حضرتلرینكدر سلم **ادنادن اعلایه مكتوب بو سیاقده**
تحریر اولنور دولتلو عنایتلو مروتلو عطوفتلو ولی النعمتی منتم افندم سلطانم حضرتلرینك
خاكپای دولتمصیر عنایت سمیرلرینه صد هزار تعظیم و تكریم و كمال عجز و افتقار ایله روی عبودیتم
مالیده قلنوب واجبه ذمتم بنده كانم اولدیغی دوام عمر و دولت و قیام مجد و نعمتلری دعوات بخلوص
الضمیم ادا و تتمیم قلندیغی خلالنده معروض بنده مستدعیری بودر كه مقدم موفور عالی
همت سامی منزلت افندمزدن غیری مدد كارم و چاره سازم اولمیوب طونیمز لطف
و احسانه قناعت كلمز انسانه كرم كوردكچه ای باقی كرا اردن رجا آرتر مزایا سنجه
سلطانم قدر بلمامنم مكث و اقامت اوزره اولدن خانه عزتلرینه بهر ماه یوز غروش
وبرلمسی دفتر بكزده تحریر و بیامنی جانب قوللرینه تسطیر بیورلمق نیازیله عرضحال
چاكرانم ترقیمنه اجتسار قلندی انشاالله تعالی كسب حاكرلت و منظور عین عطوفتلری
بیورلدقده فیما بعد اسم و رسم چرینده بنده كانكزدن افراج اولنمامق بابنده شان عنایت
نشان و الزامت كریم الخصلت افندم سلطانم حضرتلرینكدر سلم **اعلادن ادنایه**
بو سیاقده تحریر اولنور عزتمندم برادر خلوص شعارم الحاج عمر اغا حضرتلرینه
و فور محبت بی ریا سلام و خیر دعالر او لنوب حال خاطرینز كما ینبغی سؤال اولندیغی
زمینده انهای محبانه مز بودر كه بنم قرندانیم تن عزیزم تحریر و رفتن چند روز
اقدم بزم كوفته خور احمد بدیله ارسال اولنان ایكی طلوم عسل و بر دستی روغن سادوده
و بر كوپه زازاقی اوزم ترشیسی و بر بطونه شمع روغن هدیه زهعفر الركز طرفمزه
وصول بولوب محفوظ اولدقمزبر انعام اولسین بو دخی قوم هندی علی رئیس لحانبه
عزیمت ایتمكله مخصوص مكتوب مودتنما تحریرینه بادی اولندی بمنه تعالی لدی شرف
الوصول معلومی معلوممكز اولدقده بو بنده بو بنده دخی بزی خاطر شریفلریدن فراموش
ایتمیوب بو جانبه كلور قوافل و سفاین وقوعنده مكتوب تحریر و سلامت خبر بكری
افاده ایلمكز مطلوبمز در باقی همیشه عز و نعمت افزون باد **اقرانه**
اقرانه مكتوب بو سیاقده تحریر اولنور ای بنم دلبرم وده افنادكمی و اولدیغم تركیبو
لطافتلو مهربان افتخارم عارف افندی سلطانم حضرتلری السلام علیكم و رحمة الله و بركاته
نیجه دیر كیف شریفكز و مزاج لطیفكز بنم حالم و عالمكز جوار جناب حقدن حفظ
و اما بنم عمر طویل ایله معمر بیدن اولكز بنم سلطانم اكر یكجب صادقكز احوالیلم استخبار ایدیلق
سزاوار بیورلیورسه الحمدلله تعالی بحر عتبة خلوصمزه كلنج و جمیع مز عافیت اوزره بیك بیك
دعا كز بركاتیله كیفمز بجه غمر هكر دكر رحلرفه عنایتلو ولی النعم دریش بلدن افندم

همت عليه ايله بر كون كرو كنه مالك اوليوب شمديكي حالده راحتمز يرنده در ولكن فراق احبا ايله
بغرمز تغزيمز سوزان درينه آستانه دن خيالي كوزومزده او چار فاقانه چاره تقدير خدا
بو طرفده نصيبمز وار ايمش خوش ايمدي همه مولاي متعال حضرتلري سزلره وبزلره علي الدوام
صفاي خاطر وصحت بدن احسان ايليه امين ولطف ايدوب بزي بيلوب سؤال ايدن احبابلري
بالجمله فرداً فرداً سلام ودعا اولنوب مبارك خاطرلري كما ينبغي سؤال اولنور بنم قرنداشم
بو دفعه كبيرجي چرده سي اوغلي بر دكي بر پچه طرف سعادته برقوطي مربا وايكي وقيه دواء المسك
ارسال اولندي عنايتكزله لدي الوصول قرين قبول بيورمالري مأمول محبانه مزدر بونلره بوراده ده في
بزي كوكلده جيقار ميوب كز ديكيكز يرده اشتياق وفكر الهمتعمز برابر سزي ايمديلم وقت
بوقدر هان ذوق وصفاده اوليسن باقي هميشه غنچه مرام كشاده باد حالكم [illegible] **والده مشرفه**
اوغلمه مكتوب بو سياقده تحرير اولنور عزتلو ذكاوتلو مزيد معرفتلو نور ديدهم و سرور
سينم جكر كوشهم اوغلم نور افندي حضرتلرينك نادي مستقرلرينه انواع مهر ومحبت برله
سلاملر اولنوب نازك تنعيم ايله پرورده مزاج لطافت امتزاجكز كما ينبغي سؤال اولنديغي وراي سنده
ضمير منير آفتاب نظيرلرينه انهاي مشتاقانه مز بودركه بو طرفده والده كز احوالندن استخبار لايق سزاوار
بيوريلور ايسه بحمده سبحانه وتعالي تاريخ اشتياق نامه يه كلنجه وجود فرقت آلودمز صحت وعافيت
اوزره بكيسين بنم اوغلم بنم جانم سزكي بو طرفده كيدلي ندر و يا نش برده فان اغنيوب
ليل ونهار درحسرتكز جكرز بغم زمانده برمكتوبكزه نائل اولمديق يا وير قيامت كوننده
نه جواب ويره سين مكتوبكز صولتنده بر آن وير عتش تأخير وتوقف ايتميوب بو طرفه كلسين اكر
رضامي وخير دعامي استرسكز البته بو جانبه كلوريسن ذيرا حسرت وافتراقكز ايله بغرمز
سوزان در معلومكز اولدقده باقي ايام فراق سرور وصاله مبدل باد الحي الملهمه
خانمي طرفنه مكتوب بو سياق اوزره تحرير اولنور عفتلو عصمتلو نظافتلو
اهل بيتم خانم حضورلرينه تعظيمانه سلام ودعا اولنوب مبارك خاطركز سؤال اولنديغي
ختامنده ضمير منيره آفتاب نظيرلرينه عاينه خلوصانه مز بودركه طرفكزدن استفسار
اولنور ايسه بحمده سبحانه وتعالي تحرير ورقه يه كلنجه وجودمز عافيت اوزره در سز بنم زوجم
خانم حضرتلري بو دفعه بزم حاجي صالح ايله مرفكره تشوز عزيزل ارسال اولنمشدي بعينه بكا
لدي الورود اخذ وقبض ايدوب صفاي خاطر ايله فرحبق ايليه سز نور عينم جكر كوشهم
اوغلوم عارف بك حضورلرينه وليه جي شاكر افنديه وكريمه لريمز رابعه خانم وبنيه خانم
وادة فرادة سلام ودعا اولنوب طبع نازپرورلري سؤال وحسرت واشتياق ايله ديده لري
بوس اولنور خواجه امانت ايلدم جناب حق دنيا كوزيله ملاقات كرم ايليه امين وجاريه مز
خوش قدم ودلربايه سلاملر اولنور وجمله احباب واقربا وتعلقاته وهمجوارلريمزه اولادلر صغير
وكبير

وكبيرلر قونشولريمزه بالجمله سنه فرداً فرداً سلام ودعا اولنوب مبارك خاطرلري كما ينبغي
استفسار قلنور باقي هميشه عزت وعفت فزون باد حقكم **وكالت مكتوبي**
بو سياقده تحرير اولنور سعادتلو مودتلو برادر محترمم الحاج حسن اغا حضرتلري
مخصوص سلاملر اولنوب خاطر شريفكز سؤال اولنديغي فيمابعد انها كرده محبانه مز بودركه
بنم برادر عزيزم بزم او طرفده شاملي الحاج علي ذمتنده جهت قرض شرعيدن
بيك غروش الاجغمز ايچون سزي طرفمزدن وكيل ايتمشيدك مكتوبمز وصولنده كركدر
مزبوردن اول مقدار اقچه مزي بالتمام اخذ وقبض ايليه سز جنابكزه تسليم اولدقده
بزه تحويل وصل اولور تمرا اقچه مزي وير مكده مخالفت ايدرسه مقتضاي شرع
شريف موجبنجه اقچه مزي تحصيل واخذ وقبض ايليه سز حامل مكتوب يحيي افندي
وسليمان افندي بيك شهادتلري مزبورلرين شهادتلريله شرع شريف موجبنجه تحصيل
ايليه سز في سنه ١٢٤٥ **قلعه دزدارلرينك محلول كدكي ايچون عرض صورتيدر**
درگاه معلايه عرض داعي كمينه لري بودركه مدينه سلستره سنجاغنده وناحيه سنده محله
اوجهود قرب عليان بيكاري نام قريه ده وعنبريه بيك سكز يوز اون بري
اقچه كوك تيمار ايله سلستره قلعه سي طوبجيلغي خدمتنده متصرف اولدان عمر ولد محمد
فوت اولوب كدك تيمار ايله قلعه مزبوره طوبجيلغي محلول والمغلق اشبو عرض عبوديت
صلبي اوغلي مصطفي ولد عمر هر وجهله لايق ومستحق والمغين متوفاي مزبورك بابا سي
محلولنده مرقوم مصطفي ولد عمره توجيه ويرلمك برات عاليشان صدقه واحسان
بيورلمق حاكمنه عرض واعلام اولندي باقي امر وفرمان ولطف واحسان حضرت
من له الامر كدر سنه تسع وثلثين ومائتين والف **نور بعد افندسنه مكتوب**
بو سياقده تحرير اولنور دولتلو عنايتلو كافه انام مرحمتلو ولي النعم جزيل الكرم
افندم سلطانم اغاي عاليشان افندم حضرتلرينك منبع لطف واحسان الولادن خاكپاي
دولتلرينه انواع تعظيم وتكريم كمال ادب بندگانه ايله ذي عبوديتم مالينده وجبين [illegible]
فرسوده قلنوب عريضه عبيدانه صدق چاكرانه م اولدر ايام عمر ودولتلري ادعيه سي
بخلوص البال اداوه اكمال قلنديغي ختامنده عريضه عبيدكترانه وبنده احقرلري
بودركه بنم دولتلو عنايتلو كافة انام مرحمتلو ولي النعم افندم سلطانم حضرتلري
بو دفعه محض لطف كرمكزدن ناشي طرف دولتلرندن الحاج عثمان اغا بنده لريله فرستاده
واحسان بيورلان برقطعه عنايتنامه جليلهنكزي ساعات وحين وقاتده شرف
ورود اولوب مفهوم منيفي بالجمله قرين ذهن دعان بندگانه م اولمشدر حق سبحانه
وتعالي حضرتلري مانه افتخارمز اولان وجود مسعود مراحم الودلرينه اكدار دهر

دهر غداردن مصون ومحفوظ ایلیوب ایام عمر ودولتلرین یوماً فیوماً افزون وخیرایم وسیادة
شماوایه دخیمالرین فرق بنزکا ثمره ثابت وبرقرار ایلیه امین عنایتکار ولی النعم
افندم حضرتلرینه بو قوللری لیل ونهار اوقات خمسه ده دوام عمر ودولتلرینه دعوات
خوشنو بر دقیقه قصور ایلمدیغی حالده اشبو عبودیت نامه تحریر ومرفوع بیشگاه دولت
مصیرلری قلنمشدر انشاء الله تعالی دست مکارم پیوست ومنظور لحاظ چشم
رؤفانه لری بیورلدقده فیما بعد بو عبد قدیملرینی درجه ضمیر منیر دولتلرینده طرح
وابعاد بیورمیوب ذریعه فخر ومباهاتم اولور کرمنامه سامیلریله مسرور ودلشاد کام
بیورملری بابنده باقی امر وفرمان دولتلو عنایتلو ولی النعم جزیل الکرم افندم سلطانم
حضرتلرینکدر **تقسیط تحویلی** سنه عروس باکره بشیوز غروشدر
باعث تحریر حروف اولدرکه والده خاتون مقیم صبرا قمنده هوته حی مرجان کتخدامز الحاج اسمعیل
افندیدن اوتوز ایکی سنه مقاطعه سی فارغ اولدقده تقسیط ثانی اولدرق بروجه بالا
باکره بشیوز غروشی افندی مرقوم تسلیم ایدوب اشبو ممهور تحویلمزی یدینه حفظ
ایلیه سنه ٩٢ **وزرادن متسلملره تذکره صورتیدر** قدوة الاماجد والاعیان
حالا متسلممز عبد الباقی اغا زید قدره بعد السلام انها واعلام اولنان اولدرکه حامل
ورقه مغیردیج نام ذمینک بو طرفده ایکی بیک غروش لوب اشبو تذکره ویرلشدر
واردقده مغیردیج نام ذمینک ایکی بیک غروشی بلا تأخیر ویروب اشبو تذکره کی
حفظ ایلیه سن وتحریر بو ذمیدن او طرفده اولان مصالحه بولنه سن والسلام
تحریرا فی اواسط جمادی الاخره سنه ٣٩ **معافیت تذکره سی صورتیدر** دارنده
تذکره ذمی حضرت ولی النعم افندیمزک دائره دولتلری حرملری خدمتلرینده اولوب
جزیه کاغدی حفظ اولنمغله جزیه دارلر طرفندن وکرک ضابطان طرفلرندن جزیه
خصوصیچون تجیس اولنیوب اشبو تذکره یدینه ویرلشدر **اذن نامه صورتیدر**
حالا کونری قریه سی امامی بعد السلام انها اولنور که قریه مزبوره ده کنزامه للم
بنت فاطمه نام بکر بالغه نک مانع شرعیسی یوغیسه طالبی اولدن احمد بن علی نام کمسنه
ولیسی اذنیله وما بینلرنده راضی اولدقلری مهر موجل ومعجله سیکز هدیه محضرلرنده مزبوره
عقد نکاح ایلیه سن القاضی فصا: مزبوره **عتق نامه بو سیاقده تحریر اولنور**
باعث حروف اولدرکه اشبو بیک ایکیوز یکرمی یدی سنه ماه رجب شریفک اول
بشنجی کونی نوبند اقوم جاریه مملوکم ولان فی الاصل چرکس اسیرلرندن اوزت بوبلوجق
فاسکنوا الا کوزلو محبوبه نام جاریه می رضاء لله تعالی ورسوله الکریم عتق صحیح شرعیله
ماعتق ازاد ایلدم کرکه بعد الیوم سائر احرار مؤمنات کبی حره اولوب هر طرفه
عزیمت

عزیمت ایدرلر کیف ماتشاء حرکت ایلیه مرخصه اولمق ایچون حریتنی بیانا اشبو عتق نامه
تحریر ویدینه ویرلدی وقت حاجتده ابراز ایلیوب واثبات طرفندن وطرف احددن
فرد واحد کمسنه مداخله ایتمیه لر والسلام تحریرا **دین تمسکی صورتیدر**
وجه تحریر حروف اولدرکه اشبو بیک ایکیوز یکرمی یدی سنه ماه ذالحجه نک اول
بشنجی کونی حالا ادرنه ساکنلرندن باللیقپاقلی دیمکله معروف الحاج عارف اغا
یدندن قرض شرعی اولمق اوزره اوتوز بر کون وعده ایله باکره بیک بشیوز
غروش اخذ وقبض ایلدم واجب الادا ولازم القضا دینمدر انشاء الله تعالی
بالاده ذکر اولنان وعده منحل اولنده مبلغ مزبوری تماما ادا وتسلیم ایلدیکمده اغای
مرقومک یدینه ویریلن اشبو ممهور دین تمسکم کیرو رد وشق اولنه **ادا
تمسکی صورتیدر** باعث تحریر حروف اولدرکه اشبو حافظ الوثیقه عندلیب
زاده الحاج لبیب افندی یه قرض شرعی ویردیکم بیک غروشمی افندی
مرقومک یدندن بالتمام اخذ وقبض ایلدم مبلغ مزبوردن ذمتنی براء
ویربلکی الاجلم قالمدیغی اجلدن اشبو ادا تمسکی تحریر اولنوب یدینه ویرلدی
وقت حاجتده ابراز اولنه **بولیچه تمسکی صورتیدر** وجه تحریر حروف اولدرکه
اشبو بیک ایکیوز یکرمی طقوز سنه سی شوال الشریف غره سنده حالا طرابزون حاکمی
فضیلتلو افندی حضرتلرینک کتخداسی الحاج محمد اغا یدندن بولیچه اولمق اوزره
بروجه بالا باکره بیک بشیوز غروش اخذ وقبض ایلدم ان شاء الله تعالی تاریخ
تمسکدن اوتوز بر کون وعده ایله محمیه استانبولده بالقباشنده مقیم شریکم الحاج
ابوبکر اغایه مبلغ مزبوری ادا وتسلیم ایلمک شرطیله بورجم ودینمدر اشبو ممهور
بولیچه تمسکی تحریر ویدینه ویرلدی بمنه تعالی ادای میسر اولدقده تمسکم خلاص
وشق اولنه **محبت نامه** شفاء القلوب لقاء المحبوب
کوزم باغیم یازلری بو مکتوب عزتده یکتا سعادتم بی همتا محبتم قدیم صحبتم
ندیم شفقتم مقیم حقیقتم لانظیر مروتم بی قصور تقصیر کرم کانی
خوبلرین سلطانی عالمک وارمی کل زارم وقت شتاده نوبهارم جانمدن عزیزم
شکردن لذیذم میرکلام کل اندامم بو سوزه کناهم بو قدر اختیارم هر نه تحریر اولنجه
ایه بو ارایه تحریر اولنور **نظم** طوطمشم دامانک لطفک امادم اهشامکالا دیقت
ایلمیم سلطانم کاه فرقت کاه حکایت شکاه حکایت چوق کوزلر اراسنده ارادم بولدم سنی کاه یازه
فراقک یاره اشتیاقی غافل اولمه ای افندم بلمش اول سودم سنی بوکسمه کعبه نوازنده ویره سی
بونامه نک شافی جوابنه تمت الانشاء باذاره فرحت اولنان انشانک استنساخ اولنمسی صفر سنه

انشای دیگردن اخذ اولنان صور مکاتیب

سرنامه لرده

همواره علل و امراضدن مصون المزاج و شفای عیسی ظهوریله انواع ابتهاج اولملری استدعاسیله
تمایتنه محبانه بودرکه دیگر همواره نخل مراملری میوه‌دار و سعادت و اقباللری تابدار اولمق
دعواتی تمهیدیله تمایتنه خلوصانه مزدرکه دیگر همواره امور مأموره‌لرینه مظهر توفیق
و نتیجهٔ آمال صوری و معنویلرینه سرمنزل تحقیق اولملری دعواتی دیگر همواره مرآت بال ضمیر
تابناکلری دائما صفاده و غنچهٔ باغ اقباللری نسیم لطف حقله هر بار کشاده اولملری دعواتی
دیگر همواره محافظهٔ خداده مستدام و کافهٔ امورلری مقارن توفیق حضرت رب الانام
اولملری دعواتی دیگر همواره جناب رب المستعان هر امورلرینه مظهر توفیق و واصل
سرمنزل تحقیق ایلمسی دعواتی اداقلندیغی سیاقده تمایتنه محبانه درکه دیگر همواره مسندآرای سریر
صحت و قرین عز و سعادت اولملری دعواتی تمایتنه اخلاص شعارلریدرکه دیگر حضرتلری
همواره رونق افزای عز و اقبال حصول امانی الضمیرلریله مقضی الآمال اولملری دعواتی ادا و اکمال
قلندیغی اثرده تمایتنه خلوص صداقت شعارلریدرکه دیگر همواره مظهر فیوضات جناب
رب العلم حصول آمالاریله مقضی المرام اولملری دعواتی ادا و تتمیم قلندیغی سیاقده تمایتنه محبانه مزدرکه
دیگر همواره مسندآرای سعادت و اقبال و متکابیرای سعادت اجلال اولملری دعواتی دیگر همواره
مسند عالیلرنده مستدام و سریر صحتده بر دوام اولملری دعواتی رکاب همایونه عرضحال حق سبحانه و
شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرینک سریر سلطنت تختگاه خلافتلرینده
دائم و ابدی و ایام عمر و اقبال ملوکانه‌لرین یوما فیوما متزاید و ممدود ایلیه آمین خاکپای مسرت
احتوای جهانداریلرینه عرضحال قوللریدرکه سرنامهٔ اعلا حضرتلرینک خاکپای دولتلرینه صد هزار تعظیم
و تکریم برله رو عبودیت مالیده و جبین دقیق فرسا ایدوب قلندیغی سیاقده معروض بنده‌لریدرکه
ایزد متعال عزشانه حضرتلری مرحمتلو افندیمز عامهٔ عالمه محض خیر اولان مبارک وجود شریفلرین
اکدار دهر دوندن مصون و محفوظ ایدوب سایهٔ مرحمتلرین بو بنده‌لری اوزرندن دور و زائل ایلیه
آمین ورود ایلین قائمهٔ اخباری بونلرین اقدم محض کرم و عاطفتلرندن بو قوللرینه
وردی بو دیده ترقب کرده چشم انتظاری اولان فرماننامه سینه‌لری برحین مسرت قرینده
رسیدهٔ دست امیدم اولوب ماحصل کان بالکلیه زیر نعلمده جاگیر اولمشدر دیگر فرستاده
صوب ثناکاری بیوریلان برقطعه مکتوب مرحمت مصحوبلری ورود و مفهوم منیفی قرینهٔ اطلاع
مخلص صداقتمندلری اولوب دیگر بو دفعه شرف رسان ورود اولان قائمهٔ مکرمتمنودلری
دیدهٔ دست اعتبار و مسطور سلامت نشورلرینه درج اولنان شیوهٔ دلنوازی خاطر دیرینه
اولان شیوهٔ دوستی مورث بهجت بیشمار اولمشدر دیگر لطفا و کرما فرستاده بیوریلان مروتنامه

مروتنامهٔ عنایت علامه‌لری دست تعظیم رسیده و کلبهٔ تکریم ایله چشم آرزوده مالیده
اولنمقده دیگر لطفا و کرما و عنایة اعطا بیوریلان کرمنامهٔ عکارمنشان و هدیهٔ بهیهٔ
لطف و احسانلری و ساطتیله شرف یافتهٔ وصول و متضمن اولدیغی نوازش الطاف حذیوانه‌لریله
سر عبودیتم دجابت فخر و مباهاته موصول اولمقده دیگر بو دفعه فرستادهٔ جانب ثناکاری
بیوریلان مکتوب مروتلری طرفمزه وصول و مضمون شریفی بالجمله معلوم خالصانه‌م اولمشدر دیگر
لطفا و مروتا بعث و ارسال بیوریلان مودتنامه‌لری طرفمزه ورود و مفهومی معلوم ثناورانم
اولوب بو درجه ابراز بیوریلان کلام مهر و موالاتلریندن بر مرتبه حظوظ فراوان حاصل اولمشدر
ورود ایدن تحریراتدن سرور و حبوری بر مرتبه حظوظ فراوان حاصل اولمشدرکه گویا جمال
بی مثاللری مشاهده اولنمش درجه انبساط حاصل اولمشدر بو دخی کثرت سرور و فرحت حبور
حاصل اولمشدر بو دخی دائرهٔ شعوردن دور اولمق مرتبه‌لرینه ایصال اتمشدر بو دخی بو خبر فرحت اثرک
استماعندن بعضا عارض اولان سرور و حبور بیرامون دائرهٔ بیانی مرتبه‌سندن دوردر بو دخی فوق الغایه
انواع نشاط و انبساطه باعث هزار شوق و سروره حادث اولمشدر بو دخی مفهوم و مزایاسینه اطلاع
محیط شامل اولدقده حاصل اولان سرور و شادمانی و حبور سنامتناهی که کیفیتی پذیر تعریفدن بیرون
اولمشدر بو دخی نه مرتبه‌لرده ممنون و مسرور اولدیغم تعریفی عدیم البیاندر بو دخی نه مرتبه‌لرده
محظوظ اولدیغم درجهٔ کماله رسیده اولمشدر بو دخی کمال درجه مسرور و خندان اولدیغم تعریفی عدیم
الامکاندر بو دخی بو دم خاطر نوازی بر حسن عنایت فاضلانه‌لرندن حاصل اولان مسار و انبساط
ناپذیری کیفیتی تقریر و اعتباردن دور بو دخی دنیا و مافیها بزم اولمش درجه ممنون و مسرور اولمشدر
بو دخی ممنونیت خاطر خالصانه مزه بادی اولمشدر بو دخی جناب نسق بخشای مناظم امور کائنات
عزشانه حضرتلری مجسته و میمنت مقرون هر حالده و هر امرده توفیقات علیه‌سن رفیق و معین ایلیوب
ذیر سایهٔ ذوفانه‌لرنده جمله حاجتمند اعلی الخصوص بو عبد کینه صداقت نشانلرینی آسوده [illegible]
امن و امان ایلیه آمین بو دخی دولت و ادرین دائم ایلیوب بین الاقران مشار بالبنان ایلیه آمین بو دخی
جناب حق موفق کل امور هر حالده توفیقات علیه‌سنه مظهر ایلیه آمین بو دخی جناب حق جمیع
امورلرینه ظهیر و بالجمله اولدد و اشاعلیله دستگیرلری اوله آمین بو دخی جناب حق جمیع امور
خصوصلرینه توفیقات علیه‌سن رفیق ایلیه آمین اجمالی دعالر جناب مرتب منظومهٔ کائنات عز
شانه حضرتلری خجسته و میمون و ایام کامکاریلرینه انواع رفاه و اسباب مقرون ایلیوب امور صوری
و معنویلرینه توفیقات علیه‌سن یاور و همیون ایلیه آمین بو دخی جناب حق بالبشارت تکلم
ورای العین ملاقات کرم ایلیه آمین بو دخی جناب خیر الحافظین حضرتلری عن قریب مشاهده [illegible]
ایلیه آمین بو دخی جناب رب العزت حضرتلری دینی و دنیا ایله ملاقاتمزی میسر ایلیه آمین بو دخی جناب حق
دنیوی و اخروی مراداتی و مقصودلرینه نائل و بکام ایلیه آمین بو دخی جناب حق عمر و دولتلرین متزاید

مصدر تمسكي

ومودا بليه امين الف امين صورت تمسك باعث تسطير تمسك اولدر كه حانيه سنجاغي عنه
بامر الله تعالى بلا ولد وفات ايدنلرك املاك حانيه سنجاغي تحريرك امينى اولانلر طرفندن ضبط اولنوب
اوزره مال ميرى يه ضم وحاصل قيد اولندقده دركاه دولتمدار عليه دن عنايات واعطا بيورلان برات شريف
عاليشانده تصريح بيورلدغنه بناء على ذلك حانيه سنجاغي عنه قسمتي ناحيه سنده كيرو نام قريه ده طبراغنده
واقع معلوم الحدود اولوب زيتون اشجاري واون مزروعلق تارلا و بر ربع باغ بلا صاحب خاليه
اولديغنده محكمه سنده بعد الثبوت اعلام شرعي موجبنجه ثبت اولنه عائد ولغدهما ذكر زيتون
اشجاري وتارلا و باغ خاليه محافظي اولوب كريد ايالتنه متصرف اولان وزير بي نظير
دستور ابراهيم پاشا حضرتلري طرفندن تدريز قانوني اوزره رسم طاپوسي اخذ اولنوب كيف
مايشا ملكيت اوزره متصرف اولمق اوزره اشبو تمسك اعطا اولندي شركت تمسكي وجه
تحرير حروف بودر كه ١٢٣ سنه محسنين بالتكميل قلمي منزاح مقاطعه سي شوقدر غروش بدل
التزام ايله اشتراكا عهده مزده اولوب شريكم شريف احمد اغا مقاطعه مزبوره سنه مذكوره محصولاتي
ضبط وتحصيل و... حسابمز بعد الرؤيه بدل التزام معلوم ومصارف بعد الاخراج
بمنه تعالى هر نه كه فاضل ظهور ايدر ايسه مناصفه ميانه ده تقسيم اولنمق ومعاذ الله تعالى زيان
دخي اولور ايسه كذلك بو منوال محرر نصفيت اوزره طرفمزدن تاديه اولنمق شرطيله تحرير اولندي
الله يعني ناظق اغاي موجبي ايله طرفندن وجه محرر اوزره ممهور تمسك ويرمكله طرفمزدن دخي
اشبو ممهور شركت تمسكي تحرير واغاي موما اليه يدينه اعطا اولندي سهم تحويلي باعث تحويل
بودر كه استانبول امتعه گمركي وتوابعي مقاطعه سي اسهامندن باراتي عاليشان متصرف اولديغم
نصف سهم حصه ملكيت اشبو بيك ايكيوز اوتوز التي سنه سي ... حضرتلرينك تقسيط نامه سي
اوله اوزره اقتضا ايدن بالكز يوز يكرمي التي غروش حصه فايضنك نصفي حالا امتعه گمركي
اميني سعادتلو احمد اغا يدينه اخذ وقبض اولنديغي حالده قلمنده صورت اعطاسيچون اشبو
ممهور تحويل ويردك استقلال تمسكي وجه تحرير حروف بودر كه استانبولده فلان محلده واقع
قهوه جي وقف دكانلرينك ملكندن متصرف اولديغم نصف حصه مي دارنده تمسك سعادتلو
حسين اغايه اشبو ... غروش مقابلنده على طريق الاستغلال بيك ايكيوز اوتوز ... سنه سي
غره محرمندن حصه متوليسي فراغ ايدوب حصه مزبوره ايچون بهره ماه درت بچق غروشي
اغاي موما اليه اجاره ويرلمك شرطيله مسلمي حصه زينه مقاوله ومبلغ مزبور واجب
الادا ديمك بمنه تعالى مبلغ مزبوري برسنه تماميه دكين اغاي موما اليه يدينه ادا وتسليم وحصه
مفروغه مذكوره يي ينه اوزريمه فراغت ايليه جكيمه اشبو تمسك تحرير اولندي ابراء نامه باعث
تسطير حروف بودر كه اشبو حافظ التمسك ابراهيم اغايه كوفي فصلي تحريري خصوصيچون
ويرديكم بر طوب شام الاجه سي ... درهم كتان كهنه و برشال اقتضا ايدن قيمتي مرقوم ابراهيم

ابراهيم اغا يدندن تماما اخذ وقبض ايلدم وذمتنده مبلغ مزبوره متعلق برفجه سي باقي قالميوب
خصوص مزبوردن سائر دعاوي ذمتني ابراء عام ايله ابراء واسقاط ايلدم بعد اليوم دعوا ونزاع
صددنده اولور ايسم لدى الحكام الكرام استماع ومقبول اولمامق ايچون اشبو ابراء تمسكي تحرير ويد موما
اليه ويرلندي استقلال تمسكي وجه تحرير حروف بودر كه ١٢٢٩ سنه سي محرم غره سنده حافظ
التمسك فلان افندي يدندن برجه قرض شرعي ١٠٠ غروش اخذ اولنوب التمس بر كون عين سليه
اوزره واجب الادا ديمك ومبلغ مزبوره مقابله سنده يكي قپوده واقع متصرف اولديغم معلوم الحدود
ملكم منزلي موما اليه ده رهن ووضع ومبلغ مزبوري حلول اجلنده اداده عجز وتاخير ايدر ايسم
رهن مزبوري معرفت شرعله فروخت ودينم اولان مبلغ مزبوري موما اليه ادايه برادرم
حسين اغايي وكيل ايلديكم اجلدن بمنه تعالى اداسي ميسر اولدقده فك رهن وتمسكم كيرو
رد اولنق اولنه ومعاذ الله تعالى تاخير اولنديغي صورتده تمسكم وكيلم مرقوم منزل مذكوري بر وجه مجرد
فروخت ومبلغ مزبوري بلا نقصان ادا ايلمك شرطيله دين تمسكنه معلوم الاسامي محضرلرينك كلما
عزلت فانت وكيلي فحواسنجه وكيل اولديغي حالده تمسكم شرع ويرلدي دين تمسكي وجه تحرير
حروف بودر كه فلان نام صاحب الخيرات نقود موقوفه سندن اولمق اوزره بيتش مثقال التوندن
بر حفت بلوزري اوني ايله بچق حسابي اوزره حالا متولي وقف اولان دارنده تمسك
سعادتلو احمد افندي يدندن اشبو غروشي استقراض ايلدمكه نصفي ايكيوز اللي غروشي
ايلك طقسان بركون وعرضي واجب الادا ديمك بمنه تعالى اداسي ميسر اولدقده ارتهان
اولنان التون بلوزرلري خلاص وتمسكم شق اولنه تاريخ امضا ومهر وضع اولنور
دين تمسكي وجه تحرير حروف بودر كه ١٢٢٩ سنه سي شعبان شريفك اون التنجي كوني درسعادتده
بستاني حافظ نعمان افندي يدندن قرض شرعي اولمق اوزره طقسان بركون وعرضي بالكز
شوقدر غروشي اخذ اولنوب ذمتمده واجب الادا ولازم القضا ديمك بمنه تعالى بالاده
ذكر اولنان وعده حلولنده مبلغ مزبوري تماما ادا ايلديكمده افندي موما اليهك يدينه ويرلان
اشبو ممهور دين تمسكم رد وشق اولنه قطع علاقه تمسكي باعث تحرير حروف اولدر كه ١٢٢ سنه
ذي القعده غره سنده اوتوز بر سنه سي غايتنه دكين دارنده حروف بازركان
ايله بيننده جريان ايدن اخذ واعطا مزك مجموع حساب وكتابي رؤيت اولنوب مرسوملر بريننده
كرك نقد استقراض وكرك اشترا ايلديكي اشيا قيمتي اولوب ... مزبوره
ابراء وقطعيه جائزه لريمزدن وكذلك امريمز ايله ولازم فيلر بالجمله حسابه ادخال
قطع حساب اولنديقدن صكره بر بريمزه ذمتلرينده باقي الحق قالمامغين ذمتلري
عام ابرا ايله ابراء واسقاط ايلديكي مشعر طرفنده ممهور قطع علاقه ويرمكله طرفمزدن دخي مرسومك
ذمتني ابراي عام ايله ابراء واسقاط ايلديغي محتوي يدينه اشبو قطع علاقه اعطا اولندي

ادا تحویلی باعث تحریر بودر که اشبو حافظ الوثیقه بوستانی نعمان افندی یه جهت قرض شرعیدن الملق
اوزره ویردیکم اشبو [illegible] غروشمی افندی مومی الیه یدندن اخذ وقبض ایلدم دیمتمزده مبلغ مزبوره متعلق
بر تجه ارجعم قالمیوب سند اولمق ایچون افندی مومی الیهه اشبو ادا تحویلی ویردم **تحویل** [illegible]
[illegible] جنابلری اشبو بیلک ایکیوز اوتوز التی سنه سی محسوبیا سنجاغی [illegible]
[illegible] التزامیدن [illegible] یوز غروشی [illegible] لوای مزبور متسلمی [illegible]
اغا افندمزک حسابنه محسوبا اشبو [illegible] حفظ ایچون [illegible] **ضبطنامه** وجه تحریر حروف
بودر که [illegible] سابقا دوم ایلی والیسی وزیر مکرم [illegible] ابراهیم پاشا حضرتلرینک
مالکانه متصرف اولدقلری ویوده لق توقات وتوابعی مقاطعه سنک بر بچق ربع حصه سی اشبو بیلک ایکیوز
اوتوز التی سنه سی مارتی ابتداسندن سنه سی غایتنه دکین ضبط ایلمک اوزره اشبو باعث التمسک
سعادتلو حسین اغا زید قدره یه [illegible] بیلک اشبو [illegible] غروش مال [illegible] التزام ومومی الیه دخی التزام ومال
مقاطعه نک نصفنی تسلیم ونصفنی دخی [illegible] ماه مرورنده ادا ایلمک اوزره تمسک [illegible]
سنه مذکوره مقاطعه مزبوره حصه سنی مومی الیه ضبط وربط وجانب میری ایله حسابنی کوره
سند اتخاذ [illegible] تسلیم ایلمک شرطیله اشبو ضبطنامه ویرلدی **ضبطنامه تمسکیدر** وجه تحریر حروف اولدر که
ولایت دوم ایلنده واقع [illegible] وتوابعی سنجاقلری عداد اغنام مقاطعه سی بر وجه مالکانه متصرف اولدقلری
طرفلرندن [illegible] اوتوز سنه سی مارتی ابتداسندن سنه سی غایتنه کلنجه ضبط وربطی [illegible] متسلمی [illegible]
التزام [illegible] قضالرنک عداد اغنامی [illegible] اشبو باعث التمسک سعادتلو احمد اغایه التزام
ومومی الیه دخی التزام وقبول ایتمکله [illegible] سنه مرقومه مارتی [illegible] سالف الذکر قضالرده واقع
اصحاب اغناملرک یدلرنده موجود [illegible] وتحریر [illegible] عالیشان [illegible]
سابقا اوزره [illegible] میریدن جمع وتحصیل [illegible] تمامنه دکین ضبط وربط ایدوب طرف اخره دن
ممانعت اولنمامق ایچون یدنه اشبو ضبط تمسکی ویرلدی **ضبطنامه** باعث تسطیر حروف بودر که
سنجاغنده واقع [illegible] متصرف [illegible] باج مقاطعه سنک ۱۲۳ سنه سی
محرمی غره سندن ذی الحجه سی غایتنه دکین ضبط وربط ایلمک اوزره التزامنه [illegible] داخل اولدر
تمسکده قدوة الاماثل والاقران محمد اغا زید قدره یه التزام وتفویض اولنوب اغای مومی الیه دخی
التزام وتفویضی قبول وبدل التزامی [illegible] ویردیکی دین تمسکی موجبنجه وقت زماننده ادا وتسلیم
ایلمک اوزره اشبو ضبطنامه اغای مومی الیه یدینه اعطا اولندی سنه مزبوره محسوبیا مقاطعه مذکوره
نک حاصل اولان رسوم [illegible] تحصیل اولنه [illegible]
تحصیل ایلیوب طرف اخردن کمسنه دخل وتعرض ایتمیه **صورت تمسک** باعث تسطیر حروف اولدر که
جزیره [illegible] واقع ربع حصه رسم میری [illegible] ونصف حصه رسم میری [illegible] مقاطعه لرینک
بر وجه مالکانه متصرف اولان باعث التمسک سعادتلو احمد افندی حضرتلری طرفلرندن ایکیوز [illegible] سنه سی

سنه سی محرمی غره سندن غایتنه دکین حصه لرندن ایکی بیلک [illegible] غروشه درعهده وقبول ایلدکمده
اوزریمه واجب الادا دیمتمده مبلغ مزبوردن بر وجه پیشین [illegible] بیلک [illegible] غروشنی تسلیم وقبضنه بیلک
غروشنی دخی ذمتمده باقی قالمغله [illegible] سنه سی ظرفنده ادا وتسلیم [illegible] اشبو تمسکم کشف اولندی **دین تمسکی**
وجه تحریر حروف بودر که اشبو بیلک ایکیوز اوتوز [illegible] سنه سی [illegible] برسنه [illegible] اسمعیل اغادن
[illegible] جهت قرض الملق اوزره [illegible] بر وجه بالا [illegible] ایکی بیلک
[illegible] غروشی استدانه واخذ ایلدم اوزریمه واجب الادا دیمتمده مبلغ مزبور مقابله سنده [illegible]
[illegible] التون [illegible] الماس [illegible] افندی مومی الیهه رهن ووضع [illegible] سنه سی ختامنده مبلغ
مزبوری تماما ادا وتسلیم [illegible] اشبو [illegible] دین تمسکم [illegible] **ادا تذکره سی**
باعث تذکره بودر که اشبو ۱۲۲۹ سنه سی محسوبیا فرمان عالی وبرموجب صورت دفتر [illegible]
سنجاغنده عوارض ونزل [illegible] جمع وتحصیل [illegible] لوای مزبوره تابع [illegible]
قریه لردن [illegible] عوارض وبدل نزل [illegible] جانب [illegible] صورت دفتر موجبنجه
اهالی قریه مزبوره یدلرندن جانب میری ایچون تماما اخذ [illegible] صورت ویرلمک ایچون اشبو
ادا تذکره سی ویرلشدر **برای استغلال** وجه تحریر حروف بودر که فلان محله ده واقع [illegible] معلوم
الحدود [illegible] منزلی فلان وقفنک [illegible] متولیسی اولدیغم فلان افندی یه بطریق الاستغلال
[illegible] غروشه بیع وتسلیم [illegible] مال وقف [illegible] اشترا وتسلم [illegible] منزل محدود
مذکوری بعد التخلیة الشرعیة والتقابض المرعی تاریخ تمسکدن [illegible] سنه [illegible] غروشدن ایکی سنه
تمامنه دکین متولی مرقوم [illegible] شرعیه موجبنجه منزل محدود مذکوری [illegible] ایجار
وتسلیم [illegible] تسلیم ایلدیکم اجلدن اشبو [illegible] تمسک ویرلدی **قطع علاقه** باعث [illegible]
[illegible] بودر که [illegible] سنه سی محرمی غره سندن اوتوز [illegible] سنه سی غایتنه دکین [illegible]
[illegible] والیسی وزیر [illegible] احمد پاشا حضرتلریله [illegible] ابن احمد
واعطا [illegible] مجموع حساب [illegible] مشار الیه حضرتلرینک اقراضی
اشیا [illegible] ادا [illegible] ایراد [illegible] تسلیم [illegible]
[illegible] حساب [illegible] قطع حساب [illegible] باقی [illegible]
[illegible] ابرا عام ایله ابرا [illegible] قطع علاقه کرم وعنایت [illegible]
دخی [illegible] مشار الیه حضرتلرینک ذمت عالیلرین [illegible]
ذمت عالیلرین ابرا واسقاط [illegible] اشبو قطع علاقه تحریر [illegible]
[illegible] **بولیچه** باعث تحریر حروف بودر که [illegible]
سعادتلو احمد اغا حضرتلرینک [illegible] حافظ [illegible] محمد اغا [illegible] جهت قرض [illegible]
بیلک [illegible] اللی [illegible] غروش اخذ وقبض [illegible] اصل [illegible]

الاداء دیمدر ذمته‌تکی مبلغ مزبوری داخل تمسکی التمش بیک غروشی آستانه علیه‌ده شریکم فلان آغا مومی الیه
تماماً ادا و تسلیم ایلدیکی اشبو تمسکم خلاصی اولنه بوینی باعث تحریر حروف بودرکه ١٢٢٩ سنه‌سی
شعبان المعظمنک غره‌سی کونی بر وجه بولیجه داخل تمسکدن اوتوز بیک غروشی ایکی ادن عرضحالیه متسلمی
سعادتلو سلیمان آغا یدندن استیفاء غروشی اخذ ولبوب طرفمزه اشبو تمسکی ویرلدی بمه دیکی ذمته
شریکم ابراهیم آغا افندیه وعن حوالتنده مبلغ مزبوری قبضنه قاموزه ادا و تسلیم و اشبو تمسکم خلاصی
اولنه دینه تقاص تمسکی وجه ترقیم و ترجیم بودرکه استانبولده لنغه یکی قپوسنده واقع متصرف اولدیغم
بوستانده مستاجرم فلان افندی اذن و قبولیله سنه کندو مالندن فرخ و صرف ایلدیکی جمعا اللی اقچه
دینم و لکن دفعة ادایه قدرتم اولمدیغندن تقسیط و تأجیل طلب اولمغله بوستان مذکورک اجاره‌سی
اولدقده حسابیله سنوی اللی بیک اقچه‌دن بهر سنه بیلدیکی اقچه‌سی دین مزکوره تقاص ایدوب تاریخ و ترقیمدن
بش سنه تمامنه دکین هفلاشمق اوزره تقسیط و ربطه رضا داده اولدیغمی مبین اشبو
مهور تمسکم ویرلدی قطع علاقه باعث تحریر حروف بودرکه آستانه‌ده قپان دقیق تجارندن ایکیوز
ایکیوز اوتوزلی سنه‌سی محرمنده غایتنه دکین شرکت عنانیه شریکم اولدیغم داروغ کتاب فلان
کسنه ایله بینمزده جاری اخذ و اعطا و معاملاتمزک نهایت و فروغ بولدیغی اوزره حساب
و کتابی رؤیت و طرفمزه راجع اولان فائضلری و رأس مالمز اولان سرمایه‌مزی اخذ و قبض
ایدوب بر بریمزه ذمتنده براقچه لاحق حقمز قالمیوب فی الحقیقه من غیر علم بربریمزک حقی سهوا اخذه
سبقت ایتمش ایسه دخی کندوسنه حلال و حقوقنه دائر متعلق عامه دعاوی و نزاعندن ذمتمزی
ابرا و اسقاط ایلدیکمز اجلدن اشبو محرر مسلمینی حضورلرنده قطع علاقه مشعر طرفمزه بریکم
مرقوملره ویردیکی سند شرعی موجبنجه بوفنی بریه اشبو قطع علاقه سندینی اعطا ایلدم وقت حاجتده
ابراز ایده والسلام التزام تمسکی باعث تسطیر حروف بودرکه کوتاهیه سنجاغنده فوله ناحیه‌سنده
کوان نام قریه و نحیر بونه بابر آغالی انزکا متصرف اولدیغم زعامتی اشبو ١٢٢٩ سنه‌سی
مارتی ابتداسندن شباط غایتنه دکین ضبط و ربط ایلمک اوزره التزامنه طالب و راغب اولدیغمدن
تمسلکی فروقه الرعایا و الاقران محمد آغا زید مجده بالرغبة والتزام و مومی الیه دخی التزامی
قبول ایدوب بدل التزامی اولان مبلغ مزبوری بروجه پیشین طرفمزه ادا و تسلیم ایتمکله ضبطیچون یدینه
اشبو تمسکی اعطا اولنمشدر سنه مزبوره ده عائد مرقومه حاصل اولان اعشار شرعیه و رسومات
عرفیه جرم و جنایت و بادهوا و رسم عروسانه و طپو زمین و رسم بناک و مال غائب و یوه
و قاچقون و قول جاریه مزده کاسی و عشر و کلی هر نه که حاصل اولور ایسه آغای مومی الیه
الیه عائد اولوب اوزره جمعه تحصیل ضبط و ربط ایدوب طرفمزدن و طرفمزدن
احد دن کسنه مانع و مزاحم و مداخل اولمیه تحریرا فی التاریخ المزبور دهه برای الذقرقه برلرو
تمسکی باعث تحریر حروف اولدرکه ١٢٢٩ سنه‌سی رجبی ابتداسندن فلان بک تلمیذی سی عفتلو

عفتلو فلانه خانم یدندن جهت قرض الملق اوزره ١٠٠ غروش استدانه و اخذ ایدوب ذمتکه نصفی ٥٠
غروش ایدر ذمتمده مبلغ مزبور واجب الاداء دینم و کوکه مقابل بر قطعه الماس ماتغولی ایکی بیک
غروش قیمتلو جفت اتون بدوزلی و کبیر هر طاشلو کوپه مقابله‌ده حسابیه الماس جیجکلی
دهن صنع و کندویه تسلیم ایلدیکمده اولدخی ادهان مذکوره‌ی اخذ و قبض و قبول ایدوب مبلغ مزبور
ایکی سنه‌یه دکین ادا و تسلیم اولنماز ایسه ادهان مزبوره‌یی طرفمزدن مومی الیها زینب خانم
ثمن مثلیله آخره بیع و دینم اولان مبلغ مزبوری بعد القبض ما عدای طرفمزه ایصال کلما عزلت
فانت وکیلی مجوز اسنجه دوریه ایله وکیل نصب و تعیین ایلدیکمی اولدخی بروجه محرر وکالتی
مرقومه قبول ایتمکین اشبو حروف تحریر و یدینه اعطا اولندی ادنه تذکره‌سی و حج شروع اوزره
توقات قضاسنه تابع فلان قریه‌لی ابراهیم نام ١٢٢٩ سنه بحسنو ولمق اوزره باب عالی
اوزرلرینه اداسی لازم کلان عدد اغنامری بروجب دفتر طرفمزه تماما ادا و تسلیم ایلدکلرینی مشعر
اشبو ادا تذکره‌سی تحریر و یدلرینه ویرلدی تبشیر ولادت مخلصکی بوایامده عنایتو کلشن مراد کلستان
صنعت باکلریدن بر غنچه زیبا یعنی بر دختر پاکیزه اختری وجود قدم بار صنوف غرنس اشیروب عظیم سرور و نشوه
الوران اول ورد رعنا باغ جهانده تیزبا دروزکاردن محفوظ و صیانتده مصون اولمق تکرار
قسیدنبغی دیکر مخلصکی بوایامده افندملر برکات بیسر سعادت اثری بر برج اقبالده همومانو طلوع و ظهوری
استماع ایدرک عظیم سرور ماه آسمان عز و شرف خسوفدن بیوسته اسوده و اولمق ادعیه‌سی
تذکارنده خاصه اشبو صدر عظیم طرفندن وزرایه عرضحالی معروض قولکزدرکه عرض عالیلرینده
اولندیغی دکرلی مقاطعه سنه بیلی ایکیوز اوتوز سنه بحسنو باقلری سرپوابینده رکاب عالی ابراهیم
آغا قولکرینه عنایت بیورلمش ایدی التزامی تادیه‌سی خصوصنه توجه حاکرانه‌مز خدمت مشیرانه‌لرینه
باعث مفاخرتم اولوب و مومی الیه قولکرز دخی دولتلو ولی النعم افندمز حضرتلرینک قولکزیدر اولوب
مقاطعه مزبوره‌نک اهالیسنه مساعده علیه‌لری بیورلمق استدعاسی عرض و دفترینه رعایا و برایا
قولکز و جوهرلر اسایش امن اولمغه دخی و مومی الیه قولکزک رعایایه رفق و استقیم و اطوار و حرکاتی
مزاج عالیلرینه کوره توجه‌لرینه مشیرانه‌لری اراده بیورلمق طبق اراده سنیه‌لری اوزره
حرکت و قصور ایتمیه‌جکی نزکانی ایله رؤیت ایدیحکی معلوم عالیلری بیورلدقده خصوص
چاکری بهر حال علیه‌لری ازان و تنظیمی خصوصنه توجه امر و اراده بیورلمق بابنده
امر و فرمان برای تبریک وزرایه دولتلو عنایتلو مرحمتلو ولی النعم کثیر الجود و الکرم افندم سلطانم
حضرتلری دولت و اقبال ابدی و سعادت و اجلال سرمدی ایله صباح اولشدر حق سبحانه و تعالی حضرتلری
مبارک و مسعود و حجسته نمود میامن الوداد عن مدی الایام اریکه آرای مسند فرمانفرمای
و متکا پیرای مجد حاجتروای ایلیوب مفارق عالم و عالمیانه چتر انداز امن و امان اولدقلری
سایه‌رأفتوایه دادلرندن فرق چاکرانه‌مز دور و روزنده ایلیه آمین عرضحال عبدکز چاکر

بشتهیری اولدرکه عتبهٔ علیه طرینه و الی النهایه قدیم تردد و انتمالریله مفتخر و مباهی اولوب بزکان
صدق مالوف و عبادتنا موصوفلرندن اولدیغم حسبیله نقد نفایس اوقاتم دعوت
ایام عمر دولتلرینه و اجلال تحصیل رضای مرضی قصدلرینده گیرو ابی الخصاللرینه مصروف و اوتوب کوکب کبیتی
فروز طوالع بلند مطالع علوی سمای ذات البروج ابهت و اجلاللرینه پرتو افشان ساحه امید
بزکان و ملتسمه جوهر تکیتی دل آفتاب خورشید سما اقتدارلری مترقب و نگران ایکن بو ایام مجسته انجام صدر
والای قایم مقامی جوهر تکیتی دل آفتاب خورشید سما تلرینه رونق بدیر و زیب ور اولدیغی ایام دلارام
بهجت ارتسامی بو عبید کمینه لرینک فخر و مباهاتم دستاویزی و عقد ثریا تمکینی محضا تیزیلری جاهی
بلند ستکاه اصفانه لرینی دایره فلک مدار اشنه بروررلرینه اولان عبودیت قدیمه و صداقت مستمرکه
اظهاری حاوی عرضحال ضراعتمال چاکری تحریر و خاکپای کیمیا نظیرلرینه عرض و تقدیم جسارت
قلندی جناب نسق بخشای منظومهٔ عالم عزتلری نهر جهان توفیقات عطیه مظهر ایلیوب ضمیر
منیر فآب نظیرلرینه مضمر اولان آثار شفقت و معدلت ساحه امکانه جلوه گر و ذیر جناح
ذو الفنرینه اهتمام ایلیوب چمنزار بزکان صداقت کیشانی سایه رحم و شفقتلرینه آسوده قلمی مطلب آمین
و دفاه ایلیه امین مراحم علیه بنده پرورانه لرندن مرجو درکه استانه الانتساده ولی النعم
اولان قدیم عبودیت بندگانه مرحمتلری مألوف و معتاد اولدیغم مراحم فی غایه و شفقات عالیه لرینی
بوقولیری حقنده سزاوار و سزاوار بیورلمق بابنده امر و فرمان عبودیتنامه جناب رب المعین
ذات مکارم سمات خیریوانه لرینی کافه خطایادن امین و ایام عمر و اقباللرینی ابد قرین ایلیه دعوانی
اداوکمال قلندیغی خلال بنده معروض بنده احقر صداقت انتما الدعیکه اونه دنبرو جناب محاسن القاب
ذوفانه لرینه درکار اولان خلوص عبودیتم مقتضاسنجه لیل و نهار دعای دوام عمر و دولتلری و قیام
فرجستنده لری و قاتکار ایکن بو قولری ابراهیم اغا واسطه سیله لطفا و عنایة ارسال بیورلان
رقیمه عاطفتبخشا کرو هدیهٔ بهیه کرامیدی لری الوردو منظور اولدیغم بو نوازش و التفات
رو فیرلری بعد کل مسرة دعوت خیریه دوز افزون دلتموق بذکور بیهچ کنز ارجناب
بیچونه قلندیغی بیان ممنونیت بو کانه معی افاده و علاوه سیاقنده شو عریضه چاکری تحریر
و مرفوع پیشکاه دولت تصیری قلندی انشاءالله تعالی لدی الوصول هدا فامدحت و ثنای ذات
عالیلرینی وجرا مع الوجوه متکاسل و فتور اولمدیغی محاط علم عالم آرای ولی النعمیلری بیورلدقده
بو بنده لرینه دخی بنده کرم دیرین لری مبادا ضمیر منیر خورشید نظیرلرکذرکه دور و توجهات
سنیه لرندن ابعاد و محجور بیورلمامق بابنده امر و فرمان ... بجهت عرض جانب سوابس

غیرتعماب بیوز ایلی نابی افندی زید علمه و فوق الاماثل والاقران اخشاده و ایشل ذکر
زید قدرهم ابها اولدیغمه خواصیمز ملحقاتدن اولوب ایکیوز او تو زالتی سنه سی حصاد اعتبارله
قضاسی حضر کوده واقع ... ناما قرید لری اولان اشبو ذیل ده سوری لری قدوة الاماثل والاقران

والاقران فلان اغا زید قدره نلک برجه التزام ده عهده سنه تفویض و احاله کرده
التزامی تماما طرفندن ادا و تسلیم ولنمغله ایدی سنه مذکوره ده قریه مرقومه لرده جوده
کلان عشر و محصول و رسومات کماکان مرقوم طرفندن اخذ و قبض و تعشیر و ضبط اولنمق
بابنده دیوان همایوندن اشبو بیورلدی تحریر و اصدار و ملتزم مرقوم یدلرینه وضع و اعطا
اولنمغله بمنه تعالی وصولنده وجه مشروح اوزره قریه مذکوره لردن سنه مرقومه ده محسوبا وجوده
کلان اعشار شرعیه و رسومات ملتزم مرقوم طرفندن تعشیر و اخذ اولنوب ضبطنه
مخصوص بر فرد طرفندن بعد اخر ایتدیر لمامکه مزید دقت ایلیوب موجب بیورلدی ایله
عمل و حرکت ایلدکلرینده بغایت توقی و مجانبت ایلیه سز دیو دیگر بیورلدی شرح اولنمشدر مدینه
بیورلدی طرفنده و در کلیجیه دک یول اوزرنده واقع قضالرین قضاة و نوابی فضیلتلو افندیلر
زید فضلهم و قدوة الاماثل والاقران ویوده لر و اعیان و ضابطان و بالعموم اصحاب بنجی
و ایش ارلری زید قدرهم و فخر الجیرانهار اولنورکه اطراف والی طرب و وزیر حیث مفرع
سعادتلو عمر پاشا حضرتلرینک بعض امور خصوصیه ایچون طرف طرفلرینه مأمور اشبو دارنده بیورلدی
باشی جوقدارلری احمد اغا بو دفعه تمام مصالحلرینی و وزیر مشارالیه طرفنه اعاده و رجاعه هر نه
قضالرینه تحت قضاسنه داخل اولدقده مسافه رعایت و لازم کلان منزل بارکیرلرین
بر اروقلونا الحاق اوزره بلا توقف احضاره دقت و معتمد علیه قونغ لرینه قفیله بر یرکره
ایصال ایلیه لک امنا و سالما صوب مقصودینه توصیل و تسبیله مبادرت ایلیه سز بابنده دیوان
همایوندن اشبو بیورلدی تحریر و اصدار ایله ارسال اولنمشدر بمنه تعالی وصولنده بر وجه مشروح
عمل و حرکت و خلافندن تحاشی و مجانبت ایلیه سز دیو عنایه نامه فضیلتلو صماحتلو مرولو
سلطانم افندی سنه ده نعیم حضرتلری کهاره مستدام فضل و اقبال و ستفیض فیوضات جناب
فیاض لویزال بیورلمق دعواتی بخلوص البال ادا و اکمال قلندیغی سیاقنده نماینده خلوص کار
وفا اشتمالدر که اوته دنبرو طرف باهر الشرف فاصلنه لرینه مخصوصیت اولان علاقه دروننه
و رابطه فؤادیه مرتدمه نخبه هر دم وان زلال مدایح جمیله و صوح محامد جزیله لرینه مرطوب
اللسان و احتنا غایت آثار قاصدانه لرینه مترقب و نگران ایکن بو اوان مبامن اقتران
تعطفا و تکرما فرستاده و اعطا بیورلان الوکه مردت مسکوکه عالمانه لری زاجه بیری
وضوح و مزایای بلاغت احتوای تحریرات آثرینه اطلاع خالصانه مز محیط و حصول اولوب بوکونه
رسم خاطر نوازی حسن عنایت فضیلتلرینه حاصل اولان مسار و استبشارنا بقرای
کنجایش تقریر و اعتبار در هموارده مستدام فضل و اقبال و مرکز عنیتی صفت مجد و اجلال و ملتزامیه
طرف واضع الشرف عالمانه لرینه اولان صدق خلوص و لا منصوصه دن وضمیمه اولیه تکاسیه
افاده و شعائر خاصه مبادرات خاطر نعمه لطف و مروت اثرلرندن استفسار رفتاری

قائمهٔ وداد رسم تحریر و فرستاده نادی بلاغت مصیرلری قلمندر اشتیاق لوامع لری شرف الوصول
جانب مخلص خیر اندیشیزه تحلب سلیم حقایق رقیملرندن امحا و خلا بیوردیلوب مفاوضه بلاغت
معاوضه‌لریله یاد دعوات خیریه و اثنای قلبیهٔ عارفانه‌لریله دلشاد بیوردیلری استدعای
مخلص وفا معتادلریدر تبشیر جناب شرافتمآب سعادت نصابلریله میانه‌ده ولادهٔ علاقه
مهر و محبت و ضابطهٔ ود و ولای محادثت برطریق ایله قابل فراموش اولمیوب بر وقت مرور
ایتمز که ذکر جمیل و ثنای جزیللری زیور سرلوحهٔ رسالهٔ حسن مقال و مشاهدهٔ جمال باکمالکز
جلوه‌گر باصرهٔ خیال اولمیه جناب جامع المناقبین طریق خیر ایله شرف ملاقات میسر
و مقدور اولمیه ایلمیی دیگر دعا جناب حقدن هر حالده حفظ و امانته اولنوب شو و رود
زیرده سلطانمی بر وفق دلخواه مسرور و محبور ایلیه آمین صورت قائمه سعادتلو مروتلو
عطوفتلو قرنداش اعز و اکرم سلطانم آغای جلیل الاعتبار حضرتلری جناب خداوند جل ذکره
شانه عن الشبیه والمثال حضرتلری رخش اقبال خوشخرام و تکاور جاه و جلالی بجولانگاه
باعنانگیر توفیق هادی جلوه‌گاه میدان نیکنام احراز سر منزل قصب السبق ایلمک رتمزده
مضطرب محبت قلندیغی سابقده نموده دربوده مخلص قدیملریدر که صورت دیگر دولتلو عنایتلو
مرحمتلو ولی النعم علیهم افندم سلطانم حضرتلرینه ملازه حاجتمند اولان خاکپای عنایت آثارلرینه
ضرعتمو استهال فراوانکاره ایله زری عبودیت مابین و جبین رقیت سایین قنوب یدزه دولت
چاکرانه‌لرم استدامهٔ ایام عمر و دولت و اقبال ولی النعمانه‌لری دعوات بخلوص البال ادا و تعمیم قلندیغی
سابقده معروض عبد صداقت اشتمالکریدر که عنایتکارانه افتخار ولی النعما افندم بو دفعه
خاکپای حاجتروای ولی النعمتلرینه عرضیه تقدیمی مقتضی بعض خصوص حقیقت منصوص برقطعه
عریضه بنده‌گیم درج و ترقیم و اشبو رقعه چاکریبه عطوفتکاه مبعوث چاکرکاه رأفت
و سبیلری قلنمغین مجرد افاده حالدن قنادن عرضحال عبودیتمال تحریری و فرخ عطوفت اختهاری
قلنمشدر بعده رسیده ساحهٔ دولت مساحهٔ ولی النعمانه‌لری بیورلدقده کما کان مشمول
جریدهٔ بندگان نفی الجنان بیورلمق بابنده امر و فرمان سرنامه وجود عنایت آلود و زیرانه‌لرینک
مکررات دهریه‌دن مصون و کافهٔ امور سنیه‌لرینده توفیقات صمدانیه سبب دهیمون و سایهٔ عنایتلری
فرق عبید اوزرندن ابد مفروش ایلیه آمین بودخی همواره مظهر توفیقات جناب مستعان اولملری دعواتی
ختامیه نموده خصوصی مخلص خیر نیتلغزیدرکه بودخی حضرتلرینک حضور سعادت غفور رحیم صوبنه
مزید اعزاز و اکرام ایله دردعوات اصلحاقیا محبت نما و عرض تسلیمات و آداب مودت انتما اتحاف و اهدا
خاطر نیفری تفحص و استقصا قلندیغی سابقه فنهای مخلصانه‌لریدر که افندم و رود
قائمه فرستاده صحیح ثناکاری بیورلدی برقطعه مکتوب مهر و مختصلری ورود و مفهوم
منیفی قرینه اطلاع مخلص صداقت نمودلری اولوب ١٢٦٠

63

فائية لابي عبد الله الدمشقي

١٢٦٥ / م ٤٢ هـ

7244/4

بسم الله الرحمن الرحيم

شکر بی قیاس اول واجب الوجوده وحدانیته که اجسام انسانیه‌یی بدفرزند فرق صباح تخمیر ایلیوب
ظهوره کتوردی نتکیم حدیثده بیورر خمرت طینة ادم اربعین صباحا اول ...
بنی ادمه علوم اولین واخرین تعلیم ایلیوب عالم اجسامده عالم باطنه‌یه کوستردی نتکیم کلام قدیمنده بیورر وعلم ادم
الاسماء کلها قادر وپروردکار کریم جمیع مخلوقاتدن جنس انسانی مکرم قیلدی ولقد کرمنا بنی ادم صانع آمرزکار
جنس انسانی فرقه فرقه ایدوب زمرهٔ محمدیه‌یی جمله‌سندن معلم ومعظم قیلدی نتکیم قرآنده بیورر کنتم خیر امة اخرجت
للناس وصلات صلوات الی افضل کائنات واحسن مخلوقات اوزرینه اولسونکیم محبوبیدی سموات وارضینی سبع انلرک
محبتنه باراتدی نتکیم حدیث قدسیده بیورر لولاك لولاك لما خلقت الافلاك وامتنی سائر انبیالرک
امتی اوزرینه معظم ومکرم قیلدی وکندوینه خلیفه تعیین ایدوب جعلکم خلائف فی الارض دیدی وکندو علم لدنی
شریعت ایله کوستردی نتکیم بیورر شهد الله انه لا اله الا هو والملائکة واولوا العلم واولاد واصحاب اوزرینه اولسونکیم
افضلهم واعلم بنی ادمدر نتکیم حدیثده بیورر اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم اما بعد حمد الباری ونعت
حبیبه علیه الصلوة وازکی التحیات اشبو رساله‌نک لسان عربیدن ترکی‌یه ترجمه‌سنه باعث اولدی احقر الناس
محمد بن ایاس ایدر کیم اشبو کتاب الاداب والسیاسة فی علم النظر والفراسة تالیف العالم الفاضل فرید عصره
ووحید دهره ابی عبد الله ابن محمد ابن ابی طالب الانصاری الدمشقی هجرت رسول علیه السلامدن یدی یوز
یدی تاریخنده جمع ایدوب دلائل واضحه ایله ثابت قیلمشدر اول دلیل ایت کریمه ایله کیم قوله تعالی ان فی ذلك لآیات
للمتوسمین وقوله تعالی تعرفهم بسیماهم ایکنجی دلیل حدیث ایله کیم اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله
وقوله ان الله جمیل یحب الجمال وقال علیه السلام الامانة والکرامة فی طوال امتی والسخاوة والشجاعة
فی اواسط امتی والعقوا فی صغار امتی اوچنجی دلیل عقل کامل ایله کیم بعض ناسده بعض اخلاق اولور کیم
اکثر اوزره بیلنور نتکیم حلیم وحمول وصابر وساکن اولور وقیصه بویلو مضطرب الحال وسریع الحرکة وغضوب اولور
وبو اخلاقی اختیار ایلمکسیزین بلا اختیار واقع اولور پس عقل کامل انکله استدلال ایدر که خلقتنده اولان
مخالفلق مقتضاسی کوره ظهوره کلور دردنجی دلیل مزاج ایله در مثلا بر کشینک مزاجی صفراوی یا سوداوی
اولسه انلک بویی قیصه وکوده‌سی انجه وارینق اولور طبیعت اتشی اولور پس لازم کلور که صاحبی جری وتند
اوله وخیالی فکری واضطرابی وغضبی زیاده اوله خلقت قیافتی تمام اولان اوزرینه الیوب قصیر وصغیر ورقیق
الوجود دخی بعض کشینک مزاجی دموی یا بلغمی اولور انلک بویی اوزون وجسیم وطبیعتی معتدل اولور
پس لازم کلور که صاحبی عاقل وکامل واسیر وصبور وخاشع الحال وموده ودنیا وسی تشخیص وتمییز ایتمکه مدبر اوله خلقتی تمام

تمام اولان اوزرینه اولوب احسن تقویم اوزره بشنجی دلیل حکمای عظام وعلمای کرامدن بر کمسنه‌ده نقل ونظر ایدرکه
انلر قوت عقل کل وعزت بصیرت یهدی السبیل ایله فرق ایدوب بو کتابلرینده درج ایتمشلردر اول
افلاطون الهی ایکنجی ارسطاطالیس اوچنجی منصور صاحب حکیم دردنجی محمد رازی حکیم بشنجی ابلادیس
حکیم التنجی امام ادریس شافعی رح یدنجی شیخ محیی الدین ابن العربی التنجی دلیل علوم انلر اسلاف عقلی تنشروکی
بیر دیرکیم مثلا بر ات ویا بر قاطر ویا بردوه ویا طیور وسباعدن بعض کمسنه تجربه وتصبر نوری ایله
بولمشلر که بو انلرک فلان یری ایو یا خود یرامزدر ... وزنعین ... دیو کرکلکین بونی عالم بعین
... اولنوب علامتلرینه افعاللرینی خوش ویرامزلغنه حکم اولنور یدنجی دلیل انبیا
مثلا بر کشینک بربدنی ... اولکشی البته اول حیوانک خویی ایله خویلنور مثلا بر کشینک
سیماسی ارسلانه مشابه اولسه لابد اولکشی شجیع ومهیب وجرأتلو اوله وبر کشی قیونه بکزر لابد خفیف الطبع
وحلیم وغافل اولور سکزنجی دلیل اصحاب طریقت علوم مکاشفه عقل مشرقه صافیه ایله عالم قدسه
نظر ایدرو معرفت الهی نوریله بیلورلر هر کشینک برنوعه قیافتی اوله واول قیافتلرک مقتضاسی بو بیله اوله
دیو حکم ایدرلر اصلا حکملرینه تخلف واقع اولمامشدر طقوزنجی دلیل اهل تواریخ کلماتی بونلره اوزرینه
المشدرکه هرکشینک بر صفته وصف ایدوب قیافتلرک مقتضاسی دیو یازمشلردر اونجی دلیل انا ایله
برا اوغلانی اول بر بیرینه ترجیح ایدوب مدح ایدرلر وتجربه قوتیله دیرلر که انلرک فلان یری بویله شویله اولسه
کرکدر واکثری صحیح چقار اما بو کتابه نظر ایدن اهل فراست نوریله استخراج ایدن کمسنه برقاچ
نسنه‌ده غلط ایتسه دخی خطا ایتمیه مثلا بر کمسنه‌ده بر نسنه یرامز خصلت اولوب والتی ممدوح
اولورسه ایو اولور یرامزه مقابل اولور برایو زیاده قالنجه لازم کلور که اول صاحبی ایو اوله وبعض
قیافت دخی اولورکه بر لباسدر لباس کبی تکلف ویا خود خوفدن اول قیافتلرک حکمی اجرا قادر اوله میوب تبدیل
ایدر مثلا بعض کمسنه غنی ایکن احوالی ایللره اوزرینه اولوب ناکاه فقر عارض اولسه انلرك انواع شر وفساد
ظهور ایدر وبعضی دخی انواع فساد ایله متخلق ایکن یا مال دار اولور ویا حجاب ایله جلی ایدر بولنمغله
ویا خوف ایندن محلی بولنمغله انلرک کوزل خصلتی ظهور ایدر وبعض کمسنه دخی اعتقاد ایله قیافتلری
تقاضاسنی فسخ ایدر مثلا بر کشی غایت یرامز ایکن قرآن وتسبیح ونصیحت استماعیله تبدیل اخلاق ایدوب کوزل
اولور وبعض کمسنه غایت ایو ایکن وکوسه ویا خود بر نسنه‌یه محبت ایتمکله عاشق اولوب تبدیل اخلاق ایله
یرامز اولور وبعض کمسنه مخنث ایکن شجیع کمسنه‌لره یولداش اولمغله مخنثلکی اجرا ایده میوب شجیع اولور
وبعض شجیعلر مخنثلره یولداش اولمغله شجاعتی بیتوب مخنث اولور پس اهل بصیرته لازمدرکیم بونلری
اوشانک احوالی تمام حساب ایدوب انلرک قیافتلری احوالنی چقاروب حکم ایلیه والا خطا ایدوب
مصنف خطا ایتمش دیو تصور ایتمیه وهر کشینک بر حیوانه مشابهتی اولدیغنه حیوانات لری
دخی صنفلری ذکر اولنمشدر تا کیم انلرک اول کشینک احوالی بیلنه وهر بلادک طبیعتی اولدیغی اول
دخی بیان اولنمشدر وبو کتابه قیافتنامه دیو آد ویردیلر هر شکلک انواعنی سایه ایتدیکندن اوتوری

صح عدد ابواب

ویرمی التی باب اوزرینه ترتیب اولندی وهر نقل فنی حکیملرك ایلیه اسمنه متناسب حرف تعیین اولندی
مثلوا افلاطونه ط ارسطالیسه ص منصوریه ر محمد رازی یه س ایلادوسه ع
شافعی یه ب محی الدین عربی یه وهر حکیملك اتفاقنه اشارتدر وحرف البیان نقللر
عبد الرزاق قاشانی یه اشارتدر که فارسی قیافتنامه بازشدر اندن ترجمه اولندی باب اول
باشلق قیافتی بیانندهدر باب ثانی صاچلق باب ثالث یوزلق باب رابع النلق باب
خامس قاشلق باب سادس کوزلق باب سابع قولاغلق باب ثامن بورنلق باب
تاسع اغزلق وطوداغلق ودیشلرك باب عاشر یکتی ... صقاچ ...
حادی عشر بویلق وقدلق باب ثانی عشر اموزلق باب ثالث عشر بازو ودیرسك
وبیلك باب رابع عشر ال وپارمق ودیرسك وطرنق باب خامس عشر کوکس وقارن باب
سادس عشر ارقه وظهر باب سابع عشر بیط وایق باشلری واوتوراق یری باب ثامن عشر
دیزکوزی وبالدر وایاق پارمقلری باب تاسع عشر بوی وبویلق باب عشرین اواز
وکولمك باب حادی وعشرین اوج اچنجه اولان خطر باب ثانی وعشرین پارمقلرین
غنا وفقیرجهتلری باب ثالث وعشرین بلغم وخالار باب رابع وعشرین عمر اوزون وقیصه
وقصه لقلری عددمتلری باب خامس وعشرین اقالیم سبعه خلقنك قیافتلری باب سادس
وعشرین حیوانات وطیور ووحوش وحشرات ارضك قیافتلری بیانندهدر
باب اول باشلق قیافتی بیان ایدر باش بدنك صومعهسیدر وحواس خمسه ظاهره
وصفات سبعه باطنه باشده جامعدر انسانلك سائر حیوانا تدن ادراکی آرتوق اولدیغی باشندن
قوتلندر وبونك جمله حکما متفقدرکه اکر برکشینك باشی اعضاسنه کوره اولو وهمدور اولهموم کبی
دوکه اولسه اوسته صارت اولسه برمقدار اکسه مثل ایسه وایکی قولاقلرینك اوسته باغی دیسه
حقنجه دیز اولسه بناکی دلالت ایدرکه عقلی تمام بحالی بربع وهر فکر وخیالی صواب وقوت حافظه
غالب واخلاقی حمیده صاحبی اولهن ص اکر برکشینك باشی برینه ادیمیوب غایت کوچك اوله
دلالت ایدرکه عقلی خفیف اوله مقدم ذکر اولنان اوصافك عکسی اوله ب ط ر اکر
برکشینك باشی بیوك اولسه بوقارکه اوزون اولسه مدور اولسه دلالت ایدرکه عقلی وفهمی اوله
فهمی کوچك اوله انقیادی غالب اوله اما کاه کاه عفت طالع اوله بلکه صحت وزده اوله ن ص
اکر برکشینك باشی اوکنه اکری اولسه دلالت نیتی خبیث ونفسانیتی غالب وهواسنه تابع اوله
اکر برکشینك باشی دیسنك اشاغه بایه باصلمش کبی یصی اولسه دلالت ایدرکه حرصی غالب
واعتقادی فاسد تدبیری مخالف وفکری براماز وخلفه مخالفت ایدر ص ر اکر برکشینك
باشنك ایکی جانبندن قولاقلرینه چقمش بومری اولسه دلالت ایدرکه صاحبی حسود وبرامز
فعللی وبرامز نفسلی وغیبته مائل وشهوت پرست اوله ن ط اکر برکشینك باشی اده نکی اوکنده

صح باب ثانی

صح باب ثالث

اوکندن وبانندن بومری بومری اولسه دلالت ایدرکه صاحبی جاهل وحریص ومضطرب الحال اولهن اکر
برکشینك باشی اردنه اکری اولسه واکسه سی جوی بومری اولسه دلالت ایدرکه صاحبی عالم وطبیعتی وخلقی
ایو اولهن اکر برکشینك باشی غایت بیوك اولوب برینه اولمیسه دلالت ایدرکه صاحبی ابله وفکری
فاسد ورایندن مغلوب ومضطرب اوله باب ثانی صاچ بیانندهدر اکر برکشینك صاچی چوق
ونه ازونه غایت ایری ونه یومشق ونه صاری ونه قاره ونه قیرمزی ونه تیز بته ونه کیج بته ونه قویرجق
اولوب برینه طولشه ونه چکرکه اوزانه دلالت ایدرکه صاحبنك عقلی زکی واصافی کوکلی
اوله ن ط اکر برکشینك صاچی صاری واری اولوب دیکینه طورسه دلالت ایدرکه فهمی برامز اوله
اما شجیع اوله ن ص اکر برکشینك صاچی قورق اولوب بری برینه طولاشسه دلالت ایدرکه صاحبی
حریص وخلقی برامز اولوب غصه سی زیاده اوله ص ر اکر برکشینك صاچی قاره اولسه
دلالت ایدرکه اول کشینك قائم فائزه کله واکر غایت صاری اوله دلالت ایدرکه طبعی برامز وحرصی
غالب وفهمی برامز اولهن ص اکر برکشینك صاچی قایم اوزری وقاره اولسه کوده سنده وبونده
وبالدرلرنده دیبکی کبی اولسه دلالت ایدرکه صاحبی احمق ودلو واویکلو اولهن ط اکر
برکشینك صاچی یومشق وانجه اولسه چکرکه اوزانسه قیرلمسه دلالت ایدرکه مخنث ومکار وحیله کار
اولهن ص اکر برکشینك صاچی قزل دکی اوده بکزرسه دلالت ایدرکه خلقی طار وطبیعتی برامز
اولهن ط اکر برکشینك صاچی کتان کبی اقلغه مائل اولسه دلالت بخیل وکذاب وبرامز خویلو
وفتنه سوه اولهن ص اکر برکشینك صاچی نه قزل نه قاره اوله دلالت ایدرکه صاحبی معتدل الحال
وطبعی قابل اوله هر اکر برکشینك بوینندن واوموزندن قیلی چوق اوله صاحبی احمق حیجبه مائل
اوله واکر اوزنلرنده قیلی چوق اوله والنندن یوزندن دخی چوق اوله دلالت ایدرکه بهادر فهملو
اوله واکر کوکسنده وقارننده قیلی چوق اولسه شهوت پرست وابله اوله واما کوکسنده قیلی از
اولسه وقارننده المسه صاحبی لطیف طبیعت وسخی اوله واکر بالدرلرنده وبیلکلرنده قیلی چوق
اولسه دلالت ایدرکه قصیر الهمت وذهنی قارشق اوله اکر بالکز اموزنده اولسه کوکسنده وقارننده
وایاقلرنده المسه صاحبی شجیع اوله اما غافل اوله اکر بالکز بوینندن اولسه عزیز برنده المسه محبوتو
ومجربتو وقیاسی یاوز اوله باب ثالث یوز بیانندهدر اکر برکشینك یوزی کوچك
ومحبوب ولونی معتدل قزلی قیزل وغباغی وکوزلری وقاشلری وبورنی وقولاغی یوزینه
اولوب یوزنده سرخی وتبسم کورنسه دلالت ایدرکه کامل وعاقل وهر لسانده قابل صاحب
فضل اولهن اکر برکشینك یوزی دکرمی اولسه صاحبی شجیع وفهملو اکر برکشینك یوزی اوزون
اولسه خبیث النیه ومکار اوله اکر برکشینك یوزی مربع اولسه عاقل وخفیف وبرخی صحت
اوزره اوله اکر برکشینك یکاقلری بومری شیشمش کبی اولسه صاحبی ابله وغلیظ الطبع
وجاهل اوله اکر برکشینك یوزی منتن اولوب اکر کندن یکاسیوری اولسه دلالت ایدرکه صاحبی

خالص و اقداملو و جرأتلو و حريص اكرا وله اكر كرسنيلك بوزى ايچنه بصى و كوزلرى و بورنى كوچوك اوله
اوزلادكه ديه بيچى و اولر بيچى جبلى ابديجى و اوجى و حرامى و كوكلى قساوتى اوله ن اكر
بر كرسنيلك بوزى بصى و نسه كاهل و بخيل الى ص ر اكر كرسنيلك بوزى اوزون و دوقلرى السه
طبيعتى غليظ و فسادة عيشته مائل اوله ص ر اكر كرسنيلك بوزى طشره چيقق اوله دلالت ايدر كه
شجيع و اقداملى و يوركلى و كوكى كنا اوله اكر كرسنيلك بوزى اكرى اولسه قنغى جانبه اولور صاحبى برامز جع
و حريص حويلى و فتنه و فساد سوه نشترى شره اوله ص ر اكر كرسنيلك يوزنيلك بوقارى نصفى
اشاغه كه نصفندن بيوك اولسه صاحبى فهيم و برامز و طاعتى ازاوله اكر [illegible]
اشاغيسى بوقروسندن بيوك اوله دلالت ايدر كه طبعى غليظ [illegible]
بوزنلك صاغ و صول ايانى چوق اولسه صاحبى لهو و لغوه مائل و مضطرب العقل اوله اكر كرسنيلك بوز
كوچيكلك اوتوكوده سنه او يمسه دلو دينجك و بوغوجى اولر ن اكر كرسنيلك بوزى اتلو اولسه انكه
واحمق اوله ط اكر كرسنيلك بوزى ارتق اولسه برامز حويلو اوله ص ر اكر كرسنيلك بوزى كولر
كبى اولسه حليم النفس اوله اكر كرسنيلك بوزى اغلر كبى اولسه صاحبى مغضوب اوله س ع اكر كرسنيلك
بوزى خسته بوزى كبى اولسه ضعيف النفس و برامز حويلو اوله اكر كرسنيلك بوز مبت كبى اوله صاحبى
دنى النفس و برامز حويلو طلق ارسلن هنوز عقلى از اوله ع ب اكر كرسنيلك بوزى نورلو اولغ
دكوزلرى قاره و براق اوله صاحبى دجاونه مراد ايدرسه ميسر اوله ن ص ر اكر كرسنيلك بوزى
بهابتلو و حيالو اوله صاحبى نقى و باك و ديندار اوله والله تعالى اعلم الباب الرابع الن وجبهه
بيانندن در اه اكر كرسنيلك الني معتدل و بورنيه موافق و كرم مربع و قوى و باشنه يوقاردن — فصل باب رابع
جكلمش و بورنيه دخى هواله دكمش الحاصل المستحسن غايت بيوك و نه غايت كوچك و نه طارونه كيكين
و نه اوزون و نه قصه و الحبه چوكمش و ايكى كوزنه چقمش و اوستنده بكلر و باشندن انغى بولنيه
اولسه بالك اولسه دلالت ايدر كه صاحبى عاقل و عالم اوله ع اكر كرسنيلك الني بيوك اولسه
واحمق اوله اكر كرسنيلك الني اينلو اولسه عقلى از اوله اكر كرسنيلك الني كوچك و صاحبى باتلو
النده ايماتمش و نسه شجيع و لطيف الحركه و سرعته غضوب اوله اكر كرسنيلك الني قاشلرينه اوستنده
ابنمش و قاشى حركتنا يقدنجه الني بوعونه و يوقاروسنه بيوك اولسه سفيه و كذاب اوله
ن ط اكر كرسنيلك الني يصى و قاشى يوقارو جكلمش اولسه اوستنده بولرى و الميوب دروزلرى
فتنه و شر يكى خصومتى سوز اوله ن اكر كرسنيلك الني قاشنده اوستنه چوق اوله و يوقارو
سخت قاتى انجهلرى اوله دلالت ايدر كه قليل العقل غضوب اوله اما نفسنه كتم ايدنه
و نساد و شرى نشوه ن ط اكر كرسنيلك الني ايكى ياننه اوزون اوله اما اينسوز اوله
خفيف و متلو اوله اكر كرسنيلك الني اتلو اوله كاهل و غافل اولور ص ر اكر كرسنيلك
الني كوچك و ارقوربسنه بيرلرى اولسه مال جمع ايتمسنه حريص اولور اكر كرسنيلك الشرنه چوق

چوقى بولرى اولسه هر طرفدن دلالت ايدر كه برامز سوزلو و دلى ازار اوله ع اكر كرسنيلك الني ايرى
اولسه برامز نهطو اوله اكر كرسنيلك الني چقور و قاشى چيقق اولسه دنكوى و خائن اوله اكر كرسنيلك
الني دوز اولسه فاجر و احمق و خائن اوله اكر كرسنيلك الني مربع و ارقوربسنه بوللرى اولسه فهمى تيز
و علمى سوه اكر كرسنيلك الني بصى و اوزون و تا صدغنه كلنجه چكلمش اولسه و بر باشندن بر باشنه كلنجه بوزى
باخوتى ارقورى طرزى الى متكبر و نفاق و مخاصمت سوكلو اولور ن اكر كرسنيلك الني يوتسز و باشندن اشاغه
كوز كور طرزى اوله جرأتلو و قوتلو اولور ن ط اكر كرسنيلك الني مدور و يومرى اوله ايه بهتورلو
[illegible] كرسنيلك الني مسطح [illegible] ايكى جكلمش و الني بوزنك نصفى باشندن صاحبى كيرمش و اوله — فصل باب خامس
صاحبى عالم و بازه هنر [illegible] اعلم باب خامس قاش بيانندر اه اكر كرسنيلك
قاشى قاره اولسه و دوز چكلمش و ايكى طرفدن قيللرى بوزنه بايى فورغندن الجق اولو و كوزلرنك اوستنه
دكمسوب بوكسك اله و صاحبندن يانمى كوزى اوستنه دكميوب قولاغى يانه اوله و اوزون لقرنه — منقبة سلم
و قصه لقده معتدل و قوبريغى اينجه اوله صاحبى متحنة الحال و كوزل غافل اولميه و فهيم زياده اوله ط
ص اكر كرسنيلك قاشى اورتهسنده بر كوشه اولسه اول كوزنيلك برى جى يعنى اشاغيسى كبى كلمش
اوله بخيل و دنى النفس اولور ص ر اكر كرسنيلك قاشى بصى قصه و دال شكلنده اولسه طماعكار
و برامز حويلو و حريص و بخيل اوله ن اكر كرسنيلك قاشى طوغرى اولسه بوزنيلك طرفنه كلنى اوجى بكى
اكلسه اوجلرى برى برينه يانلاشنسه اما قاو قسمنه زكى الطبع و حسن الخلق اوله اكر كرسنيلك قاشى
چاتوقى و اوزون و تا صدغنه يتشمش صاحبى لهوكى و اوباماغى سوه و خلقى بكتميه مسخره يه اله و مسخره لقى سوه
اكر كرسنيلك قاشى كوزنيلك اوستنده دكمى طونسه نصفنى احاطه ايتسه فكرى برامز و خلقى طار
اولور ص ر اكر كرسنيلك قاشى كوزنيلك قباغى اوزرنده كلسه صاحبى شجيع اوله اما خلقى برامز كوكوتى
غالب اوله ن ط اكر كرسنيلك قاشنه كويلدكى وقت حركت كلسه بر نشى بوقارو و قالقوب
بر نسنى اشاغى اينسه و بربيره نظر ايتدكى وقت ايلرو و كيرو سكرسنه صاحبى باطنى خبيث
و خلقى سوء ظن ايدر مكار و متكبر و نشرى سوز و عمره سنه مخالفت ايدر و حياسز و فهمى
برامز اوله ط ص اكر كرسنيلك قاشى اشنده يوقارى چكلمش و بورنندن بكا اجلرى الشرنه
طورمش اوله احمق اولورن ص اكر كرسنيلك قاشى اشنده يوقارو چكلمش و قولاغنه يوقارو
عقرب قويريغى كبى يوقارو اكلمش اوله متكبر و نفاق ولور و برامز سوزلو اولورن اكر كرسنيلك
قاشى بوردنندن بانى قالين و بوكسلك و قولاغندن يانى انجه ولورسه قان دوكمكى و فساد ايتمكى
سوه و باطنى خبيث خوى برامز و متهور اوله ن ص اكر كرسنيلك قاشى اينجه و قيلى از ده — فصل باب سادس
و بوشق اولسه زكى و لطيف طبع و كندو في دكمكى سوه باب سادس كوز بيانندر اه اكر
بر كرسنيلك كوزى جثه ده متوسط و دائره حسن اوله و كوكلرى ايكى تمام طولمش اما غايت قاره
غايت قاره و اغلى قاره كبى ايلر چقمش و قرهسنه نقطهلر الماسه و براق اولسه اوزرنه

طرری اولسه اتلو و غایت بیوک و غایت کوجک و غایت یوللو و غایت طار اولسه بکزر قوبرغنه
چقور اولسه قوجوق اچوب تیز تیز یوممسه کوزلری ایجی جامد کبی طورسه و یاخود زیبق کبی حرکت ایتمسه
بر بیوک کبی کوچک اولیوب جثه‌سنه برابر اولسه و قوری اولیوب علتسز یاشی اولسه و کوزلری قبا فکر التنده
سوزمه چکلمش کبی کوزکسه و اندامی بادام کبی اولسه و قره‌سنک جلاسی غنزه زیرق اولسه و کوزلرک بیکاری
چقور اولیوب اتلو اولسه و اغ اولیوب قزل اولسه بو تفصیل اوزره کوزی اولان کیشینک بر غیری قیافتی
ایو الیوب رد اولسه و اولورسه دخی دلالت ایدر که صاحبنک عمری اوزون و طبعی کوجک و عقلی کامل
و مروتلو خیری چوق اوله و ذکی و جمیع عالمه حسن خلق ایله متصف اوله [illegible] اعضالرنده [illegible]
اشارت ایدر اما کوز قیافتی اصلا خطا ایتمز حکمی فنی [illegible] بو جنس کوز اولانلر غیری
قیافتنده دخی احسن اولیجق حکمنی تمام ظاهر اولورلر اکر بر کیشینک کوزی کوجک اولسه دلالت
ایدر که مخنث و خفیف العقل اوله اکر کیشینک کوزلری قاره‌سی قتون ایلرو یوم ریلنوب چقمش اولسه دلالت
ایدر که جاهل و ابله و بخیل اوله اکر کیشینک کوزی بریره طورماسه هر طرفه نظر ایلسه دلالت ایدر که تیز نفسلو
و عیشه تابع و خلق کوزینه خلق کوزینور و شکار سور اوله اکر کیشینک کوزلری بکنسه حرکت
ایدرسه اولسه صاحبی احمق اولور بر کیشینک کوزلری اغی قرمزی چوق اولسه هیبتلو اوله اما مضطرب
الحال اوله اکر کیشینک کوزی براق اولیوب طوپ اولسه و بیر بیر اغنه و قاره‌سنده لمعه‌لر اولسه
صاحبی مال جمع ایتمکی سوه و عورت طائفه‌سنی سومیه و بو کوزلو کیشینک افعالندن دوشمندن صاقنور کبی صاقنمق
کرکدر اکر کیشینک کوزی اشاغه سنه و بو قاره‌سنه دونوب کماهی اغی کاه قاره‌سی کیزلنسه صاحبی
احمق و کجی شرنی سور اوله اکر کیشینک کوزی قور کبی قزل اولسه صاحبی غضب اولوب قتلی و شری سوه
اکر کیشینک کوزلری بیوک اولسه صاحبی جاهل و کاهل و ابله اوله اکر کیشینک کوزی بیوک اولسه
و اوزرینه قزل طمرلر اولسه صاحبی فحشی و زنای سوه اکر کیشینک کوزی دائم اشاغه بقار اولسه صاحبی
نفسی خبیث و همتی شر و قلیل الحیا اوله اکر کیشینک کوزلری کرپکلری سویلرکن تیز تیز یومسه
یته ایجلسه و کرپکلری حرکت اوزره اولسه صاحبی نیتی خبیث و همتی شر اوله اکر کیشینک کوزی
ضعیف البصر اولوب ایراقدن کورمسه و یاقین کوزلری بکی یاننه ایلتمیجک کورمسه دلالت ایدر که طبعی
یرامز و نیتی خبیث و یلانجی و حریص و خلقی یرامز اوله اکر کیشینک کوزی چوقور
و ایجنه غایت باتمش و یکوزلی دیاتش اولسه دلالت ایدر که یلانجی مکار و کذاب و خیردن ایراق
شره یقین و حیله‌سی امانت اینمیه انلک سرزلی دوشمن سرزندن صاقنور کبی صاقنه‌لر اکر
بر کیشینک کوزلرینک اغی قاره‌سندن چوق اولسه و اغنده اوزرینه قزل طمرلر اولسه دلالت ایدر که یلانجی
و خلقی یرامز اوله اکر کیشینک کوزلری قاره‌سی اغندن چوق اقجه صافی اولسه دلالت
ایدر که شری از و امینه و جبانی اوله اکر کیشینک کوزلری بو بیجه اوزونلغنه چکلمش اولسه
دلالت ایدر که نفسی خبیث و کینه‌دار و مکار اوله اکر کیشینک کوزلری بکی کجی کوزی بکی صافی

صافی اولسه حاذق ایجی سنوک کوزینه شهوتی غالب اوله اکر کیشینک کوزی غایت حرتیله نظر ایدوب دائم
اطرافنه ناظر اولسه دلالت ایدر که فهمی و خیالی غالب و حیله‌باز و مکار و هر سوز اوله اکر کیشینک کوزی
جامد طورسه حرکت ایتمسه دلالت ایدر که همتی فکری و غمی غالب اوله اما مکار اوله اکر کیشینک کوزی
عورت کوزینه بکزر یا قیدن و قیتی توشق یاقسه صاحبی لطافت و یلانجی و شهوتی غالب اوله اکر کیشینک
کوزی اوغلانجق کبی یاقسه و کوزنده کولملک اکلنسه یا قهقهه شادلکی اولسه صاحبی عمری اوزون و وجهی توکی
خلقی ایو اوله اکر کیشینک کوزلری بکی هم یشل و هم صاری اولسه صاحبی اوغری اوله و یلانجی و مال
[illegible] اوله اکر کیشینک کوزلری بکی کوزلر ایلر اغلیجی اولسه صاحبی قلیل الحیا و غافل و زنا سوه
اکر کیشینک کوزلری [illegible] یشل اولسه و حرکت ایلیجی اولسه صاحبی قورقاق و یلانجی اوله
اکر کیشینک کوزی دائم بریره بقار و قیافه‌لری احسنه قیاس صاحبی محبت و عقلی تمام اولمیه
مخبط اوله اکر کیشینک کوزلری کوک اولسه و دائره‌سنده زعفرانه بکزر حلقه اولسه صاحبی
احوالی مشوش و خلقی یرامز و ابله و قورقاق اوله اکر کیشینک کوزی طغان کوزینه بکزره صاحبی
الداجی و قورقجی و شریر و هر سوز اوله اکر کیشینک کوزی بکی طوادتی سینه کنه و رنکنده نقطه‌لر اولسه
صاحبی الداجی و حیله‌باز و شری سوه اکر کیشینک کوزلری ایرو یا کوک طولو یسینی
فیروزه رنکلو نقطه‌لر صاری و اری دیزلمش اولسه دلالت ایدر که کافر طبع و قتلی سور و شری
سور و خلقه عذاب ایلیه اکر کیشینک کوزی بکی اصل رنکنه مخالف رنکلو دائره‌سنده حلقه
اولسه صاحبی حسود و کینه‌دار و شجاعت اظهار قیلیر و اوز کوتمکی و قورقونغی سور اوله اکر کیشینک
کوز بکی نک قاره‌سنده نقطه‌لر اوکوب دخی کیشینک یوزینه یاقجه فرزنده وهم ایله یاقسه بکنلی
دائره‌سنده قاره و صاری و یشل ایلدر موجلر و ایلرو سنه چقمش اولسه دلالت ایدر که صاحبی مجنون
و کنزو او یا بهزن بر کیشینه بی تقتل ایده و نامحرم کوجه زنا ایده و دائم فکر و نیتی فساد اوزره اوله
بو وجهله کوزی اولدن کیشینه غایت حذر لازمدر اکر کیشینک کوزی بکی قاره‌سی یا کوک
اولوب ایجنده التون و یا زعفران رنکنده بیاض دانسه اوله صاحبی قتلی و قانی دوکمکی سوه اوله
اکر کیشینک کوزی صغر کوزی کبی طشره‌سنه چقمش یلار و یقینه قرانلغه مائل اولسه صاحبی جاهل و مغرور
و ردی النفس خطایه مصر اوله اکر کیشینک کوزی ایلانه بکزر صافی اولسه صاحبی زیاده شهوتلو
و عورتلره مائل اوله اکر کیشینک کوزی بنکی کوزی کبی بو مرکو سبوری اولسه دلالت ایدر که جاهل
و [illegible] بال [illegible] اوله اکر کیشینک کوزی غایت کوجک و قیاغی بیوک اولسه صاحبی
ردی الخلق و یرامز فعللو اوله اکر کیشینک کوزی غایت بیوک اولسه و قیاغی دخی بیوک اولسه
صاحبی اهل ظلم و اهل جور و قلیل الحیا و [illegible] اوله اکر کیشینک کوزی کوجک و هم کوک
اولسه و دائم حرکتده اولسه صاحبی عورته مائل و قلیل الحیا و حیله‌باز اوله اکر کیشینک کوز بکی
کوجک و کوک و دائم حرکتده اولسه صاحبی رنکه مائل و خلقی یرامز و موذی اوله اکر کیشینک کوزلری

بری برا اوزرینه دوکلمش اولسه صاحبی احمق و کاذب اوله اکر برکشینک کوزی کوجک اولسه هر نه رنکده اولورسه
وجنک ایدر کبی غضبله نظر ایلسه و هر طرفه تیز حرکت ایلسه صاحبی سرزنر و خلقی برامز اوله ده ص اکر
برکشینک کوز قپاغی وکریکی دیلک طورسه وکریکلری وکوز بیکی طومسوب حرکت ایتسه صاحبی
منقلب الحال و برامز فکرلو وجنونه قریب اوله ص ز اکر برکشینک کوزی بیوک اولسه و کاه تیز اچوب قپاسه
وکاه کج اچوب قپاسه و اطرافنه حرکت ایتورسه وکاه جامد طورسه صاحبی ناقص عقل و فعلی برامز
اوله ه اکر برکشینک کوزی کوک و طار اولسه قپاغنه کوجه صیغسه صاحبی فاجر و بلاحجی و متکبر اوله
ص اکر برکشینک کوکوزی قوین کوزی کبی الا اولسه صاحبنک شری چوق و جهلی ازا اوله [illegible]
ه اکر برکشینک کوزی کلار کوزینه بکزه سه و متعدد اولسه صاحبی [illegible] و میالدر اکر برکشینک
کوزی متصل یورنرک یکا نکاریسنه میل ایلسه صاحبی شجیع و اقرامیلو قان دوکمکی سوه ه اکر برکشینک
بربره باقوبغی وقت قپاغی کوزنه اورتوب قپاغی الندنه باقسه صاحبی ناقص عقل و فعلی برامز اوله
د اکر برکشینک کوزی آت کوزینه بکزه صافی اولسه صاحبی قونلو اوله اما کم لهو و صاحب حسنه مائل
اوله ص ز اکر برکشینک بیره باقوبغی وقت ایراغه بقار کبی باقسه و ایتری باقسه و یا کوز دیکندن
صکره کوزمز کبی طورسه یا باقسه صاحبی قلیل الحیا و تهورلو و برامز خویلو اوله ن اکر برکشینک
کوزی قپاغنک دائره سی کوک و یاقان اولوب کوزینک رنکنه مخالف اولسه صاحبی خبیث
نیت و برامز همت و حمزه و شرّه مائل اوله ه اکر برکشینک کوزینک قپاقلری غایت
قالین اولسه صاحبی ابله و شهوتی ناقص و طبعی غلیظ اوله ع اکر برکشینک کوزینک [illegible] قپاغی
بقیلو اولسه صاحبی علمی سوه و فعل خیری سوه و نفسنی بو [illegible] اولیه فاماغافل اولور ه اکر برکشینک
کوزینک اوست قپاغی یومشاق اوله صاحبنک فهمی زیاده و عقلی کامل اوله ط ز اکر برکشینک
کوزینک آغی النوب رنکنه مائل اولسه صاحبی قرامطو و جرأتلو اوله اما قتلی سوه ده ن اکر برکشینک کوزی
یشل کوک و قوی اولسه صاحبنک ذهنی مختلط و حیله لو اوله ه اکر برکشینک کوزی غایت کوک
اولیوب معتدل اولسه و کریکلری قاره اولسه صاحبی ایو اوله اما کاه کاه غفلته برامزلغی دخی اوله ص ع
اکر برکشینک کوزی کوک یا یشل اولسه کوکی زرنیخ صاری و سفیده مائل اولسه و یشلی فیروزه یه مائل اولسه
لاجورده قزل قان کبی نقطه لر اولسه و یا آق نقطه لر اولسه صاحبی خائن و شرّه و برامزلغه مائل اوله
ه اکر برکشینک کوزی صکری و قپاقلری آز حرکت ایتسه و النی یومشق اولسه صاحبی مال جمعنه حریص
و علمه محبتی زیاده اوله ص ر اکر برکشینک کوزی کوجک و حرکت ایتمیوب طورسه و قاسی [illegible]
اولسه صاحبی برامز خویلو و خلقه تسلط و الی دار الجی و بخیل و حریص و مکار و اظهار فقر ایلیه ه
اکر برکشینک کوزی شهلا اولوب و شهلاسی خفیف و یا اقنه قاره دن و یا کوک ایله بسلرک الی سیمی
اغ و قاره دن اوله عقاب کوزینه بکزر کوک ایله بسترک اولدی ارسلان کوزینه بکزه سه کر و بکر
قاره اولسه صفتی کوکلک اولسه صاحبنک عقلی و علمی و فهمی زیاده اوله و فعلی خیره و خلقی صفتی

وصفاتی کوکجک و شجیع اوله و کولمکی سوه ه اکر برکشینک کوزی بیوک یا کوجک و طشره سنه جقمش اولسه
و یا الجره باتمش و قپاقلری قالین و کوزینک اک قپاقلری طولو و کوزینک بیکی التنه باقسه
و رنکی یشل بر جه یه بکزه سه آغی طوتوق یا صاری و قزل و یا قاره یه مائل و یا خود رنکی مختلط اولوب
هیچ رنکه بکزه مسه و کوزینک قپاغنک ارالغی چوره یا مرض شبش اولسه و زیبق کبی کوز سوزیب اکر
اوزنسه اولسه و کوکی کوزی کبی ایچنده یلدورسه و کوزی هر طرفه ایلدونسه کزلنسه دلالت ایدر که اشرّ
الناس و خبیث النفس کافر طبع و فکری فاسد و خیالی و دائم مکر و حیله اوله بو اصل کوزه کوتشیدن غایت حذر
ایتمکدر و اکر برکشینک کوز بیکی الغم و بر یکی بوقا دور اولسه صاحبی
غدار و مکار و حسود اوله و علم
مطلب باب سابع
باب سابع قولاق بیاننده ه اکر برکشینک قولاغی باشنک
مقدارینه مناسب اولسه و دوبسنده غایت کوجک اولسه بو کلمش اولسه یا صلانوب یا نیشمش دخی اولسه و اینجه
و قالین و یو بیلک و کوجک اولمیوب معتدل اولسه و ایچنده یوللری چوق و المیوب اغزنن قیل بتمسه
و اوجوبه یانی دیلک طورب الندنه صاری قان آتی کوجک و رنکی آق ایله قزل اولسه دلالت ایدر که
صاحبی عاقل و قابل و خلقی ایو اوله ع اکر برکشینک قولاغنده قیل بتسه صاحبی [illegible] اوله اما
جاهل و فهمی از اوله اکر برکشینک قولاغی بیوک و یاننه دوشنک اولسه صاحبی احمق و همتی دنی
و بلاحجی اوله ن اکر برکشینک قولاغی ایری و یوغون اولسه صاحبی حریص و برامز همتلو اوله ص ز
اکر برکشینک قولاغی ایری اولسه و دولوکنک اغزنده قیل بتسه دلالت ایدر که صاحبی ناقص الفهم و زانی
و جاهل اوله و ارکاک سوه ع ب اکر برکشینک قولاغی بیوک و یاننه دوشنک اولسه صاحبی احمق و بی دیکر
اوله ه اکر برکشینک قولاغی غایت کوجک اولسه صاحبی زیاده فهیم اما الدجی و شرّه مائل
و عمری از اوله ط اکر برکشینک قولاغنک توللری چوق و بومری بومری اولسه دلالت ایدر که جاهل
و غافل اوله ع ب اکر برکشینک قولاغی دکرمی و یوفقه اولوب دری به بکزه سه و ارد نده بتمش
اولسه صاحبی عاقل و زکی و خفیف النفس اوله ص ر اکر برکشینک قولاغی بیوک و اوزون طلغنه
قائم حیوان قولاغی کبی طوغری طورسه صاحبی جاهل و طامع و عمری ازرق اوله ع ط اکر برکشینک
قولاغی یوماشاغی غایت اتلو و قتی اولسه صاحبنک طبعی غلیظ و جاهل اوله باب ثامن
مطلب باب ثامن
بورن بیاننده در ه اکر برکشینک بورنی یوقاری اولوب غایت بیوک و نه کوجک و نه
اوزون و نه قیصه اولسه و کوکی اشتره ایریلوب طشره جقمسه و الی غایت سیوری و غایت اریق اولمیسه و معتدل
اولسه و [illegible] بیچه و یوکسک اولمسه و بوغوزه دخی اولمیسه و یوقاروده اشاغی دخی بزر اولسه و النه قاقی
برده جوقور اولمسه و دلوکلری بیوک اولمیوب برابر اولسه و نفسی غایت تیز و غایت نیح خفیف و معتدل اولسه
و کوکلک یوقسه و رنکی لطیف اولسه و اغزه مائل اولوب اوستنده بلکه و شکل اولمسه و طرفری اولسه
و الجنده قیل از اولسه و بورنک اچنده دائم سوملی اقمیوب و غایت یابس دخی اولمسه و هیچ بر جانبنه
اکری اولمسه و اورته دکی غایت بوغون اولمسه و اورته دیرکی بومری و چقور اولمسه و [illegible] اوست

طوداغنه بولشدیغی یره یوری اولمسه ایکی قناتلری بوغوت اولمیوب کیمز وبر مناسب اولسه صاحبی عاقل وخلقی کوکچك
دعوجی وزیرک اولان اکر برکشینك بورنینك ایکی جانبی نك اورته دیرکی اینجه اولسه دلالت ایدرکه متکبر اوله
ومخاصمت سوه ن ط اکر برکشینك بورنینك جمله سی اینجه اولوب اتلو اولمسه صاحبی سریع الغضب وفرحی
از اوله ع اکر برکشینك بورنی اوزون اولمسه قناتلری اینجه اولسه صاحبی قلیل الفهم وازغونه واحمق اوله
هو اکر برکشینك بورنینك اشاغیسی معغوك واتلی اولسه صاحبی قلیل الفهم وازغونه ولاغ ابرجی
الحرص ز اکر برکشینك بورنی فیل خرطومی کبی اوکتنه صرقمش اولسه صاحبی غلیظ طبع وشهوتی زیاده
وارکله مائل اوله ن اکر برکشینك بورنینك اورته یرنده اولدیغی کوکی دکمه [illegible]
زیاده وطبعی تنکی الحرص اکر برکشینك بورنی یصی اولسه صاحبی صبر وعصبه تابع اوله ن ط اکر
برکشینك بورنی اکر غلیظ اولسه هر قنغی جانبه اولورسه صاحبی خبیث الفکر وخلقی برامز وغلیظ طبع
وجاهل وازا ابرجی فسادی سوه ص اکر برکشینك بورنینك اورته کوکی یای کبی برجانبه اکری اولسه
صاحبی فکر حسد وتکبر کی اوله ن اکر برکشینك بورنینك قصبه سی علتسز سنشمش اولسه صاحبی
غلیظ طبع وخلقی اوزرنه ظلم وچورک سوه ن اکر برکشینك بورنی دلکلری بیوك اولسه وعلتسز
سنشمش اولسه صاحبی سریع الغضب ومتکبر ولقاف وانتقام مائل اولان اکر برکشینك بورنینك اوکی
غلیظ اولسه صاحبنك حسنی واکثمه سی ناقص اوله طع ص ف ن اکر برکشینك بورنی کوکرجین
کمکی کبی اورته سی برنره جیقوب بوزینك اوکتنه مرور منقطع دورسه صاحبی حسود وکذاب
ومتهور وبخیل وحیله کار وبرامز فعللو وکنزلی اوکمکی سوکجی کنزوده اولمیان سنه فی کنزوبه
اشنا دایم سوبلیه وبعض ناس سومیه اظهار امانت ایلیه طن برکشینك بورنی قصه اولسه واورته
جکلمش اولسه صاحبی خبیث نیت واغوا ایدیجی اوله ط اکر برکشینك بورنینك قصبه سنده کرسی
کبی برو کلیمه اولسه صاحبی متکبر ولقاف وغلیظ طبع اولان ط اکر برکشینك بورنی اوزون اولسه
وکوکی یوکساك اشاغیسی غلیظ صاحبی جراتلو وشجاعتلو ومتکبر وقوی النفس وفهمی از
وکنزورا یدزه غیری سومیه اکر برکشینك بورنی دوزلو اولوب اوتوزنه غایت ایو اولسه
صاحبی عورته مائل اوله ص اکر برکشینك بورنی النرنه کسلمش کبی وایری وجقور اولسه
صاحبی جاهل وبرامز فعللو اولان اکر برکشینك بورنی مدور ودلوکلری کطارا اولسه صاحبی
احمق ومتکبر الحرص اکر برکشینك بورنینك اوجی یوقاروسنه باقسه صاحبی حنون [illegible] متکبر اوله
باب تاسع اغز وطوداق ودیشلر بیاننده در ه اکر برکشینك اغزی بیوکلکده
وکوجکلکده معتدل وطوداقلرینك رنکی قاره وتوکرکی طتلو وطوداغنك اجی یوزی
قزل ودیشلرینك الی برابر وقزل ودلی قزل ویومشق وطوداقلری بیو اولمسه قالین
وطشره کنه قیوریق اولمسه واغ اولسه صاحبی عاقل وکلماتی لطیف وصادق القول اوله
ن اکر برکشینك اغزی کینك یعنی بول اولسه صاحبی شجیع وجراتلو اوله ط اکر برکشینك اغزی

فصل باب تاسع

69

اغزی طار اولسه صاحبی زکی اوله ط اکر برکشینك طوداقلری اینجه اولوب برلیسینك اول برلیسی اتلو
اولسه صاحبی جراتلو وشدید الغضب وحسود وخبیث النیة اوله ع اکر برکشینك طوداقلری قالین
اولسه صاحبی غلیظ طبع واحمق اوله ز اکر برکشینك اغزی بول والت طوداغی اوست طوداغندن
چوق اولسه صاحبی قوجی واونکو ونصیحتی برامز اوله هـ اکر برکشینك الت طوداغی اوست
طوداغندن اوکنه طورسه یعنی ایری طورسه صاحبی علم وحکمتی بیله وفهمی زیاده وامین اوله
اما غافل اوله ع ن اکر برکشینك طوداغی ایلروسنه جیقوق اولسه صاحبی ابله وجوق کوزیلو وبرامز
[illegible] اکر برکشینك اوست طوداغی الت طوداغی اوکتنه دوشمش اولسه صاحبی
نفسی خبیث ثابت وقونتلو اوله ن اکر برکشینك طوداقلری قائم طورسه واغزی توجلی اولسه
صاحبی قان دوکیجی وازغونه وبهادر اوله ن اکر برکشینك اغزی اکری هر قنغی جانبه اولورسه
اولسه صاحبی خرج مائل وزنایه سور وتعب ونعمام لهوه مائل اوله ص اکر برکشینك طوداقلری
قزل اوغ اولسه صاحبی مروتلو اوله ط اکر برکشینك الت طوداغی ایلرو چقمش اولسه الت طوداغنده برشی طورسه
صاحبی حسود وبرامز فعللو اوله والله تعالی اعلم باب عاشر دیشلر بیاننده در هـ اکر برکشینك
دیشلری اغ وصاو اولسه وبریرینه یقین اولسه الکری اجوق اولسه صاحبی عاقل وامین ومتدبر اوله ط
اکر برکشینك ازو دیشلری اوزون وبیوك وبرک اولسه صاحبی برکی قوتلو وشجاعتلو وشهوتی زیاده
ویلانجی اولان اکر برکشینك دیشلری عزیز وصاو اولسه صاحبی یلانجی وقوجی واوغرجی
اوله ص اکر برکشینك دیشلری دیرنسی مخالف اولسه وبکلبه دیشلری کمی اوزون کمی قصه وبعض
اوزرنه اولسه صاحبی شهوتی زیاده والانجی وحسود اوله ع اکر برکشینك دیشلری ارالری بعضیسی
غایت سیرك اولسه صاحبی ردی الطبع اوله ف اکر برکشینك دیشلری غایت سیرك اولسه
لکن سیرکلکنده برابر اولسه صاحبنك صبری زیاده زیرك اولان اکر برکشینك طوداغی دیشلری
اوزرینه جقمش اولسه صاحبی حریص وبرامز حسنلو اوله ط اکر برکشینك الت دیشی اوست دیشی
اوکنه طورسه صاحبی جراتلو وحسود وبخیل اوله ن اکر برکشینك دیشلری یصی اولسه صاحبی
خلقی برامز وعقلی ناقص وبخیل اوله ط اکر برکشینك دیشلری غایت برکه چوروک وقوردی
اولسه صاحبی برکی قوی وعمری اوزون اوله الله اعلم باب حادی عشر بکاق وصقال بیاننده در
ه اکر برکشینك بکاغی قرمزی ودائره سی اغ وصقالی جکه سی ایله بکاغی مدور واکثی ایلروسنه
جیقمش وایری سی یاتوق اولمیوب واکثی ایله بکاغنك مابیننده غایت اریق وغایت سیز
اولسه معتدل اولسه وصقالنك رنکی عنابی ویا خود سیاه اولسه غایت اوزون غایت چوق
اولمسه غایت اوزون وغایت قصه وبریرنه قارشق اولمسه قیللر غایت ایری وغایت
یومشق اولمسه والت جکه سنده ایکی یانلری اجوق اولمیوب صاحبی اولسه وقیرق کبی ایکی جتال
اولمسه هر جانبه طاغان اولمسه النز بوکلمش اولسه مدور ومربع اولسه بوغازی النرنه قیل بتمز

فصل باب عاشر

فصل باب حادی عشر

صقالى اوزون اولمش اولسه وباشى صاحبنك اولكسه بويى بر صقالى كوز اولميوب از اولسه وبكا قلزى اولسه شق
اولسه دولت ايرركه صاحبى عاقل وعالم وبايان وشجيع وكوكجك خلقلو اولور اكر بر كشينك
اككى اوزون اولسه صاحبى عقلى از وسريع الغضب اولور اما تيز كچر ومتقلب الاحوال اولور
اكر بر كشينك اككى قصه اولسه صاحبى عقلى ضعيف اولور اما اهتماملو وهمتلو وكرم اتمز اولور
وشرى سوه هر اكر بر كشينك صقالى سيرك ومربع اولسه وقيللرى هر جانبه طاغلمش
اوله صاحبى نيتى خبيث وخلقى برامز وفسادى سوز وعظيم ايشلره جرأت ايدر اوله
هر اكر بر كشينك صقالى ايكى بولك اولسه صاحبى شجيع والرأى ...
بر كشينك صقالى مدور واككنك اوستى اچق اولسه صاحبى مكار واذكى اوله
ط اكر بر كشينك صقالى اوزون واينجه وايكى جانبى از اولسه صاحبى خلقى برامز وظنى وفسقى
سوه جاهل وكفران النعم وبلايه واذايه اوله ط اكر بر كشينك صقالى مدور اولسه وتمام
بتمش اولسه اچق برى اولسه صاحبى مصاحبتى كوكجك وذيرك طبع وتيز فهم اوله ص اكر بر كشينك
صقالى بيضى اولسه صاحبى عقلى كوكجك اما فهمى از اوله ن اكر بر كشينك صقالى مربع اولسه
طشره سنه طاغنيق اولسه صاحبى عاقل اولور وخلقى منفعتلى اوله هر اكر بر كشينك صقالى
قيلى سيرك وزنخى اق اوله قاره يه مائل اولسه صاحبى فهمى زياده وكتابتى ونقشى وتعبيرى
سوه ص اكر بر كشينك صقالى كچى صقالى كبى اولسه صاحبى جاهل وشهوتى غالب ومالى
سوه ط اكر بر كشينك صقالى كوسه اولسه اككنده اولسه ايكى يانلرندن بتمسه صاحبى
عقلى از وعظيم ايشلره جرأت ايده ن اكر بر كشينك صقالى كوسه اككنده قنات كبى بتمش
اولسه صاحبى زياده فهم وذيرك طبع وجرأتلو اوله هر اكر بر كشينك صقالى غايت كوسه
اولسه هيچ قيلى اولمسه صاحبى نيت خبيث وطبع برامز اوله اكر بر كشينك صقالى برى برينه
فارشيق وارى اولسه صاحبى زكى واقراملو اوله والله اعلم باب ثانى عشر بويونك
بيانندر هر اكر بر كشينك بوينى طوغرى اولسه ونه غايت يوغون ونه غايت اينجه
اولسه ونه غايت اوزون ونه غايت قصه اولسه واغ ودوز اولسه طمارلرى وسكرلرى
كورنمسه وبوغازينك حنجره سى وايكى جانبنده اولان سكرلرى كوزوكمسه وكوكسى
دوز اولسه سكرلرى كوزوكمسه وقيلى اولمسه يومشق اولسه واوستنده سكرلرى اولمسه
وبكلر اولمسه صاحبى عقلى كامل وصورتى كوكجك وخلقى ايو اوله ط اكر بر كشينك
بوينى قصه وقالين اولسه صاحبى اونكود واقراملو وجرأتلو اوله وصبرلو وشجيع اوله
ص اكر بر كشينك بوينى يوغون وباشى كوچك ويوزى اوزون اولسه صاحبى اونكو
واقراملو وخلقى برامز اوله ع ب اكر بر كشينك بوينى اوزون واينجه اولسه صاحبى
كبل ضعيف النفس وكوكلى يوفقه اوله ص ر اكر بر كشينك بوينى اوزون باصاغنه

مطلب ثاني عشر

صاغنه يا صولنه مائل اولسه اما حركت ايتمسه قاصقانى طورسه صاحبى عقلى از وهمتى برامز
ونفسى ضعيف وجور وثبات اولور ن اكر بر كشينك بوينى اوزون اولسه وباشى
كوچك صاحبى عقلى از واوازى كوكجك اوله ص ر ع ط اكر بر كشينك بوينى غايت بوزينك
حنجره سى وايكى يانندن سكرلرى بوينندن ايرو بومر وتوب چقمش اولسه صاحبى فكرى برامز وشر
ونحس البدن اقراملو وبخيل وجاهل اولور ن اكر بر كشينك بوينى كلكشك اولسه صاحبى عمرى
از وفهمى برامز واوازى ايو اوله هر اكر بر كشينك بوينى بربابنه باشى ايله بله اكرى اولسه صاحبى
... وخلقه برامز لكن شجيع اوله ط اكر بر كشينك بوينى قالين وباشى بيوك اولسه صاحبى
ابله وكندى ... باب ثالث عشر اوموز بياننده هر اكر بر كشينك اوموزلرى
بقشى اولسه واوستى بيوز وكورنكلرى انلوغ وبرك واوستى دوز اولوب چقمش اولمسه دولت
ايرركه صاحبنك قوتى وشجاعتى زياده وفهمى اوتوق واهل كرم اوله ص ع ب اكر بر كشينك
اوموزلرينك باشى قنات باشى كبى سيورى اولسه صاحبى بخيل وحريص ومال جمع ايتمكى سوه ضعيف
النفس اوله ن اكر بر كشينك اوموزلرى دوشوك وانكو اولسه صاحبى اهل كرم وشجيع وزكى الطبع
وكوكجك خلقلو وصحيح المزاج اوله ن ط اكر بر كشينك بر اوموزى بر اوموزندن الچق اولسه صاحبى
نفسى ضعيف ونحيف ... ع ب اكر بر كشينك اوموزلرنده سكرلرى بللو اولسه
صاحبى قوى النفس ودائم شاد اوله ط اكر بر كشينك اوموزنده جوكنك باغو چقور اولسه صاحبى
نفسى ضعيف ... ص اكر بر كشينك ايكى اوموزلرينك اراسى ...
ات اوزرينه تمش اولسه صاحبى نفسى قوى ودائم شاد اما فهمى برامز اوله ص ر اكر بر كشينك اوموزلرينك
اراسى كيك اولسه اما ارتق اولميوب طلوات كودوز اولسه صاحبى برك صحيح وقلبى قوى وفهمى
كوكجك وشجيع اوله والله اعلم الباب الرابع عشر بازو ودير سكلر وبلك نيا قلرينك بياننده هر اكر
بر كشينك بازوسى طلو ومدور واق اولسه واني برابر اولسه سكرلرى ايرى وقوى الحركه واوموز مدور اولسه
واوستنده قيل اولسه وبر كه طمارلرى وسكرلرى سيورى اولسه وبوكوكده اتيله طلو ودرسى يومشق
وبيلكى ديرسكنه جانبه اولاى فرقى يعنى طلو ويومشق اولسه كوكلرى اونيو اولوب كوزه تحت ودرسى
يوفقه اولسه اوستنده وياننده قيل اولسه اما چوق اولمسه اينجه ودواق اولسه وطمارلرى كيزلو وبازودن
بيلكه اينجه اولسه صاحبى شجيع وعقلى كامل اوله ب ف اكر بر كشينك بازوسى غايت قصه اولسه صاحبى خبيث
... الذاجى اوله ص اكر بر كشينك بازوسى يوقاروسى اينجه وشغى قالين اولسه صاحبى
... برامز ومزاجى بوزغون وجكرى ضعيف وسودا وطلق عارض اوله ط اكر بر كشينك بازوسى
بيلكه كوره قصه اولسه صاحبى فهمى قليل وخلقى برامز اوله ص ن اكر بر كشينك ديرسكى سيورى وكوكى اكيلمه كبى
حيقه علتنسز دولت ايرركه مزاجى فاسد وطبيعتى برامز اوله ص اكر بر كشينك ديرسكنك ...
اولسه علتسز صاحبى خلقى برامز وقورقوجى اوله ... ص اكر بر كشينك ديرسكى قصه وانكو اولسه وبرينه اوليمسه

مطلب ثالث عشر

مطلب رابع عشر

صاحبی خلقی طار وعقلی ضعیف ونیتی بتره اولان ط اکر برکشینک بیلکو فیلسز اولسه صاحبی فهمی قلیل اولان ط
اکر برکشینک بیلکی طولو قیل اولسه صاحبی فهمی برامز اوله ص اکر برکشینک الاری وبیلکی غایت قیللو اولسه
صاحبی شهوتی زیاده اولع اکر برکشینک بیلکلری اوزون اولسه حتی یا رمقلرینک اوجی دیزینه ایرشه
بنشمیسه صاحبی شجیع واهل کرم ومیزول النفس اوله والله اعلم باب خامس عشر الوبایتی طرنقی بیانینده
ه اکر برکشینک الی دوز وبتون وبشرهسی کوکجک اولسه غایت اتلو غایت اینجه ومربع اولسه کرک اوزون
مائل اولسه ویارمقلرینک آرهری برری سکزلری کوزکیبوب اورتلو اولسه طرنقی بومرو کلنوب طیغره جیقمسه
اینجه دوز اولسه ویارمقلری اوزون اولسه قیصه اولسه اشاغه سنک یو قاروکی اینجه اولسه طرنقی
واغ وطرنقی اندن اینجه حیقشی صافی دو اولسه وانده یاسرتن ... قرلرنکی اولسه
صوکرا ایسه قوزی دلوب فیرلسه وو اسع اوزون اولسه دلالت ایدر که صاحبینک خلقی کوکجک وفهمی
تیز وعقلی زیاده ومزاجی صحیح ونیت وزکاوتی محکم ونفسی منبسط اولوب فرح افزون اوله
وکندوبی وتکی سوه ن ص اکر برکشینک الی بوله یارمقلری قیصه حتی اولسه صاحبی قوتلو شجاعتلو
ونفسی فهم ایتمکی وفان دو وتکی سوه طع اکر برکشینک الی بوفقه ویارمقلری قیصه اولسه صاحبی
فهمی برامز ونفسی ضعیف وحیله باز واوغورلو اوله ه اکر برکشینک الی اری اولسه وطرنقلری ایری وجیقمش
اولسه والینک ویارمقلرینک اوستنه قیللر بنسه ویارمقلری قیصه اولسه صاحبی خلقی برامز
ومزاجی مخالف وعقلی ضعیف وشهوتی زیاده اوله ط اکر برکشینک الی ایری وبوغون اولسه
صاحبی فکر قالو ومضطرب الحال اوله ن ط اکر برکشینک الی علتسز دتره کن اولسه صاحبی فکری
قالو وعقلی ضعیف ومزاجی برامز اولان اکر برکشینک الی یومشق ویارمقلری اوزون
اولسه صاحبی فهمی زیاده وطبعی ذکی اولان ط د اکر برکشینک یارمقلرندن زیاده یارمقلری
اولسه صاحبی خلقی برامز ونفس دار وعقلی ضعیف ومضطرب الحال اولان ر اکر برکشینک
الی کوجلو وقصه اولسه ویارمقلری ایجه واوزون اولسه مقداری ساتر اعضاسنه اویمسه صاحبی
خلقی برامز واعزی وخائن اوله ط اکر برکشینک یارمقلری اوزون وبتوکی بردن اکری
بنسه جوجاننه صاحبی خلقی برامز عقلی از وجبان اولع اکر برکشینک یارمقلرینک برداوجی
علتسز کوتنک اولسه صاحبی فهمی از واحمق اولان اکر برکشینک طرنقلری قاره وجنبش اولسه
صاحبی خلقی برامز واذکو اوله ه اکر برکشینک یارمقلری کرج کمکری المسه صاحبی خلقی یاوز
وشهوتی زیاده اوله ص اکر برکشینک طرنقلری دوز اولسه ورنکی شفاف ...
اولسه وعداترینی تناع اولسه صاحبی فهمی برامز ونفسی مضطرب الحال اولان اکر برکشینک یارمقلرینک
رنکی صاری ویاخود کوک مائل اولسه صاحبی فکری برامز ومزاجی فاسد اوله د اکر برکشینک طرنقی
غایت کوتنک اولسه صاحبی مخنث وحیله باز اوله والله اعلم باب سادس عشر کوکس وقارین
بیانینده درهه اکر برکشینک کوکسی بنلو وبیصی واتدطلو واوزرینه قیل اولسه اماسیره ودوشمش

ودوشمش وممه لری اتلو واشاغی یانی متدلو وتوتق واجکر وسینه جکلی وطشره سینه جیقوق وقارنی قیصه وبومشق
المسه غایت ازیق وغایت سمز اولسه وقارنی اوزرینه قیل اولسه اما جوق اولسه وکوکسنک ما بینی تقدیر
ان کوبینه کوکسنک ارایدجی وافزار اولسه صاحبی عقلی زیاده وشجیع وممدوح الخصال اولان ط اکر برکشینک
کوکسی طار اولسه صاحبی تکبری ونفسی ضعیف وعاجز وذلیل اوله ن اکر برکشینک کوکسی جیقق وبیو اولسه صاحبی فهمی
وخلقی برامز اوله ه اکر برکشینک کوکسی اکر بر جیکلو اولسه صاحبی نیتی خبیث وطبعی برامز وعقلی از اوله
ص اکر برکشینک کوکسی اریق وعکلری علتسز جیقق اولسه صاحبی نفسی وعقلی ضعیف اوله ط اکر برکشینک کوکسنه
جیقق تارمغی ... صاحبی فهمی برامز وشهوتی زیاده اوله ن اکر برکشینک قارنی یومشق وازیق وارقا
یا شمش اولسه دیلی ... خلقی ظریف وخفیف النفس اوله ه اکر برکشینک قارنی واشنن طرلری
وقیللی اولسه صاحبی فهمی برامز وبخیل اوله ن ع ر اکر برکشینک قارنی سمز ویومشق اولسه صاحبی شهوتی
زیاده جکری صاغ خلاصه محبتی اوله ص اکر برکشینک قارنی کوجلو ومدور اولسه صاحبی بالن فهم اوله
ع ص اکر برکشینک قارنی اوزون وکیلی اولسه صاحبی نفسی ضعیف وفهمی نا قص اوله ص ر اکر برکشینک
ایکی یانی اتلو وقارنی ایکروسنه جیقق اولسه وبری یومرو وطور اولسه صاحبی نیتی خبیث وغیره مائل وبخیل اوله
الله اعلم باب سابع عشر ارقه قیافتی بیانینده ه اکر برکشینک ارقاسی کیلی واورته سی جوقور وجوقورینه
زنجیر کبی دیزلمش المسه وفارسنره اتلو المسه واشاغی سنزنه او موزلری ارالسی یصی اولسه واتی اق وبرلی
اولسه وتکلری وکزلری کبیز اولسه طوعزی وقیلسز اولسه صاحبی عمری اوزون وصفتی لطیف وشجیع اوله
ص د اکر برکشینک ارقاسی جیقق ییبور اولسه اتو ارقاسی کبی صاحبی شهوتی جوق وطبعی غلیظ وفخرلو
وصابر اولع ب اکر برکشینک ارقه سی یومری واو موزلری اراسنده یصی وکیلی اولسه صاحبی فهمی زیاده
ونفسی کوکجک الی ص ع د اکر برکشینک ارقاسنک ایکی یانلری اتلو اولسه واورته یرننکی کموکلری اورتنمش
کوزری کوزکسه صاحبی نجی قوی وزکی اوله وحشی غالب وضعیف النفس اوله ص ر اکر برکشینک ارقه سی اریق
المسه کموکلری کوزکسه صاحبی برامز طبع واللاجی واکر یوسنی دخی قیصه اولورسه خبیث النیة وعیشه مائل
اوله ط ص اکر برکشینک ارقاسی کرک اولسه صاحبی نیتی خبیث وبخیل ومسخره اوله ص ر اکر برکشینک
ارقاسنک جیقوغنه ایکی یومری اولسه صاحبی خلقی برامز وفهمی وهمتی از اوله ص ر اکر برکشینک
ارقاسنک اشاغیسی ویوقاروسی یصی اولسه ویصی لغنه برابر واتلو اولسه صاحبی قتله مائل وظالم
وحسیر اوله والله اعلم باب ثامن عشر بجط وباین بالغلری واوتوراق یری بیانینده درهه اکر برکشینک
بوینی ... اربقلقی وکیلی لکن طار لقیده اوزونلقیده وقیصه لغنه برابر المسه بر اولیمون
یومشق واق اولسه ویا انباشلدری غایت سمز وغایت ازیق المسه کموکلری کوزوکمیوب اتیله اورتلمش
المسه واوتوراق یری بیوک المسه وبری یومری وبرله المسه وایکی یانیه جیقق المسه وبوطلری قیللو جوق
وبو اولسه دلالت ایدر که صاحبینک طبعی زکی وخلقی کوکجک وصفتی محمود اوله ب ط ن اکر
برکشینک بوطی اتلو وبیوک اولسه صاحبی شهوتی زیاده کاهل ومخنث اوله ص اکر برکشینک بوطلری اتری از

اولسه صاحبی شجیع اولورن اکر کشینك بوطنلری انجه زوبالدرلری انجه و بوطی اوزن اولسه صاحبی زکاوتی
آز و غایت یوردکلو و ضعیف الروح اولان طص اکر کشینك بوطی عضه و قیللی اولسه صاحبی قوتلو
و فهمی آز و جاهل و شهوتی زیاده اولور اکر کشینك بوطی علنسز شیشمش اولسه بو مرکه صاحبی مزاجی
براز اولور اکر کشینك بوطی سکرلو اولسه صاحبی قوتلو و شهوتی زیاده اولور اکر کشینك اوتوراق یری
بیوك اولسه صاحبی قوتسز اولور اکر کشینك اوتوراق یری دوز اولسه و آز اولسه صاحبی خلقی براز و یورکلو
و شجیع و اونکو اولور اکر کشینك یان باشلری انلو سکرلو لری اوزلو اولسه صاحبی مزاجی قوتلو
و صحیح و صبور و شهوتی زیاده اولان اکر کشینك یان باشی ارق اولسه صاحبی عقلی و فهمی ضعیف اولور
والله اعلم باب تاسع عشر دیزکوزی و بالدر و ایاق و پارمقلری قیافتی بیانندر اکر کشینك بالدری
انلو لکن وار نقلقده معتدل و سکرلو اولسه و دیزکوزی طولو و یوشق و کوکی مربع اولسه و بالدری نه غایت
چوق و نه غایت آز اولسه صاحبی طبیعتی و خلقی کوکلی و فهمی زیاده عاقل اولور اکر کشینك بالدری
غلیظ و انلو اولسه صاحبی شجیع و ابله اولور اکر کشینك بالدری اوزون اولسه صاحبی خودبین و جومرد اولور
اکر کشینك بالدری قصه و اکری اولسه صاحبی فساد و فتنه یی سوه و جنوب براز اولور اکر کشینك ایاغی دوز
اولسه و طوبوغی قیللو دکرمی اولسه و اکر سکلی انتی آز اولسه و اکزی کیزلو اولسه و پارمقلری سکری حقیقت
و نقری صاغ اولسه صاحبی طبعی لطیف و عاقل و فهمی زیاده اولور اکر کشینك اباغنك پارمقلری اوزون
و اکزی حقیقی اولسه صاحبی نفسی تیز و مضطرب الحال اولور اکر کشینك اباغنك پارمقلری بربرینه اوزون
بیمش اولسه صاحبی کوزلرمائل و خفیف الروح و مشرتی سوه ص اکر کشینك اباق پارمقلری ارتوق
اولسه نفسی تیز و مضطرب الحال اولور ص اکر کشینك اوکچه و طوبوغی یوغون اولسه صاحبی جبار و خلقه جوری سوه
و خوردیجی و ظالم اولور باب عشرین بوی و بوینی قیافتی بیانندر اکر کشینك بوینی نه اوزون
و نه قصه و نه کوتله و نه اکری صاحبی شجیع و جومرد اولور اکر کشینك بوینی انجه و اوزون و بوینی
قیلاغ اولسه صاحبی مکار و الداجی و عقلی آز و لهو سوه اوزکه مائل اولور اکر کشینك بوینی قصه
اولسه صاحبی حیلهلو و مکر و حیله و فکر صاحبی اولور ط اکر کشینك بوینی مرسی سرخوش کبی اولسه صاحبی
معجب و متکبر و محنت اولور اکر کشینك ادیمی تیز تیز اولوب سرعتله یوریسه صاحبی همتی براز و شتابی
عجله ایدر اکر کشی یوریرکن بر الینی صالادوب یوریسه صاحبی معجب و متکبر و شجیع و غافل اولور والله اعلم
باب حادی و عشرین اواز و کولمك بیانندر اکر کشینك اوازی خوب و یوشق اولسه
صاحبی نفسی لطیف و عقلی آز اولور اکر کشینك صوتی یوغون و قبا اولسه صاحبی
غلیظ اولور ص اکر کشینك اوازی ات اوازینه بکزرسه صاحبی قوتلو و اقدامل اولور اکر کشینك اوازی
قوش اوازینه بکزرسه صاحبی و حیوانلك صفتنده اولور اکر کشینك اوازی طولو نوق و کوز
کلزیدن سویلسه صاحبی خلقی براز و مکار و حیلهباز و خلقی الداجی اولور اکر کشینك اوازی
غایت عالی اولسه صاحبی شهوتی زیاده و قوتلو اولور اکر کشینك سویلرکن اغزیندن توکرك

صحت باب تاسع عشر
فهمی براز و کاهل اولور
صحت باب عشرین
صحت باب حادی عشرین

72

توکرك اقسه جاهل و دیلی قیت و کسوك اولسه صاحبی طبعی براز و خبیث النفس اولور اکر کشینك
کولرکن کوزلری یوموسه صاحبی مکار اولور اکر کشینك کولرکن اغزینی صوتی اقسه صاحبی جاهل و متکبر
اولور اکر کشینك کولمکی قتیق الینه اولسه صاحبی عقلی ضعیف و بخیل و حشو اولور ط اکر کشینك
کولمکی قتیق حیقری و ازلیه اولسه صاحبی جاهل اولور ص اکر کشینك کولمکی قتی و غوغا شنیعه صاحبی
ناقص العقل اولور باب ثانی و عشرین اوج الجنده اولان شکللر علامتی بیانندر حکمای تقریر ایله
نقل ایلدیلرکه انسانك اوجنده اولان اولان عدد علامت بیان ایدر کشینك الجنده بو وجهیله شکل اولسه
صاحبی بهادر و قوی دولتلی اولسه دلالت ایدرکه نقدر عدد اولورسه او نقدر دولتی حکم ایدر
حاکم اولور علامت ثانی بر کشینك الجنده بو وجهیله شکل اولسه صاحبی جومرد اولور علامت ثالث بر کشینك
الجنده بو وجهیله شکل اولسه حلیم النفس و کریم اولور علامت رابع بر کشینك الجنده بو وجهیله شکل اولسه
دلالت ایدرکه خبر ایله عظیم مال بوله و نعمت ایرشه و عمری اوزون و دیرلکی کوکلی اولور علامت خامس بر کشینك
الجنده بو وجهیله شکل اولسه خوبلی کوزل و مستور الحال و سعید الاحوال اولور علامت سادس بر کشینك
الجنده بو وجهیله شکل اولسه صاحبی هیبتلو و مالی چوق و طائفهسی کندویه رغبت و محبت ایدر علامت
سابع اکر کشینك الجنده بو وجهیله شکل اولسه بهادر و مقدم اولور علامت ثامن بو شکل اولسه
عالم و عارف اولور مالدار فقیر نفسی غنی اولوب کمسهیه احتیاج کوسترمیه علامت تاسع بر کشینك
الجنده بو شکل اولسه عمری اوزون و رزقی چوق و اهل حضور و رفاهیت و مال جمع ایتمیو نیجه
کلورسه اوله کیده علامت عاشر بر کشینك الجنده بو وجهیله شکل اولسه دلالت ایدرکه صاحبنك
رزقی اوله و دیرلکی طار اولور باب ثالث و عشرین بکلرك قیافتی بیانندر بقراط حکیم نقل ایدر اکر
بر کشینك بوزنده بکلر و کوده سنده دخی اولسه دلالت ایدرکه صاحبنك خلقنه مجتنب اوله و علامت
اولدرکه عورت طائفهسنی سومیه و مزاجنده سوداوی مرض اوله اکر کشینك فاقنی بتو یکی یرده بکی اولسه صاحبی
خلقنه الفتی اولور اکر کشینك بورنکده بکی اولسه صاحبنك اغلی و قیزی باشامیه اکر کشینك طرفنه
مرجمله قدر بکی اولسه صاحبی خلقه سوکلی اولور اکر کشینك اوست طوداغنده اوزرلرنده بکی اولسه صاحبی
اغلانه مائل اولور اما اغلی قیزی اولمیه اکر کشینك صاغ یکاغنده بکی اولسه صاحبی الداجی و بخیل اولور اکر
بر کشینك صول یکاغنده بکی اولسه صاحبی شقی و الداجی اولور اکر کشینك قولاغنده اوزون بکی اولسه صاحبنك
زنجیری اولور اکر کشینك ایکی چاچندن برسینده بکی اولسه صاحبی بای و صالح اولور اکر کشینك بوغازنده بکی
اولسه و رسنده اولسه یازی سوه اکر کشینك بوزنده یکا دوزنده بکی اولسه صاحبی سعادت اوزره
جهد ایدر اکر کشینك صاغ اوموزینك باشنده بکی اولسه صاحبی برولایته حاکم اولور حکم ایدر اکر
بر کشینك ایکی اوموزینك اورتاسنده بکی اولسه و دوزنده قیل بتمش فرا اسکل بی بومرد زاده اولسه صاحبی
اهل حضر اولوب سفرنده رزق تحصیل ایده اکر کشینك ایکی النك برسنده بکی اولسه صاحبی کوکسنه
دوست اولور اکر کشینك پارمقلرینك برسنده بکی اولسه صاحبی بدخوی اولور اکر کشینك کوکسنده بکی اولسه

صحت باب ثانی عشرین
صحت باب ثالث عشرین

باب رابع وعشرین

صاحبی فعلندن کیمسه‌یه اوممیه کندو بیلدوکینی کیمه اکر برکشینك فارنندن بکی ولسه صاحبی عورتی مانن اوله اکر برکشینك
ارقاسی اوزنه سندن بکی اولسه صاحبنك النه از وچوق مال کیره یا میراث ویا فتنه ایله اکر برکشینك
بیلندن بکی اولسه صاحبی عملانی سوه و علمندن محظوظ اوله اکر برکشینك صاغ اویلوغندن بکی اولسه صاحبی
کنز و نفسندن راتس اوله اکر برکشینك صول اویلوغندن بکی اولسه صاحبی تجارتدن فائده ایده اکر
برکشینك ایکی دیزلری برسیندن بکی اولسه صاحبی کشاده دل و بوریکن اوله اکر برکشینك بالدرلرینك
برسیندن بکی اولسه صاحبی معیشتی از اوله اکر برکشینك اباغنك اوستندن بکی اولسه صاحبی
شقی اولور و نفسنی بسلمکدن عاجز اوله والله اعلم باب [illegible]
بیان ایدرکه فاهیت ایله بیلمکدن و دخی فقر ایله [illegible] سعادت و اهل شقاوت و الملك علی [illegible]
هنده فولیه دلالت ایدر طریقی بودرکه بر اینجه ابی ازسین صاغ الندن باشنی بارماغین تمام
دوز طوغری طوته سین و [illegible] طرنغی اغزندن ایچ یوزندن [illegible] که اول بارمغك
اوچنجی بوغومی الك ایاسندن در اول ایکی بوغومنه کلنجه [illegible] تمام اکسکسز اولچه سین
وتمام اولدیغی [illegible] ایله نشان ایدوب اول ایپلك براوچنی دیرسکك ایکمه جوکنه درکه بسیوردیدر
ایدن طوته سین و اول بر اوجین طوغری جکه سین ال ایاسندن کله اوچی نهایت بولدیغی یرده
نظر ایده سین اکر ایپلك اوچی سرچه بارمغك اوچنجی بوغومندن اشغی بربوغم دخی وارد ایسه اوچی
شهادت بارمغنه اورته بارمغك ارسنه وارمشدر اول بوغوم [illegible] اوچنجی بوغومنه اول
بوغمك اوزنه سندن قالورسه صاحبی شقی و محروم و اون دیناره مالك اولمیه اولسه اوجی تیز
الندن کیده اکر [illegible] سرچه بارمغك اوچنجی بوکلمه ایرشیلورسه صاحبی فقیر عاجز
و کون بکون [illegible] دینار کسب ایتمکه قادر اولمیه اولورسه [illegible] اکر اوچنجی بوکلمنی کچوب بوغومندن
نصفنه ایرشجك اولورسه یاخود دخی [illegible] قالورسه [illegible] اوچنجی بوکلمنی کچرسه صاحبی
اهل کسب و معیشته قادر اوله [illegible] اکر [illegible] صاقلمق [illegible] یوز دینار دن ارتوق
صاقلمغه قادر اولمیه اکر ایپلك اوچی سرچه بارماغنك اورته بوکلمنه ایرشجك اولور ویا خود
دخی بوقاره و کچرسه صاحبی حالی خوش اولوب [illegible] یوز دینار مالك اولوب زیاده یه اولمیه اکر ایپلك
اوچی بوقاره و بوکلمه ایرشورسه صاحبنك وقتی خوش و معیشتی مرادی اوزره اوله ابلك دیناره
مالك اوله وار بوغنه دخی اوله اما فرح ایده اکر ایپلك اوچی حاق سرچه بارماغنه برابر [illegible]
اولورسه و بوقاری بوکلمی کچه جك اولورسه صاحبنك جمیع عمری غنا اوزره کچوب [illegible]
سعادت و مال ارزقلم ولوب [illegible] صاحبی اوله [illegible] دینار خزینه [illegible] والله اعلم

باب خامس وعشرین

باب خامس و عشرین عمر اوزونلغی و قصه لغنی و اولادز [illegible] و ازلغنی بیان ایدر [illegible]
انینی تمام اچوب دوز طوته و نظر ایده اکر سرچه بارماغی یانندن غی بر بارمغك [illegible] اولکی بوکلمنی
کچرسه صاحبی عمری اوزون اوله اکر اول بوکلمه ایله برابر اولورسه صاحبی عمری اورته اوله اکر بوکلمدن

باب سادس وعشرین

بوکلمدن اشاغی اولورسه عمری از اوله و اورته عمری اللی ایله التمش مابیننده بر نوع دخی بودرکه اللك
ایاسنك ایچنده بر چکلمش بوکلم واردر اناك بر اوچی سرچه بارمغك التنده کلمکده در اکر اول بوکلم
اللك ایاسنده اوزانوب کچرسه صاحبی عمری اوزن اوله اکر اللك ایاسیله برابر اولورسه صاحبی عمری اورته
اوله اکر اندن قصه اولورسه عمری قصه اوله اکر برکشینك باش بارمغك ایچ طرفنده بوکلمی
چفت اولورسه دلالت ایدرکه صاحبنك اولادی چوق اوله و اکر تاك اولورسه اولادی از اوله
اکر اولورسه بلکه تیز فوت اوله باب سادس وعشرین اقالیم سبعه خلقلرینك طبایعنی بیان ایدر
اهل ترك ذکی و همتلری عالی و بصیرتلو اولورلر و متکبر و عقللری ثقیل و امورلرنده یاکثر اولورلر
و مترددالاحوال و مکار و بخیل و اهل سیاست اولورلر اهل عرب هاضم و فوتلو اولورلر خویلری
برامز و بخیل و مفسد و حیله باز و طبیعتلری غلیظ و اشرار و معاند و نهمت ایدیجی و دنکو اولورلر
اهل جبال غافل و طبیعتلری غلیظ و بخیل و مضطرب الحال اولورلر عاقللری مکار اولورلر
اهل سواحل امین و کریمجی و شهوتلری غالب و فهملری سریع و حفظلری از و غیرتسز اولورلر اهل حجاز
ذکی و کرملو و فائده ایدیجی و مصلحتلرنده مقدم و حفظلری زیاده و نفسلری اینجه و عاشق و سوزلرنده
الداجی و لهوی و معرفتی سوه‌لر اهل روم غلیظ و اهل تکلیف اولورلر و عهدلرنده وفا ایدرلر و کوبجی
و ماندار و بخیل و امکاره غافل اولورلر اهل عجم ذکی و عقللری قوی و بدنلری قوی و بخیل و متکبر اولورلر
و کند و جنسلرندن غیریلری بکنمیوب خوبلره و سازی سوه‌لر و ارکم مائل اولورلر و عورتلرینك طبعی ذکی
و عاشق اولورلر اهل عراق الداجی و مکار و منافق اولورلر و مسخره لغی سورلر بخیل و متکبر و طمعکار
زکاوت و فهملری و شهوتلری زیاده و وفاری از و کمسنه‌یه دوست اولمیه‌لر اهل برخشان ذکی و فطین
و قوتلو و اوکولکی سورلر و فائده و نیجه‌لر اهل تاجیك سفلی اهل ساز اهل معرفت و عبادت کوزل
اما بخیل اولورلر اهل هند اعلی شجیع و جاهل و غافل و الداجی و خائن و بدنجی و شهوتلری زیاده خویلری
برامز و صبرلری از و قوه‌جی اولورلر اهل هند جزایر صالح و غافل و حکیم و عهدلرنده وفا ایدرلر
کندو نفسلرینك بالمرنده اشا اولورلر اهل صین خفیف العقل و مکار و حسود و ذکی و حیله‌کار
و صنعتر تالیف ایدرلر اما غدار و منافق و بخیل اولورلر اهل خطا و ختن اهل صین کبیر اما فاری
زیاده و عملاری کوکجله عمری از و دائم شاددرلر اهل یمن صادق و مطیع و نفسلری ضعیف اولور
شهوتلری زیاده و حسود دکلدر عجز و عفت اوزرینه اولورلر اما بخیل اولورلر اهل حبشه غافل
[illegible] ایدرلر محبتری کوکجله و فهملری از و طبیعتلری غلیظ اولور اهل نوبه اهل لعب
و ناقص العقل و بخیل و خائن و جاهل و خبیث النفس و خویلری بد و شهوتلری زیاده اولورلر
اهل بربر نفسلری غلیظ و حریص و حفظلری زیاده اما بخیل و بدنجی و عورتلری کوزل اولورلر اهل مصر
عفتلری غالب و فطنتلری از و غیرتسز و نفسلری دنی و امورلرنده تدبیرلری اولمیه و بخیل و دنکولر
ملتفت اولمیه‌لر و بحثنده فخر و عورتلرینك شهوتی زیاده اولور اهل شام غافل و متکبر و قبیلر سلیم

فصل سابع عشرین

ایجلرینه خیر ظاهر رینه کبر اوله حسدلری اوله ابشلرینه متردد اوله رصادتی ناصح وفرحی سورلر لهوری
غالب اولور اهل یوبانه عالم وعاقل وحکیم وزکی طبیعتلو عالی همتلو اولورلر الله اعلم باب سابع وعشرین
حیوانات طیور وحشرات ارضلری طبیعتلری بیاننده ییرادلان عالی همتلو وسخی صبور والداجی غضوبدر
حلمله صکره حلیم نفس شاهانه رفعلی ذکرکر قبلانه متکبر کنزولی کوریجی وفخر ایدیجی نفسنه اوزلرینی کیزلیجی
همتلو واذاجی حسود قتلی وقهری سوکندلی انجیلی انجیدر فعلی دیشیدر اقاکسنه ایله الفت باغلمز پارس
متکبر غضوب وکندی نفسین کوریجی تیزدر واوفکه لودر فاهیتی وحرمتی سوت ایو طبیعتدر غافلدر جاهلدر بیلدیجی
زانیدر طوغری وارمزبانه واردر وطوردر قاجمز صابردر رغبت بره غضبلو صبرتلکه قوبور واحمقدر وابننه
محسندر وبابنه یوردکلودر والداجی دعفلتی غالبدر قوردجریدر ظالمدر اوغری دعفلتی غالبدر حریصدر ظلمده یولکشنه
موافقدر الداجیدر خنزیر نفسی مرداردر زانیدر حسوددر جاهلدر دانکودر افعالی برامزدر حرکتی کوریجی حمله ایدر
مفهوملقی ایله میمون زانیدر حیله بازدر زکیدر خبیثدر جاهلدر کلب الفتلودر وفالودر بصیرتلودر طماعکاردر
بجلدر حریصدر انکودر همتی الجقدر جنونی بطیء برامزدر حیاسی ازدر غیرتی محتشر اوده بهادردر غیرتی سومز
مقصودی یملی ایجوندر الداجیدر دائما یانقدر عاقلدر دکلدر دلکو مکاردر وحیله کاردر ونفسی ذلیل داوجی
فعلی عشقدر ببر حریصدر عالی همتلودر شاذدر الداجی متکبردر دائم صفتی اوزره کلنجلر نفسی ضعیفدر دنیودر
وعزیزدر وخودیدر غرینه دارتجیدر کدی الفتلودر نفسلن کوریجیدر فاهیت سورشاذدر محتشردر حریصدر
حیله بازدر مکاسه در انسانه دکلدر التمراد وقیسه طوشان صبوردر قیل اشتردر قانعدر نفسنه دکلدر کیرجی
خبیثدر شریردر جاهلدر طبیعتی برامزدر قاچیدر سنجاب زکیه والفتلو حیله بازدر وعزیزدر صچان خبیث نیت
نسانی غالب فسادی چوقدر زرقنه حریصدر وعزیزدر زانیدر قیل نفسی قوییدر زکیدر وبهادر وعالی همتلو وقالده صاحبی
خبیث الفکر فسادی سوز زانیدر کرکرانه زکیدر شریر ونفسی قوی وظالم هیچ کیمسه ایله الفت ایتمز زرافه
لطیف النفس جاهل والفتلو ونفسین کوریجیدر دوه صبور وجاهل والفتلو کیندار وکریمدر صوصوزی زکیدر
غیرتلو والفتلو وبهادر وکینی دارد حیادر زیاد کنشی سنجق قره صغر الفتلو وجاهل وصابر وزکی
طبیعتی غلیظدر قمندر شهوتی زیاده دراقرانی یابن صغری فخر ایدیجیدر سخی وجاهل وفعلی عشقدر
بکی زکیدر الداجی نفسنه قانعدر اوشهوتی زیاده قیون غافلدر والفتلو وصبوردر کنزولی کوریجیدر وبهادر وانداملو
وخیال ایدیجیدر قاطر خبیثدر تربیه قابلدر قوییدر الفتلودر وفعلی عشقدر اشک حسوددر قاچیجیدر
خبیث النفسدر شهوتی زیاده باب ثامن وعشرین صوده اولان جانورلری بیاننده در فرس البحر

فصل ثامن وعشرین

یعنی صو آتی قوتلو وشری آزو بهادر تمساح متکبر وعفری ظالم والداجی وطبعی برامز [illegible] کوبکی
کلب الماء شریردر حیله بازدر غیرتلودر قوندز زکیدر تیزدر اوکوپجیدر بلیکج دونجیدر ایکی یوزلودر
صاقنجیدر اوغریدر نفسنی اولدکنم ایدیجیدر اوجیدر قوربغه جاهلدر خبیثدر طبیعتی برامزدر
وقتی خوردس کبیدر ریلیجه اوغر صوسیلک طبعی برامزدر والله اعلم باب تاسع وعشرین طیور بیاننده

فصل تاسع وعشرین

قارتال قوییدر جبریدر الفتلودر الداجیدر شاهانه در سنقر شاهانه وجبار وقوییدر بایقوش

بایقوش نفسنه متکبردر جاقر قوییدر جریدر بصیردر متکبر وابسلم ولجیدر شاهانه در جرجری کوزجیدر صفیجیدر
انداکوکشر یا یاقوتجی حیله باز ضعیف نفسی مرداردر قاجیجی خوخ بز عمری اوزوندر حیله ق خبیثدر
اوتکودر بیلیجی وقاجیجیدر قوزغون زکیدر صاقنجی والداجی اوغری وطبعی غلیظدر یاکیزنعی سوکلاک
حمله ایدیجیدر شریردر قوییدر قاجیجیدر حیله بازدر برامز لغه صبرلودر لالک [illegible] یاور بسبی
سوکیجیدر قوجیجیدر خاشیدر قطیش درقاره قانعه صاقنجی واوغری حیله باز ومتعصب ویولو تیزدر
خاشیدر اوردک جریدر صاقنجیدر اوزلقیدر فاز حلیمدر ضعیف الحال واقوام ایدیجی وسفرینه
شاذدر طوریه قوی ومتهوردر تیتلو جاهل وکوردیجیدر دوه قوشی جاهلدر احمقدر صابردر همتلودر
خفیف النفسدر طاووس متکبردر نفسنه عاشق کنزوزینه کوریجیدر یالکز بوددر وبجیدر هو
خروس کریم وقانع وعیالنی صاقنیجیدر وفخر ایدیجی وغیرتلودر اوبا نقدر دراج اولودر واوزیله
اکلنیجیدر وقاجیجیدر وعنقدر کوکرجین الفتلودر وشری آزدر دائم شاذدر بلبل حبی
قوییدر عنقدر قاجیجیدر نفسینی صاقنیجیدر صغرجق عنقدر صاقنیجیدر سوبلجیدر سرجه
صاقنیجیدر متهوردر فسادی چوق وانسنه مفتندر قرلنغوچ قووجیدر متکبردر قانع ونفسین
کوریجیدر براسه ضعیف الحالدر شریردر قاجیجیدر هدهد کوریجیدر الفتلودر ناصح وحلیم وشری آزدر
وخیره بشارت ایدر مبشردر قیل قویرق بصیردر زکی وصبوردر وقاجیجیدر والله اعلم باب
ثلثین حشرات ارضی بیاننده ایدرمیدن الفتلو وقوجی خبیث وعاقل وبرامز طبیعتنده
اولسه اول بیرکه طبراغی ژنکن اولور نفسی شفیددر عقرب شریردر برامزدر ظالمدر جکرکه
الفتلودر مشهوردر مضطرب الاخلاقدر صاری اری طبعی ظالمدر اتنینک
شریر غربتی ذلیل وجاهلدر الفتلودر برابرینی اکل ایدر بال اروسی
الفتلو وصاقنیجی وبشیجی نخیلدر صاحبنه تابعدر سکلک
اونکودر نفسی دنی قاجیجی وحریصدر فاره
حریص وشریر ذلیل وخباد والداجی
مصلحتنه قوییدر وتجعددر
والله تعالی اعلم
[illegible]
۱۸۲۹

فصل ثلثین

Milli Eğitim B... Selçuklu Kitaplığı

75

ترجمهٔ عروض ملّا جامی
رحمة الله علیه

5724/5

T. C. Millî Eğitim B. Sel... - Selepçioğlu Kütüphanesi

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی هدانا لنثر الکلام ونظمه ووفقنا لادراک المعنی وفهمه والصلوة والسلام
علی سیدنا محمد افصح فصحاء العرب ومنبع العلوم والادب وعلی اله وصحبه الذین نثر بعضهم
ونظم بعضهم الدرر الذین استثناهم الله تعالی من قول القادح والشعراء یتبعهم
الغاوون الم تر انهم فی کل واد یهیمون وانهم یقولون ما لا یفعلون بقوله المادح
الا الذین امنوا وعملوا الصالحات وذکروا الله کثیرا وانتصروا من بعد ما ظلموا
وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون وبعد فیقول العبد الضعیف الفقیر
الی الله الغنی القدیر السید محمد بن السید طرخان بن السید احمد بن السید عبد الکریم بن
السید یوسف خواجه عفا عنهم الصمد الذی یقضی الحاجة قد ترجمت عروض المولی الجامی قدس سره
السامی بالترکیة تقریبا للقواعد العروضیة الی فهم المبتدئین الذین لم یتدرجوا الی اخراج
القوانین من العبارات الفارسیة وزدت ما علیها ما رأیت فی سائر الرسائل وما سنح
لی من اوائل النکات الی معرفة اللطائف الشعریة وسائل ورتبتها احسن الترتیب وکتبتها
اجمل الترکیب وسمیتها منابع الفیوض فی حدائق العروض وهی خمسة فصول الفصل
الاول فی الاصول الشعریة اصول شعر اوچ دکلدر ترکیب ایدر سبب وتد فاصله
بو اجزادن هر بری ایکیشر قسم اولور مجموعی التی قسم بالغ اولور سبب خفیف متحرکله
برساکندن کل کبی سبب ثقیل ایکی متحرکدر لک کبی وتد مجموع ایکی متحرکدن صوکره
برساکن چمن کبی وتد مفروق ایکی متحرک اورته سنده برساکن لاله کبی فاصله صغری
اوچ متحرکدن صوکره برساکن صنما کبی فاصله کبری درت متحرکدن صوکره برساکن نکرم
کبی التی قسمک جمله سین ترتیب اوزره فارسیدن بو کلام فقره لرنده هر بر جامعدر
بر کل رحمت لاله بچمن نکرم بالبر توام نشنه مسیرم بشکرم وعربیدن
بو کلام فقره لرنده هر بری دخی جامعدر هل لک الی نیل شرف طلبتهم الا
علی راس جبلنا سمکتنا بو اوچ رکنک اجتماعی شوله حسن عطا ایتمشدر ایمدی شونده
نظمنه یالکز سببلردن حسنندر مثالی بیت هر دم بیست دارم داری کرغم
تا کی زارم داری وتدلر یالکز اوتاددن مثالی بیت بتسوم ارکذرکنی زهی عجب
زهی عجب بروت ادنظرکنم زهی طرب زهی طرب وتنها یالکز فواصلدن مثالی بیت

مثالی بیت یسر بکشاد خوش بسرا بسرود خوشت بنواز مرا معلوم اوله که عند التحقیق
فاصله صغری بر سبب ثقیل ایله بر سبب خفیفدن و فاصله کبری بر سبب ثقیل ایله
بر وتد مجموعدن عبارت اولوب اصوللک ترکیبی انجق سبب ایله وتددندر فاصله کبری
اصول و فروعدن جزو اولیوب یالکز بر فرع اولسی بونی تقویه ایدر بو ارکان ثلثه دن
ترکیب ایدن اصوللره اوزان وارکان واجزا وافاعیل وتفاعیل دخی تسمیه
ایدرلر ایکیسی خماسی التیسی سباعی فعولن وتد مجموعی سبب خفیف اوزره تقدیمله فاعلن
فاعلن سبب خفیفی وتد مجموع اوزره تقدیمله مفاعیلن وتد مجموعی ایکی سبب خفیف
اوزره تقدیمله مستفعلن ایکی سبب خفیفی وتد مجموع اوزره تقدیمله فاعلاتن وتد
مجموعی ایکی سبب خفیفلک اورته سنه وضع ایله مفاعلتن وتد مجموعی فاصله صغری
اوزرینه تقدیمله متفاعلن فاصله صغری بی وتد مجموع اوزره تقدیمله مفعولات
ایکی سبب خفیف وتد مفروق اوزره تقدیمله بیت ایکی موزون سطردن عبارتدر که
اول ایکی سطرلردن هر بری مصراع ومصراع اولک جزو اولی صدر وجزو اخری عروض
ومصراع ثانینک جزو اولی ابتدا وجزو اخری ضرب اولوب صدر وعروض
وابتدا وضربلرینک ارالرنده اولان اجزا حشو وصدر وابتدا وحشولرنده زحاف
واقع اولمیان بیت سالم عروض وضربنده واقع اولسه اولسون صدر وابتدا وحشونده
واقع اولان مزاحف واصل دائره سنده بیت یا مثمن ویا مسدس مثمندن
ایکی جزئی حذف اولنان بیت مجزو ومسدس ونصفی حذف اولنان مشطور ومربع
ومسدسدن ایکی جزئی حذف اولنان مجزو ومربع مثمنده حشو درت مسدسده
ایکی مربعده یوقدر وبدی بیت دخی زیاده یا طقوز دخی زیاده یا اون دخی
زیاده قصیده در ومحبوب صفتنده سویلنان بش بیت یا یدی یا طقوز غزلدر
ومصراع اولنده قافیه رعایت اولنمیان ایکی بیتدن طقوزه وارنجه قطعه وبعضا
اوچندن هر بری اولکی بیتی اول وثالثنده فتحی وثانینک سکوننده مطلع واخرکه
بیتی کذلک مخلص ودرت فقره قلنوب اوچ فقره سنه سجع رعایت اولنوب
دردنجیده اصل قافیه رعایت اولنان بیت مسمط ومصراعلرنده قافیه رعایت اولنمیان
مصمت ومصراعی اولکنده وهر ایکی مصراعنک اخرنده وزن وقافیه رعایت اولنان
مثنوی ومقفی واوزرینه قصیده بنا قلنوب هر بیتک اخرنده لازم اولان حرف
قافیه یه روی تسمیه اولنور قصائد ابیاتدن وابیات مصارعدن ومصاریع اوزاندن
واوزان اسباب واوتاد وفواصلدن واسباب واوتاد وفواصل حروفدن
ترکیب ایدرکه اول الحروف بو کلام جامعدر لمعت سیوفنا الفصل الثانی

فی الزواحف والفروع الحاصلة بها: ذکر اولنان اصول ثمانیه هر زمان سالم قالماز بلکه
چوق کره کاهی زیاده کاهی نقصان ایله تغییر اولنوب بعد التغییر باقی یا حالی اوزره ابقا یا ماخوذ
بر لفظه نقل اولنور مغیّره اصل و صورت ابقاده باقیه و صورت نقلده منقول الیه
فرع تغییره زای معجمه نک کسر و حاء مهمله ایله زحاف تسمیه اولنور جمعی زواحیف و زحافات
کلور و مجموعی ۳۲ اوتوز ایکیدر. تسبیغ علی وزن التکریم لغتده دوه یاوروسنی
تولیدکه نصفنده دوشورملک و برسنه یی تمام ایتمک. اصطلاحده وزنک آخرنده
اولان سبب خفیفه بر ساکن زیاده ایتمکدر فعولن و مفاعیلن و فاعلاتن مخصوصدر
لاملریله … بونلرک آرالرینه برر الف زیاده اولندقده فعولان و مفاعیلان
و فاعلاتان اولوب اولکیلر حالی اوزره ابقا و آخرکی تعضیر … حالی
اوزره ابقا و تعضیر … بانلک تشدیدیله فاعلیاتن نقل اولنوب
بانلک فتحیله مُسبّغ تسمیه اولنور اذاله ذال معجمه ایله لغتده آتکی صالیویرمک
اصطلاحده وتد مجموعه وزنک آخرنده در برسکن زیاده ایتمکدر فاعلن
و مستفعلن و متفاعلن مخصوصدر لاملریله نونلرک آرالرینه برر الف زیاده
اولندقده فاعلان و مستفعلان و متفاعلان اولوب میمک ضمیله مُذال
تسمیه اولنور ترفیل علی وزن تکریم لغتده قیونلک صوبین چوغلتمق و تونلری انکین
اوزون ایتمک اصطلاحده وزنک آخرنده اولان وتد مجموعه بر سبب خفیف زیاده
ایتمکدر فاعلن و مستفعلن و متفاعلن مخصوصدر آخرلرینه بر تن زیاده
اولنوب فاعلن تن و مستفعلن تن و متفاعلن تن اولدقلرنده فاعلاتن و
مستفعلاتن و متفاعلاتن نقل اولنوب فانک فتحیله مُرفّل تسمیه اولنور
تشعیث علی وزن التکریم لغتده طاغتمق اصطلاحده فاعلاتن وتد مجموعنده
متحرکلرندن برین حذفدر فاعاتن یا فالاتن قالدقده مفعولن نقل اولنوب
عینک فتحیله مُشعّث تسمیه اولنور قبض قافک فتحی بانک سکونیله لغتده ملک
و سرعت ایتمک و بر نسنه یی دیوشرمک و المق اصطلاحده بشنجی ساکنی حذفدر
فعولن و مفاعیلن مخصوصدر فعولنک آخرندن نونی حذف اولندقده لاملک
ضمیله فعولُ قالوب مفاعیلن دن یا حذف اولندقده مفاعلن قالوب
مقبوض تسمیه اولنور خبن خای معجمه نک فتحی و بانک سکونیله لغتده طعامی
قیلق … کیز … و بزی یا بر غیری نسنه یی قیصه قیلمق ایچون بوکوب
دیکمک اصطلاحده ایکنجی ساکنی حذفدر فاعلن و مستفعلن و فاعلاتن و
مفعولاتنه مخصوصدر فاعلنک فاعلاتنک الفلری دوشدکده فعلن و فعلاتن قالوب

قالوب مستفعلنک سینی دوشوب متفعلن قالدقده مفاعلن نقل اولنوب مفعولاتنک
فاسی دوشوب معولات قالدقده لاملک ضمیله مفاعیلُ نقل اولنوب مخبون
تسمیه اولنور کف کافک فتحی و فانک تشدیدیله لغتده … وبزلک اطرافنی
ایلیک تصکره دیکمک و منع ایتمک اصطلاحده یدنجی ساکنی حذفدر مفاعیلن و فاعلاتن
مخصوصدر آخرلرندن نونلری حذف اولندقده لاملک و تانک … ضمیله
مفاعیلُ و فاعلاتُ قالوب مکفوف تسمیه اولنور شکل شینک
فتحی و کافک سکونیله لغتده مثل کتابه اعراب قویمق و آتک و یا قوشلک ایاغینی
باغلمق اصطلاحده خبن ایله کفک فاعلاتنده اجتماعیدر اولندن خبن ایله
الف و آخرندن کف ایله نون دوشدکده تانک ضمیله فعلاتُ قالوب مشکول
تسمیه اولنور قطع قافک فتحی طای مهمله نک سکونیله لغتده کسملک اصطلاحده
فاعلاتن ده آخرنده سبب خفیف حذف و وتد مجموعک ساکنی حذف و متحرکی
اسکان ایدرک لاملک سکونیله فاعل قالدقده عینک سکونیله فعلن نقل اولنوب فاعلاتن و
مستفعلن ده و متفاعلن ده آخرلرنده اولان وتد مجموعک ساکنلرندن حذف
و متحرکلرندن اسکان ایدرک لاملرک سکونیله فاعل و مستفعل و متفاعل قالدقلرنده
اولکی عینک سکونیله فعلن ایکنجی مفعولن و اوچنجی فعلاتن نقل اولنوب مقطوع
تسمیه اولنور ربع رای مهمله نک فتحی و بانک سکونیله لغتده منزل و محله و قوت
صناعق ایچون طاش قالدرمق و یالکز کیر تیشی درت قاتدن بوکلمک
اصطلاحده خبن ایله قطعک فاعلاتنده اجتماعیدر عینک کسری و لاملک سکونیله
فعِلْ قالوب مربوع تسمیه اولنور تخلیع علی وزن تکریم لغتده اوتوراق یری
بری برندن اوزاق اولان کیمسنه نک بوریه سی … اصطلاحده خبن ایله قطعک مستفعلن ده
اجتماعیدر لاملک سکونیله متفعل قالدقده فعولن نقل اولنوب لاملک فتحیله
مخلّع تسمیه اولنور طی طای مهمله نک فتحی و یانک تشدیدیله لغتده بر یا غیری
نسنه یی دوشورملک اصطلاحده دردنجی ساکنی حذفدر مستفعلن و مفعولاتنه
مخصوصدر مستفعلنک فاسی دوشوب مستعلن قالدقده مفتعلن نقل
اولنوب مفعولاتنک واوی دوشوب مفعلات قالدقده تانک ضمیله فاعلاتُ
نقل اولنوب مطوی تسمیه اولنور خبل خای معجمه نک فتحی و بانک
سکونیله لغتده فساد و … قیلمق و الک و ایاق کسملک اصطلاحده
خبن ایله طینک مستفعلن ده و مفعولاتده اجتماعیدر متعلن و معلات
قالدقلرنده فعلتن و فعلاتُ نقل اولنوب مخبول تسمیه اولنور وقص

رای مهمله‌نك فتحی و فانك سكونیله قالدرمقدر اصطلاحده ونشر ایكی سبب خفیف واردر وزنلری
اولندن سبب خفیفلر بربرندن حذفدر مستفعلن و مفعولاتده مخصوصدر تفعلن و عولات قالدقلرنده
اولكی فاعلن و ایكنجی لاملك ضمیله مفعولن نقل اولنوب مرفوع تسمیه اولنور حذ حای مهمله‌نك
فتحی و ذال معجمه‌نك تشدیدیله لغتده دوه‌نك و قوشلرك قوبرغی خفیف والحق اصطلاحده
وزنلك اطرفندن وتد مجموعی حذفدر مستفعلن و متفاعلنه مخصوصدر مستف و متفا قالدر
اولكی عینك سكونیله فعلن و ایكنجی عینك كسریله فعلن نقل اولنوب احذ تسمیه اولنور
وقف واوك فتحی و قافك سكونیله زلة كه قیل كوكنده ایدرق قوللرطقارلر
و برملكی بیع و شرادن الیقویوب منفعتی فقرایه تعیین ایلمكدر وطور عوض اصطلاحده
یدنجی متحركی اسكاندر مفعولاتده مخصوصدر تاسی اسكان اولنقده بعضیلر قنده حالی
اوزره ابقا و بعضیلر قنده مفعولان نقل اولنوب موقوف تسمیه اولنور كشف
كافك فتحی و شین معجمه‌نك سكونیله آچمق اصطلاحده یدنجی متحركی حذفدر مفعولاتده
مخصوصدر تاسی حذف اولنوب مفعولا قالدقده مفعولن نقل اولنوب مكشوف تسمیه
اولنور خرم خای معجمه‌نك فتحی و رای مهمله‌نك سكونیله طاغلی بورنی و سنجیانلرك
دیكیشینی سوكمك و عدول ایتمك و بورونك دیره كینی یارمق انلرك كسملر
اصطلاحده مفاعیلنك اولندن میمنی حذفدر فاعیلن قالدقده مفعولن نقل اولنوب
اخرم تسمیه اولنور خرب خای معجمه‌نك و رای مهمله‌نك فتحیله ویران ایتمك و دلمك
اصطلاحده مفاعیلنك اولندن میمنی حذف و اخرندن نونی حذفدر لامنك ضمیله
فاعیل قالدقده لاملك ضمیله مفعول یه نقل اولنوب اخرب تسمیه اولنور شتر
شین معجمه و تانك فتحیله كوزك التدوقی قپاقلری دونمك اصطلاحده
مفاعیلنك میمنی و یاسنی حذف ایدوب فاعلن قالوب اشتر تسمیه اولنور ثلم ثای
مثلثه‌نك و لامك فتحیله دره‌نك و غیری سنه‌نك كدلسی اصطلاحده فعولن
اولندن فاسنی حذفدر عولن قالدقده عینك سكونیله فعلن نقل اولنوب
اثلم تسمیه اولنور ثرم ثای مثلثه‌نك و رای مهمله‌نك فتحیله اوكدیشلری
دوشمك اصطلاحده فعولنك اولندن فاسنی و اخرندن نونی حذفدر لامنك ضمیله
عول قالدقده عینك سكونی و لامك ضمیله فعل نقل اولنوب اثرم تسمیه
اولنور صلم صادك فتحی و لامك سكونیله قولاغنی كسمك اصطلاحده وزنلك اخرندن
وتد مفروقی حذفدر مفعولاتده مخصوصدر اخرندن لات حذف اولنوب مفعو
قالدقده عینك سكونیله فعلن نقل اولنوب اصلم تسمیه اولنور جدع جیمك فتحی
و دال مهمله‌نك سكونیله برنانه قومق و منع ایتمك و بورنی و قولاغنی والی و آیاغنی

وایاغنی كسمك اصطلاحده مفعولاتك اولندن سبب خفیفلری حذف و اخرندن تاسی اسكاندر
لات كه تانك سكونیله قالدقده فاع عینك سكونیله فاع نقل اولنوب مجدوع تسمیه اولنور
نحر نونك فتحی و حای مهمله‌نك سكونیله كوكسندن قلاده محلی و نهار لغتده اوزره
بیچمق و بر كیسه‌نك كوكسنه اورمق و كوكسه قریب یرندن بوغازلمق اصطلاحده مفعولاتك
اولندن سبب خفیفلری و اخرندن تاسی حذفدر لا قالدقده فانك فتحیله فع نقل
اولنوب منحور تسمیه اولنور حذف حای مهمله‌نك فتحی و ذال معجمه‌نك سكونیله آتمق
اصطلاحده اخرده اولان سبب خفیفی اسقاطدر فعولن و مفاعیلن و فاعلاتنه
مخصوصدر فعولنك اخرندن لن دوشوب فعو قالدقده عینك كسری و لامك سكونیله
فعل نقل اولنوب و مفاعیلنك اخرندن لن دوشوب مفاعی قالدقده فعولن نقل اولنور
و فاعلاتنك اخرندن تن دوشوب فاعلا قالدقده فاعلن نقل اولنوب محذوف
تسمیه اولنور قصر قافك فتحی و صادك سكونیله كوشكده و سنجیه غایب اختیاملمق
و حبس ایتمك و برشیئی برشیئه مخصوص قلمق و برزی دوكوب اغارتمق و برشیئك
برمقداریندن ترك ایتمك اصطلاحده وزنلك اخرندن اولان سبب خفیفك ساكننی
حذف و متحركنی اسكاندر فعولن و مفاعیلن و فاعلاتنه مخصوصدر فعولنك و مفاعیلنك
اخرلرندن نونلری حذف و لاملری اسكان اولنقده لاملری سكونیله فعول
و مفاعیل قالوب و فاعلاتنك اخرندن نونی حذف و تاسی اسكان اولنقده
بعضیلر قنده حالی اوزره ابقا و بعضیلر قنده فاعلان نقل اولنوب
مقصور تسمیه اولنور هتم هانك فتحی و تانك سكونیله باب اولان بر كمسنه‌نك
دیشلرینی قیرمق و باب تاندن بركمسنه‌نك اون دیشلری دوكلمك اصطلاحده
حذفله قصردر مفاعیلنده اجتماعیدر اخرندن حذفله لن دوشوب قصر ایله یا حذف
و عین اسكان اولنوب عیلن سكونیله مفاع قالدقده لامك سكونیله فعول نقل
اولنوب اهتم تسمیه اولنور جب جیمك فتحی و بانك تشدیدیله عقبه ایتمك
و كسمك اصطلاحده وزنلك اخرندن ایكی سبب خفیفی حذفدر مفاعیلنه مخصوصدر
اخرندن عیلن حذف اولنوب مفا قالدقده عینك كسری و لامك سكونیله فعل نقل
اولنوب مجبوب تسمیه اولنور ذلل ذای معجمه‌نك و لامك فتحیله سوز جملة
و انسانلق صغر سنده ای اذا و الحق اصطلاحده خرمله هتم مفاعیلنده
اجتماعیدر اولندن میم دوشوب اخرندن هتمله و یا حذف و عین اسكان اولندقده
عیلنك سكونیله فاع قالوب ازل تسمیه اولنور بتر بانك فتحی و تانك سكونیله
كسمك اصطلاحده مفاعیلده خرمله جبله اجتماعیدر اولندن خرمله میم و اخرندن

جب ایلدیکی حذ اولنوب فا قالدقده نقل اولنوب فعولن ده اولنور وتد مجموعی حذف ایدرلر کی قا
فع نقل اولنوب بتر ومبتور تسمیه اولنور وجحف جمیلی فتحی وهای مهمله ایله سکون ایله کبدر مله
اصطلاحده فاعلاتن دن الف حذف اولنوب فعلاتن اولدقده اولنور فاصله صغری
حذف ایدرلر فالدقده فع نقل اولنوب مجحوف تسمیه اولنور فعولنک زحافی یدی تشبیغ
قبض ثلم ثرم حذف قصر بتر فروعی دخی یدیدر فعولان فعول فعلن فعل
فعل فعول فاع فاعلنک زحافی درتدر اذاله ترفیل خبن قطع فروعی دخی دردر
فاعلان فاعلاتن فعلن فعلن مفاعیلنک زحافی اون ایکیدر تشبیغ قبض
کف خرم خرب شتر حذف قصر هتم جب زلل بتر فروعی دخی اون ایکیدر
مفاعیلان مفاعلن مفاعیل مفعولن مفعول فاعلن فعولن مفاعیل فعول فعل
فاع فع مستفعلنک زحافی طقوزدر اذاله ترفیل خبن قطع تخلیع طی
خبل رفع حذ فروعی اوندر مستفعلان مستفعلاتن مفاعلن مفاعلان
مفاعلاتن مفعولن فعولن مفتعلن مفتعلان مفتعلاتن فعلتن فعلتان فاعلن فعلن
فاعلاتنک زحافی اوندر تشبیغ تشعیث خبن کف شکل قطع ربع حذف
قصر جحف فروعی اون بشدر فاعلیان مفعولن فعلاتن فعلیان فاعلات
فعلات فعلن فعلان فعل فاعلن فعلن فاعلات فعلات فع فاع
متفاعلنک زحافی دردر اذاله ترفیل قطع حذف فروعی دخی دردر متفاعلان
متفاعلاتن فعلاتن فعلن مفعولاتنک زحافی طقوزدر خبن طی خبل رفع
وقف کشف صلم جدع نحر فروعی اون دردر مفاعیل فاعلات فعلات مفعول
مفعولات فعولات فاعلات فعولن فاعلن فعلن فعلن فاع فع مفعولن

الفصل الثالث فی التقطیع تقطیع علی وزن التکریم لغتده برشینی پاره پاره ایتمکدر
اصطلاحده شعری پاره پاره ایدوب حرکات وسکنات وحروفنی بلا زیاده
ونقصان متحرکی متحرکه ساکنی ساکنه مقابل اولرق اول شعرک قنغی بحردن ایسه اول بحرک
اوزاننه تطبیق ایتمکدر حرکه نک مطابقتنده نظر جنسنه در نوعنه دکلدر یعنی
فتح وکسر وضم دن هر فرقلو مطابقتنده نظر ملفوظه در مکتوبه دکل ایمدی
لفظده اوقونوب کتابتده اولنمیان حرف تقطیعده معتبردر حرف مشدد واشباع همزه
حاصل اولان الف ومضافک کسره سی اشباعندن حاصل اولان یای بطنیه کبی مثالی مصراع
ای قدت نو افت جهانی تقطیعی ایکی قدی مفعو تا آفتی مفاعلن جهانی
فعولن واخرندکی های رسمیه غیر ملفوظه اولان اسمی مضاف وصفات ونکره قیلدقده
اخرینه کلن یایکی مثالی غمزه خون خواره عیاره زده سرکشته بیچاره

بیچاره تقطیعی غمزه خون مفتعلن خواره عی مفتعلن یار زی فاعلن زده سر
مفتعلن کشته بی مفتعلن چاره ئی فاعلن معلوم اولدیکه وصل قابل اولان
حروف حین تقطیعده وصل اوزره کتابت اولنور وتنوین ساکن نون صورتنده یازیلوب
بر ساکن حرف حساب اولنور فصل اولنمز ارکانلری بازلنمز ایراد اولنان کلماتلری عربیده
واوزاننده سبعه اولان اواخرنده اولان تنوینلر کبی ودخی کتابتده اولوب لفظده ولمیان
حرف تقطیعده معتبر ولمیوب اسقاط اولنور اثنای مصراعده واقع اولدیغی واو رسمیه
غیر ملفوظه کبی اما ما قبلی حرکه قبول ایدن واو عاطفه کا هی ماقبلی مضموم اوقنوب ضمه اندن
اندن بدل اولدقده تلفظ اولنمامغین اعتبارده ساقط اولنور بو ایکیسینه مثال مصراع
خواب وخور م زلف دوتای تو بزد تقطیعی خوا بخرم مفتعلن زلفد تا مفتعلن
بیینزد فاعلات وکاهی ماقبلی مد اولنوب تلفظ ونمفعی بر ساکن حرف حساب اولنور
وما قبلی حرکه قبول ایتمین واو عطف لغت ونسره کاهی واو ابر همزه بیننده ضم مضموم
وبزم دیار بمزده مصترح مضموم اوقنوب بر متحرکه حساب اولنور وکاهی ضمه سی اشباع
ایله مد اولنوب برواو دخی پیدا اولدقده بر متحرک بر ساکنه حساب اولنور مثالی بیت
دلانالی وهو داری فغان ونالو وزاری تقطیعی دلانالی مفاعیلن وهو داری
مفاعیلن فغان ونا مفاعیلن لو وزاری مفاعیلن اخر مصراعده واقع
اولان واو رسمی ما قبلی ضمه سی اشباعله جزئی مد اولنوب بر ساکنه حساب اولنور
قدرها جنت زیاده مد ایتمک قبیحدر مثالی بیت خدمت کسبر کن میش
وارنو جور می کش ای دل از دلدارنو تقطیعی خدمتیار فاعلاتن
سیز کنمش فاعلاتن وارنو فاعلن جور میکش فاعلاتن ایدلزدل فاعلاتن
دارنو فاعلن های رسمیه غیر ملفوظه اثنای مصراعده واقع اولدقده تقطیعده اسقاط
اولنور اخر مصراعده واقع اولدقده ماقبلی حرکه سی اشباعله جزئی مد اولنوب
بر ساکنه حساب اولنور زیاده مد ایتمک کرهدر مثالی بیت شکفته خط تو که
تازه دسته برکل زبنفشه دسته بسته تقطیعی شکفته مفعول خط تو که تا مفاعلن
زدسته فعولن برکلز مفعول بنفشه دس مفاعلن تبسته فعولن معلوم
اولدیکه واو رسمی وهای رسمی اثنای مصراعده واقع اولدقلرنده اسقاطلری
عدم ضرورتده در اما ضرورتده اخر مصراعده کی کبی اعتبار اولنوب هر بری
بر ساکنه حساب اولنور وقاعده مذکوره اوزره اوقونمق تقطیعه مخصوصدر یوقسه
بلکه هر بار اوله اوقونمق کرکدر ترکیبده اولان حرف رسمیه نک دخی اعتباری
قاعده مذکوره اوزره در حرکه عارض اولمیان نونه حرف مد نصرکه واقع

اسقاط

اولدقده بو ضمیر قسمنده مطلقا تقطیعده اسقاط اولنور وبعض ضمیر قسمنده اثنای مصراعده
واخر مصراعده بر ساکن حساب اولنور مثالی مصراع چون فشاندی زلف مشکین
مشتاد چین ابروت تقطیعی چون فشاندی فاعلاتن زلف مشکین فاعلاتن
مشتاد چینا فاعلاتن ابروت فاعلات ایکی ساکن اثنای مصراعده جمع اولدقده
ایکنجی اوتکیله وزنه صیغمز ایسه ایکنجی تقطیعده اسقاط اولنور ولکن بر ساکن حساب اولنور
بو قلدر اگر وزنه صیغور ایسه اولکی بر ساکنه وایکنجی تحریکله اولنوب بر متحرکه حساب
اولنور بو کثیردر اخر مصراعده جمع اولدقده هر بری بر ساکنه حساب اولنور مثالی مصراع
زان نرگس مست شد دلم باده پرست تقطیعی زان نرگ مفعول سمستشد
مفاعلن دلمباد مفاعیل پرست فعول اوچ ساکن اثنای مصراعده جمع اولدقده
اوچنجی ایکنجی ایله وزنه صیغمز ایسه هر بری تحریکله اولنوب بر متحرکه حساب اولنور
مثالی مصراع سوخت دل ز اشتیاق کاست تن در فراق تقطیعی سوختدل
مفتعلن زشتیاق فاعلات کاستتن مفتعلن درفراق فاعلات اگر صیغمز ایسه
اوچنجی اسقاط واولکی بر ساکنه وایکنجی تحریکله اولنوب متحرکه حساب اولنور
مثالی مصراع سوخت دلم ز اشتیاق کاست تنم در فراق تقطیعی سوختدلم
مفتعلن زشتیاق فاعلات کاستتنم مفتعلن درفراق فاعلات
اخر مصراعده جمع اولدقده اوچنجی اسقاط واولکی وایکنجیده هر بری بر ساکنه
حساب اولنور مثالی بیت بنده دائم خلوت وا در ازجوست خلوت
عاشق هم دیدار دوست تقطیعی بنده دائم فاعلاتن خلوتواد فاعلاتن
ارجوس فاعلات خلوتعا فاعلاتن شقهم دی فاعلاتن دار
دوس فاعلات وساکن واحده فی کاهی متحرکه مقامنه اقامت اولنوب
تقطیعده تحریکله اولنور بو اقل قلیلدر مرحوم سودی دیوان حافظدن
دال قافیه سنده ایکی بیته وانوریدن التجربة الافاق نام قصیده سنده بر بیته بو قبیلدندر
دیمش لکن فقیر بو اوچ بیتدن هر برینی محل مناقشه بولوب بوراده مثال ایراد ایتمدم
معلوم اوله که تحریکله ساکن قاعده سی انجق تقطیعه کوره در اما کتابتده
وقرائتده تسکین کرکدر تقطیع ایدرکن تحریک اولنمق غلطدر ودخی حرکه سی
ماقبلنه نقل اولنوب تلفظ اولنمیان همزه تقطیعده اسقاط اولنور مثالی بیت
مال مار آمد که در وی زهرهاست وان قبول وسجده خلق اژدهاست
تقطیعی مالمارا فاعلاتن مدکدروی فاعلاتن زهرهاس فاعلات
واقبولو فاعلاتن سجده یخل فاعلاتن قژدهاس فاعلات ودخی مابعدنده

مابعدنده همزه بولنان یا کاهی قصر اولنوب تلفظ اولنمازسه بویله یا دخی تقطیعده اسقاط اولنور
مثالی مصراع رفتی ز چشم و بردی از دل هوش تقطیعی رفتی زچش فاعلاتن
مبرد از مفاعلن دلهوش فعلاتن وما بعدنده واو عاطفه بولنان یا دخی کاهی بودر
مثالی بیت کرامت جوانمردی ونان دهیست مقالات بیهوده طبل
تهیست تقطیعی کرامت فعولن جوانمر فعولن دو ونا فعولن دهیس
فعول مقالا فعولن تبیهو فعولن د طبلی فعولن تهیس فعول ملفوظ
غیر مکتوب ومکتوب غیر ملفوظی مذکورات منحصر بلکه نزیرا مقصود تنبیهدر
حصر دکلدر الفصل الرابع فی البحور فصل ثالثده ذکر اولنان اصول ثمانیه نک یا اکثر
بعضلری یا بعض بعض فرلری مجموع نصکره مجموعنک تکراریله حاصل اولان مجموعلره بحور اطلاق اولنور در
بحر طویل بحر مدید بحر بسیط بحر وافر بحر کامل بحر هزج بحر رجز بحر رمل
بحر منسرح بحر مضارع بحر مقتضب بحر مجتث بحر سریع بحر جدید
بحر قریب بحر خفیف بحر مشاکل بحر متقارب بحر متدارک بو بحرلری
مسدسدر وافر کامل سریع جدید قریب خفیف مشاکل
ماعداسی مثمندر بشی عربه مخصوصدر عجمده استعمالی نادردر وغیر مقبول
طویل مدید بسیط وافر کامل اوچی عجمه مخصوصدر عربده استعمالی یوقدر
جدید قریب مشاکل باقی اون بر عربله عجم بیننده مشترکدر ایکی مخصوص
ومشترکلره مجرده مستعمل اولان بحورلرک مجموعی اون دردر ترکیسالم ومزاحف
استعمال اولنور هزج رجز رمل متقارب متدارک طقوزی اکثری
مزاحف استعمال اولنور بحر طویلک اصلی درت کره فعولن مفاعیلن در
مثالی بیت هم کویم نگارا که با من جدا کردی قرارم ز دل بردی ز صبرم
جدا کردی تقطیعی همکویم فعولن نکارامن مفاعیلن کبامن فعولن جدا کردی
مفاعیلن قرارم فعولن زدلبردی مفاعیلن زصبرم فعولن جدا کردی مفاعیلن
بو بحر مسدس استعمال اولنوب جمله بحورک اطولی اولمغین طویل تسمیه اولندی
مدیدک اصلی درت کره فاعلاتن فاعلن در مثالی بیت بی وفا یار اگرهی یاد
غمخوار نکنی عاشق بیچاره را چاره کاری نکنی تقطیعی بیوفایا
فاعلاتن راکهی فاعلن یاد غمخوا فاعلاتن رنی بکنی فاعلن عاشقی بی
فاعلاتن چاره را فاعلن چاره کاری فاعلاتن ری بکنی فاعلن بو بحره
اولنان اجزای سباعیه دن هر بری اکثیر سبب خفیف ایله ممتد اولمغین مدید
تسمیه اولندی بسیطک اصلی درت کره مستفعلن فاعلن در مثالی بیت

فصل رابع

مزاحف وغیر مزاحف

مخصوص بحر طویل

چون خار خسن روز وشب افتاده ام در ره «بااشد که جمال من افتد نظر ناکهت»

تقطیعی چون خار خسن مستفعلن روز وشب فاعلن افتاده ام مستفعلن در ره
فاعلن باشد که بر مستفعلن جمال من فاعلن افتد نظر مستفعلن ناکهت فاعلن
بو بحره اجزاسنك صدرندن سبب خفیفلری منبسط اولمغین بسیط تسمیه اولندی
معلوم اوله که حرکات وسکناتی بربرینه متناسب اولان بحور حقنده بری برندن انفکاکنه
سرعت انتقال ایچون دوائر وضع اولنوب برندن ایله فك اولنور ولکن بو خصوص
قومك عادتلری بو اختلاف اوزره در کیمی رمز ایدوب دائره نك فوقنه دائره جامع
اولدیغی بحورك اولکی سنك متحرکلری برینه بر حلقه وساکنلری برینه بر الف قویوب
اوله فك ایتمش وکیمی اولکی بحردن بر مصراع قویوب اوله فك ایتمش وکیمی رمز ایله
مصراع جمع ایتمش ولکن مصراعی حروف هجا اوزره مقطع یازمش مصراع
دوزنك ورمزینك هر برینه فك ممکن اولمغین فقیر مصراعی اعلایه ورمزی اسفله
دوزن مصراعله رمزه اوزناسنه قویوب ارالرینه بر دائره ایله فصل ایتدم
ایمدی ذکر اولنان اوچ بحری بر دائره جمع ایدرکه اکا اجزاسی خماسیه وسباعیه
اختلاف اوزره اولمغین لاجرم کسیر یله مختلفه تسمیه اولنور بو صورت اوزره

مصراع الدائره

«بیا ای مهوش که هستی زمه بهتر»

مصراع مدید
فاعلاتن فاعلن
فاعلاتن فاعلن
مصراع بسیط
مستفعلن فاعلن
مستفعلن
فاعلن

مدید طویلدن اولکی فعولنك لامندن وبسیطدن اولکی فاعلنك فاسندن منفك
اولور وبسیط طویلدن اولکی مفاعیلنك عیننه ندن ومدیددن اولکی فاعلاتنك
تاسندن منفك اولور وطویل مدیددن اولکی فاعلنك عیننه ندن وبسیطدن
اولکی مستفعلنك عیننه ندن منفك اولور . بحر وافرك اصلی التی کره مفاعلتن در

اصلی ص

مفاعلتن علتن در مثالی بیت «خوش ان سحری که آه شبم کند اثری
زراه وفا بسوی منت فتد گذری» تقطیعی خوش سحری مفاعلتن کاه
شبم مفاعلتن کند اثری مفاعلتن زراه وفا مفاعلتن بسوی منت
مفاعلتن فتد گذری مفاعلتن بعض شعرای عجم بو بحردن مثمن
شعر سویلمشلر فی الواقع مستسندن طبعه اقربدر مثالی بیت «چه شد صنما
که سوی کسی نکیشم رضا نمی نکری» «ز رسم جفا نمی گذری طریق وفا نمی سپری»
تقطیعی چه شد صنما مفاعلتن که سوی کسی مفاعلتن نکیشم رضا
مفاعلتن نمی نکری مفاعلتن ز رسم جفا مفاعلتن نمی گذری مفاعلتن
طریق وفا مفاعلتن نمی سپری مفاعلتن بو بحره کثیر الحرکات اولمغین
وافر تسمیه اولندی . بحر کاملك اصلی التی کره متفاعلن در مثالی بیت
«چو جدا شود شمن از صنم» «مکر انکه روز وشبان نشست بود
بغم» تقطیعی چکند شمن متفاعلن چو جدا شود متفاعلن شمن از صنم متفاعلن
مکر انکه و متفاعلن ز شبان نشس متفاعلن ت بود بغم متفاعلن
بو بحردن دخی بعض شعرای عجم مثمن شعر سویلمشلر بو دخی مثمنی مسدسدن طبعه
اقربدر مثالی بیت «بصنوبر قد دلکشش اکر ای صبا کذر کنی بهوای
جان حزین من دل خسته را خبری کنی» تقطیعی بصنوبری متفاعلن قد دلکشش
متفاعلن اکر ای صبا متفاعلن کذر کنی متفاعلن بهوا متفاعلن
حزین من متفاعلن دل خسته را متفاعلن خبری کنی متفاعلن بو بحره ضربنك
با حرکتی بحور اکملی اولمغین کامل تسمیه اولندی بو ایکی بحر مثمن اولدرق
بر دائره جمع ایدرکه اجزاسی جمله سباعی اولمغین لاجرم کسیر یله مؤتلفه تسمیه اولنور
بو صورت اوزره

مصراع الدائره

«نوبت ما بلطف وظفر»

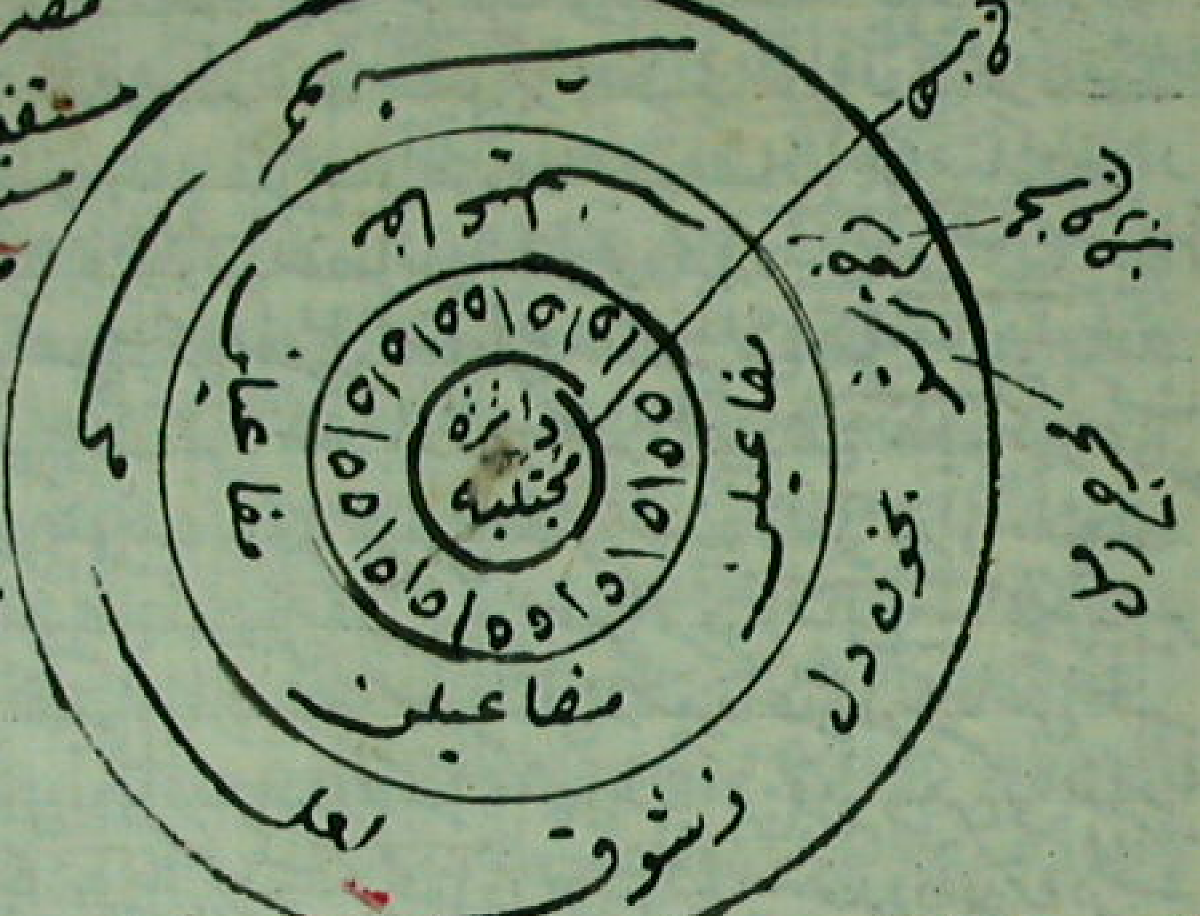
کامل وافرك اولکی مفاعلتنك عیننه ندن ووافر کاملك اولکی متفاعلنك

بسمت بتخانه دینها بی
کافر تعلیم چلبی

عیشندن منفك اولور بحر هزجك اصلی سکز کره مفاعیلندر هزج مثمن سالم مثالی بیت
چو رویت هر کزم نقشی بخاطردن نمی اید مرا خود جز تو در خاطر کسی دیگر نمی اید
تقطیعی چو رویت هر مفاعیلن کزم نقشی مفاعیلن بخاطردن مفاعیلن نمی اید
مفاعیلن مرا خود جز مفاعیلن تو در خاطر مفاعیلن کسی دیگر مفاعیلن نمی اید مفاعیلن
هزج مسدس سالم مثالی بیت کجایی ای غزال مشکبوی من چرا هرگز نمی آیی
بسوی من تقطیعی کجایی ای مفاعیلن غزال مش مفاعیلن کبوی من مفاعیلن چرا هرگز
مفاعیلن نمی آیی مفاعیلن بسوی من مفاعیلن هزج مربع سالم مثالی بیت خوشا
وقتی که بقد سرو کل اندامی خوشا وقتی که بخرامی تقطیعی بقد سرو مفاعیلن
کل اندامی مفاعیلن خوشا وقتی مفاعیلن که بخرامی مفاعیلن هزج هانك زای
معجمه نك فتحه ایله لغتده نغمه معناسنه در بو بحره عرب بو کلمه چوق تکرار و تغنی ایتمکین
هزج تسمیه اولندی بحر رجزك اصلی سکز کره مستفعلندر رجز مثمن سالم مثالی بیت
ای زندگانی بخش من لعل شکر گفتار تو دارز دو مردم از حسرت دیدار تو
تقطیعی ای زندگا مستفعلن نی بخش من مستفعلن لعل شکر مستفعلن گفتار تو مستفعلن
دارز دو مستفعلن مردمی مستفعلن ازحسرتی مستفعلن دیدار تو مستفعلن رجز
مسدس مطوی صدر و ابتدا و حشو مقطوع عروض و ضرب مثالی بیت این دل من
هست بدرد ارزانی تا نکند یار دگر نادانی تقطیعی این دل من مفتعلن هست بدر مفتعلن
د ارزانی مفعولن تا نکند مفتعلن یار دگر مفتعلن نادانی مفعولن رجز مربع سالم
مثال عروض و ضرب مثالی بیت عشقت بکار اید همان کر سعی در تحصیل آن
تقطیعی عشقت بکار مستفعلن اید همان مستفعلن کر سعی در مستفعلن تحصیل آن
مستفعلن رجز رای مهمله و جیمك فتحه ایله لغتده بر رلو مرضدر که دوه لرك الینه عارض
اولور بو بحره افرینه تغییر چوق لحوق ایتمکین رجز تسمیه اولندی بحر رملك اصلی سکز کره
فاعلاتندر رمل مثمن سالم مقصور عروض و ضرب مثالی بیت چشم کر اینست و ابرو
این و ناز و عشق این الوداع ای زهد و تقوی الفراق ای عقل و دین تقطیعی
چشم کر ای فاعلاتن نست ابرو فاعلاتن این ناز و فاعلاتن عشق این فاعلات
الوداعی فاعلاتن زهد و تقوا فاعلاتن الفراقی فاعلاتن عقل و دین فاعلات
رمل مسدس سالم محذوف عروض و ضرب مثالی بیت خویش را تعلیم کن عشق
و نظر کان بود نقش فی جرم الحجر تقطیعی خویش را تع فاعلاتن لیم کن عش فاعلاتن
قو نظر فاعلن کان بود چون فاعلاتن نقش فی جر فاعلاتن ملحجر فاعلن رمل مربع
مخبون مثالی بیت دل من هیچ نیرزد بنو کر عشق نورزد تقطیعی دل من هی

دلمینی فعلاتن چه نیرزد فعلاتن بنو کر عش فعلاتن قنورزد فعلاتن رمل رای مهمله
و میمك فتحه ایله لغتده بلمك و حصیر طوقومق معناسنه در بو بحره اسبابك اراسنه اوتاد منتظم
اولمغین رمل تسمیه اولندی بو اوچ بحری بر دائرده جمع ایدرکه آکه اجزاسی دائره مختلفه نك
اجزاسندن جلب اولمغین لامك فتحه ایله مجتلبه تسمیه اولنور بو صورت اوزره
مصراع الدائره رخم ترشد تحوف دل ز شوق لعل تو کونت

مصراع رجز
مستفعلن مستفعلن
مستفعلن مستفعلن
مصراع رمل
فاعلاتن
فاعلاتن
فاعلاتن
فاعلاتن

رجز هزجك اوکی مفاعیلنك عیشندن و رملك اوکی فاعلاتنك
تاسندن منفك اولور و رمل هزجك اوکی مفاعیلنك لامندن و رجزك اوکی
مستفعلنك تاسندن منفك اولور و هزج رجزك اوکی مستفعلنك عیشندن
و رملك اوکی فاعلاتنك عیشندن منفك اولور بحر منسرحك اصلی درت کره مستفعلن
مفعولاتدر منسرح مثمن مطوی صدر و ابتدا و حشو و مجدوع عروض و ضرب مثالی
حلقه زلفش کشود باد سحرگاه اشرق شمس الضحی بنور محیاه تقطیعی حلقه
زل مفتعلن فش کشود فاعلات باد سحر مفتعلن گاه فاع اشرق شم
مفتعلن سضضحی ب فاعلات نور محی مفتعلن یاه فاع مسدس
منسرح مطوی مثالی بیت باد صبا کو مرو کیسوی چمن بوی تو باید مرا
ز بوی سمن تقطیعی باد صبا مفتعلن کو مرو ب فاعلات سوی چمن
مفتعلن بوی تو با مفتعلن ید مرا نه فاعلات بو یسمن مفتعلن منسرح
مربع مطوی صدر و ابتدا و مخبون موقوف عروض و ضرب مثالی بیت دلبر من
بکجا رفت وا زبر من چه رفت تقطیعی دلبر من مفتعلن کجا رفت فعولات

وزبرمن مفتعلن جرا رفت مفعولات منسرح حاء مهمله ایله لغتده جاری معناسنه در بو بحره وتادند نفکره
حرکات اولمغین منسرح تسمیه اولندی بحر مضارعک اصلی درت کره مفاعیلن فاعلاتن در مضارع
مثمن اخرب مکفوف مقصور عروض وضرب مثالی بیت ای غمزه ذکه تیر جفاده رکمان تست آهسته ترکه
دست عادر رعنا تنست تقطیعی ای غمز مفعول ذکه تیر فاعلاتن جفاده رکما مفاعیل
ما تنست فاعلات آهسته مفعول ترکرست فاعلات دعادرع مفاعیل نا تنست
فاعلات مضارع مسدس اخرب مکفوف سالم عروض وضرب مثالی بیت ای کرده کرد ماه زنب
خرمن کریان زهسیت توجو یاران من تقطیعی ای کرد مفعول کرد ماه فاعلات زنب خرمن مفاعیلن
کریان مفعول هستیت فاعلات جو یاران من مفاعیلن مضارع لغتده مشابه معناسنه در
بو بحره استعمال عربده انجق مجزو اولوب نقصانده سائر بحور مجزوه به اولمغین مضارع تسمیه اولندی
بحر مقتضبک اصلی درت کره مفعولات مستفعلن در مقتضب مثمن مطوی مثالی بیت بکذر
ای نسیم صبا صبحدم بطرف چمن نکهتی بیار ازان کلعذار غنچه دهن تقطیعی بکذر ای فاعلات
نسیم صبا مفتعلن صبحدم ب فاعلات طرف چمن مفتعلن نکهتی ب فاعلات یار ازان مفتعلن
کلعذار فاعلات غنچه دهن مفتعلن مقتضب مربع مطوی مرفوع مثالی بیت ای نکار سیمبر
دلبر جفا نکر تقطیعی اینکار فاعلات سیمبر فاعلن دلبر فاعلات جفا نکر فاعلن مقتضب
صناد ایله تحریله لغتده مقطوع معناسنه در بو بحره استعمال عربده انجق مجزو اولمغین کویا منسرحدن
مقطوع اولوب مقتضب تسمیه اولندی بحر مجتثک اصلی درت کره مستفعلن فاعلاتن در مجتث
مثمن مخبون مقطوع مسبغ عروض وضرب مثالی بیت غلام نرکس مست تو تاجداراننده
خراب باده لعل تو هوشیاراننده تقطیعی غلام مفاعلن نرکسمستی فعلاتن تو تاجدا مفاعلن
راننده فعلان خرابا مفاعلن دیلعلی فعلاتن تو هشیا مفاعلن راننده فعلان مجتث مربع
مخبون مقصور مثالی بیت دلم بتو هست شاد مرا زمن نیست یاد تقطیعی دلم بتو
مفاعلن هست شاد فاعلات مرا زمن مفاعلن نیست یاد فاعلات مجتث لغتده
مقطوع معناسنه بو بحره دخی استعمال عربده انجق مجزو اولمغین کویا خفیفدن مقطوع
اولوب مجتث تسمیه اولندی بو درت بحری انجق مزاحف استعمال اولمغین ولکن واحجی
مطوی ایکنجی مکفوف درنجی مخبون اولدق بر دائره ده جمع ایدرکه اکا اجزاسی بر برینه
بر برینه مشابه اولمغین بانک کسریله مشتبهه تسمیه اولنور صورتی اوزره

مصراع مضارع مکفوف مفاعیل فاعلات مفاعیل فاعلات
مصراع مجتث مخبون مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن
مصراع مقتضب مطوی فاعلات مفتعلن فاعلات مفتعلن

مضارع منسرحدن مقتضبدر اولکی مفتعلن دن عبارتدر مجتثدن اولکی فعلاتن مستفعلن
اولور مقتضب منسرحدن مضارعدر اولکی فاعلاتندن عبارتدر فاعلاتن مجتثدن اولکی فاعلاتندن
منفک اولور و مجتث منسرحدن مقتضبدر اولکی فاعلاتندن عبارتدر مضارعدر اولکی
مفاعیلندن لازمدر منفک اولور بحر سریعک اصلی ایکی کره مستفعلن مفعولاتدر
سریع مطوی موقوف مقطوع مثالی بیت هست کلید در کنج حکیم بسم الله الرحمن
الرحیم تقطیعی هستکلی مفتعلن دیدرکنج مفتعلن حکیم فاعلن بسم الل مفعولن
هر رحما مفعولن نرحیم فاعلات بو بحره لغتده اسراع ... اوتاده منفصل اولوب تلفظی
سرعتله اولمغین سریع تسمیه اولندی جدیدک اصلی ایکی کره فاعلاتن مستفعلن در
جدید مخبون مثالی بیت جو قدت کرد صنوبر کشد سری بتو چون قد سرو صنوبری
تقطیعی جو قدتکر فعلاتن د صنوبر فعلاتن کشد سری مفاعلن بتو چون فعلاتن
قد سروت فعلاتن صنوبری مفاعلن بو بحره صکره دن احداث اولمغین جدید تسمیه اولندی
بحر جدیده غریب دخی تسمیه اولنور بحر قریبک اصلی ایکی کره مفاعیلن مفاعیلن
فاعلاتن در قریب مخبون مقصور عروض وضرب مثالی بیت فغان زان زلف
زلفین تابدار فرو هشت زیاقوت ابدار تقطیعی فغان زان مفاعیل زلف
مفاعیل تابدار فاعلات فرو هشت مفاعیل زیاقوت مفاعیل ابدار فاعلات
بو بحره دخی صکره احداث اولمغین غریب تسمیه اولندی بحر خفیفک اصلی ایکی کره فاعلاتن
مستفعلن فاعلاتن در خفیف مخبون سالم صدر و ابتدا مثالی بیت سبزها نو دمید
و بار نیامد تازه تازه شد باغ و ان نکار نیامد تقطیعی سبزها نو فاعلاتن دمید با
مفاعلن ر نیامد فعلاتن بو بحره وتد مفروق وتد مجموعدن اخف بولندیغی جزو
اولان مستفعلنک وتد مفروقی اولمغین خفیف تسمیه اولندی که بولنان وتد
مفروق ایکی دائره ده فک ایدوکن ظاهر اولور مشاکلک اصلی ایکی کره فاعلاتن
مفاعیلن مفاعیلن در مشاکل مکفوف مقصور عروض وضرب مثالی بیت یار غمش
شدم اندر همه شب دیجور زان سبب که نشد در محب دور تقطیعی یار غمش فاعلات
دم اندر همه مفاعیل شب دیجور مفاعیل زان سبب که فاعلات نشد در م مفاعیل
محب دور مفاعیل مشاکل مربع مکفوف محذوف عروض وضرب مثالی بیت
سرو لاله جبینی ماه خانه نشینی تقطیعی سرو لا له فاعلات جبینی فعولن
ماه خانه فاعلات نشینی فعولن بو بحره صکره احداث اولمغین جدید قریبه مشابه
اولمغین کافک کسریله مشاکل تسمیه اولندی بو التی بحر دخی انجق مزاحف
استعمال اولمغین اولکی مطوی ایکنجی و درنجی مخبون اوچنجی و التنجی مکفوف اولدق

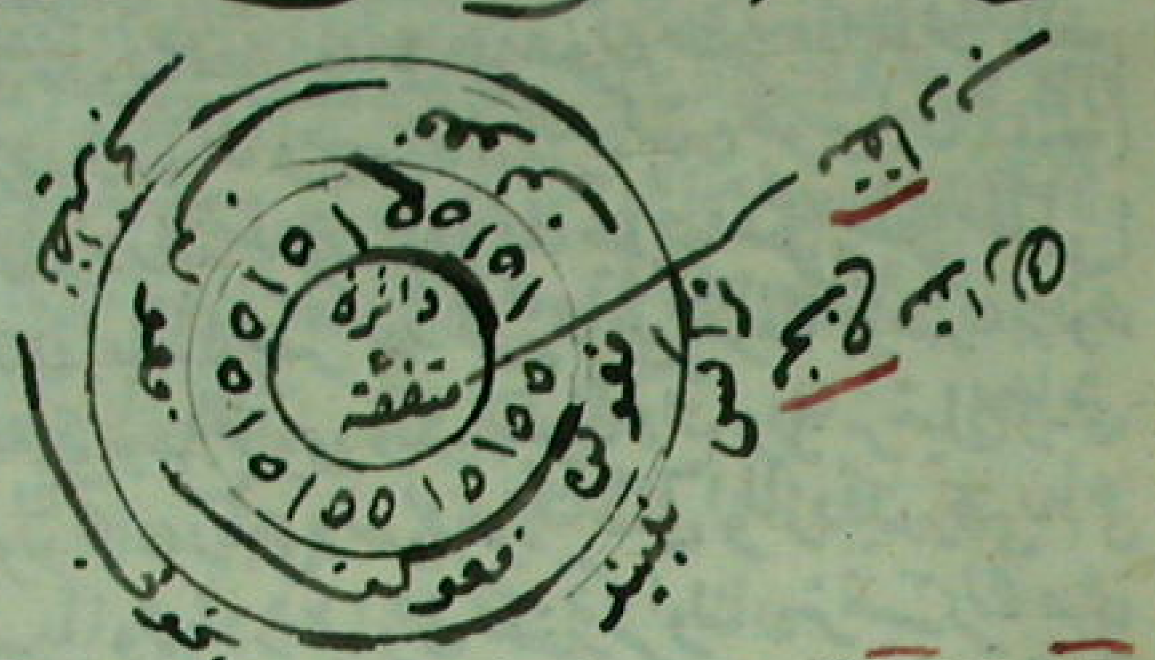
بر دائره جمع ایدرکه اکا متأخرین بیان ایتمکین دائرهٔ منتزعه تسمیه اولنور بو صورت اوزره

بحر جدید سریعدن اولکی مفتعلن لری ناقصنده و قریبله مشاکلدن فاعلاتن لری تا لرندن و خفیفدن
اخرکی فعلاتن لری فاعلاتن منفک اولور و قریب سریعدن اولکی مفتعلن لری عیننده و جدیدی
اولکی فعلاتن لری عیننده و خفیفدن اخرکی فعلاتن لری عیننده و مشاکلدن فاعلاتن لری فاعلاتن
منفک اولور و خفیف سریعدن ایکنجی مفتعلن لری ناقصنده و جدیدده ایکنجی فعلاتن لری فاعلاتن
و قریبدن مشاکلدن اولکی مفاعیلن لری لامرندن منفک اولور و مشاکل سریعدن
فاعلاتن لری لرندن و جدید ایله خفیفدن مفاعیلن لری فاعلاتن و قریبدن فاعلاتن لری
فاعلاتن منفک اولور. بحر متقارب اصلی سکز کره فعولن در متقارب مثمن سالم محذوف
عروض و ضرب مثالی بیت بیله تا نشیند در مجلسی بر نخیزد دل هوشمندان بسی
تقطیعی بیکا فعولن ترانی فعولن دد رمج فعولن لسی فعل بر نخیز فعولن دلیهو فعو
شمندا فعولن بسی فعل متقارب مسدس سالم محذوف عروض و ضرب مثالی بیت
چو زلفت فشاند صبا دل من بیفتد زجا تقطیعی چو زلفت فعولن فشاند فعولن
صبا فعل دلمی فعولن بیفتد فعولن زجا فعل بو بحرک اجزاسی قصیره اولوب قریبه مشابه
ولغین متقارب تسمیه اولندی. بحر متدارکک اصلی سکز کره فاعلن در متدارک مثمن سالم
مثالی بیت ای نتق بسته زنبره شب بر قرطوطی خطت اکند بر شکر تقطیعی
ای نتق فاعلن بسته ز فاعلن نبر شب فاعلن بر قرطوطی فاعلن خطت
فاعلن کند بر فاعلن شکر فاعلن متدارک مسدس مقطوع مثالی بیت هر دم
ایم سوبیت تا شد بسیم دو بیت تقطیعی هر دم فعلن ایم فعلن سو بیت فعلن تا شد فعلن
بسیم فعلن دو بیت فعلن بو بحره بحورلک جمله سندن ارداجه کلمکلکی دائره نک کسریله
متدارک تسمیه اولندی بو ایکی بحر بر دائره جمع ایدرکه اکا اجزای جمله
خماسی و لغین فانکه کسریله متفقه تسمیه اولنور بو صورت اوزره
مصراع دائره ترا کس نبینه بخوبی نظیری

مصراع متدارک

مصراع متدارک فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن

متدارک متقاربدن اولکی فعولن لری لامرندن و متقارب متدارکدن اولکی
فاعلن لری عیننده منفک اولور. الفصل الخامس فی الرباعی وزن
مخصوص اوزره بحر هزجدن مستنبط ایکی بیته رباعی و ترانه و دو بیتی
تسمیه اولنور حتی بر قصیده بو وزن بولنسه ایکی بیتی بر رباعی اعتبار اولنوب
اوزان شعردن بونک غیری بر حد معین یوقدر حتی ذکر اولنان اون طقوز
بحورک هر برینک اجزاسنه عروضی ممکن اولان زحافانک جمله سیله استعمال ممکندر
اما رباعی بحورده اولوب حدودندن خارج اولدقده رباعی دینلمز ایمدی وزن
مذکور ایکی قسمدر بری اخرم بو قسم نادردر بری اخرب بو قسم مقبول و کثیر
الاستعمالدر بو ایکی هر بری اون ایکیشر نوع اولوب مجموعی یکرمی درت نوعه بالغ
اولور رباعی اخرمده جزو اول اخرمدر ثانی یا اخرمدر یا اشتردر یا اخرب ثانی اخرم
اولدقده ثالث یا اخربدر یا اخرم ثالث اخرب اولدقده رابع یا مجبوبدر یا اهتم مثالی
ای کل رخ ای مهوش ای جان تنم ای کل رخ ای مهوش ای جان عزیز وزن مفعولن
مفعولن مفعولن فعل مفعولن مفعولن مفعول فعل ثالث اخرم اولدقده رابع یا ابتردر
یا ازل مثالی ای کل رخ ای مهوش ای سنبل مو ای کل رخ ای مهوش ای سنبل زلف
وزن مفعولن مفعولن مفعولن فع مفعولن مفعولن مفعولن فاع ثانی اشتر
اولدقده ثالث مکفوفدر یا سالم ثالث مکفوف اولدقده رابع مجبوبدر یا اهتم مثالی
ای کل رخ خواهشت بکام دل خود ای کل رخ خواهشت بکام دل خویش وزن
مفعولن فاعلن مفاعیلن فعل مفعولن فاعلن مفاعیلن فعول ثالث سالم
اولدقده رابع یا ابتردر یا ازل مثالی ای کل رخ خواهشت که بینیم بلب شب
ای کل رخ خواهشت که بینیم بلب روز وزنی مفعولن فاعلن مفاعیلن فع
مفعولن فاعلن مفاعیلن فاع ثانی اخرب اولدقده ثالث یا مکفوفدر یا سالم ثالث

مکفوف اولدقده رابع یا مجبوبدر یا اهتمدر مثالی بیت ای کل رخ برخیز بناز و زونرم ای کل رخ
برخیز بناز و نکاه وزنی مفعولن مفعول مفاعیل فعل مفعولن مفعول مفاعیل فعول ثالث
سالم اولدقده رابع یا ابتردر یا ازل مثالی بیت ای کل برخیز نشین خوش با من ای کل رخ
برخیز نشین خوش با ما وزنی مفعولن مفعول مفاعیل فع مفعولن مفعول مفاعیل فاع
معلوم اوله که ذکر اولنان ابیاتک مصراعلرنده هر بری رباعی اخربک انواعندن بر نوعه
اشارت اولوب مجموعی اون ایکی نوعه بالغ اولور ولکن بیتلرینه واقع اولان ترتیبلر رعایتی
مقصود دکلدر مراد اولان همان رباعی واحد بونلردن خالی اولمازدیکدر یعنی رباعی
واحد بونلرک هر بری یا ایکیسی یا اوچی یا دردی ایله ملحق ممکندر ذکر اولنان ترتیب کرک مرعی
و کرک ذکل مثال رباعی اخرم کاهی دارد زلفت درهم مارا کاهی بخشند لعل تو مرهم
مارا من دانستم برست خط کرد رهت کاهر سوز کی رخ تو ذره غم مارا رباعی
اخربک جزو اول اخربدر ثانی یا سالمدر یا مکفوفدر یا مقبوضدر ثانی سالم اولدقده
ثالث یا اخربدر یا اخرم ثالث اخرب اولدقده رابع یا مجبوبدر یا اهتمدر مثالی بیت
آشفته شدم در غم ای طرفه صنم آشفته شدم در غم ای طرفه نکار وزنی
مفعولن مفاعیلن مفعول فعل مفعول مفاعیلن مفعول فعل ثالث اخرم اولدقده
رابع یا ابتردر یا ازل مثالی بیت آشفته شدم در غم ای بت ز دو مه آشفته شدم
در غم ای بت روخوش وزنی مفعول مفاعیلن مفعولن فع مفعول مفاعیلن مفعولن
فاع ثانی مکفوف اولدقده ثالث یا مکفوفدر یا سالم ثالث مکفوف اولدقده رابع
یا مجبوبدر یا اهتم مثالی بیت آشفته شد از عشق تو دیوانه دلم آشفته شد
از عشق تو دیوانه جگر وزنی مفعول مفاعیل فعل مفعول مفاعیل فعول ثالث
سالم اولدقده رابع یا ابتردر یا ازل مثالی بیت آشفته شد از عشق نکارینم د
آشفته شد از عشق نکارینم چاره وزنی مفعول مفاعیل مفاعیلن فع مفعول
مفاعیل مفاعیل فاع ثانی مقبوض اولدقده ثالث یا مکفوفدر یا سالم ثالث مکفوف
اولدقده رابع یا مجبوبدر یا اهتمدر مثالی بیت آشفته خراب و خسته یم بی تو بیا
آشفته خراب و خسته بی تو مرام وزنی مفعول مفاعلن مفاعیل فعل مفعول
مفاعلن مفاعیلن فعول ثالث سالم اولدقده رابع یا ابتردر یا ازل مثالی بیت
آشفته خراب و خسته دل بیمارم آشفته خراب و خسته دل بیمارم وزنی
مفعول مفاعلن مفاعیلن فع مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع بونده دخی
کلام بتق کبیدر مثال رباعی اخرب ای دفتر اهل فقر را دیباجه مشغوف
بصحبت امیر و خواجه در حکم خدا جای شهم صحبتشان انجا مرو لا انفصا الخا

مصلـ

85

الخاتمة الحمد لله على الاتمام والصلوة والسلام على سيد الانام وعلى آله واصحابه
الكرام ما تعاقب الليالي والايام وتجدد الشهور والاعوام بيت
قابل این کفتها شو کوشوار تاکه ارزو سازمت کوشوار انچه کفتم
از قواعد در کتاب فهم کن والله اعلم بالصواب
نیسان یوم بازار
سوم ٢٤ ١٢٤٢ دوشنبه ٥

Milli Eğitim Bakanlığı ... Kitaplığı

Milli Eğitim ... Safepçioğlu Kütüp...

بسم الله الرحمن الرحيم يا فتاح ويا رزاق ويا عليم

الحمد لله الذي فصّل اسباب نعمائه على العباد كما اراد وافاض عليهم من بحر كرمه
الطويل المديد البسيط بمقتضى الحكمة ما وافق الاستعداد المدارك المرمل المقتضب
المجتث بخفي بحر اللطف والامداد الملهم لاستنباط دقائق الشعر من كل حاضر
وباد وافضل الصلوات الوافر عددها واكمل التسليمات المتقارب مددها
على النبي الكامل المكمل محمد صاحب البيان صلوة يضوع شذاها يهزج كل راجز
منسرح فصيح اللسان وعلى آله واصحابه الذين فكوا بحور المعارف من دوائر اصول
الاديان وجدوا اسراعا وخفافا في نصرة الدين حتى فتحت لهم الابواب
اما بعد فيقول المتوسل الى الله الخفي باقوى الذريعة حافظ سليمان قد كنت
فيما مضى من الازمان تصديت مع قلة البضاعة لشرح الابيات الخمسة المعزوة الى صدر
الشريعة المحتوية على اسماء بحور العروض واصول اوزانها برمز وتورية مذكرا فيه العلل
الواقعة على الاعاريض والضروب غير متعرض لشيء من زحاف الحشو تحرزا عن الاطناب
وكل ذلك على طرف الثمام عند الارباب فساعد التوفيق في اتمامه بحول الله وانعامه
الا انه بقي في المسودة لم يتصرف فيه بنقل ولا اثبات ولم يمسه قلم التبييض والتهذيب
ولم يفرغ مرة اخرى في قالب الترتيب والتذهيب ومرت عليه برهة من الازمان حتى
نسجت عليه عناكب النسيان وذلك اني لم اجد مولى يليق بان اجعله تحفة لحضرته العلية
ووسيلة الى الانتساب لسدته السنية سوى المولى عمدة الانام وملجأ العلماء الاعلام
المشار اليه بانامل مدائح الخواص والعوام الجامع للعلوم العقلية والنقلية الفائق في الحكمة
العلمية والعملية فريد دهره ووحيد عصره الا وهو شيخ الاسلام والمسلمين حيالي زاده
مولانا محمد امين افندي صان الله الملك المتين ذاته العلية عن عروض ضروب
العلل والزحاف بعين لطفه الابدي وكرمه السرمدي فبادرت بتبييضه متوسلا
اليه لتمام قرضه والله المستعان وعليه التكلان قال اطل مدتي لبسط المدى
منك مأمول انل عدتي كف العدى عنك مسئول اطل امر من الاطالة
والمدة قطعة من الزمان مفعول اطل مضافة الى ياء المتكلم وجملة دعائية والبسط
بمعنى التوسيع مبتدأ مضاف الى المدى اضافة المصدر الى مفعوله والفاعل

والفاعل محذوف وهو كاف الخطاب والمدى بمعنى الغاية والنهاية يقال مدى البصر كما يقال منتهى البصر
بمعنى منتهاه والالف واللام عوض عن المضاف اليه اي مداها والضمير راجع الى المدة ومنك
متعلق بمأمول قدم للحصر وكذا عنك ومأمول بمعنى مرجو خبر للبسط وجملة المبتدأ والخبر
استينافية بيانية كانه قيل لم طلبت تلك الاطالة فبينه بتلك الجملة بطريق الاستيناف
او تعليلية قوله انل امر من الانالة وهي الايصال والعدة بضم العين ما يستحضر للحوادث
الدهر من المال والسلاح وهي مفعول انل مضاف الى ياء المتكلم والجملة ايضا دعائية
والكف المنع والدفع مبتدأ مضاف الى العدى بكسر العين جمع عدو واضافته كاضافة
البسط والالف واللام هنا عوض عن المضاف اليه اي عداي ومسئول بمعنى مطلوب
خبر للكف والجملة استينافية ايضا فالمخاطب ان كان البارئ تعالى فالمراد من الاطالة
الزيادة ومن المدة هنا العمر والمراد بزيادته زيادة اسباب التعيش فيه لان العمر
لا يقبل الزيادة والنقصان عند المحققين فمحصله يا رب زد اسباب تعيشي فتوسعك
اياها منتهيا الى الغاية ليس بمرجو من غيرك بل هو مرجو منك واوصلني الى الاسباب
التي يرفع بها حوادث الدهر ويحصل بها رضائك وان كان المخاطب المحبوب فعليك
استخراج المعنى المطلوب فاعلم ان قوله اطل اشارة الى البحر الطويل اصله فعولن
مفاعيلن فعولن مفاعيلن مرتين وعروضه واحدة مقبوضة في الاستعمال وهي
مفاعلن والقبض حذف الخامس الساكن واضربه ثلاثة الاول مفاعيلن سالم
والثاني مفاعلن مقبوض والثالث فعولن محذوف والحذف اسقاط سبب خفيف وهو
حرفان اوله متحرك وثانيه ساكن وهو لن في مفاعيلن فاذا سقط لن يبقى مفاعي فينقل
الى فعولن وكون عروض هذا البحر مقبوضة حيث لا تصريع واما في التصريع فتجيء سالمة
والتصريع ما غيرت عروضه للالحاق بضربه بزيادة او نقص وهذا البيت من المصرع
ويجوز استعماله في موضع من القصيدة الواحدة لارادة الخروج من قصة الى اخرى ومن وصف
شيء الى وصف غيره ليؤذن بالانتقال من حال الى حال اخرى وهو مستحسن ان وقع
قليلا والا فمستهجن فان قرئ من قوله اطل الخ يكون من البحر الطويل وقوله مدتي
اشارة الى البحر المديد اصله فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن مرتين ولا يستعمل
الا مجزوا والجزء حذف جزئين من الشطرين والشطر نصف البيت واعاريضه
ثلاث واضربه ستة العروض الاولى سالمة وهي فاعلاتن ضربها مثلها والثانية
محذوفة وهي فاعلن فاذا سقط تن من فاعلاتن يبقى فاعلا فينقل الى فاعلن
واضربها ثلاثة الاول فاعلات مقصور والقصر حذف ساكن السبب الخفيف ثم
اسكان متحركه كحذف نون فاعلاتن واسكان تائه فيبقى فاعلات والثاني فاعلن محذوف

والثالث فعلن ابتر والابتر حذف سبب خفيف وهو تن من فاعلاتن وقطع ما بقي والقطع
حذف الساكن ثم اسكان المتحرك في الوتد المجموع وهو متحرك بعدهما ساكن وهو علا
يبقى فاعل فينقل الى فعلن الثالثة محذوفة مخبونة وهي فعلن والخبن حذف الحرف
الثاني الساكن فاذا سقط تن من فاعلاتن يبقى فاعلا فكان محذوفا ثم سقط
الالف هنا هو الحرف الثاني ساكن من فاعلا وهو مخبون فينقل الى فعلن ولها ضربان
الاول مثلها محذوف مخبون وهو فعلن والثاني ابتر وهو فعلن باسكان العين وقوله البسط
اشارة الى البحر البسيط اصله مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن مرتين واعاريضه ثلاث
واضربه ستة الاولى مخبونة وهي فعلن بكسر العين ولها ضربان الاول مثلها مخبون
والثاني مقطوع وهو فعلن والثانية مجزوة سالمة وهي مستفعلن واضربها ثلاثة
الاول مجزو مذال والاذالة زيادة حرف ساكن في وتد مجموع كزيادة الف
في مستفعلن فيصير مستفعلان والثاني مجزو سالم وهو مستفعلن والثالث مجزو مقطوع
وهو مفعولن والثالثة مجزوة مقطوعة وضربها كعروضها وان قرئ من قوله الجد
ختم بمد ف يكون من البحر البسيط وقال تكلا توفره حظنا بمكارم نطقت
بهن عدى تجاهر بالقلا قوله تكلا بالتحريك بمعنى التمام والكامل حال او تاكيد
من فاعل توفر والوفرة الكثرة والحظ بمعنى النصيب فاعل توفر مضاف الى
ضمير المتكلم مع الغير والبا في قوله بمكارم للسببية والمكارم جمع مكرمة وهي صفة
ممدوحة والجملة ابتدائية والبا في بهن صلة نطقت والضمير راجع الى المكارم
وتجاهر من باب المفاعلة بمعنى تظهر والضمير المؤنث فيها راجع الى العدى والعدى
تقدم معناه فاعل نطقت والجملة صفة للمكارم والبا في بالقلا متعلق بتجاهر
والقلا البغض والجملة صفة عدى وفيه تلميح الى ما قيل ومليحة شهدت لها ضراتها
والفضل ما شهدت به الاعداء ورمز بقوله تكلا الى البحر الكامل اصله متفاعلن
متفاعلن متفاعلن مرتين واعاريضه ثلاث واضربه تسعة الاولى متفاعلن
سالمة واضربها ثلاثة الاول كعروضه متفاعلن والثاني مقطوع وهو فعلاتن
والثالث احذ مضمر وهو فعلن والحذذ سقوط وتد مجموع كحذف علن من متفاعلن
فيبقى متفا والاضمار اسكان الحرف المتحرك كاسكان تاء متفا فينقل الى فعلن
الثانية حذاء وهي فعلن ولها ضربان احدهما مثلها احذ وثانيهما احذ مضمر الثالثة
مجزوة سالمة وهي متفاعلن واضربها اربعة الاول متفاعلاتن مجزو مرفل
والترفيل زيادة سبب خفيف كزيادة تن في متفاعلن فيصير متفاعلتن فينقل الى متفاعلاتن
والثاني متفاعلن مجزو مذال والثالث كعروضه مجزو سالم وهو متفاعلن والرابع

والرابع مجزو مقطوع وهو فعلاتن وان قرئ من قوله تكلا اه يكون من البحر الكامل وقوله
توفر اشارة الى البحر الوافر اصله مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مرتين وله عروضان وثلاثة
اضرب اولها فعولن مقطوفة والقطف حذف سبب واسكان ما قبله كحذف تن
من مفاعلتن واسكان لام فيبقى مفاعل فينقل الى فعولن وثانيها مجزوة سالمة ولها
ضربان احدهما مجزو كعروضه وهو مفاعلتن فينقل الى مفاعيلن واذا قرئ من قوله
توفر ختم بتكلا يكون من البحر الوافر وقال هزجنا رملا ارجوزة فيها
اغان قد سمعنا من غوانيها والهزج بفتحتين نوع من الاغاني وفي الهزج
المغني من باب فرح اي غنينا او بمعنى الصيح اي صحنا ورملا جمع رامل والرمل في
السرعة والعدو حال من فاعل هزجنا وارجوزة مفعول هزجنا وهي الشعر الذي
فيه الترنم والغنا وقوله فيها خبر مقدم والضمير راجع الى الارجوزة وجملة قد
سمعنا واغان اصله اغاني جمع اغنية وهي الترنم مبتدا مؤخر والجملة صفة
كاشفة للارجوزة وجملة قد سمعنا مع مفعوله المحذوف والضمير الراجع الى الاغاني
صفة الارجوزة ايضا او حال منها ومن متعلق بسمعنا وغوانيها مجرور
بمن مضاف الى ضمير الاغاني لادنى ملابسة والغواني جمع الغانية وهي
المراة المحبوبة المطلوبة فيريد بقوله هزجنا البحر الهزج اصله مفاعيلن
مفاعيلن مفاعيلن مرتين مجزو وجوبا وعروضه واحدة سالمة وهي
مفاعيلن ولها ضربان احدهما مجزو كعروضه وثانيهما مجزو محذوف وهو
فعولن واذا ابتدئ من قوله هزجنا اه يكون من البحر الهزج وبقوله
رملا البحر الرمل اصله فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن مرتين وله عروضان
وستة اضرب اولها محذوفة وهي فاعلن ولها ثلاثة اضرب الاول سالم
وهو فاعلاتن والثاني مقصور وهو فاعلان والثالث محذوف كعروضه وثانيها
مجزوة سالمة وهي فاعلاتن ولها ايضا ثلاثة اضرب احدها مسبغ وهو
فاعلاتان والتسبيغ زيادة حرف ساكن في سبب خفيف كزيادة الف بعد تاء
فاعلاتن فيكون فاعلاتان فيعبر بفاعليان لان فاعلاتان صورته صورة
جمع مثنى والجمع لا يثنى فرد الى فاعليان الذي صورته صورة منسوب بمثنى
والمنسوب يجوز تثنيته وثانيهما مجزو سالم كعروضه وهو فاعلاتن وثالثها
مجزو محذوف وهو فاعلن واذا قرئ من قوله رملا وتمم بهزجنا يكون من البحر
الرمل وقوله ارجوزة اشارة الى بحر الرجز اصله مستفعلن مستفعلن
مستفعلن مرتين له اربع اعاريض وخمسة اضرب الاولى سالمة وهي مستفعلن

الاولى صح

ولها ضربان احدهما سالم كعروضه وثانيهما مقطوع وهو مفعولن الثانية مجزوءة سالمة و[لها]
ضرب واحد سالم كعروضه الثالثة مشطورة وله ضرب واحد مشطور كالجزء الاخير
يسمى مشطورا والبيت من الرجز المشطور مركب من ثلاثة اجزاء الرابعة
منهوكة والنهك حذف ثلثي البيت فالجزء الاخير يسمى منهوكا وضربها
واحد منهوك كعروضه فيكون البيت المنهوك مركبا من جزئين فقط
وهو مستفعلن مستفعلن واذا قرئ من قوله رجوزه وختم بقوله يكون من البحر
الرجز قال سرح لضرع مجتث سرع اذا ما خف من قضب قل
في ارضنا قوله سرح بمعنى شجر عظام مبتدا واللام في قوله لضرع متعلق
بمجتث والضرع ثدي للشاة والبقر والناقة اي لذوات الضرع بحذف المضاف
او بان يذكر اسم الجزء ويراد به الكل والمجتث اسم مفعول بمعنى المقطوع صفة
للسرح مضاف الى سرع اضافة الصفة الى معمولها والسرع بمعنى الغصن
اسم جنس واذا ظرف للمجتث وما زائدة وخف هنا بمعنى ضعف وقل والضمير
المستتر راجع الى سرع وقوله من قضب تمييز من قبيل عز من قائل
والقضب بمعنى الرطب ولفظة قل ههنا بمعنى ندر وفي ارضنا
متعلق بقل وجملة خبر لسرح مخصوص بمعنى البيت الشجر الذي يقطع
اغصانه لاكل المواشي وقت قلة الرطب او ضعفه وجوده نادر في ارضنا
بل في ارضنا مراعي كثيرة لا يحتاج الى قطع الاغصان فيها لاكلها هذا ما سنح
لخاطر الفاتر وان احتمل غيره من المعاني مما لا يخفى على ذوي الاذهان
فان للعقول مراتب وللناس فيما يعشقون مذاهب فقوله سرح تلميح الى بحر
المنسرح اصله مستفعلن مفعولات مستفعلن مرتين واعاريضه ثلاث
وضروبه ايضا ثلاثة الاولى سالمة وكثيرا ما تستعمل مطوية وضربها واحد مطوي وهو مفتعلن
والطي حذف الرابع الساكن كحذف فاء مستفعلن فيكون مستعلن فينقل الى مفتعلن
وكحذف واو مفعولات فيبقى مفعلات فينقل الى فاعلات الثانية منهوكة موقوفة
وهي مفعولات والوقف اسكان السابع المتحرك كاسكان تاء مفعولات وضربها
مثلها منهوك موقوف الثالثة منهوكة مكشوفة وهي مفعولن والكشف حذف
السابع المتحرك كحذف تاء مفعولات فيبقى مفعولا فينقل الى مفعولن وضربها مثلها
منهوك مكشوف واذا بدئ من قوله سرح الى يكون من البحر المنسرح وقوله
ضرع اشارة الى بحر المضارع اصله مفاعيلن فاعلاتن مفاعيلن مرتين يستعمل
مجزوا وجوبا وعروضه واحدة سالمة وضربها مثلها واحد وهو فاعلاتن واذا

قرئ من قوله لضرع وختم بسرح يكون من البحر المضارع وقوله مجتث اشارة الى بحر
المجتث صيرمجا اصله مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن مرتين مجزوء وجوبا وعروضه
واحدة سالمة وضربها كعروضه واذا قرئ من قوله مجتث وختم بلضرع يكون من البحر
المجتث وقوله سرع اشارة الى البحر السريع اصله مستفعلن مستفعلن مفعولات مرتين
واعاريضه اربع واضربه ستة الاولى مطوية مكشوفة وهي فاعلن ولها ثلاثة اضرب
الاول مطوي موقوف وهو فاعلان الثاني مطوي مكشوف وهو فاعلن الثالث
اصلم وهو فعلن والصلم حذف الوتد المفروق وهو متحركان بينهما ساكن كحذف
لات من مفعولات فيبقى مفعو فينقل الى فعلن الثانية مخبولة مكشوفة وهي فعلن وضربها
مثلها مخبول مكشوف والخبل اجتماع الخبن والطي اي حذف الثاني الساكن
وحذف الرابع الساكن كحذف سين مستفعلن وحذف فائه فيبقى متعلن فينقل
الى فعلتن وكحذف فاء مفعولات وحذف واوه فيبقى معلات فينقل الى فعلات
الثالثة مشطورة موقوفة وهي مفعولات وضربها مثلها مشطور موقوف الرابعة
مشطورة مكشوفة وهي مفعولن وضربها مثلها واذا قرئ من قوله سرع وختم
بمجتث يكون من البحر السريع وقوله خف اشارة الى البحر الخفيف اصله فاعلاتن
مستفعلن فاعلاتن مرتين واعاريضه ثلاث واضربه خمسة الاولى سالمة
ولها ضربان الاول مثلها سالم والثاني محذوف وهو فاعلن والثانية محذوفة
وهي فاعلن ولها ضرب واحد وهو محذوف مثلها الثالثة مجزوءة سالمة
وهي مستفعلن ولها ضربان احدهما مثلها مجزوء سالم وثانيهما مجزوء مقطوع
مخبون وهو فعولن واذا قرئ من قوله خف وختم بما قبله يكون من البحر الخفيف
قوله قضب اشارة الى بحر المقتضب اصله مفعولات مستفعلن مستفعلن
مرتين وله عروض واحدة مجزوءة مطوية وهي مفتعلن وضربها مثلها
وان قرئ من قوله قضب وختم بمن فيكون من البحر المقتضب قال الزجاج
البحر المضارع والمقتضب لا يوجد منهما قصيدة وانما يروى من كل واحد
منهما بيت او بيتان قال تقاربته داكضا اذ دعاني وراعيته
مدة اذ رعاني تقاربته من التفاعل وداكضا بمعنى عاديا من العدو
او لاحقا كذا الركض يجيء بمعنى العدو ويلزمه التدارك اي اللحوق
حال من فاعل تقاربته واذ ظرف ودعاني فعل ماض فاعله راجع
الى المحبوب والنون للوقاية والياء مفعوله وراعيته من المراعاة
والضمير ان في تقاربته وراعيته راجعا الى المحبوب ومدة ظرف زمان

٨٨

724416

T.C. ... Safepoğlu

قريباً

راغبة والتنوين فيه للتكثير قوله اذ تعليلية ورعاني مثل دعاني في الاعراب فمحصوله كنت
من المحبوب والحال اني عاديا اليه ولا مقال وقت طلبني وكنت مراعيا له زمانا طويلا لانه
قد راعى خاطري في الزمان الماضي فقوله تقاربته اشارة الى البحر المتقارب اصله
فعولن فعولن فعولن فعولن مرتين له عروضان وستة اضرب اولها سالمة وهي
فعولن واضربها اربعة الاول كعروضه سالم الثاني مقصور وهو فعول الثالث
محذوف وهو فعل الرابع ابتر وهو فع وثانيها المجزوة محذوفة وهي فعل ولها
ضربان احدهما مجزو محذوف كعروضه وثانيها مجزو ابتر واذا قرئ من قوله
تقاربته او يكون من البحر المتقارب وقوله راكضا رمز الى البحر المتدارك
لما قيل ان الركض هو المتدارك اصله فاعلن اربع مرات مرتين وله عروضان
واربعة اضرب الاولى سالمة وهي فاعلن ضربها كعروضه سالم الثانية مجزوة
سالمة واضربها ثلاثة الاول كعروضه مجزو سالم والثاني مجزو مذال وهو
فاعلان والثالث مجزو مرفل وهو فاعلاتن وان قرئ من قوله
راكضا وتمم بتقاربته يكون من البحر المتدارك قد
استراح القلم من تبييض هذه العجالة بلطفه
العليم تاريخ سنه صالح ٢٧ ذي الحجة
١٨٣٢
ما بس
١٠

شيخ الاسلام عبد القاهر بن عبد الرحمن جرجاني نك تأليف ايلديكي
عوامل عتيق نام كتابلري مفهوميدر كه طلابه نفعي
عام اولسون ايچون قيد اولندي

بو زعدد عامل ايكي قسمدر بري لفظي وبري معنوي لفظي دخي ايكي قسمدر بري سماعي وبري قياسي سماعي طقسان بردر واون اوچ نوعدر وقياسي يدي در قسم ثاني اولان عامل معنوي ايكيدر سماعينك اون اوچ نوعندن اولكي نوع فقط اسم مفردي جر ايدر اولدخي اون يدي حرفدر واو لكيسي با سكز معناي واردر الصاق مررت بزيد كبي مصاحبت خرج زيد بعشيرته استعانت كتبت بالقلم مقابله بعت هذا بهذا تعديه ذهبت بزيد ظرفيه جلست بالمسجد زائده هل زيد بقائم تفديه بابي وامي فداك ايكنجي من بش معناسي وار ابتدا غايت سرت من البصرة كبي تبيين جنس خاتم من فضة دخي كقوله تعالى فاجتنبوا الرجس من الاوثان كبي تبعيض شربت من النهر اي بعض النهر في من يوم الجمعة اي في يوم الجمعة زائده ما جاءني من احد اي ما جاءني احد اوچنجي الى ايكي معناسي واردر انتها غايت سرت من البصرة الى الكوفة وبمعنى مع الى اموالكم اي مع اموالكم دردنجي في ايكي معناسي وار ظرفيه الماء في الكوز والمال في الكيس ظرفيه حقيقه المال في الكيس وظرفيه مجازي النجاة في الصدق كبي وبمعنى على في جذوع النخل اي على جذوع النخل بشنجي لام بش معناسي واردر تمليك المال لزيد وتخصيص وتعليل الجل للفرس وعن معناسنه كلور وزائده ردف لكم اي ردفكم التنجي رب تقليل ايچوندر صدر كلامده در اسم نكره يه مخصوصدر رب رجل كريم لقيته كبي يدنجي على استعلا ايچوندر حقيقه كرك مجازا حقيقه زيد على السطح مجازا زيد عليه دين كبي سكزنجي عن در بعد ومجاوزت ايچوندر رميت السهم عن القوس كبي طقوزنجي كاف تشبيه ايچوندر وزائد اولور تشبيه زيد كالاسد زائد ليس كمثله شيء اي ليس مثله اونجي مذ ومنذ ابتداء غايت ايچوندر اون برنجي حتى انتها غايت وبمعنى مع انتها غايت اكلت السمكة حتى رأسها معا ايچون جاءني الحجاج حتى المشاة اي مع المشاة اون ايكنجي واو قسم والله لافعلن اون اوچنجي با

رب تكثير ايچون دخي اولور نتكيم قال بعض الفضلا

اون اوچنجي با: قسمدر بالله لافعلن اون دردنجي تا قسمدر تالله لافعلن اون بشنجي حاشا الى استثنا عدا الى يدنجي خلا بو اوچي استثنا ايچوندر جاءني القوم حاشا زيد وعدا زيد وخلا زيد كبي عامل سماعينك اون اوچ نوعندن ايكنجي نوعي اسمي نصب خبريني رفع ايدركه اسم انلره منصوب خبر انلره مرفوع دير التي حرفدر ان ان كان لكن ليت لعل ان ايله ان ايكيسي تحقيق ايچوندر ان زيدا قائم وبلغني ان زيدا ذاهب ان كلاملرك ابتداسنه كلور ان كلام اثناسنه كلور كان تشبيه ايچوندر كان زيدا الاسد مجازا لكن استدراك ايچوندر ماجاءني عمرو لكن زيدا حاضر استدراك كلامك معناسي نفي ويا اثبات ايله متغاير اولان ايكي كلاملرك ما بيننده اورتا لمقدر ليت تمني ايچوندر ليت زيدا منطلق لعل ترجي ايچوندر لعل زيدا قائم كبي ترجي طلب حصول شيء سواء ممكنا او ممتنعا ايله تعريف ايدرلر بو التي حرفه حروف مشبهة بالفعل تسميه ايدرلر فعله مشابه اولدقلري ايچون عامل سماعينك اوچنجي نوعي اسمي رفع خبريني نصب ايدر ما ولا در ليس يه مشابه اولدقلرندن ما زيد قائما ولا رجل حاضرا ومشابهتهما بليس من حيث ان ما للنفي ونفي الحال والدخول على المعارف والنكرات والمبتدا والخبر ودخول الباء على خبره كما ان ليس كذلك عامل سماعينك دردنجي نوعي فقط اسم مفردي نصب ايدر اندخي يدي حرفدر واو الا يا ايا هيا اي همزه واو مع معناسنه الا استثنا ايچوندر ما عدا البشي ندا ايچوندر جاءني القوم الا زيدا يا رجلا ايا رجلا هيا رجلا اي رجلا كبي بشنجي نوعي مضارعي نصب ايدن درت حرفدر ان لن كي اذن التنجي نوع مضارعي جزم ايدن بش حرفدر لم ينصر لما ينصر لا ينصر لينصر ان شرط وجزا ايچوندر ان تكرمني اكرملك يدنجي نوع اسما منقوصه طقوزدر فعليني جزم ايدرلر من اي ما متى مهما اين اني حيثما اذما من يكرمني اكرمه ايهم يكرمني اكرمه ما تصنع اصنع متى تخرج اخرج مهما تضحك اضحك اين تكن اكن اني تاكل اكل سكزنجي نوع اسماء نكره يي تميز او زره نصب ايدن درت اسمدر عشرة كم كاي كذا احد عشر درهما واثنا عشر درهما عشرة اذا ركبت مع احد واثني الى تسعة عشر طقوزنجي نوع اسما الافعال طقوزدر بعضي رفع وبعضيسي نصب ايدر رويد بله دونك عليك ها هيهات شتان سرعان نصب ايدنلر رويد بله دونك عليك

زيد
شرعان

هيهات بعد معناته
شرعان سرع معناته

ها هيتهل منه حيهل الثريد وقع ايدلر هيهات منه هيهات زيد شتان زيد وعمرو
اونبجى نوع افعال ناقصه در اون اوج فعلدر اسمنى رفع وخبرينى نصب ايدرلر افعال ناقصه
تسميه سنك سببى زيرا كلام فاعليله تمام اولمايوب خبر منصوبه محتاج اولدى كان صار اصبح
امسى اضحى ظل بات مازال مابرح انفك مادام ليس مافتى كان
زيد قائما كان اوج معنايه وارد استمرار وجود انتقال ماضى زائد
صار زيد قائما اصبح زيد غنيا امسى زيد قائما اضحى زيد قائما ظل زيد قائما
بات زيد عريسا مازال زيد اميرا مابرح زيد غنيا مافتى زيد غنيا ماانفك
انفك زيد قائما مادام زيد واليا ليس زيد بخيلا اون برنجى افعال المقاربه
دردر بانكه اسم واحدى رفع ايدرلر عسى كاد كرب اوشك عسى زيد
ان يخرج كاد زيد ان يخرج كرب زيد ان يخرج اوشك زيدان يخرج
اون ايكنجى نوع مدح وذم مخصوص ولام تعريف ايله معرف اولان اسم
جنسنى رفع ايدر درت فعلدر نعم بئس ساء حبذا نعم الرجل زيد
بئس الرجل عمرو ساء الرجل عمرو حبذا الرجل زيد اون اوجنجى نوع افعال
الشك واليقين يعنى افعال قلوب ايكى مفعوله تعديه ايدرلر يديدر علمت رأيت
وجدت بو اوجى يقين ايچوندر ظننت حسبت خلت زعمت بو اوجى
شك ايچوندر علمت زيدا فاضلا رأيت زيدا راكبا وجدت زيدا فاضلا
ظننت زيدا عالما حسبت زيدا راكبا خلت زيدا كثيرا زعمت زيدا كريما
بونلر ايكى مفعوله تعديه ايدرلر عوامل لفظيه قياسيه يديدر اولكيسى مطلق فعلدر
متعدى اولسون لازم اولسون متعدى يه مثال ضرب زيد عمرا لازمه مثال ذهب زيد
ايكنجى اسم فاعل زيد ضارب غلامه عمروا الآن اسم مفعول زيد مضروب غلامه
مصدر اوچنجى ضرب زيد عمروا مضاف هر اسمكه اخره مضاف اولا اولكى ايكنجى
جر ايدر ويسمى الجار مضافا نحو غلام زيد والمجرور مضاف اليه نحو خاتم فضة
اسم تام درت بلوكدر يديدر راقود خلا قفيزان برا منوان سمنا عشرون درهما
ملؤه عسلا ومثله رجلا عامل معنويه ايكيدر خبر ايله مبتداى رفع
ايدن عامل نحو زيد قائم ايكنجى فعل مضارعى رفع ايدن والعامل فى المضارع
وقوعه موقع الاسم نحو زيد يضرب برنجى مرحومك ترتيبى اوزره ايكنجى باب
معمولى بيان ايدر معمول دخى ايكى قسمدر معمول بالاصاله ومعمول بالتبعيه بونلك اعرابى
متبوعنك اعرابى كبيدر معمول بالاصاله درت قسمدر مرفوع منصوب مجرور
مجزوم مرفوع ومنصوب فعله واسمه مجرور الحق اسمه ومجزوم الحق فعله مخصوصدر

مص
حبذا نعم بئس
مص

عوامل لفظية
مص

عامل معنوى
مص
مص

فعله مخصوصدر مرفوعات طقوزدر فاعل نائب فاعل مبتدا خبر اسم كان
خبر ان ان نفى جنس ايچون اولان لا نك خبرى ليس مشابه اولان ما ولانك
اسمى نواصبدن وجوازمدن خالى فى المضارع منصوبات اونيكيدر
مفعول مطلق مفعول به مفعول فيه مفعول له مفعول معه حال تميز
مستثنى كان بابنك خبرى ان بابنك اسمى نفى جنس ايچون اولان لانك
اسمى ليس مشابه اولان ما ولانك خبرى نواصبدن برى داخل
اولدى فعل مضارع معمول بالتبعيه بش نوعدر صفات عطف تاكيد
بدل عطف البيان اولكى صفات نحو اعبد الله العظيم ايكنجى عطف
حرف عطف اوندر واو فا ثم حتى او اما ام لا بل لكن واو
مثال اطيعوا الله والرسول فايه مثال يجب تكبيرة الافتتاح فالقيام ثم يه
مثال يجب العلم ثم العمل حتى يه مثال مات الناس حتى الانبياء او مثالى
صلى الضحى اربعا او ثمانيا اما يه مثال اعمل اما واجبا او مستحبا ام
مثالى ارضاء لله تسعى ام سخطه لا يه مثال اعمل صالحا لا سيئا بل
مثالى اطلب حلالا بل طيبا لكن يه مثال لا تأكل ربا لكن اخلص
اوچنجى تاكيددر نحو اطلب الاخلاص الاخلاص ونحو اترك الذنوب
كلها دردنجى بدل اعبد اله العالمين واحفظ الله حق حقه بشنجى
عطف البيان مثالى امنا بنبينا محمد عليه السلام اوچنجى باب يعنى بو زعامل
اوچ بابه منقسم ايدى اوچنجيسى عمل اعرابى بيان ايدر اعراب اوندر
يا حركه در يا حرفدر يا حذفدر حركه اوچدر فتحه وضمه وكسره حرف
دردر واو ويا والف ونون حركه فى حذف اطرى حذف نونى
حذف مضارعه مخصوصدر بو اوچى طقوزه ويرلدى بونلك اعرابى يا حركه
محضه ايله يا حرف محضه ايله اولور بو ايكيسى اسمه مخصوصدر اكر اعراب لفظده
ظاهر اولورسه لفظى تسميه اولنور واكر ظاهر ومحبوب اخرنده تقدير اولنورسه
تقديرى تسميه اولنور واكر اخرنده تقدير اولنمازسه محلى تسميه اولنور مجموع
علامات اون بشدر دردى رفعدر يا ضمه در نحو جاء نا رسول عليه السلام
ويا واودر جاء نا ابو القاسم عليه السلام ويا الف در جاءنا اثنان
كليهما يا نوندر الاولياء والعلما يشفعان يوم القيمة وبشى نصبدر
فتحه در نحو صدقنا الرسول وكسره در صدقنا المعجزات والف در
صدقنا ابى القاسم ويادر واتبعنا الاثنين كليهما وسقوط نوندر

مص
مص
مص
اعراب
مص
مص

مثالی فنرجوا ان یشفعوا لنا ولم یعرضا عنا ۰ جر اوجدر ۰ کسر مثالی امنا
بالرسول ۰ وفتحه مثالی امنا باحمد ۰ ویا در ۰ وعلمنا بالاثنین کلیهما ای
السنة والکتاب ۰ جزم اوجدر ۰ حذف حرکه مثالی ولم یحرم ۰ وحذف
نون مثالی ولم یعرضا عنا ۰ وحذف حرف ولم یرمنا فی النار
کبی تم بالخیر ۰ فاعل کیم ونه ایله تفسیر اولنور مفعول
کیمه ونیه ایله تفسیر اولنور حرره ۵ د ۱۲۶۷
برتنی

قواعد شتی

اقسام اوندر ۰ اقسام واحد مصدر ۰ اقسام اثنین معلوم ومجهول ۰ اقسام ثلاثه
اسم فعل حرف ۰ اقسام اربعه ثلاثی رباعی خماسی سداسی ۰ اقسام خمسه
غائب غائبه مخاطب مخاطبه ایکی نفس متکلم ۰ اقسام سته بیت فتح وضم فتح وکسر
وفتحتان ۰ کسر وفتح ضم وضم وکسرتان ۰ اقسام سبعه بیت صحیح مثال
ومضاعف لفیف وناقص ومهموز واجوف ۰ اقسام ثمانیه ثلاثی مجرد سالم ۰
ثلاثی مجرد غیر سالم ۰ ثلاثی مزید فیه سالم ۰ ثلاثی مزید فیه غیر سالم ۰ رباعی مجرد سالم ۰
رباعی مجرد غیر سالم ۰ رباعی مزید فیه سالم ۰ رباعی مزید فیه غیر سالم ۰ اقسام تسعه
ماضی مضارع امر نهی اسم فاعل ۰ اسم مفعول ۰ اسم زمان ۰ اسم مکان ۰
اقسام عشره فعل واسمه داخل اولان ۰ الیوم تنساه وهویت الشمات
واتاه سلیمان تعبیرلری ایله اولان اون حرفدر ۰ مضارعه داخل اولان درت
اتین حرفلریدر ۰ امثله مختلفه یکرمی درت صیغه در ۰ اون اوجی فعلدر
نصر ینصر لم ینصر لما ینصر ما ینصر لا ینصر لن ینصر لینصر لا ینصر
انصر لا تنصر ما انصره وانصر به ۰ واون بری اسمدر ۰ نصراً فهو ناصر
وذاك منصور ۰ منصر منصر نصره نصرة نصیر نصری ۰ نصار
انصر ۰ وفعل ایکی قسمدر ۰ اخباری ۰ انشائی ۰ اخباری یدیدر ۰ نصر
ینصر لم ینصر لما ینصر ما ینصر لا ینصر لن ینصر ۰ اما انشائی
التیدر ۰ لینصر لا ینصر انصر لا تنصر ما انصره وانصر به ۰ اسم دخی
ایکی قسمدر ۰ مشتق وغیر مشتق ۰ مشتق اولان یدیدر ۰ نصراً فهو ناصر
وذاك منصور ۰ منصر منصر نصار انصر ۰ غیر مشتق دردر ۰ نصره نصرة
نصیر نصری ۰ وهر لفظکه بر معنا اوزرینه دلالت ایده انکا کلمه درلر کلمه دخی

دخی اوچ نوعدر ۰ اسم ۰ فعل ۰ حرف ۰ اسم اکا دیرلرکه اندن خبر ویرملك جائز اوله
کزید ۰ والعلم حسن ۰ والجهل قبیح ۰ تعریف اسم ۰ الاسم ما دل علی معنا فی نفسه
غیر مقترن باحد الازمنة الثلاثة ۰ واسمك علامتلری الف لام داخل
اولمق وحرف جر وتنوین ۰ الغلام ۰ والفرس ۰ ومررت بزید ۰ والفعل
ما دل علی معنی فی نفسه مقترناً باحد الازمنة الثلاثة ۰ وهی الماضی والمضارع
والحال والاستقبال ۰ وفعلك علامتلری قد وسین وسوف ۰ وحروف
جوازم داخل اولمق ۰ وفعله متصل ضمیر مرفوع ۰ وتاء تأنیث الساکنه ۰ قد خرج
وسیخرج ولم یخرج ۰ اکرمت ۰ اکرما ۰ اکرموا ۰ ونصرت ۰ وفعل ایکی اوچ
مثال واردر ۰ اولکیسی اخری مفتوح نصر واکرم وفرح بونلره ماضی تسمیه
اولنور ۰ وفعل ایکی درلو اولور ۰ بری فعل خاص ۰ وبری فعل عام ۰ خاص اوچدر ۰
مفعول به ۰ تمیز مبهم ایچون خبر منصوب طاب زید نفساً ۰ عام التیدر مصدر
مفعول فیه ۰ مفعول له ۰ مفعول معه ۰ حال ۰ هر فعل مصدری نصب ایدر کرك
مبهم وکرك معرفه کرك نکره وکرك محدود اولسون ضربته ضرباً کبی مفعول فیه
ظرف زمان وظرف مکاندر ظرف زمانی نصب ایدر ظرفیت ایله مبهم ولسون محدود اولسون
مبهم حیناً کبی نحو سرت حیناً محدود دیمك یوم وشهر کبی نحو خرجت یوم الجمعة
محدود ایچون بر لفظ فی لازمدر صلیت المسجد ای صلیت فی المسجد ۰ مفعول له
اکا دیرلرکه بر شیء سویلندیکی زمانده علتی قلبنده کوزه دوب ایشلرسین بونك علتی
ظهور ایدر مثالی ضربته تأدیباً ای للتأدیب ۰ حال مثال فاعل ایچون جاءنی
زید راکباً ۰ مفعول ایچون حال مثال رأیته جالساً کبی ۰ الفاعل مرفوع وما سواه
فرع علیه ۰ والمفعول منصوب وما سواه فرع علیه ۰ والمضاف الیه مجرور
وما سواه فرع علیه ۰ فاعله ملحق اولان التیدر مبتدا ۰ وخبر ۰ وکان باب
اسمی وان نك خبری ۰ ولیس به مشابه اولان ما ایله لا نك اسمی ۰ ونفی جنس
ایچون اولان لا نك خبری ۰ مفعوله ملحق اولان دخی التیدر ۰ مفعول مطلق اکا
دیرلرکه ماضی سنا ونحوه اوله ضربت ضرباً کبی ۰ مفعول به ضربت زیداً ۰ مفعول فیه
مفعول معه ۰ مفعول له ۰ الف نصبه دلالت ایدر رأیت اباه ۰ با جره دلالت
ایدر مررت بابیه ۰ تثنیه نك حالت رفعی الف ونون ایله در جاءنی مسلمان
حالت نصبی یا ونون ایله در رأیت مسلمین ۰ جمعك حالت نصبی یا ایله در
مسلمین کبی حالت رفعی واو ایله در مسلمون کبی ۰ ۱۲۶۸ برتنی

93

Milli Ek... Hisar - Salepçioğlu K...

7244-1-6

Süleymaniye U. Kütüphanesi
İzmir
Eski Kayıt No. 807

مدت راليه ذاتی حمديه اطندجی و تجليد و نصركاره

بدو تا ٥١، هالكم احمد محمود افندی